

Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023

Květen 2016

Foto na titulní straně: <http://www.zusletovice.cz/text/cs/mezinarodni-festival-dechovych-hudeb-letovice-2011.aspx>

Pořizovatel dokumentu:

Město Letovice
Masarykovo náměstí 19
679 61 Letovice

Kontakt:

Vladimír Stejskal, starosta, 516 482 212, mu.stejskal@letovice.net
Mgr. Naděžda Lorenčíková, tajemnice, 516 482 216, mu.lorencikova@letovice.net

Zpracovatel:

GaREP, spol. s r.o., společnost pro regionální ekonomické poradenství
nám. 28. října 3, 602 00 Brno

E-mail: garep@garep.cz

Web: www.garep.cz

Zpracovatelský tým:

RNDr. Hana Svobodová, Ph.D.

Ing. Jan Binek, Ph.D.

Bc. Daniel Bárta

RNDr. Ondřej Šerý, Ph.D.

Ing. Zdeněk Šilhan

PhDr. Iva Galvasová

**Program rozvoje města Letovice byl schválen zastupitelstvem města dne .....,
usnesením č. ....**

OBSAH

ÚVOD	7
A. ANALYTICKÁ ČÁST	8
A.1 Charakteristika obce	8
1. Území	8
Historické souvislosti	8
Poloha	8
2. Obyvatelstvo	11
Vývoj, struktura a pohyb obyvatel	11
Pohyb obyvatel (narození, zemřelí, přistěhovalí, vystěhovalí)	12
Věková struktura	14
Vzdělanostní struktura	16
Národnostní složení a sociální situace v obci	16
3. Hospodářství	17
Ekonomická situace.....	17
Trh práce.....	19
Cestovní ruch	23
4. Infrastruktura	25
Technická infrastruktura	25
Dopravní infrastruktura	25
Parkování.....	27
Dopravní obslužnost.....	28
Cyklostezky	29
5. Vybavenost	30
Bydlení.....	30
Školství a vzdělávání.....	31
Zdravotnictví.....	32
Sociální péče	32
Ostatní služby	33
Spolková, osvětová a informační činnost	33
Kulturní vyžití	34
Sport a volnočasové aktivity.....	34
6. Životní prostředí	36
Stav životního prostředí	36
Ochrana životního prostředí	39
7. Správa obce	40
Obecní úřad a kompetence obce	40

Hospodaření a majetek obce	40
Bezpečnost.....	43
Vnější vztahy a vazby obce.....	44
A.2 Východiska pro návrhovou část	47
<i>A.2.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření.....</i>	<i>47</i>
<i>A.2.2 SWOT analýza.....</i>	<i>53</i>
B. NÁVRHOVÁ ČÁST	54
B.1 Vize a dlouhodobé cíle	54
B.2 Střednědobé cíle, Opatření a aktivity.....	55
B.3 Podpora realizace strategie	68
<i>B.3.1 Způsob práce s PRM Letovice .....</i>	<i>68</i>
<i>B.3.2 Hodnocení PRM Letovice.....</i>	<i>68</i>
<i>B.3.3 Aktualizace PRM Letovice .....</i>	<i>70</i>
C. AKČNÍ PLÁN PRM LETOVICE NA ROKY 2016–2017	71
C.1 Věcná specifikace vybraných aktivit návrhové části a akčního plánu.....	77
<i>C.1.1 Prodloužení místní komunikace v ul. Českobratrské s napojením na nákupní centrum .....</i>	<i>77</i>
<i>C.1.2 Oprava parkovacích stání a chodníků na ul. Komenského.....</i>	<i>81</i>
<i>C.1.3 Komunikační úpravy v lokalitě ul. Bezručova .....</i>	<i>87</i>
<i>C.1.4 Ulice Na Kopečku – oprava místní komunikace .....</i>	<i>101</i>
<i>C.1.5 Parkoviště ul. Nové město .....</i>	<i>107</i>
<i>C.1.6 Vodovod a kanalizace – ulice Halasova.....</i>	<i>110</i>
<i>C.1.7 Budování a úpravy přechodů pro chodce – ul. Pražská.....</i>	<i>113</i>
<i>C.1.8 Úpravy veřejného prostranství před ZŠ v ul. Komenského.....</i>	<i>117</i>
<i>C.1.9 Cyklostezka Zboněk – Letovice.....</i>	<i>127</i>
<i>C.1.10 Zainvestování nové lokality pro RD – sídliště U Hájku II .....</i>	<i>131</i>
SEZNAM ZKRATEK	134
SEZNAM PŘÍLOH	135
Příloha 1. Srovnání věkového složení obyvatel města Letovice a SO ORP Boskovice ...	136
Příloha 2. Přehled spolků a občanských sdružení působících ve městě	137
Příloha 3. Dotazník pro obyvatele	138
Příloha 4. Volné vyjádření obyvatel Letovic z dotazníkového šetření.....	140

ÚVOD

Program rozvoje je základním plánovacím dokumentem města zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje města. Na základě poznání situace v obci formuluje představy o budoucnosti města spolu s činnostmi vedoucími k naplnění dohodnutých představ. Program rozvoje města je důležitým podkladem pro rozhodování Zastupitelstva a Rady města Letovice.

Hlavní motivací k vytvoření **Programu rozvoje města Letovice** (dále také PRM Letovice) bylo vytvoření koncepčního dokumentu, který pomůže koordinovaně řídit rozvoj města vymezený na základě zjištění aktuální situace ve městě, názorů občanů a diskuze hlavních aktérů města. V dokumentu jsou formulovány představy o budoucnosti města a navrženy aktivity, které pomohou dosáhnout očekávaného stavu. Dokument umožňuje komplexní přístup k řešení definovaných problémů a podporuje efektivní využívání finančních a personálních kapacit města i jeho celkového potenciálu a je zásadním podkladem pro správné zacílení vnějších (dotace EU, národní dotace, krajské dotace apod.) i vnitřních prostředků města.

Dokument je vytvářen v období od května 2015 do března 2016. Dokument je zpracováván na osmileté období, tj. na období 2016–2023 (rok 2023 je zvolen z důvodu pravidla n+3, kdy je možné ještě tři roky po ukončení programového období 2014–2020 čerpat dotace z ESIF).

Zpracovatelem strategie je firma GaREP, spol. s r.o. Hlavním odpovědnou osobou z města je Mgr. Naděžda Lorenčíková, tajemnice města.

Klíčovou roli při formování výsledné podoby dokumentu měla pracovní skupina tvořená zástupci různých skupin osob a organizací působících ve městě. Dokument byl vytvářen s aktivním zapojením veřejnosti. Během července až září 2015 měli obyvatelé města možnost vyplnit dotazník (elektronicky nebo v papírové podobě) s názory na dosavadní a budoucí rozvoj města. Názory občanů jsou využity v analytické i návrhové části PRM. *Pro přehlednost jsou výroky vyplývající z výsledků dotazníkového šetření v textu analytické části odlišeny kurzívou.*

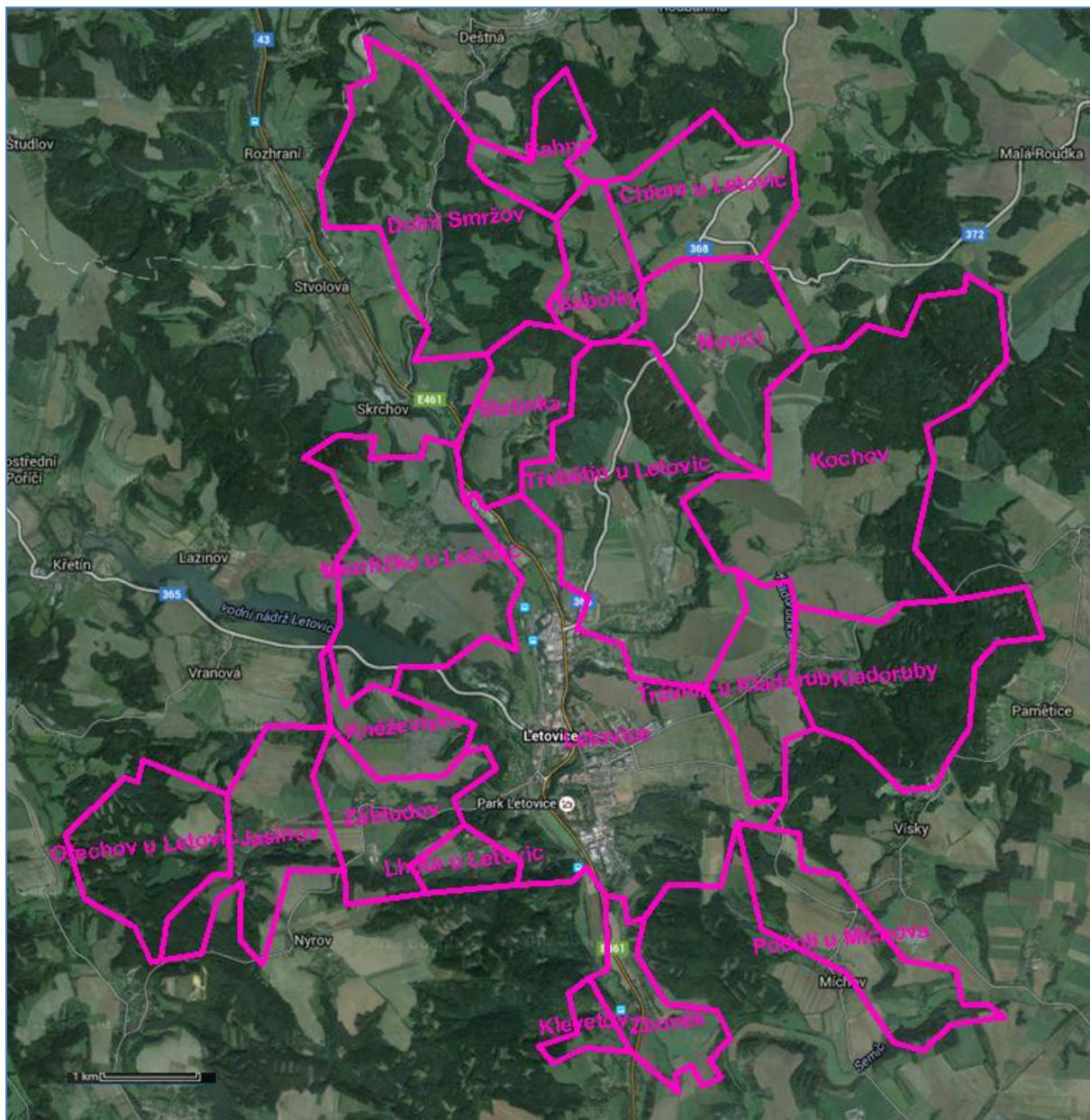
Na základě poznatků z analytické části a závěrů jednání dvou setkání pracovní skupiny (12. 10. a 10. 11. 2015) byla formulována návrhová část. Navržené cíle, opatření a aktivity vychází zejména z:

- Diskuze nad analytickou částí a nad situací ve městě na prvním jednání pracovní skupiny dne 12. října 2015.
- Z diskuze nad problémy města a možnými řešeními a ze záznamu rozvojových podnětů na druhém jednání pracovní skupiny dne 10. listopadu 2015.
- Z informací vedení města.
- Z informací obsažených v dotaznících za výbory zastupitelstva města a komise rady města.
- Z poskytnutého přehledu plánovaných projektů města.
- Z připomínek členů pracovní skupiny a zastupitelů města.

Nadmořská výška se v centrální části města, tj. v Letovicích a Třebětíně, pohybuje na úrovni cca 330 m n. m. V případě ostatních městských částí je nadmořská výška zpravidla vyšší (např. Babolky a Chlum dosahují nadmořské výšky cca 500 m n. m. a Vlkův kopec nad Chlumem dosahuje dokonce výšky 599 m n. m.). Samotné město, jehož celková rozloha činí 51 km², se skládá z vlastních Letovic a **13 místních částí**¹ a celé město se rozkládá na 20 katastrálních územích. Jak je patrné z mapy níže (obr. 2), centrální část města je tvořena samotnými Letovicemi a také Třebětínem. Všechny ostatní místní části jsou plošně velmi malé a od centrálního města prostorově izolované.

Obr. 2: Katastrální území města Letovice

Pramen: podkladová mapa převzatá z www.mapy.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

¹ Mnohé obce, které tvoří místní části Letovic, v sobě zahrnují rovněž osady (např. místní část Slatinka zahrnuje také osadu Borová).

Vůbec první obcí, která se k Letovicím připojila a vytvořila tak městskou část, byla obec Lhota (připojena k Letovicím v roce 1952). V roce 1960 následovaly obce Slatinka a Třebětín a o 8 let později, tj. v roce 1968, se připojily obce Klevetov a Zboněk. V roce 1971 v Letovicích včetně místních částí žilo cca 4,8 tis. obyvatel.

Další rozšiřování Letovic nastalo v roce 1976, kdy se k městu připojily obce Babolky, Chlum, Meziříčko a Noviči. Obce Kochov, Kněževísko a Zábludov se staly místními částmi Letovic v roce 1980. V roce 1986 je následovaly obce Podolí, Kladoruby, Jasinov, Lazinov a Dolní Smržov a některé další obce, které se však následně opět osamostatnily. Počet obyvatel města se tak v roce 1986 vyšplhal na téměř 8,5 tis. osob.

Od tohoto roku se k Letovicím zatím žádná další obec nepřipojila, ba naopak některé obce, které byly do roku 1990 integrovány, se opět osamostatnily (např. obec Lazinov). Nutno podotknout, že uvedené slučování obcí nebylo občany vždy vnímáno pozitivně.

Nejvýznamnějším vodním tokem města je Svitava, do které se v Letovicích vlévá říčka Křetínka (na níž je postavena přehradní nádrž Letovice). Řeka Svitava pramení nedaleko od stejnojmenného města – Svitavy v Pardubickém kraji, a v Brně ústí do Svatky. Letovice jsou velmi dobře dopravně dostupné. Územím mimo železnici prochází také silnice I/43, která napojuje město Letovice na Brno, resp. na Svitavy.

Shrnutí

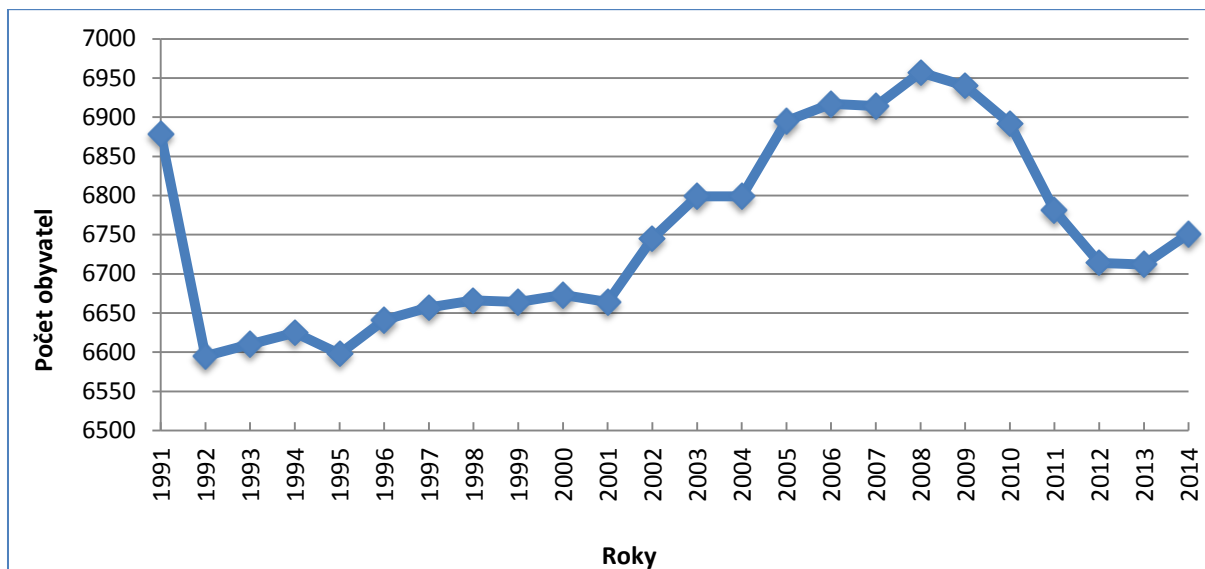
Město Letovice má poměrně výhodnou polohu – leží na prvním železničním koridoru, městem prochází významná silnice první třídy č. 43 a rovněž vzdálenost, resp. dostupnost regionálního centra – města Brna, je poměrně příznivá. Jistou nevýhodou lze spatřovat ve skutečnosti, že ač je město napojeno na důležitý železniční koridor a je rychlíkovou zastávkou, mezinárodní a expresní spoje, které jsou na této trase nasazovány, v Letovicích nezastavují. Město i jeho okolí lze vnímat jako klidné a atraktivní (např. vodní nádrž Letovice či zámek), a proto je zde poměrně velký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu.

2. OBYVATELSTVO

Vývoj, struktura a pohyb obyvatel

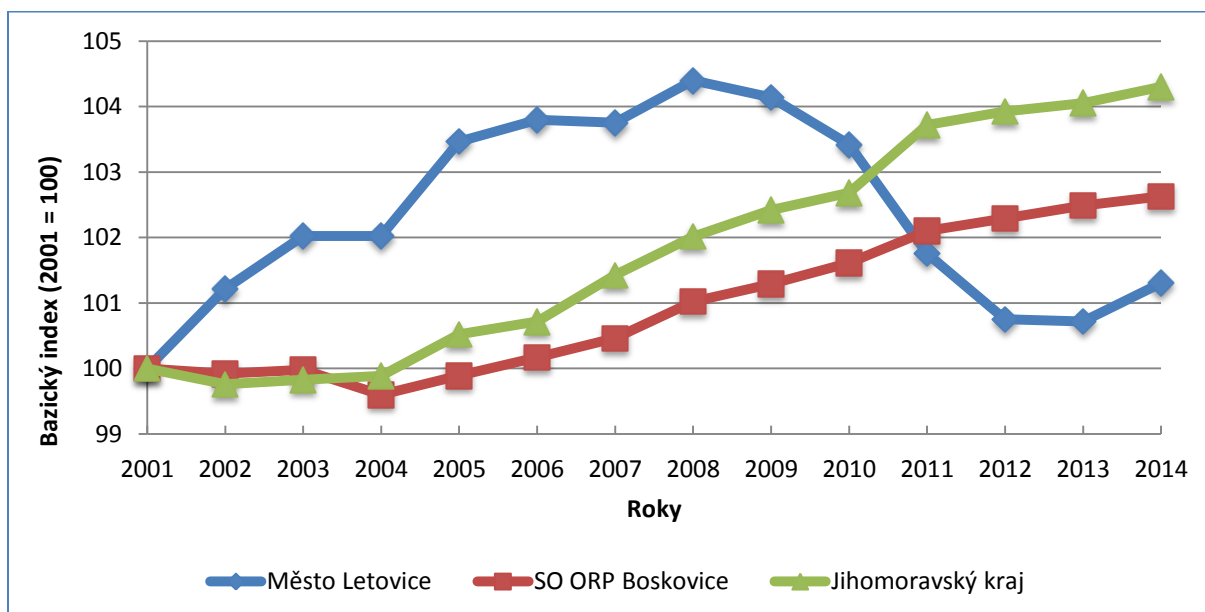
Celková rozloha katastrálního území města Letovice je 51 km², což je dle rozlohy největší obec SO ORP Boskovice, a to díky 13 místním částem města. Hustota zalidnění při počtu obyvatel 6 751 na konci roku 2014 dosahovala poměrně vysoké hodnoty 132,4 obyvatel/km². Celková rozloha zastavěných ploch je však pouze 0,964 km². Hustota zalidnění SO ORP Boskovice je nižší – 100,7 obyv./km², hustota zalidnění v Jihomoravském kraji je naopak vyšší – 163,0 obyv./km².

Po roce 1990 kolísá počet obyvatel mezi 6,6 tis. a necelými 7,0 tis. obyvateli. Od roku 2008, kdy dosáhl maxima (6 957 obyvatel) však **klesal a mírně se zvýšil až mezi roky 2013 a 2014** (viz obr. 3).

Obr. 3: Vývoj počtu obyvatel ve městě Letovice v letech 1991–2014

Pramen: Veřejná databáze, ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

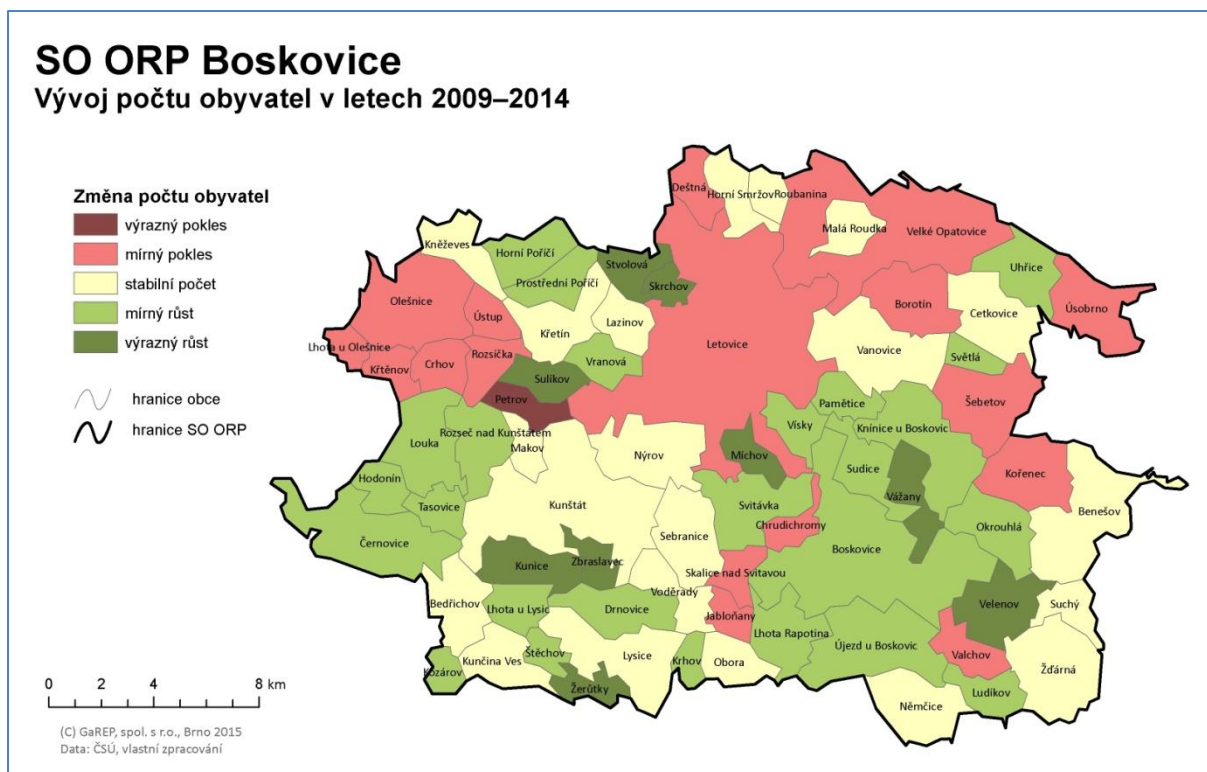

Obr. 4: Vývoj počtu obyvatel ve městě Letovice, SO ORP Boskovice a Jihomoravském kraji v letech 2001–2014 (bazický index; rok 2001 = 100)

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Ve srovnání města s SO ORP Boskovice a Jihomoravským krajem je vývoj počtu obyvatel města v posledních letech (resp. od roku 2008) nepříznivý a dochází k poklesu počtu obyvatel, zatímco počet obyvatel v SO ORP a kraji postupně mírně narůstá (viz obr. 4). V rámci SO OPR klesá počet obyvatel (pokles počtu obyvatel mezi roky 2009 až 2014 o více než 2 %) v 18 obcích, stabilní je v 21 obcích a roste v 34 obcích (růst o více než 2 %, viz obr. 5).

Obr. 5: Změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Letovice mezi lety 2009 a 2014

Pramen: Městská a obecní statistika (MOS), ČSÚ; zpracování GaREP, spol. s r.o.

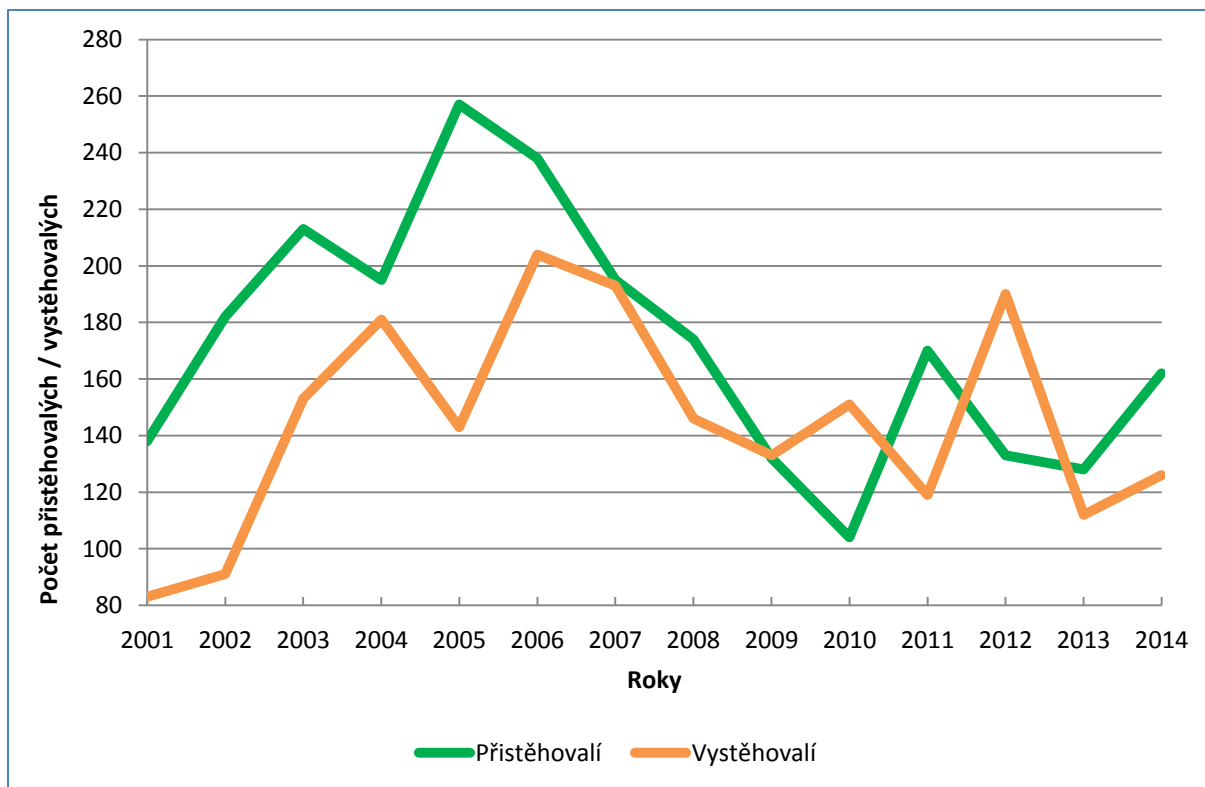
Pohyb obyvatel (narození, zemřelí, přistěhovalí, vystěhovalí)

Růst počtu obyvatel v letech 2001 až 2008 je způsoben vyšším počtem přistěhovalých než vystěhovalých. Až v roce 2009, 2010 a také 2012 převyšoval počet vystěhovalých nad počtem přistěhovalých, což je důvod poklesu počtu obyvatel. **Počet přistěhovalých navíc stále (až na mírné roční výkyvy) klesá.**

Přirozený přírůstek, tedy rozdíl mezi počtem živě narozených a počtem zemřelých, je po celé období kromě let 2008 a 2014 **mírně záporný**. To znamená, že dlouhodobě převládá počet zemřelých nad počtem narozených dětí, což nezachránil ani baby boom na počátku 21. století, kdy se rodily děti rodičům tzv. „Husákových dětí“, tedy osob narozených na konci 70. let a na počátku 80. let.

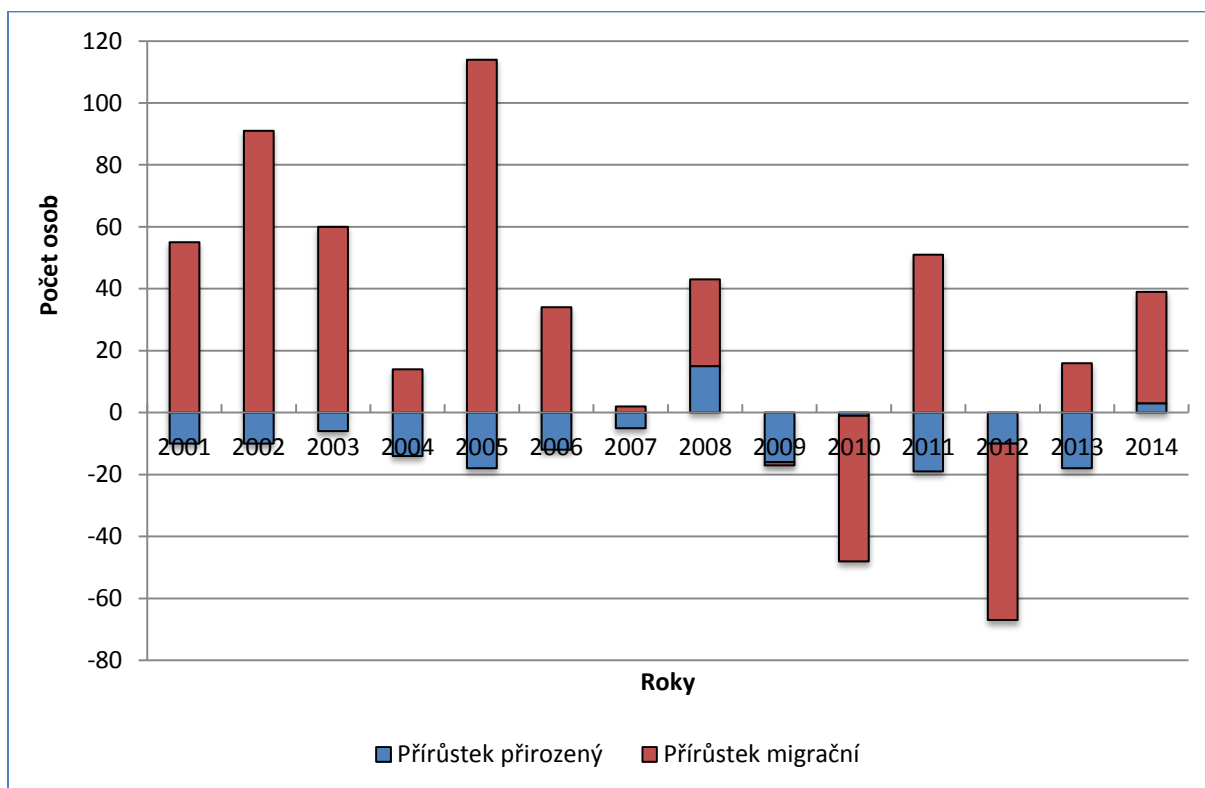
Z dotazníkového šetření, které mezi obyvateli města Letovice proběhlo, bylo zjištěno, že největším problémem města je nedostatek pracovních příležitostí. Tato skutečnost může významně působit na migraci obyvatel. V případě, že budou mít místní obyvatelé i do budoucna nepříznivé podmínky pro uplatnění se na trhu práce, tj. nedostatek pracovních příležitostí v Letovicích, lze očekávat, že počet vystěhovalých může stoupat a převýšit tak počet lidí, kteří se do města naopak přistěhují.

Obr. 6: Počet přistěhovalých a vystěhovalých ve městě Letovice v letech 2001–2014

Pramen: Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

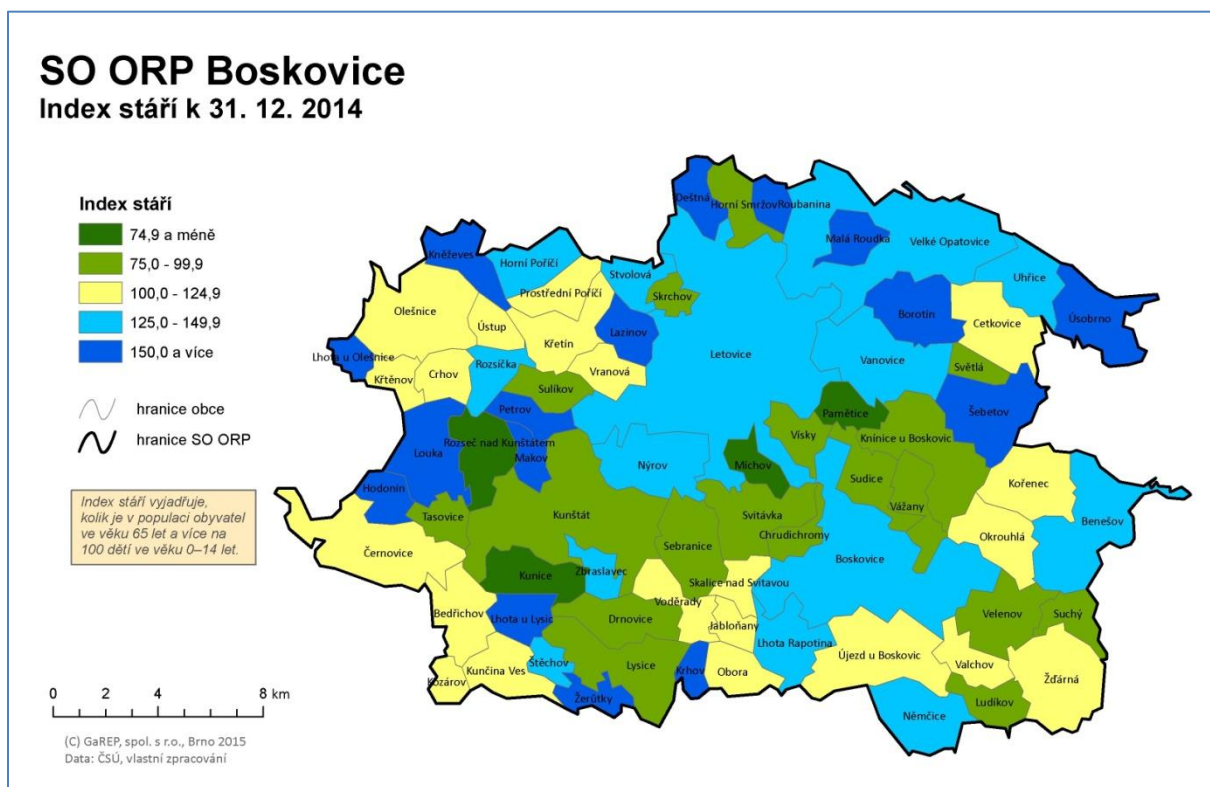
Obr. 7: Přirozený a migrační přírůstek ve městě Letovice v letech 2001–2014

Pramen: Databáze demografických údajů za obce ČR, ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Věková struktura

Na konci roku 2014 žilo v Letovicích 1 023 obyvatel ve věku do 14 let (15,2 %), 4 390 obyvatel ve věku 15–64 let (65,0 %) a 1 338 obyvatel ve věku nad 65 let (19,8 %). **Index stáří**² tedy **dosáhl hodnoty 130,8**, zatímco ještě před deseti lety v roce 2004 činil 99,9 – dětská složka tedy převládala nad postproduktivní.

V rámci území SO ORP Boskovice je situace různorodá, avšak pouze 22 obcí má nižší index stáří, než 100. Index stáří vyšší než 200 má v celém správním obvodu šest obcí (Lazinov, Žerůtky, Makov, Louka, Hodonín a Lhota u Olešnice), což znamená, že počet osob v postproduktivním věku je dvojnásobný než počet dětí ve věku 0–14.

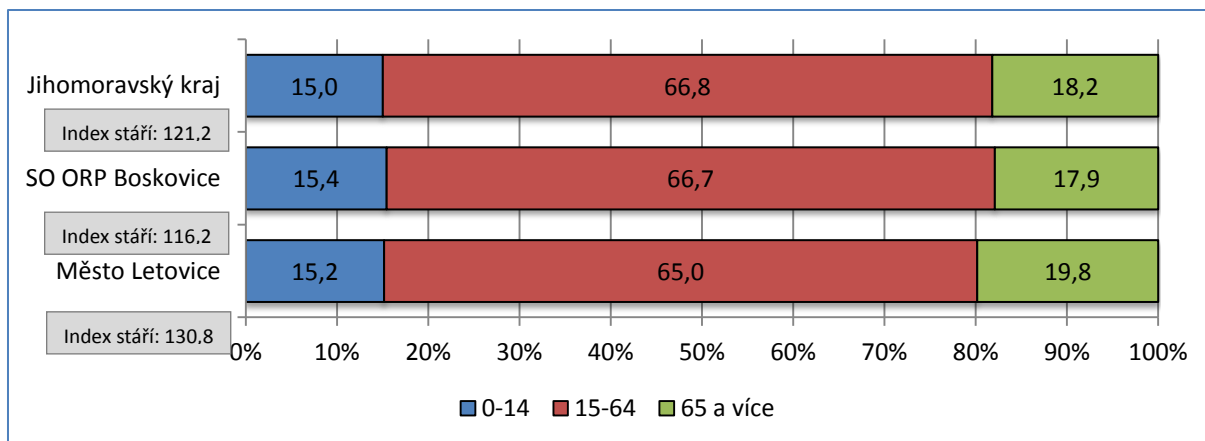

Obr. 8: Index stáří v obcích SO ORP Boskovice k 31. 12. 2014

Pramen: Městská a obecní statistika (MOS), ČSÚ; zpracování GaREP, spol. s r.o.

Situace ve městě kopíruje současný evropský **trend stárnutí populace**. Ve srovnání s průměrem SO ORP Boskovice (index stáří 116,2) a Jihomoravského kraje (121,2) i České republiky (117,4) je však index stáří o dost vyšší, což bude zejména do budoucna klást **vyšší nároky na udržení kvality života osob v postproduktivním věku**. Grafické znázornění věkových skupin zobrazuje obr. 9.

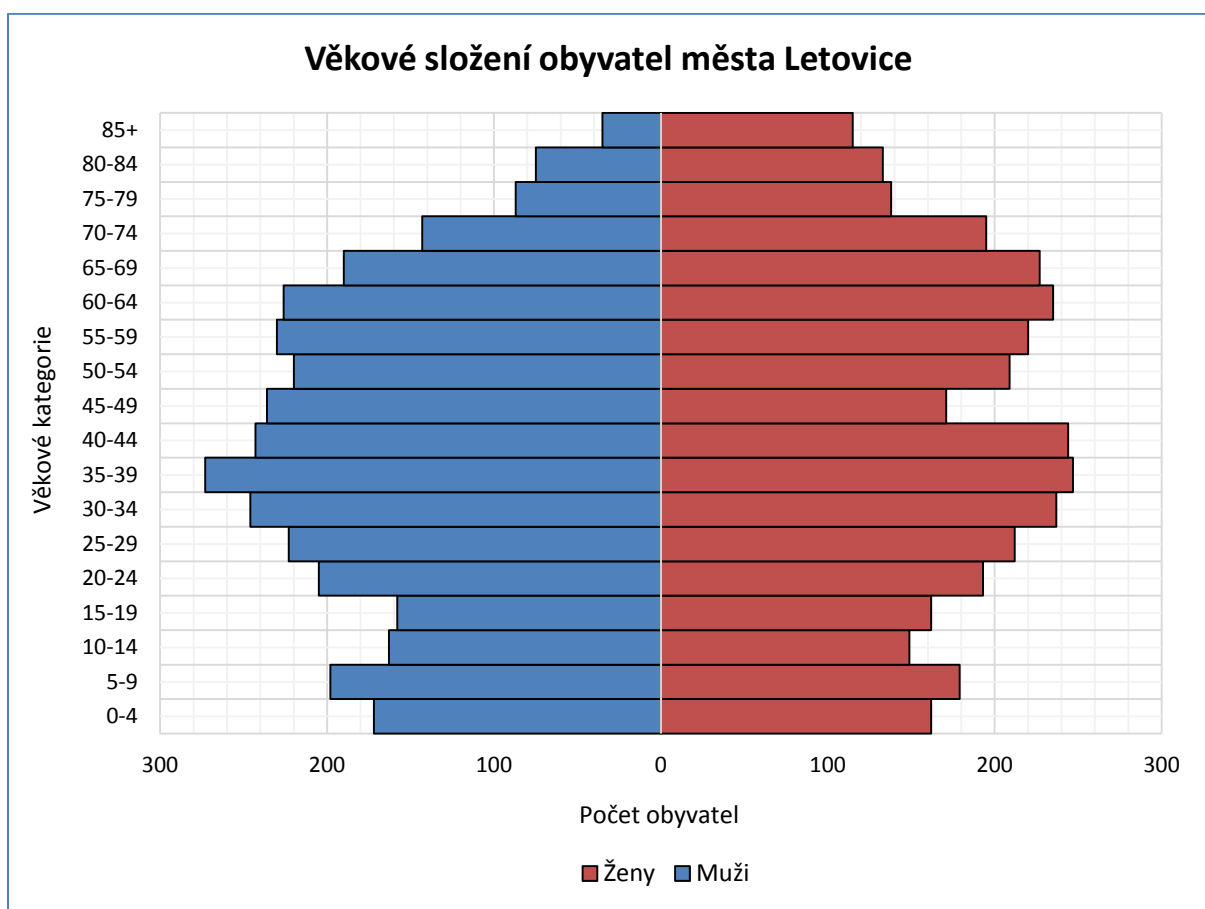
² Počet obyvatel ve věku 65+ na počet obyvatel ve věku 0–14 let * 100.

Obr. 9: Věková struktura obyvatel města Letovice, SO ORP Boskovice a Jihomoravského kraje k 31. 12. 2014

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Věkové složení města znázorňuje podrobněji tzv. věková pyramida (někdy též označována jako strom života – viz obr. 10), kde je místní populace zachycena v 5tiletých věkových kategoriích, přičemž jsou odděleny hodnoty za muže a ženy. Pro porovnání s vyšším územně-správním celkem jsou v příloze č. 1 uvedeny rovněž hodnoty za SO ORP Boskovice, kam město administrativně spadá.

Obr. 10: Věková struktura obyvatel města Letovice rozdělena zvlášť pro muže a ženy (k 31. 12. 2014)

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Vzdělanostní struktura

V posledních deseti letech se **vzdělanost obyvatelstva celé ČR zvyšuje** a město Letovice není v tomto ohledu výjimkou. V Letovicích došlo ke snížení podílu osob se základním vzděláním na 16,6 % a středním odborným vzděláním bez maturity (38,4 %). Naopak se mírně zvýšil podíl osob s úplným středoškolským vzděláním s maturitou (32,7 %) a s vysokoškolským vzděláním (10,4 %). Ve srovnání s průměrnými hodnotami za SO ORP Boskovice je na tom město relativně dobře – je zde vyšší podíl osob se středním vzděláním s maturitou i vysokoškoláků. Ve srovnání s průměrem kraje má město větší podíl středoškoláků s maturitou, ale méně vysokoškoláků.

Tab. 1: Vzđelanostní struktura obyvatel, r. 2011

Vzdělení	Jihomoravský kraj		SO ORP Boskovice		Město Letovice (2011)		Město Letovice (2001)	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
základní a bez vzdělení	179 692	18,0	7 760	18,1	924	16,6	1 153	20,9
střední odborné bez maturity	323 328	32,3	16 636	38,9	2135	38,4	2 363	42,8
střední s maturitou	309 083	30,9	13 087	30,6	1 820	32,7	1 575	28,6
vysokoškolské	146 796	14,7	4 136	9,7	579	10,4	387	7,0
nezjištěno	41 815	4,2	1 173	2,7	205	3,7	38	0,7
obyv. ve věku 15+	1 000 714	100,0	42 792	100,0	5 563	100,0	5 516	100,0

Pramen: SLDB 2011, ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Národnostní složení a sociální situace v obci

Dle statistik ve městě Letovice **nežijí větší skupiny národnostních menšin ani sociálně slabých obyvatel**. Při posledním sčítání lidu, domů a bytů, které se konalo v roce 2011, se nejvíce místních obyvatel přihlásilo k české (3 330 obyv.) a moravské (1 213 obyv.) národnosti. V Letovicích byly rovněž zastoupeny, byť velmi okrajově, také národnosti ukrajinská (42 obyv.), slovenská (31 obyv.), vietnamská (7 obyv.), polská (2 obyv.) a k německé národnosti se přihlásil jeden občan Letovic. Žádný obyvatel města se nepřihlásil k národnosti romské. Nutno však podotknout, že podíl lidí, kteří se k této otázce vůbec nevyjádřili, tj. jsou zařazeni v kategorii „neuveđeno“ je poměrně vysoký (činí téměř 30 %).

Přestože se podle oficiálních informací ve městě se nevyskytují sociálně vyloučené lokality nebo větší skupiny národnostních menšin, *v dotazníkovém šetření mezi obyvateli města se objevila zmínka – ač pouze u jednoho respondenta – tvrdící opak. Odpověď Romové (a také obecně cizinci) se objevila u otázky „Co se Vám na Vašem městě nelíbí?“*.

Shrnutí

Vývoj počtu obyvatel v Letovicích byl až do roku 2008 příznivý. Přestože převažoval počet zemřelých nad narozenými, počet přistěhovalých byl vyšší než počet vystěhovalých a celkově počet obyvatel mírně rostl. Tento trend se však od roku 2009 změnil – stále se sice rodí méně dětí, než zemře obyvatel, ale přistěhovává se méně obyvatel, než se vystěhovává, a tak počet obyvatel mírně klesá. Negativní trend je patrný i ve věkové struktuře obyvatel, kdy stejně jako v celé České republice obyvatelstvo stárne. Naopak dochází ke zlepšování vzdělanostní struktury obyvatel. Ve městě se nenachází sociálně vyloučené lokality ani větší skupiny sociálně slabých obyvatel.

3. HOSPODÁŘSTVÍ

Ekonomická situace

V roce 2013 bylo na území města Letovice evidováno 783 ekonomických subjektů (tj. měly zde sídlo) se zjištěnou ekonomickou aktivitou. Zhruba 83 % z nich však neuvedlo počet zaměstnanců či udávalo, že nemá žádné zaměstnance. Dalšíh 93 ekonomických subjektů spadá do kategorie mikropodniků, protože v nich pracovalo méně než 10 zaměstnanců. Následuje kategorie malý podnik, jenž je definována rozpětím mezi 10 až 49 zaměstnanci a do níž v Letovicích spadalo 34 subjektů. Zbývajících 8 ekonomických subjektů se pohybovalo mezi 50 až 249 zaměstnanci a jsou tak označovány jako střední podnik.

Tab. 2: Struktura ekonomických subjektů se zjištěnou ekonomickou aktivitou v Letovicích dle počtu zaměstnanců a dle odvětví ekonomické činnosti v roce 2013

Velikostní kategorie	Počet subjektů	Odvětví	Počet subjektů	Odvětví	Počet subjektů
Celkem ek. subjektů	783	Celkem ek. subjektů	783	Stavebnictví	117
Neuvedeno	158	Nezařazeno	15	Služby	468
Bez zaměstnanců	490	Zemědělství a lesnictví	34	Velkoobchod a maloobchod	155
1-5	88	Zpracovatelský průmysl	131	Doprava a skladování	12
6-9	5	Potravinářský	6	Ubytování a pohostinství	40
10-19	19	Textilní, oděvní a kožedělný	15	Informační a komunikační čin.	15
20-24	3	Dřevozpracující	12	Peněžnictví a pojišťovnictví	31
25-49	12	Papírenský a polygrafický	4	Činnosti v oblasti nemovitostí	24
50-99	5	Chemický	5	Profesní, vědecké a technické čin.	71
100-199	3	Sklářský a stavebních hmot	9	Administrativní a podpůrné činnosti	10
200-249	0	Hutnický a kovozpracující	38	Veřejná správa a obrana	7
250-499	0	Strojírenský	7	Vzdělávání	12
500-999	0	Elektrotechnický	15	Zdravotní a sociální péče	17
1 000-1 499	0	Ostatní zpracovatelský	20	Kulturní, zábavní a rekreační čin.	9
1 500-1 999	0	Výroba a rozvod energií	18	Ostatní činnosti	65

Pramen: Veřejná databáze Českého statistického úřadu, 2013

Z pohledu odvětvové struktury jsou nejčastěji zastoupeny subjekty ve službách (61 %), následuje sektor průmyslu a stavebnictví (35 %) a zemědělství a lesnictví (4 %). V rámci služeb jsou nejčastěji zastoupeny subjekty z velkoobchodu a maloobchodu; profesních, vědeckých a technických činností a ostatních činností. V případě druhého sektoru připadá podobný počet na zpracovatelský průmysl a na stavebnictví, zbytek doplňují subjekty věnující se výrobě a rozvodu energií. V podrobnějším členění zpracovatelského průmyslu lze jasně identifikovat dominanci subjektů z hutnictví a kovovýroby, ostatního zpracovatelského průmyslu,

elektrotechniky a textilního, oděvního a kožedělného průmyslu. Je však třeba poznamenat, že počet ekonomických subjektů v určitém odvětví nevypovídá o počtu zaměstnaných osob.

Tab. 3: Zaměstnavatelé se sídlem v Letovicích s více než 25 pracovníky v roce 2015

Název ekonomického subjektu	IČO	Počet zaměstnanců	Odvětví
LETOVICKÉ STROJÍRNY, s.r.o.	25526278	250–499	strojírenský průmysl
Letoplast s.r.o.	48591726	100–199	chemický průmysl
Nemocnice Milosrdných bratří Letovice, příspěvková organizace	00387134	100–199	zdravotní péče
Tylex Letovice, akciová společnost	00013366	100–199	textilní průmysl
Centrum sociálních služeb města Letovice, příspěvková organizace	71232745	50–99	sociální péče
Ekoterm s.r.o.	25307002	50–99	stavebnictví
LEDEKO, a.s.	25308785	50–99	zemědělství
LETOKOV a.s.	26306913	50–99	kovozpracující průmysl
Masarykova střední škola Letovice	66596882	50–99	vzdělávání
Základní škola	62072897	50–99	vzdělávání
FERROKONT, s.r.o.	25304305	25–49	kovozpracující průmysl
K Ř Í Ž, spol. s r. o.	43420354	25–49	textilní průmysl
K.T.S. – MONTÁŽE, s.r.o.	26287579	25–49	stavebnictví
KAMENOPRŮMYSL KOMÁREK s.r.o.	26911451	25–49	průmysl sklářský a stavebních hmot
Keramika Letovice, spol. s r. o.	43420079	25–49	průmysl sklářský a stavebních hmot
KOVO Letovice s.r.o.	26308304	25–49	kovozpracující průmysl
Letostav, spol. s r.o.	16343794	25–49	stavebnictví
Město Letovice	00280518	25–49	veřejná správa
TECHNICKO-INŽENÝRSKÉ SLUŽBY s.r.o.	26948923	25–49	kovozpracující průmysl
ZUŠ, Letovice, okres Blansko	00839639	25–49	vzdělávání

Pramen: Registr ekonomických subjektů Českého statistického úřadu, 2015

Před začátkem transformace českého hospodářství byly největšími zaměstnavateli v Letovicích podniky textilního průmyslu (Tylex a závod vřatislavského Bytexu) a strojírenství (Agrozet Letovice a pobočný závod ČKD Blansko). V roce 2015 jsou **největším zaměstnavatelem Letovické strojírny**, které se zaměřují na výrobu zemědělských, lesnických a stavebních strojů (vzhledem k tomu, že mají cca 250 zaměstnanců, spadají do kategorie velkého podniku). V zaměstnanosti následuje producent technických plastových dílů Letoplast a Nemocnice Milosrdných bratří Letovice, p.o., hranici 100 pracovníků překračuje již zmíněná textilka Tylex, která se soustředí na výrobu záclon a krajek. V kategorii mezi 50 až 99 zaměstnanci se pohybuje dalších šest subjektů, a to jak výrobních (zemědělská firma LEDEKO, výrobce svařovaných komponentů pro energetiku, automobilový průmysl a strojírenství LETOKOV či společnost Ekoterm, která působí v oblasti stavebních prací), tak nevýrobních (Centrum sociálních služeb města Letovice, Masarykova střední škola a místní základní škola). Mezi firmami nad 25 zaměstnanců dále převažují společnosti z kovovýroby a průmyslu sklářského a stavebních hmot.

V současné době jsou v Letovicích evidovány jak volné objekty pro podnikání (průmyslové objekty/haly s rozlohou 30 000 m²), tak i volné pozemky pro podnikání (s rozlohou 70 000 m²). V obou případech se však jedná o soukromé vlastnictví.

Na území města fungují také maloobchodní řetězce Albert (AHOLD Czech Republic); Penny Market; Jednota, spotřební družstvo v Boskovicích, u nichž lze předpokládat vyšší zaměstnanost (za jednotlivé provozovny ale není dostupná). Stejně tak je možné uvažovat o subjektech, jako jsou Česká pošta, České dráhy a Správa železniční dopravní cesty.

Trh práce

Podle výsledků ze sčítání lidu 2011 žilo v Letovicích více než 3 000 ekonomicky aktivních osob, což odpovídalo **míře ekonomické aktivity** ve výši **53,7 %** (podíl ekonomicky aktivních na obyvatelstvu ve věku 15 let a více). V porovnání s ostatními územními jednotkami (viz tab. 4) se jedná o **nižší hodnotu**. Velmi obdobně lze hodnotit i počet zaměstnaných osob, resp. míru zaměstnanosti. Tyto výsledky poukazují na **vyšší nezaměstnanost** v regionu.

Tab. 4: Ekonomická aktivita obyvatel v roce 2011

	Ekonomicky aktivní osoby	Míra ekonomické aktivity (%)	Zaměstnané osoby	Míra zaměstnanosti (%)
město Letovice	3 033	53,7	2 703	47,9
SO ORP Boskovice	23 571	55,2	21 016	49,2
okres Blansko	50 615	56,2	45 551	50,6
Jihomoravský kraj	572 019	57,3	511 844	51,3
Česká republika	5 080 573	57,0	4 580 714	51,4

Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

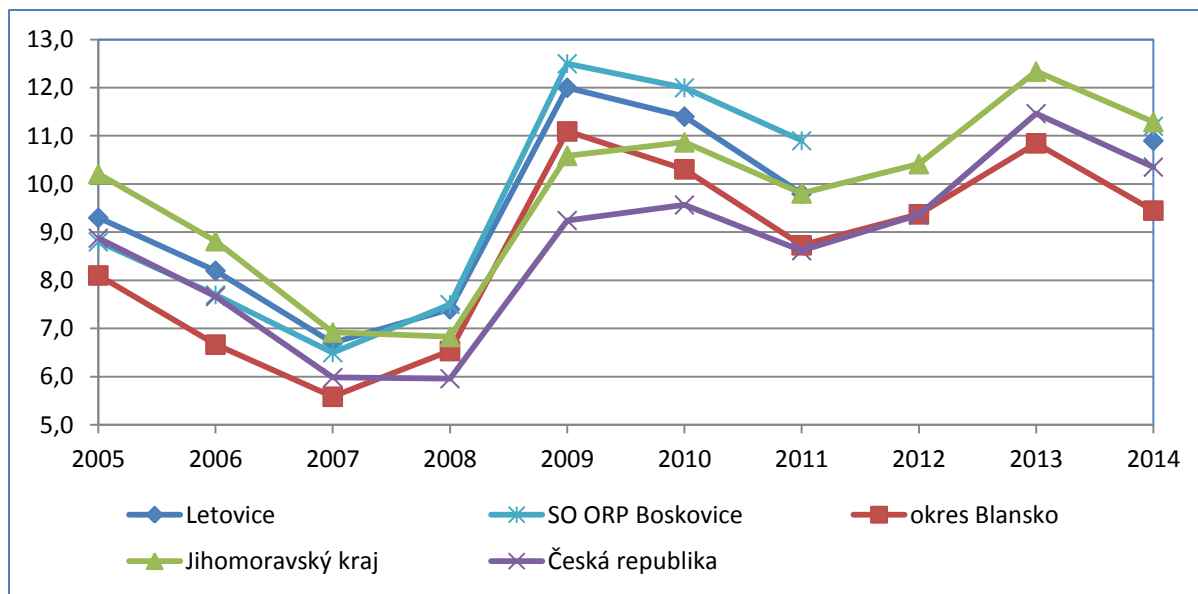
Struktura zaměstnanosti podle odvětví ekonomické činnosti vykazuje ve městě vysoký podíl pracovníků v průmyslu a stavebnictví, v případě průmyslu hodnota dokonce převyšuje i údaje za správní obvod ORP Boskovice a okres Blansko. To ukazuje na výrobní zaměření místní ekonomiky. Ve službách je zaměstnána zhruba polovina obyvatel, tedy srovnatelně jako v těsném zázemí Letovic i v okrese (města většinou zaznamenávají vyšší podíly, to je opět dáno již zmíněným výrobním zaměřením).

Tab. 5: Zaměstnaní podle odvětví ekonomiky v roce 2011

	Zemědělství		Průmysl		Stavebnictví		Služby	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
město Letovice	75	3,1	914	37,8	206	8,5	1 225	50,6
SO ORP Boskovice	922	4,7	7 142	36,7	1 688	8,7	9 730	49,9
okres Blansko	1 582	3,8	15 418	37,0	3 122	7,5	21 564	51,7
Jihomoravský kraj	14 502	3,1	123 039	26,7	40 274	8,7	282 769	61,4
Česká republika	124 284	3,1	1 161 216	28,5	313 662	7,7	2 470 565	60,7

Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Míra registrované nezaměstnanosti (dosažitelní uchazeči o zaměstnání / pracovní síla) v Letovicích kopírovala trend ve vyšších prostorových jednotkách, tj. do příchodu ekonomické krize v roce 2008 klesala, následně strmě rostla. Změnila se však situace, kdy před krizí byla nezaměstnanost v Letovicích nižší, než činil průměr Jihomoravského kraje. Během ekonomické recese se nezaměstnanost ve městě a jeho zázemí dostala do nadprůměrných hodnot, z čehož lze vyvozovat vyšší zranitelnost (nižší stabilitu) hospodářství na Letovicku. Roky 2012 a 2013 jsou poznamenány neexistujícími daty o nezaměstnanosti za úroveň obcí a následnou změnou metodiky. Dle „staré metodiky“ však v roce 2014 byla míra registrované nezaměstnanosti v Letovicích a jejich zázemí zhruba na stejné úrovni jako v Jihomoravském kraji (tzn., že situace se postupně uklidňuje).

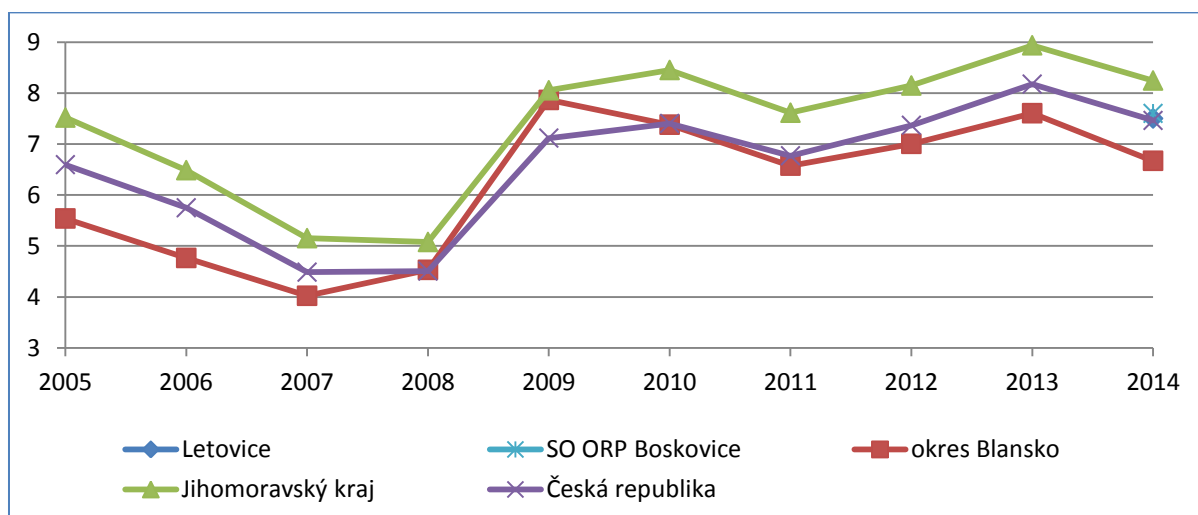

Obr. 11: Vývoj míry registrované nezaměstnanosti v letech 2005 až 2014

Pramen: Statistiky nezaměstnanosti, Integrovaný portál MPSV, 2015

Podíl nezaměstnaných osob (dosažitelní uchazeči o zaměstnání ve věku 15–64 let / obyvatelstvo 15–64 let), který byl zaveden od ledna 2013, je s mírou registrované nezaměstnanosti nesrovnatelný. Poprvé byl do úrovně obcí dostupný až v roce 2014, kdy byl v Letovicích a zázemí (SO ORP Boskovice) zaznamenán v **téměř totožné** výši jako činí průměr České republiky, avšak **nižší** než u Jihomoravského kraje. Tento relativně pozitivní výsledek však snižuje skutečnost, že v okrese Blansko se stále jedná o nadprůměrné hodnoty.

Pozn. Srovnání hodnot na obr. 11 a 12 představuje změnu hodnot nezaměstnanosti podle staré a nové metodiky, kdy podle staré metodiky dosahovala míra nezaměstnanosti na konci roku 2014 hodnoty 10,9 a podle nové metodiky je podíl nezaměstnaných 7,5. Takto razantní pokles je způsoben změnou vstupních hodnot do výpočtu.

Obr. 12: Vývoj podílu nezaměstnaných osob v letech 2005 až 2014

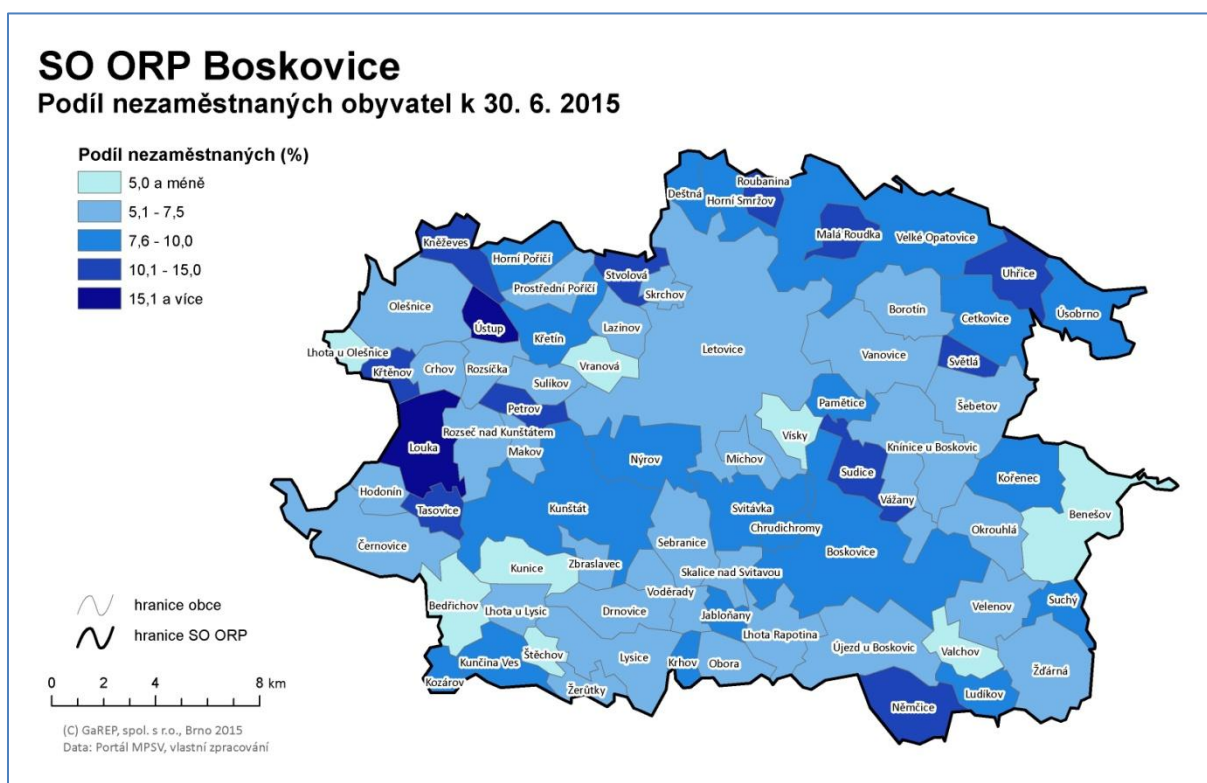
Pramen: Statistiky nezaměstnanosti, Integrovaný portál MPSV, 2015

Ke konci června 2015 činil **počet uchazečů 294 osob, podíl nezaměstnaných osob 6,7 %** a Úřad práce ČR evidoval ve městě **45 volných pracovních míst**. Tyto hodnoty tak představovaly 6,5 uchazečů o zaměstnání, kteří připadali na jedno volné pracovní místo. To bylo

sice **méně** než v celém správním obvodu ORP Boskovice, to však bývá u městských sídel typické. Hodnoty za okres a celou ČR jsou pak srovnatelné, v případě kraje vyšší.

Správní obvod ORP Boskovice je tvořen 73 obcemi, z nichž ke konci června 2015 evidovaly Letovice 25. nejvyšší nezaměstnanost. Nadprůměrné hodnoty (sedm obcí překročilo hranici 10 %) se koncentrují v obcích při hranicích správního obvodu. Dalších 16 obcí se pohybovalo v rozmezí 7 až 10 %, což je stále nadprůměr oproti údaji za Jihomoravský kraj (6,8 %). Tyto obce jsou lokalizovány kromě hranic SO ORP také v prostoru mezi městy Kunštát a Boskovice (včetně těchto sídel). Letovice a dalších 14 obcí náleží do relativního průměru, ten se však pohybuje mezi již zmíněným krajským průměrem a nezaměstnaností za celý okres Blansko (5,5 %). Podprůměrné hodnoty, které dosahují maximálně 5,4 %, pak připadají na zbylých 35 obcí.

Obr. 13: Podíl nezaměstnaných obyvatel v obcích SO ORP Boskovice k 30. 6. 2015

Pramen: Statistiky nezaměstnanosti, Integrovaný portál MPSV, 2015

Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (tj. počítána z uchazečů o práci, kteří jsou v evidenci déle než 12 měsíců) na konci roku 2014 dosahovala 3,3 %, v okrese Blansko tedy nadprůměrných hodnot, avšak při srovnání se zázemím města a průměrem za Jihomoravský kraj se jedná o pozitivní výsledek (navíc totožný s průměrem ČR). Podíly tzv. rizikových skupin uchazečů o zaměstnání na všech nezaměstnaných poukazují na to, že se v regionu daří obtížněji dosazovat na trh práce především zdravotně postižené osoby, absolventy a mladistvé. Nižší podíl uchazečů bez maturity lze vysvětlit jako důsledek ekonomiky zaměřené na výrobní obory, v nichž nacházejí uplatnění především lidé s nižší kvalifikací.

Pro snížení nezaměstnanosti jsou v Letovicích využívány rovněž některé nástroje tzv. aktivní politiky zaměstnanosti (APZ). V rámci této politiky využívají Letovice zejména institut **veřejně prospěšných prací** (VPP), které spočívají zejména v údržbě a úklidu veřejných prostranství. Město se nicméně potýká s nedostatkem vhodných uchazečů, které by bylo možné na VPP umístit.

Právě **nedostatek pracovních příležitostí** v Letovicích a blízkém okolí lze označit jako jednu z hlavních bariér dalšího rozvoje města, což potvrdilo i dotazníkové šetření mezi obyvateli. Dle některých respondentů by se mělo město snažit přilákat investora či zřídit průmyslovou zónu, aby lidé našli pracovní uplatnění v Letovicích a nemuseli tak dojíždět do jiných měst. Do rozvoje podnikání, resp. do zlepšení podmínek pro podnikání by investovalo finanční prostředky 19,5 % respondentů.

Tab. 6: Struktura uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2014

	Uchazeči o zaměstnání	Volná pracovní místa (VPM)	Počet uchazečů na jedno VPM	Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (%)	podíl žen na uchazečích (%)	podíl osob zdravotně postižených na uchazečích (%)	podíl osob bez maturity na uchazečích (%)	podíl absolventů a mladistvých na uchazečích (%)
město Letovice	336	30	11,2	3,3	47,9	18,5	61,0	8,6
SO ORP Boskovice	2 655	158	16,8	3,6	50,4	16,5	63,9	7,3
okres Blansko	4 904	432	11,4	3,0	51,4	16,4	61,1	6,7
Jihomoravský kraj	65 279	4 455	14,7	3,7	49,6	11,8	63,2	5,7
Česká republika	541 917	58 408	9,3	3,3	49,6	11,3	66,2	5,1

Pramen: GIS 0 – Prostorová analýza, prosinec 2014 (1. 12. 2014 – 31. 12. 2014), MPSV ČR

Jedním ze způsobů, jak čelit vyšší nezaměstnanosti, případně jak získat lepší pracovní místo, je dojízdka za prací. V případě Letovic je však **počet vyjíždějících za prací a počet dojíždějících do zaměstnání totožný**, a to vlivem přítomnosti několika významnějších zaměstnavatelů. To se projevuje i situací, kdy je počet obsazených pracovních míst na 1 000 bydlících zaměstnaných vyšší než v okrese Blansko či v Jihomoravském kraji. Je však třeba zdůraznit, že při sčítání lidu 2011 nevyplnila značná část obyvatel tuto položku ve sčítacím formuláři.

Tab. 7: Dojízdka do zaměstnání v roce 2011

	Zaměstnaní	Vyjíždějící	Dojíždějící	Obsazená pracovní místa (OPM)	OPM na 1 000 bydlících zaměstnaných
město Letovice	2 703	755	756	2 704	1 000
okres Blansko	45 551	18 221	11 153	38 483	845
Jihomoravský kraj	511 844	136 252	134 042	509 634	996

Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Hlavní **směry vyjížděky** za prací (i do škol) jsou z Letovic dva. Zhruba jedna třetina obyvatel míří do zaměstnání do krajského města **Brna** (188 osob), druhá třetina pak do **Boskovic** (205 osob), které mají pro Letovice i funkci obce s rozšířenou působností. Ve zbývajících třetině vyjíždějících je patrné především okresní město Blansko (73 osob) a další sídla střední velikosti v okolí – Svitavy (25 osob), Skrchov (20 osob) a Kuřim (20 osob).

Zdrojem **dojížděky** je naopak mnohem různorodější soubor měst, výrazněji převažují pouze Boskovice (65 osob). Hranici 35 dojíždějících pak překročila ještě 4 další sídla, a to Vranová (42 osob), Křetín (41 osob), Velké Opatovice (40 osob) a Svitávka (36 osob).

Cestovní ruch

Mezi hlavní atraktivity cestovního ruchu v Letovicích patří **zámek, barokní lékárna v Nemocnici Milosrdných bratří Letovice, p.o. JMK, s kostelem svatého Václava či farní chrám svatého Prokopa**. Za zmínku stojí i tzv. **Mrázkova keramička** (keramická továrna z 20. let 20. století). Z přírodních atraktivit lze jmenovat **Přírodní park Halasovo Kunštátsko**, který do Letovic zasahuje svou severní částí. Na katastru města dále leží **přírodní památky Babolský háj a Park Letovice**, západně od města se rozkládá vodní nádrž Letovice (často zvaná též Křetínka), která je k rekreačním účelům hojně vyhledávána. Přímo na území města se sice nenachází žádná rozhledna, avšak v těsné blízkosti Letovic lze navštívit například Burianovu rozhlednu na kopci Milenka v Rudce. Z této 18 m vysoké kamenné rozhledny je za dobrého počasí možno dohlédnout až na Jeseníky či Krkonoše.

Veřejná databáze ČSÚ udává, že počet návštěvníků, kteří se v letech 2012 až 2014 ubytovali v Letovicích v hromadných ubytovacích zařízeních, činil ročně průměrně 3 350 osob. Ze zhruba 80 % se jednalo o tuzemské hosty a průměrný roční počet přenocování byl téměř 2,0.

Tab. 8: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení v letech 2012 až 2014

	Počet příjezdů hostů	z toho tuzemští hosté		Počet přenocování	z toho tuzemští hosté		Průměrný počet přenocování
		abs.	%		abs.	%	
2012	4 238	3 614	85,3	8 317	7 004	84,2	2,0
2013	2 613	2 098	80,3	4 692	3 886	82,8	1,8
2014	3 207	2 347	73,2	6 774	5 019	74,1	2,1

Pramen: Veřejná databáze Českého statistického úřadu, 2015

Z jednotlivých **ubytovacích zařízení** lze zmínit především **Hotel Dermot** (42 lůžek) a **Hotel Koupaliště Letovice** (kapacita 30 lůžek) či **Penzion Havírna** (9 pokojů, tj. 30 lůžek, bowling, restaurace). Mezi významnější ubytovací zařízení ve městě (z hlediska kapacity) patří rovněž Ubytovna Letovice, která nabízí podobný počet lůžek jako výše uvedený Hotel Dermot, tj. 40 lůžek. Dokonce je možné zajistit si ubytování i na letovickém zámku, a to v novomanželském apartmánu. Na území města je evidováno 202 rekreačních chat, které lze označit jako objekty individuální rekreace. Přehled významných ubytovacích zařízení na území Letovic uvádí následující tabulka (tab. 9).

Tab. 9: Přehled významných ubytovacích zařízení na území města Letovice

Název	Typ (hotel, penzion, ubytovna, chatová osada, ubytování v soukromí)	Počet lůžek
Hotel Dermot	hotel	42
Ubytovna Letovice	ubytovna	40
Hotel Koupaliště	hotel	30
Penzion Havírna	penzion	30
Penzion Otevřená náruč	penzion	30
Domov mládeže	ubytovna	15
Persia	ubytování v soukromí	12

Pramen: Dotazník vyplněný zástupci města Letovice

Mezi nejvýznamnější stravovací zařízení patří **Restaurace Zámecká jízdárna** (restaurace má 40 až 100 míst, velký sál až 600 míst), dále pak **Restaurace Na Rybárně** (65 míst a 15 míst v salonku) a **Restaurace Dermot** (65 míst). Na území města je dále v provozu Restaurace Na koupališti, Motorest Apetit, Na dvorku a Restaurace Karlov.

Dle dotazníkového šetření, které bylo realizováno mezi obyvateli města, se objevil názor, že ve městě chybí vegetariánská restaurace či nějaká „lidová“ restaurace, popřípadě stánek s rychlým občerstvením.

I za účelem podpory cestovního ruchu bylo zřízeno **Turistické informační centrum** s celoročním provozem (od června do poloviny září i o víkendech).

Dle výsledků dotazníkového šetření lze však usuzovat, že rozvoj cestovního ruchu ve městě není pro místní obyvatele prioritou. Městské finanční prostředky by do této oblasti investovalo „pouze“ 13,8 % respondentů, jelikož se také ukázalo, že si místní obyvatelé velmi váží „klidného života“.

Shrnutí

Hospodářství v Letovicích dominují především mikropodniky do 10 zaměstnanců, definici malého podniku (10–49 zaměstnanců) splnilo jen 34 subjektů a více než 50 pracovníků mělo 8 subjektů. Největšími zaměstnavateli jsou Letovické strojírny, Letoplast, Nemocnice Milosrdných bratří Letovice, p.o. a Tylex Letovice. Téměř dvě třetiny subjektů působí ve službách, zhruba třetina v průmyslu a stavebnictví a zbytek v zemědělství a lesnictví. Z hlediska počtu zaměstnanců je však vysoký především podíl pracovníků ve výrobní sféře, což určuje zaměření místní ekonomiky.

Míry ekonomické aktivity i zaměstnanosti dosahují nižších hodnot, indikují tak vyšší nezaměstnanost. Ta byla před příchodem ekonomické krize v roce 2008 ve městě nižší, než činil krajský průměr. Následně se však pozice obrátila, teprve až v letech 2014–15 se situace postupně uklidňuje. Problém s nezaměstnaností mají především zdravotně postižení, absolventi a mladiství. Hlavními směry vyjížděky za prací jsou krajské město Brno, Boskovice a Blansko; zdrojem dojížděky pak ve významnější míře jen Boskovice.

Mezi hlavní atraktivita cestovního ruchu patří zámek, barokní lékárna v Nemocnici Milosrdných bratří Letovice, p.o., kostel sv. Václava a krypta, kostel sv. Prokopa a Přírodní park Halasovo Kunštátsko. Podle statistik nad zahraničními hosty výrazně převažují tuzemští návštěvníci. Vybavenost ubytovacími a stravovacími zařízeními je odpovídající.

4. INFRASTRUKTURA

Technická infrastruktura

Pro potřeby odkanalizování slouží ve městě jednotná kanalizační síť. Kmenová stoka byla v Letovicích vybudována v letech 1996–1999. Nutno však poznamenat, že kanalizace pro odvádění splaškových odpadních vod není dosud ve většině městských částí vybudována a fuguje zde většinou pouze kanalizace dešťová. Dalším problémem, který se bude postupně muset řešit, jsou staré kanalizace a vodovodní sítě v některých místních částech i v Letovicích samotných. *Na tuto skutečnost upozorňovali také občané, kteří se spojili do dotazníkového šetření.*

Čištění odpadních vod ve městě zajišťují **dvě čistírny odpadních vod (ČOV)**. První z nich je v majetku města Letovice, ale správcem je Vodárenská akciová společnost, a. s. Boskovice, přičemž do hospodaření je předána Svazku měst a obcí okresu Blansko. Jedná se o ČOV mechanicko-biologickou s nitrifikací a denitrifikací, která byla uvedena do provozu v roce 1999, v roce 2006 došlo k doplnění o lapač písku a kamení. Umístěna je na jižním okraji města, a to konkrétně na pravém břehu řeky Svitavy. Kapacita této ČOV činí 7 880 EO (ekvivalentních obyvatel). Druhá ČOV na území města je mechanicko-biologická a je provozována společností Tylex, a. s. Kromě potřeb samotné společnosti slouží částečně i pro obyvatele města (z obytné zástavby nad Tylexem, přičemž kapacita činí 1 700 EO). V provozu je od roku 1998 a je lokalizována v jižní části města při ulici Brněnská, resp. silnice I. třídy č. 43. Čištění odpadních vod v místních částech není dořešeno.

Většina místních částí je zásobována pitnou vodou ze **skupinového vodovodu Letovice**, případně ze samostatného vodovodu (např. místní části Kochov a Kladoruby). Zásobování pitnou vodou je také zajištěno vodovodem z Vlkova, Písečné či z Poříčí a rovněž je možno využít dodávky vody z II. březovského (brněnského) vodovodu. Některé místní části nemají k dispozici vodovod pro veřejnou potřebu a obyvatelé tak musejí využívat vlastní zdroje – studny. Obecně lze považovat technický stav a pokrytí vodovodní sítí na území města za vyhovující.

Všechny místní části města Letovice jsou elektrifikovány. Většina místních částí však stále není plynofikována (kromě samotných Letovic jsou plynofikovány pouze místní části Meziříčko, Podolí, Dolní Smržov a Zboněk). Město je zásobováno zemním plynem z VTL plynovodu Chrudichromy – Letovice. Severním okrajem města prochází VTL plynovod Lobodice – Květnov, ze kterého je realizována další přípojka VTL plynovodu. Na území města je v provozu cca 48 sloupových a cca 15 zděných trafostanic. Samotné elektrické stanice jsou v dobrém stavu a vyhovují současným požadavkům na zajištění odběrů. K výrobě elektrické energie slouží mj. i zdejší vodní nádrž Letovice (na říčce Křetínce), kde je umístěna malá vodní elektrárna a dále také malé vodní elektrárny na řece Svitavě.

Pro potřeby zásobování města teplem je zde zřízen decentralizovaný způsob vytápění. V případě bytové či průmyslové zástavby, a rovněž občanské vybavenosti, probíhá zásobování z domovních nebo blokových kotelen, které jsou napojeny na zemní plyn. Pakliže přípojky zemního plynu chybí, používá se pro vytápění nejčastěji elektrická energie či pevná paliva.

Celé katastrální území města Letovice je rovněž dostatečně pokryto jak internetem, tak i telefonním signálem. Závěrem lze ještě zmínit, že v Letovicích je zaveden místní rozhlas.

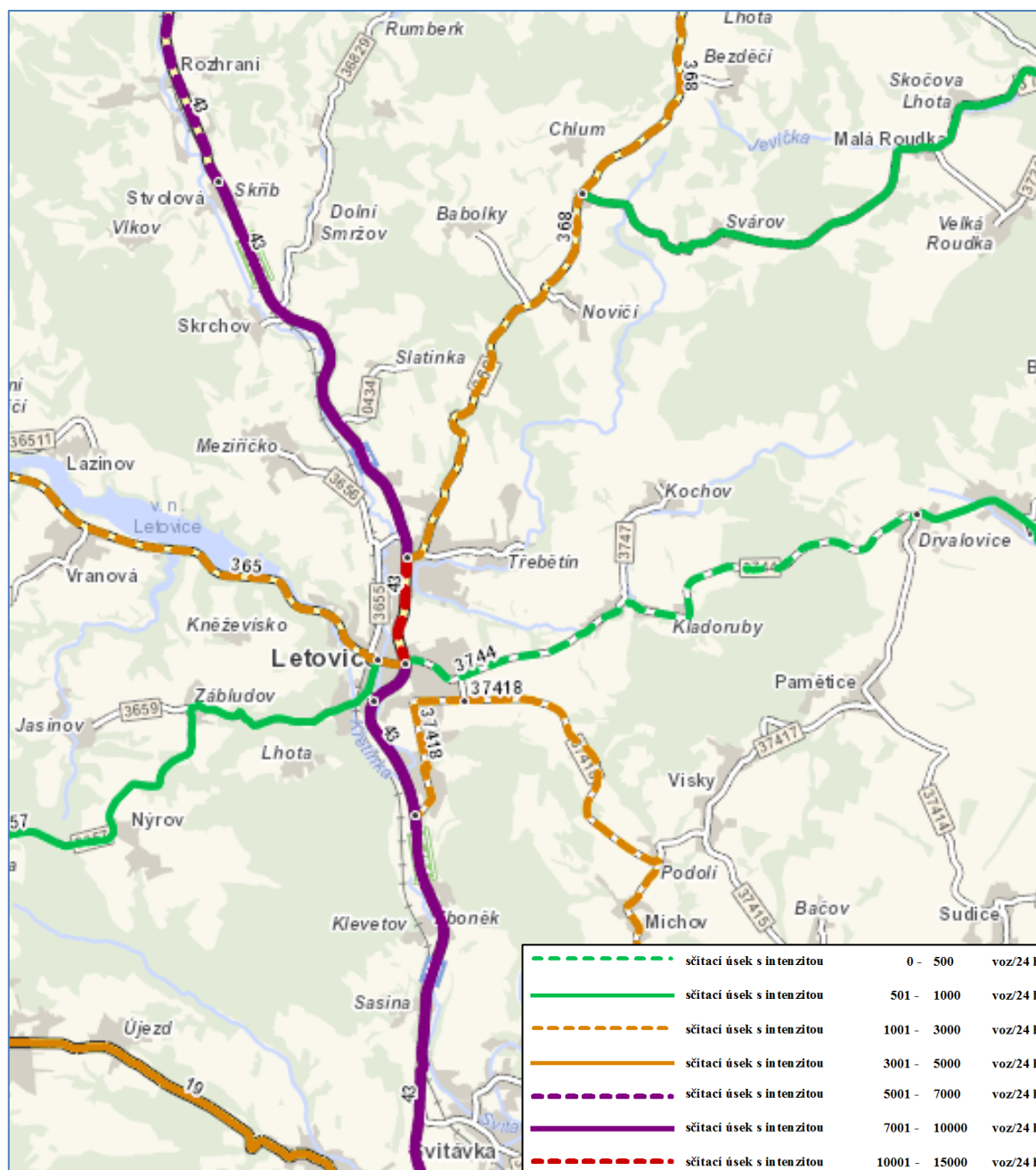
V dotazníkovém šetření uvedla 1/5 respondentů, že by městské finanční prostředky investovala právě do oblasti technické infrastruktury, tj. na kanalizace, ČOV, vodovody atd.

Dopravní infrastruktura

Městem neprochází žádná dálnice, ani rychlostní komunikace a pro město je tak zcela klíčová **silnice I. třídy č. 43, resp. mezinárodní silnice E461**. Tato páteřní komunikace vede od Brna směrem na Svitavy a dále na Polsko a rovněž se připojuje na silnice vedoucí na Prahu. Silnice I/43 je však velmi vytížena, ba dokonce je považována za jednu z vůbec nejzatíženějších

jednopruhových silnic I. třídy v celém Jihomoravském kraji. Intenzita dopravy na této komunikaci se nedá srovnat s žádnou jinou komunikací ve městě, jak dokládá i výčet nejvytíženějších úseků, který je znázorněn a uveden níže (viz tab. 10 a obr. 14)³. V budoucnu by však měla pomoci **nová rychlostní komunikace R43**. Silnice R43, která má za cíl propojit Brno a Moravskou Třebovou, resp. Staré Město, sice nebude vést přímo přes Letovice (bude trasována přes Boskovice), ale i tak by měla mít vliv na snížení současného zatížení silnice I/43 vedoucí přes Letovice. Naneštěstí je zprovoznění, resp. výstavba této rychlostní komunikace otázkou ještě mnoha let. Ke zlepšení současné dopravní situace ve městě by mohlo přispět i rozšíření klíčové komunikace I/43. *Na současnou nevyhovující dopravní situaci ve městě upozorňují také respondenti v dotazníkovém šetření, kde je jako řešení uveden např. obchvat města.*

Obr. 14: Nejzatíženější úseky silnic na území města Letovice

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2010, které provedlo ŘSD ČR

³ Uváděné počty jsou oficiální podle metodiky ministerstva dopravy, skutečné počty zaznamenané stacionárním zařízením jsou vyšší.

Tab. 10: Nejzatíženější úseky silnic (více než 7 tis. vozidel za 24 h) na území města Letovice

Sčítací úsek	Číslo silnice	Úsek	Počet motor. vozidel za 24 h
6-0440	I/43	Letovice (od kruhového objezdu s komunikacemi č. 365 a 3744 po křižovatku s komunikací č. 368)	12 069
6-0420	I/43	Sebranice – Letovice (od křižovatky s komunikací č. 37418 po křižovatku s komunikací č. 19)	9 565
6-4060	I/43	Letovice (od křižovatky s komunikací č. 37418 po křižovatku s ulicí Tyršova)	9 374
6-4067	I/43	Letovice (od křižovatky ulice Tyršova po kruhový objezd s komunikacemi č. 365 a 3744)	8 609
6-0450	I/43	Letovice – Borová (od křižovatky s komunikací č. 368 až do místní části Slatinka - Borová)	7 902

Pramen: Celostátní sčítání dopravy 2010, které provedlo ŘSD ČR

Městem prochází rovněž některé silnice II. třídy – směrem na severovýchod protíná město komunikace č. 368 (vedoucí do Moravské Třebové a dále na Štíty), a naopak přes jihozápadní část města je trasována silnice č. 365 (vedoucí směrem na Poličku). Obecně však platí, že silnice II. i III. třídy, které městem prochází, jsou v současné době v nevyhovujícím stavu, a proto si město Letovice zařadilo rekonstrukce a modernizace těchto silnic mezi své priority. Uvedené silnice jsou však převážně krajské, a proto je jejich oprava či rekonstrukce především v kompetenci Jihomoravského kraje (konkrétně v gesci Správy a údržby silnic Jihomoravského kraje – SÚS JMK), který by na tyto investiční akce musel poskytnout finanční prostředky. Samotné město Letovice se tedy v tomto případě nachází v pozici, kdy o opravy silnic II. a III. tříd může jen žádat. Rovněž některé úseky místních komunikací potřebují rekonstrukci. Konkrétně se jedná o ulice Nerudova, Na Kopečku, U Koupaliště, Havírna, Krátká, Na Vyhliďce (u hřbitova), U Hájku, Bohuslava Martinů, U Cihelny a potřebné je také dokončení akce na ulici Bezručova. Dále se jedná o místní komunikace v místních částech a pro přístupy do místních částí a jejich osad např. Lhota, Bahna.

Místní komunikace jsou dle výsledků dotazníkového šetření, které proběhlo mezi obyvateli města, ve velmi špatném stavu. Investici do jejich rekonstrukce by podpořilo 61,4 % respondentů, kteří se vyjadřovali k otázce, jakou z nabízených oblastí (viz příloha č. 3) by finančně podpořili, přičemž tato varianta byla vůbec nejčastěji uváděna.

Pro město je také velmi významná železniční doprava. Letovice se nachází na trase **důležitého železničního koridoru** mezi Brnem a Českou Třebovou, resp. Pardubicemi (trať číslo 260). Rychlostní vlaky typu EC ve městě však nezastavují.

Nejbližším mezinárodním letištěm je brněnské letiště v Tuřanech a dále například letiště v Pardubicích. Za zmínku stojí také skutečnost, že i v samotných Letovicích se nachází **letiště – LK Letovice** (se statusem veřejné plochy pro SLZ, tj. plochy pro sportovní létající zařízení), které slouží pro ultralehká letadla. Umístěno je mezi místními částmi Letovice a Kladoruby v oblasti, která se nazývá Písečná.

Parkování

Z hlediska parkování ve městě je v současné době klíčová plánovaná výstavba nového parkoviště pro auta i autobusy. Toto nové parkovací stání má být u vlakového nádraží a pro řidiče by mělo být zdarma. Projekt nového parkoviště by mohl vzniknout v rámci výstavby nového autobusového nádraží. Provozovatelem parkoviště, které by mělo pojmout cca 60 aut, má být

město. Navzdory uvedenému projektu je pro město Letovice (stejně jako pro mnohá jiná města a obce v České republice) nedostatek parkovacích míst stále jedním z významných problémů. Parkoviště u nádraží ČD řeší sice potřeby přestupního dopravního uzlu, avšak zajištění parkovacích ploch je nezbytné rovněž v blízkosti ústředního Masarykova náměstí, resp. v centru města a jeho blízkosti. *Nutnost řešit současný stav parkování ve městě se potvrdilo i z výsledků dotazníkového šetření, kde se respondenti k této problematice často vyjadřovali nespokojeně. Někteří si přejí náměstí zcela bez aut, jiní by uvítali zavedení placeného stání prostřednictvím parkovacích automatů.*

Dopravní obslužnost

Z Letovic se lze poměrně rychle dostat do nedalekých Boskovic (cca 11 km) či Svitav (cca 26 km). Spojení města s Boskovicemi je zajištěno pravidelnými (přímými) autobusovými spoji, které zaberou cca 20–25 min. Na trase Letovice – Svitavy je realizováno přímé autobusové i železniční spojení, z nichž časově výhodnější je spojení prostřednictvím drážní dopravy (cca 19–26 min.), než autobusem (cca 30–40 min.). Mezi městy Letovice a Svitavy je přes všední dny zajištěna poměrně dostatečná četnost vlakových spojů – vlak jezdí každou cca 1 hodinu. Přes víkendy, potažmo státní svátky je však intenzita vlakových spojů nižší – vlak jezdí každé cca 2 hodiny. V případě (přímé) autobusové dopravy mezi Svitavami a Letovicemi je situace o poznání horší (v některých částech dne je interval mezi spoji větší než 3 hod.).

Krajské město Brno je od Letovic vzdáleno přibližně 45 km. Z Letovic se lze dostat vlakem do Brna (na hlavní nádraží) za cca 43 min. a cesta autobusem je jen o něco málo delší (cca 45–55 min.). Ať už jde o drážní nebo autobusovou dopravu, jedná se o přímé dopravní spojení, tj. bez přestupů. Rovněž intenzita vlakových spojů, které jsou realizovány na trase mezi Brnem a Letovicemi, je zcela uspokojivá. Ve všedních dnech, tj. od pondělí do pátku, dosahuje průměrný časový interval mezi jednotlivými vlakovými spoji (ať už prostřednictvím osobních nebo rychlíkových vlaků) necelé 1 hodiny (v některých částech dne dokonce ještě méně). V podstatě obdobná četnost spojů je zachována i přes víkendy a státní svátky. Spojení Letovic s krajským sídlem lze tedy považovat za velmi příznivé.

Ovšem například při cestě do Olomouce, která je vzdušnou čarou vzdálena jen o něco více než Brno (cca 50 km), se může skutečná (dojezdová) vzdálenost vyšplhat až k 80 km. Cesta do Olomouce prostřednictvím veřejné dopravy je již komplikovanější. Je sice možné se do města několikrát denně dostat prostřednictvím přímého spojení (vlakem přes Brno, přičemž doba cesty je cca 2,5 hod.), ale v případě ostatních spojů je nutné, aby cestující přestupovali, a to nejčastěji buď v Brně nebo v České Třebové či ve Velkých Opatovicích.

Od Pardubic, které představují další významné město, byť poněkud vzdálenější, jsou Letovice vzdáleny přibližně 95 km, nicméně města jsou dobře propojena přímým železničním spojem, který trasu urazí za cca 1 hod. a 15 min. Pardubice jsou tedy z Letovic lépe dostupné než výše uvedená Olomouc.

Do hlavního města Prahy se mohou obyvatelé Letovic dostat prostřednictvím přímého vlakového spojení, které se opakuje v intervalu cca 2 hod., přičemž samotná cesta trvá přibližně 2,5 hod. V případě využití autobusové veřejné dopravy je vždy nutné přestupovat, a to buď v Hradci Králové, nebo v Brně a celkový čas cesty je nesrovnatelně vyšší oproti drážní dopravě.

Městská hromadná doprava (**MHD**) v pravém slova smyslu v Letovicích **provazována není**, což je pochopitelné vzhledem k populační velikosti města. Do místních částí však autobus zajíždí, přičemž město samo na zajištění dopravní obslužnosti přispívá částkou 549 tis. Kč ročně. *Dopravní spojení do všech místních částí Letovic (zejména odlehlejších) však dle mínění některých občanů, kteří svůj názor vyjádřili prostřednictvím dotazníkového šetření, není zajištěno uspokojivě.* Město Letovice spadá do Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje (IDS JMK), jehož hlavním přínosem je efektivní propojení jednotlivých druhů dopravy na území kraje. Město však trápí přestupní uzel IDS ve městě, který není v současné době ideální. Rovněž je

nutné dořešit dopravní uzel na Masarykově náměstí. Adekvátní zajištění veřejné dopravy je taktéž jednou z priorit města Letovice. V dotazníkovém šetření zazněly i názory, že by bylo vhodné odsunout autobusové nádraží z náměstí. Prostřednictvím šetření bylo také upozorněno na chybějící zastřešení na autobusových zastávkách.

Cyklostezky

Na území města, stejně jako na území celého Mikroregionu Letovicka, se nachází poměrně velké množství značených cyklotras (na území Mikroregionu Letovicka cca 116 km), cyklostezek je však minimum. Některé spojují místní části (např. cyklotrasa č. 5164, která vede z Letovic do místní části Kladoruby a Kochov) a jiné vedou z Letovic do okolních obcí (např. cyklotrasa č. 5142 vedoucí z Letovic do Kunštátu). Atraktivní je například cyklotrasa č. 5160, která vede z Letovic přes zámek Křetín a dále se lze napojit na cyklotrasu vedoucí k hradu Svojanov. Je trasována podél údolí řeky Křetínky a rovněž kolem vodní nádrže Letovice, která je na této říčce vybudována. Podrobný přehled o jednotlivých cyklotrasách na území města Letovice nabízí následující přehled (tab. 11). Na území města se nachází cyklostezky v celkové délce přibližně 2 900 m a město má i do budoucna v plánu pokračovat v rozšiřování sítě cyklostezek. Značným problémem je vybudování bezpečných a využitelných cyklotras a cyklostezek z Letovic směrem do Pardubického kraje. Realizace je odvislá od rozšíření silnice I/43. V dotazníkovém šetření mezi obyvateli Letovic byl poměrně často zmiňován nedostatek cyklostezek (cyklotras).

Tab. 11: Přehled značených cykloturistických tras, které procházejí územím Letovic

Číslo	Průběh cyklotrasy
5142	Letovice → Lhota → Nýrov → Rudka → Kunštát → Hluboké → Tasovice → Černovice → Hodůvka
5147	Letovice (nám.) → Vísky → Vranovice → Velké Opatovice
5160	Letovice (žel. st.) → Vranová → Křetín → Prostřední Poříčí → Horní Poříčí → Bohuňov → Hutě
5161	Křenov → Šnekov → Březina → Slatina → Roubanina → Horní Smržov → Deštná → Dolní Smržov → Stvolová → Vlkov → Lazinov → Křetín → Vranová → Sulfkov
5164	Letovice (žel. st.) → Kladoruby → Kochov (rozc.).
5165	Drvalovice → Kladoruby
5166	Lazinov → Meziříčko → Letovice (žel. st.)
5167	Roubanina → Novičí → Babolky → Deštná
5168	Chlum → Horní Smržov → Horáková Lhota (rozc.)
5169	Skrchov → Dolní Smržov

Pramen: Dotazník vyplněný zástupci města a cykloturistické webové portály

Shrnutí

Z hlediska technické infrastruktury je velmi významný rozdíl mezi jednotlivými místními částmi. Zatímco některé místní části (zejména samotné Letovice nebo Třebětín) disponují dostatečnou technickou infrastrukturou, v případě řady menších a izolovanějších místních částí již tomu tak není – nejčastěji chybí kanalizace zajišťující odvod splaškových odpadních vod. Čištění místních vod je v Letovicích realizováno prostřednictvím dvou čistíren odpadních vod (ČOV).

Město má vzhledem k silniční i železniční dopravě poměrně dobré postavení. Městem prochází velmi frekventovaný silniční tah – komunikace č. 43, který však působí nepříznivě na kvalitu ovzduší. Technický stav komunikací II. a III. tříd, které městem procházejí, lze považovat za neuspokojivý a do budoucna je nutné, aby kraj věnoval patřičné finanční prostředky na jejich rekonstrukce. Letovice rovněž leží na důležitém železničním koridoru spojující Brno a Pardubice. Ačkoliv jsou na této trati nasazovány i mezinárodní linky (například vlaky EC), v Letovicích nezastavují.

5. VYBAVENOST

Bydlení

Domovní a bytový fond tvořilo dle sčítání lidu v roce 2011 v Letovicích 1 975 domů a 2 996 bytů. **Neobydleno** je jak domů, tak bytů **18 až 19 %**, což je sice méně než v rámci celého správního obvodu ORP Boskovice, ale výrazně více oproti blanenskému okresu, Jihomoravskému kraji i celé ČR. To svědčí o relativně málo využívaném domovním a bytovém fondu. U domů je nejčastějším důvodem neobydlenosti jejich účel, totiž že slouží k rekreaci – jedná se tedy většinou o chaty a chalupy. Z celkového počtu 374 neobydlených domů připadá na rekreaci 191, tj. cca 51 % z nich. Z celkového počtu 540 neobydlených bytů připadá pouze 98 bytů na rekreaci, tj. cca 18 %, což je méně než 1/5 z celkového počtu. Celkový počet bytů (včetně sociálních) v majetku města činí 90, přičemž dalších 44 bytů je součástí Domu s pečovatelskou službou. V současné době město nemá žádný volný byt, avšak eviduje 5 žadatelů o (obecní) byt. Nutno dodat, že podle platného územního plánu (ÚP) vlastní Letovice pozemky, které jsou určeny právě pro výstavbu bytů.

Tab. 12: Počet domů a bytů a jejich (ne)obydlenost v roce 2011

	Počet domů	Neobydlené domy		Počet bytů	Neobydlené byty	
		abs.	%		abs.	%
město Letovice	1 975	374	18,9	2 996	540	18,0
SO ORP Boskovice	15 288	2 998	19,6	22 408	4 204	18,8
okres Blansko	28 238	4 750	16,8	46 183	7 144	15,5
Jihomoravský kraj	259 567	34 479	13,3	503 489	60 131	11,9
Česká republika	2 158 119	356 933	16,5	4 756 572	651 937	13,7

Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Zhruba **dvě třetiny bytů** se v Letovicích nacházejí **v rodinných domech**, což je pro města střední velikosti **průměrná hodnota**. Zázemí Letovic (správní obvod ORP) má podíl bytů v rodinných domech vyšší, protože je tvořen venkovskými sídly. Hodnota za celý okres Blansko je srovnatelná, naopak Jihomoravský kraj a ČR vykázaly nižší hodnoty, jelikož jejich území zahrnují řadu velkých sídel, v nichž jsou typické spíše bytové domy. Podíl **nájemních bytů** v Letovicích činil **11,1 %**, což bylo zhruba stejně jako ve správním obvodu ORP a v okrese Blansko (jedná se o oblast, kde většina obyvatel bydlí ve vlastních domech a bytech a trh nájemního bydlení není nijak dynamický) a výrazně méně oproti kraji a ČR (hodnoty zvyšují velká města s významným podílem nájemních bytů).

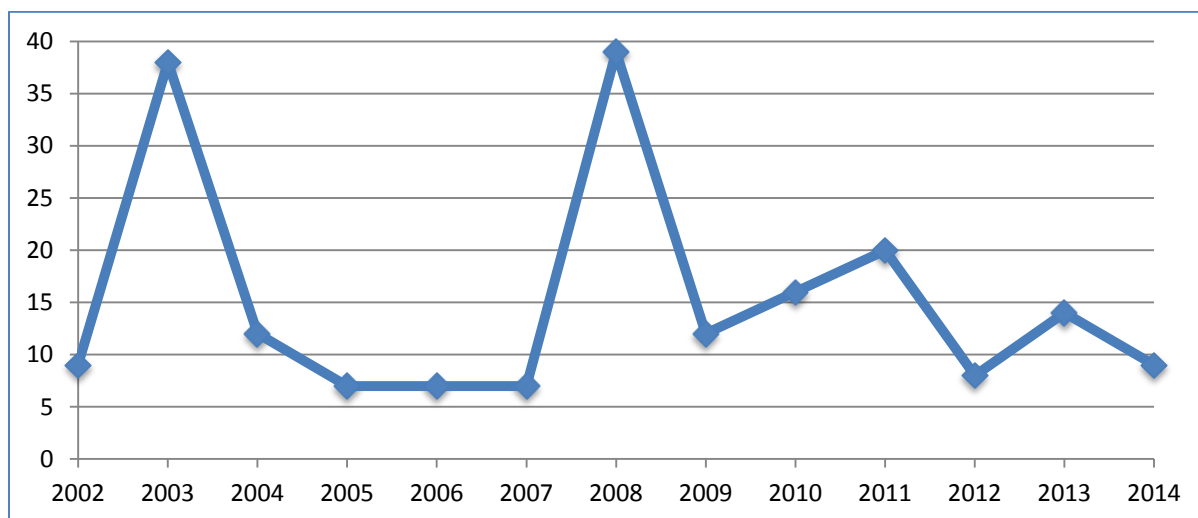
Tab. 13: Struktura bytového fondu v roce 2011

	Byty v rodinných domech		Byty v bytových domech		Nájemní byty	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
město Letovice	2 022	67,5	886	29,6	273	11,1
SO ORP Boskovice	16 471	73,5	5 519	24,6	1 970	10,8
okres Blansko	30 816	66,7	14 642	31,7	4 618	11,8
Jihomoravský kraj	267 703	53,2	229 168	45,5	96 139	21,7
Česká republika	2 256 072	47,4	2 434 619	51,2	920 405	22,4

Pramen: SLDB 2011, Český statistický úřad

Mezi lety 2002 a 2014 bylo na území města Letovic **postaveno 198 bytů**. Celé období lze rozdělit do dvou etap, v jeho první polovině bylo ročně postaveno 5 až 15 bytů, zatímco ve druhé polovině se výstavba zvýšila na 10 až 20 bytů ročně. Z hlediska bytové výstavby se tedy jedná o atraktivní území. Výjimku tvoří dva roky, a sice 2003 a 2008, spojené s výstavbou bytových

domů, která zapříčinila, že se v každém ze zmíněných roků postavilo téměř 40 bytů. Jak již bylo zmíněno výše, samotné město vlastní rovněž pozemky pro výstavbu bytů.

Obr. 15: Vývoj počtu postavených bytů v Letovicích mezi lety 2002 a 2014

Pramen: Data o bytové výstavbě, Český statistický úřad, 2015

Podle posledního sčítání lidu v roce 2011 se v Letovicích nacházelo 191 domů využívaných na **rekreaci**, což představovalo **9,7 % domovního fondu**. Ve srovnání se správním obvodem ORP Boskovice se na jednu stranu sice jedná o nižší podíl, ale na druhou stranu je stále vyšší než v okrese Blansko, Jihomoravském kraji a ČR.

Školství a vzdělávání

Na území města Letovic se nachází tři mateřské školy, avšak žádné jesle. Největší kapacitu má **MŠ na ulici Komenského** v blízkosti základní školy a uprostřed sídliště. Pochází ze začátku 80. let 20. století a ve školním roce 2015/2016 ji navštěvuje 104 dětí ve čtyřech třídách, což je dle současných hygienických norem maximální počet, resp. kapacita dětí MŠ.⁴ Následuje **MŠ Čapkova** ve středu města z 60. let, která disponuje kapacitou 65 dětí, a která je v současné době (ve školním roce 2015/2016) beze zbytku naplněna, tj. navštěvuje ji 65 dětí. Nejmenší je **MŠ Třebětínská** v okrajové části města, jejíž kapacita byla od září 2015 navýšena na 52 dětí a je rovněž zcela naplněna.

Základní školu Letovice na ulici Komenského navštěvuje 722 žáků, přičemž její kapacita činí 950 žáků. ZŠ je tedy naplněna ze 76 % své kapacity. Její budova má k dispozici kromě kmenových učeben dalších 17 odborných pracoven, dvě tělocvičny, pět místností pro školní družinu a nově zbudovaný sportovní areál. Na ZŠ funguje 1.–9. třída a nutno také dodat, že patří k významným zaměstnavatelům ve městě.

Více než osmdesátiletou tradici výuky řemeslných oborů má v Letovicích **Masarykova střední škola** na ulici Tyršova. Svým zhruba 300 žákům (kapacitně je však schopna pojmout až 500 žáků) nabízí maturitní obory, řemeslné obory, nástavbové studium v oboru podnikání, kurzy pro dospělé a rekvalifikace. Mezi maturitní obory patří stavebnictví – pozemní stavby, nábytkářská a dřevařská výroba a výtvarné zpracování keramiky a porcelánu; mezi řemeslné obory náleží truhlář/truhlářka, zedník, elektrikář/elektrikářka – silnoproud, umělecký keramik/keramička. Také střední škola patří k velkým zaměstnavatelům.

⁴ Výchozí podklad o počtu dětí v mateřských školách a jejich kapacitách představují informace poskytnuté vedením jednotlivých školských zařízení.

Do vzdělávacího systému patří rovněž **Základní umělecká škola** na Masarykově náměstí, jejíž počátky lze spatřovat v hudební škole z roku 1952. V současnosti nabízí obory hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický. ZUŠ, která je zřizována Jihomoravským krajem, rovněž patří mezi významné zaměstnavatele.

V neposlední řadě Jihomoravský kraj v Letovicích zřizuje **Středisko volného času Letokruh**, který byl do roku 2015 znám jako Dům dětí a mládeže. Ten nabízí pravidelné, příležitostné i spontánní aktivity nejrůznějšího zaměření pro děti, mládež a dospělé. Zajišťuje kroužky sportovní, keramické a rukodělné, technické, přírodovědné, tanečně-pohybové, kytarové, anglického jazyka, robotické či kroužek historického šermu. Ve školním roce 2014/2015 jej navštěvovalo pravidelně asi 500 dětí a dospělých.

V případě, že se žáci rozhodnou pro jinou střední školu než je místní Masarykova střední škola, tak dojíždějí nejčastěji do sousedních Boskovic. Mezi konkrétní střední školy, kam žáci dojíždějí nejčastěji, patří Gymnázium Boskovice, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště André Citroëna a v neposlední řadě rovněž Střední pedagogická škola, která je umístěna rovněž v Boskovicích.

Zdravotnictví

Významným subjektem zdravotní péče je **Nemocnice Milosrdných bratří Letovice, p.o.**, kterou zřizuje Jihomoravský kraj. Jedná se o léčebnu dlouhodobě nemocných, která poskytuje lůžkovou následnou péči pacientům s chronickými nemocemi a léčí i onkologické pacienty v neterminálních a terminálních stavech. Následnou péči poskytuje převážně klientům, kteří již nejsou schopni samostatného pohybu v domácím prostředí a ani v zařízeních sociální péče. Na čtyřech odděleních se nachází dohromady 120 lůžek; v prostorách nemocnice pak dále sídlí interní a diabetologická ambulance, urologická ambulance, gynekologie, klinická logopedie, ortopedie a rehabilitační ambulance. Komplementované služby a akutní péče jsou zajišťovány nemocnicemi v okrese Blansko.

Sít zdravotních služeb doplňují čtyři ordinace **praktického lékaře pro dospělé**, dvě ordinace **praktického lékaře pro děti a dorost**, pět ordinací **stomatologa**, jedna ordinace **gynekologa** a čtyři ordinace **lékařů specialistů**. Na Masarykově náměstí jsou provozovány dvě lékárny. Nejbližší zdravotnická záchranná služba a nemocnice (vyjma LDN) se nachází v Boskovicích a v Blansku. Obecně lze tedy považovat současný **stav zajištění zdravotní péče** v Letovicích za **vyhovující**. Na území města jsou dvě **veterinární ordinace**, a to na ulici Česká a na ulici Pražská.

Drobné připomínky ke zdravotní péči zazněly v dotazníkovém šetření, kterého měli obyvatelé města možnost se zúčastnit. Mimo jiné byla zmíněna špatná dostupnost lékařů pro zdravotně postižené, neboť do ordinací lékařů není zajištěn bezbariérový přístup, o víkendech a svátcích navíc nefunguje pohotovost praktických lékařů.

Sociální péče

V oblasti sociální péče zřídilo město Letovice **Centrum sociálních služeb města Letovice**. Pod něj spadá Domov pro seniory s kapacitou 72 lůžek (naplněno z 95 %) a Dům s pečovatelskou službou. Ve druhém případě se jedná o terénní sociální službu poskytovanou v domácnostech uživatelů nebo o ambulantní službu poskytovanou ve Středisku pro osobní hygienu. V letech 2013 až 2015 byla tato služba průměrně poskytnuta 150 uživatelům za rok. Centrum sociálních služeb, které provozuje samotné město Letovice, patří mezi významné zaměstnavatele. Na území města funguje rovněž chráněné bydlení (+ denní stacionář) nabízející 12 lůžek (v současné době zcela naplněn), jehož provozovatelem je Diakonie Brno. V rámci terénních a ambulantních sociálních služeb zde ještě funguje Charita Blansko, která nabízí poradenskou činnost. Pro další rozvoj terénní služby však v současné době schází finanční prostředky.

Ostatní služby

Nabídku služeb ve městě lze považovat za dostačující, byť existují některé služby, které nejsou v Letovicích dostupné. Jedná se například o Finanční úřad (FÚ), za nímž se musejí místní obyvatelé vydávat do Boskovic, kam dle územní působnosti FÚ Letovice spadají. Rovněž při vyřizování občanských, popř. řidičských průkazů, musejí obyvatelé dojíždět, a to opět do Boskovic na Městský úřad Boskovice, který je pověřeným úřadem 3. stupně a Letovice do jeho působnosti spadají.

Nedostatek či špatná dostupnost obchodů a služeb ve městě se nelíbí 17,6 % respondentům a tato oblast tak patřila k častěji voleným možnostem. Z dotazníku pro obyvatele města zazněly v menší míře také názory, že by v Letovicích uvítali další obchod (supermarket) se širším sortimentem a také možností výběru z bezlepkových potravin.

Spolková, osvětová a informační činnost

Na území města Letovice funguje několik spolků, občanských sdružení a obecně prospěšných spolků. Už v roce 1870 byl založen **Sbor dobrovolných hasičů Letovice**, který pořádá různé akce a soutěže. Ve sportovní oblasti působí **Tělovýchovná jednota Sokol Letovice**, více než 100 let vyvíjí svou činnost i místní organizace **Českého svazu včelařů**. Zmínit lze také **Moravský rybářský svaz, místní organizace (MO) Letovice**, který se snaží popularizovat tento sport a působí především na zdejší přehradě a dalších vodních plochách. V Letovicích funguje také organizace (oddíl) místních skautů – **Junák Letovice**. Opomenout nelze ani aktivity osadních výborů, popřípadě zájmových organizací, které působí v některých místních částech, a které doplňují společenské vyžití obyvatel těchto místních částí Letovic.

Pomocí tělesně postiženým a poradenstvím v této oblasti se zabývá **Nové sdružení zdravotně postižených v Letovicích**. Ve městě dále působí i **Svaz tělesně postižených v České republice, z. s.**, a to prostřednictvím své místní organizace (MO) Letovice. Jedná se o nestátní neziskovou organizaci s celostátní působností, která podporuje specifické potřeby a zájmy tělesně postižených občanů. Aktivity vyvíjí také **Spolek naturistů Křetínka**, který spravuje a udržuje naturistickou lokalitu na levém břehu přehradní nádrže Letovice. Pro seberealizaci seniorů je důležitá činnost **Městského klubu důchodců**.

Jako místo vzájemného setkávání se rodičů, kteří mají předškolní děti, v prostředí vhodném pro děti tohoto věku, slouží **Mateřské centrum Domeček**. Děti si mohou v centru pohrát, zacvičit si, něco vytvořit, učí se, jak vycházet se svými vrstevníky, a to vše v bezpečném doprovodu rodičů.

Již několik let působí v sociální oblasti nejen v Letovicích obecně prospěšná společnost **ELIM Letovice**, jenž se zaměřuje zejména na práci s dětmi a mladými lidmi. Podrobný přehled spolků a občanských sdružení, které na území města působí, nabízí příloha č. 2.

Místní občané jsou o dění v obci informováni prostřednictvím **Letovického zpravodaje**. Uvedené periodikum vydávané městem vychází měsíčně. *Občané by však uvítali, kdyby se v tomto periodiku dostalo většího prostoru kvalitním zprávám a naopak ubylo reklamy.*

Město Letovice pořádá každoročně **komunitní plánování rozvoje města** se zohledňováním zásad trvale udržitelného rozvoje v kvalitě místní Agendy 21, jehož součástí je všem obyvatelům přístupná anketa. V místních částech města jsou každoročně v lednu a únoru konány **setkání zastupitelů a pracovníků městského úřadu pro informování občanů** k činnosti v uplynulém roce, realizovaným investičním akcím, k rozvoji města v příslušném roce a občané mohou vznášet dotazy a návrhy. *V dotazníkovém šetření však přesto zazněly názory, že město s občany komunikuje nedostatečně, resp. vedení města málo naslouchá potřebám svých občanů. Velká část respondentů také uvedla, že se jim v Letovicích nelíbí „špatné vztahy mezi lidmi“ (23,9 %).*

Kulturní vyžití

Pořádání různorodých kulturních a společenských akcí má v Letovicích na starost **Městské kulturní středisko (MKS), p.o. Města Letovice**, které sídlí v kulturním domě. Součástí MKS je **Městská knihovna Letovice**, která disponuje oddělením pro dospělé a oddělením pro děti a mládež. Ve městě zcela schází klasické kino, které bylo zrušeno před 12 lety z důvodu malé návštěvnosti, značné ztrátovosti a nutnosti investic pro nové promítací technologie. Do letního kina, které v Letovicích funguje, mají občané omezený přístup, neboť je pouze mobilní na objednávku. *Klasické kino by si ve městě přálo mít 22,1 % respondentů, kteří odpověděli na otázku, co jim ve městě chybí. Po (krytém) bazénu je to tak druhá nejčastější odpověď. Z kulturních zařízení bylo zmíněno také divadlo, popřípadě ochotnický divadelní spolek, ale to jen v několika málo případech (3,2 % respondentů).*

Kulturní život ve městě dotváří již zmíněná atraktivita cestovního ruchu, a to **zámek Letovice**. Zámek Letovice byl původně gotický hrad a na konci 17. století byl přestavěn na raně barokní zámek, později byl empírově a pseudogoticky upraven. Kolem zámku se rozkládá cenný anglický park. Zámek je otevřen od května do října denně od 9:00 do 18:00 hod., konají se v něm také burzy, zámecké trhy, svatební obřady a samozřejmě i různé kulturní a společenské akce. V minulosti ve městě působil také archeopark zaměřující se na rekonstrukci života Keltů.

Za účelem církevního života jsou slouženy **bohoslužby** ve farním kostele svatého Prokopa, v klášterním kostele svatého Václava (tj. v areálu Nemocnice Milosrdných bratří) i v nemocniční kapli a o významných svátcích také ve filiálním kostele sv. Jiří v Kochově. Veškeré akce propaguje **turistické informační centrum (TIC)**.

Na **seznamu kulturních památek** mají Letovice několik objektů, a sice zámek, kostel svatého Prokopa, kříž u silnice k vlakovému nádraží a tzv. Mrázkova keramička na Nádražní ulici (keramická továrna postavená roku 1924, vyráběla majolikovou keramiku a svítidla, která měla kamenný podstavec). Nelze opomenout klášterní kostel sv. Václava a bývalou klášterní lékárnu. V místní části Kochov se pak nachází kostel svatého Jiří a v místní části Noviči dvě venkovské usedlosti (č. p. 6 a 14).

Z významných akcí, které se ve městě tradičně konají, lze zmínit například **Festival 3+1**, který se koná pravidelně v srpnu a jeho součástí jsou dílny, workshopy, atrakce pro rodiny s dětmi, hudební vystoupení a další. Z Letovic pochází také několik významných osobností. Uvést lze architekta Bedřicha Rozehnal, konstruktéra motorů Josefa Braunera a v neposlední řadě lze za významného rodáka Letovic jmenovat vydavatele Jana Bártu. Cenu Jihomoravského kraje, kterou již deset let uděluje krajské zastupitelstvo lidem, kteří se zasloužili o rozvoj a mohou být ostatním příkladem, dostal i Miloslav Krejsa, který pochází z Letovic. Odměněn byl za dlouholetou úspěšnou sbormistrovskou činnost.

Sport a volnočasové aktivity

Mezi základní sportovní infrastrukturu ve městě patří **Sportovní hala Letovice**. Jedná se o víceúčelovou halu Tělovýchovné jednoty Sokol s přilehlými volejbalovými kurty včetně plážového volejbalu. **TJ Sokol Letovice** zahrnuje nejen volejbal, ale i florbal, kulturistiku, tenisový a jachetní oddíl. Sedm venkovních antukových tenisových dvorců zahrnují **Tenisové kurty Letovice**. Od října do dubna je navíc k dispozici nafukovací tenisová hala, kde je možnost hraní na dvou antukových tenisových dvorcích. Ve městě též dále působí křesťanská sportovní organizace **Orel**.

V Letovicích se rovněž nachází **skatepark** a **koupaliště** provozované Technickými službami Letovice. Ve městě působí také **amatérský fotbalový klub (AFK Letovice)**, přičemž **hřiště**, na němž hraje, je vybaveno automatickou závlahou a má kapacitu 2 500 osob. **Letecký klub Letovice** vybudoval v roce 1999 letiště, jenž umožňuje provoz letadel spadajících do kompetence Letecké amatérské asociace.

Se sportovním vyžitím lidé příliš spokojeni nejsou – pouze 9,1 % respondentů, kteří se zapojili do dotazníkového šetření, označili tuto možnost v otázce „Co se Vám ve městě líbí?“, což byla druhá nejméně uváděná odpověď (hned po dostupnosti pracovních příležitostí). Obyvatelům města chybí zejména (krytý) plavecký bazén (25,3 % respondentů, kteří se vyjádřili k otázce, jaké služby či zařízení ve městě postrádají). Často uváděna byla rovněž posilovna/fitness centrum, kterou by uvítalo 13,7 % respondentů, v menší míře byl zmiňován také zimní stadion/klužiště (9,5 %) a sauna/lázně (5,3 %).

Shrnutí

Podle sčítání lidu 2011 mají Letovice 1 975 domů a 2 996 bytů. Neobydleno je necelých 20 %, tedy výrazně více oproti okresu, kraji či ČR. Zhruba polovina neobydlených domů však slouží k rekreaci. Dvě třetiny bytů se nacházejí v rodinných domech, podíl nájemních bytů lehce přesáhl 11 %. Mezi lety 2002 a 2013 bylo na území města postaveno 189 bytů, tj. ročně průměrně 16 bytů.

Ve městě fungují tři mateřské školy o celkové kapacitě 221 dětí, přičemž všechny jsou v současné době zcela naplněny, a jedna základní škola, kterou navštěvovalo téměř 700 žáků (kapacita není plně využita). Vzdělání dále nabízí Masarykova střední škola, a to jak maturitní, tak řemeslné obory, nástavbové studium a kurzy pro dospělé a rekvalifikace. Ve městě funguje též základní umělecká škola a Středisko volného času Letokruh.

Ze zdravotnických zařízení dominuje Nemocnice Milosrdných bratří Letovice, p.o. (léčebna dlouhodobě nemocných) s dalšími ambulancemi a lékárnou. V oblasti sociální péče funguje Centrum sociálních služeb, pod něhož spadá domov pro seniory a pečovatelské služby.

Na území města rozvíjí svou činnost řada spolků a občanských sdružení (SDH Letovice, TJ Sokol Letovice, organizace Českého svazu včelařů atd.). Kromě atraktivit cestovního ruchu zajišťují kulturní služby především Městské kulturní středisko a městská knihovna Letovice. Za účelem sportovního vyžití lze navštívit Sportovní halu Letovice, Tenisové kurty Letovice, skatepark, koupaliště, fotbalové hřiště AFK Letovice či letiště místního leteckého klubu.

6. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Stav životního prostředí

Z celkové rozlohy území města Letovice (cca 5 102 ha) **připadá 51,7 % na půdu zemědělskou**, tj. ornou půdu (35,7 %), trvalé travní porosty (11,6 %), zahrady (3,3 %) a ovocné sady (1,1 %). V rámci nezemědělské půdy zabírají největší část lesní plochy (35,1 %) a naopak nejmenší zastoupení zde mají plochy vodní (1,4 %), které jsou reprezentovány zejména vodními toky Svitava (průměrný roční průtok měřený na stanici v Letovicích činí 1,61 m³/s)⁵ a Křetínska. Nicméně městem prochází také vodní toky Kladorubka (na níž se nachází Letovický rybník), Třebětínska, Zavadilka či Chlumský potok, a v neposlední řadě také vodní nádrž Letovice (na řece Křetínce), která byla vybudována mj. za účelem ochrany města před povodněmi, zlepšení průtoků v řece Svitavě (zajištění minimálních průtoků), a dále také pro rekreační a sportovní využití (rybářství). Území Letovic spadá do povodí řeky Svitavy, resp. Moravy, náležící k úmoří Černého moře.

Obr. 16: Využití půdy na území města Letovice v roce 2014

Pramen: Městská a obecní statistika (MOS), Český statistický úřad

Ve městě ovšem dosud nebyly **provedeny komplexní pozemkové úpravy (KPÚ)**⁶, které jsou jedním z nástrojů, jak zlepšit životní prostředí, tj. ochránit půdní fond, vodní hospodářství a v neposlední řadě rovněž napomáhají ke zvýšení ekologické stability krajiny.

Z hlediska půdních typů lze katastrální území města označit za velmi pestré, a to především díky značné rozloze, resp. velkému počtu odlehlejších místních částí. Na území města jsou dominantní zejména fluvizemě (nivní půdy), které vyplňují oblast podél vodních toků (v tomto případě především podél řeky Svitavy), a dále také hnědozem, jež vyplňuje centrální část města. Mezi další půdní typy, které na území města zasahují, patří kambizemě a luvizemě (obě v severní

⁵ Evidenční list hlásného profilu č. 378 (ČHMÚ).

⁶ KPÚ mají za cíl nové prostorové a funkční uspořádání, zabezpečení přístupnosti a vyrovnání hranic pozemků tak, aby byly vytvořeny co nejlepší podmínky pro obhospodařování.

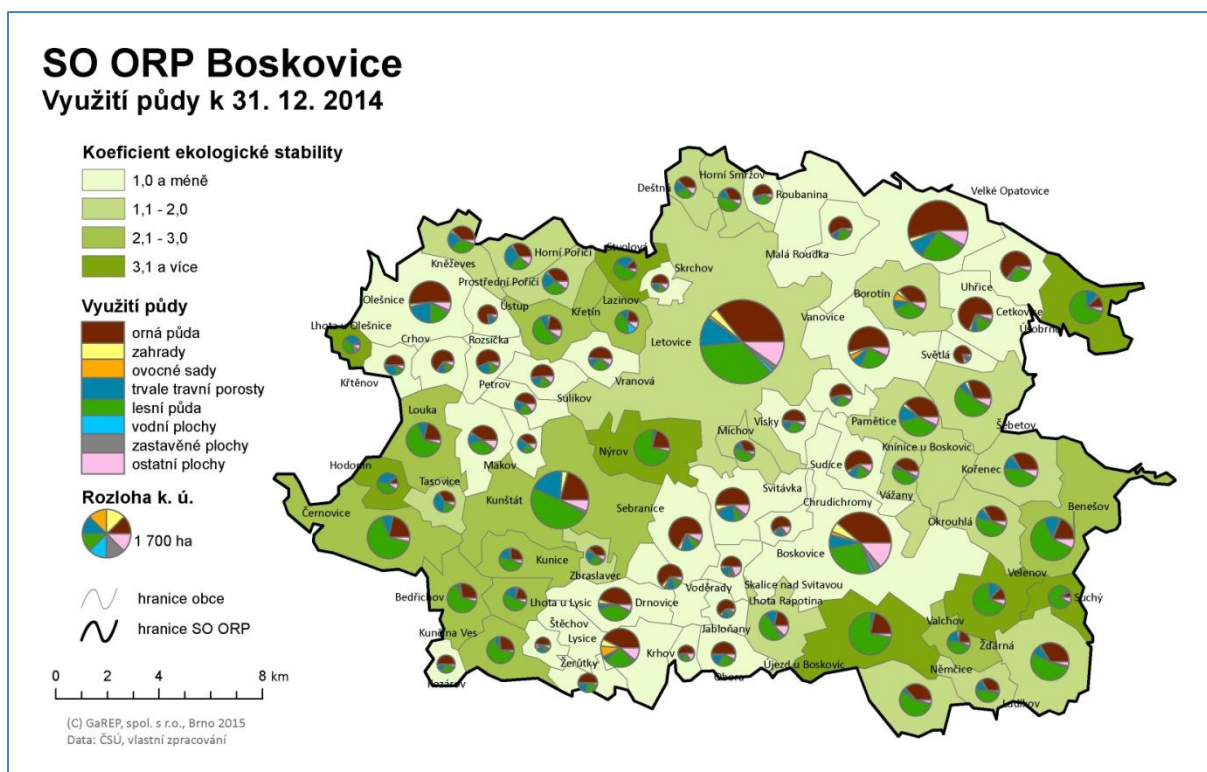

části města), gleje (jižní cíp města) a v menší míře jsou zde zastoupeny také rankery (severovýchodně od místní části Dolní Smržov) či pararendziny (u místní části Meziříčko). Na území Letovic se nachází několik míst ohrožených svahovou nestabilitou.

Půda však může být vlivem nesprávného či nadměrného využívání ohrožena erozí neboli degradací. K tomuto jevu může dojít buď prostřednictvím vodní eroze anebo eroze větrné. Na katastrálním území města jsou evidované oblasti, jež lze z hlediska potenciální ohroženosti půdy větrnou erozí klasifikovat jako ohrožené a rovněž několik málo lokalit, které již spadají mezi **půdy silně ohrožené** tímto typem eroze. Jedná se zejména o jihovýchodní část katastrálního území Letovic. V rámci vodní eroze jsou naopak za nejohroženější půdy označeny plochy v severní části katastrálního území města (např. Dolní Smržov).

Město Letovice se nepotýká s výraznějším znečištěním ovzduší. Podél páteřní komunikace, kterou v tomto případě představuje silnice I/43 (vedoucí z Brna přes Letovice a dále na Polsko), je však zaznamenáno vyšší množství polévatého prachu (PM_{10} a $PM_{2,5}$) v ovzduší. Tato situace však souvisí s intenzivní automobilovou dopravou a zatěžuje mnoho měst na území celé České republiky. V menší míře přispívá doprava v centrální části Letovic také k vyšším hodnotám SO_2 (oxidu siřičitého) či NO_2 (oxidu dusičitého) ve vzduchu. Na znečišťování ovzduší v Letovicích se na podzim a v zimě podílí i mnozí občané města, kteří přistupují k lokálnímu topení, a to pomocí tuhých paliv. Kvalita vody v nejdůležitějším vodním toku Letovic – řece Svitavě, je klasifikována jako **průměrně znečištěná**.

Pro zhodnocení vyváženosti krajinných prvků na území města lze využít tzv. **koeficient ekologické stability** (dále jen KES). Tento ukazatel poměruje ekologicky stabilní, resp. příznivé plochy (lesní plochy, vodní plochy atd.) a ekologicky nestabilní plochy (typicky orná půda, zastavěné plochy atd.). Hodnota KES **za město Letovice činí 1,11** (za rok 2014). Pro celé území SO ORP Boskovice pak dosahuje hodnoty 1,16 (za rok 2014). Obě uvedené hodnoty lze považovat za relativně příznivé.

Obr. 17: Využití půdy a koeficient ekologické stability v obcích SO ORP Boskovice k 31. 12. 2014

Pramen: Městská a obecní statistika (MOS), ČSÚ; zpracování GaREP, spol. s r.o.

Město Letovice lze dle klimatogeografické klasifikace (vymezené E. Quittem v roce 1971) zařadit do oblasti mírně teplé (MT). Konkrétně se jedná o rozhraní podoblastí **MT3 a MT7**. Klimatické poměry lze tedy obecně charakterizovat jako mírně vlhké s mírnou zimou, přičemž vliv má také převládající vzduchové proudění. Letovice lze zařadit také do tzv. vegetačních stupňů (dále jen v. s.), které na našem území vymežil prof. A. Zlatník. Konkrétně se město rozkládá na území, které spadá jak do **3. v. s.** (dubobukový – oceánická varianta), tak i do **4. v. s.** (bukový – oceánická varianta) a částečně také do **5. v. s.** (jedlobukový). Právě 3. a 4. v. s. v České republice zcela dominuje, tj. zabírají nejvyšší podíl plochy našeho území.

Z geomorfologického hlediska spadá celé město Letovice (všechna katastrální území, resp. místní části) do **Hercynského systému** a dále do **provincie Česká vysočina**. Při dalším členění je však již území města rozděleno do tří rozdílných soustav (někdy též označovaných jako subprovincie). Jedná se o Česko-moravskou soustavu, Českou tabuli a Krkonoško-jesenickou soustavu. Každá z těchto soustav se podrobněji člení na konkrétní oblast, celek a podcelek.

Největší část města spadá do **Česko-moravské soustavy**. Tato soustava se na území města dělí na dvě oblasti – Brněnskou a Českomoravskou vrchovinu. Větší část připadá na oblast Brněnské vrchoviny, která se dále člení na Boskovickou brázdou (celek) a Malou Hanou (podcelek). Západní (a jihozápadní) část Letovic spadá do druhé geomorfologické oblasti – Českomoravské vrchoviny. Ta se v tomto případě dělí dále na celek Hornosvratecká vrchovina a podcelek Nedvědicke vrchovina.

V případě **České tabule**, která vyplňuje menší část území (severozápadní a severní cíp města), se jedná o geomorfologickou oblast Východočeská tabule, která se dále člení na Svitavskou pahorkatinu (celek) a Českotřebovskou vrchovinu (podcelek).

Pouze velmi okrajově (východní cíp území města) je zde zastoupena také **Krkonoško-jesenická soustava**, která se následně člení na Orlickou oblast, Podorlickou pahorkatinu (celek) a Moravskotřebovskou pahorkatinu (podcelek).

Kromě komunikace I/43 (v menší míře může působit také železniční doprava) se na území města nenachází žádný významnější zdroj nadměrného hluku. Hlukem jsou tedy ohroženy zejména oblasti, resp. lidé v těsné blízkosti dopravního tahu.

Město Letovice, zejména samotné centrum města (Masarykovo náměstí a široké okolí), lze z hlediska potenciálního ohrožení záplavami (100-leté vody) považovat za velmi ohrožené. Mezi další potenciálně ohrožené části města patří samozřejmě přilehlé oblasti kolem řeky Svitavy a Křetínky. Město Letovice má v současné době provedená protipovodňová opatření na řece Svitavě, zejména v rámci centrální části města, proti povodňovému průtoku stoleté vody. Aktivní povodňová zóna se však v roce 2015 rozhodnutím Jihomoravského kraje znovu rozšířila. V současné době (září 2015) je projednávána nová příprava protipovodňových opatření.

Na území města byl v roce 2014 otevřen **nový sběrný dvůr**, kam mohou lidé nosit například objemný či nebezpečný odpad. Sběrný dvůr stojí na místě bývalé skládky, která byla městem před několika lety zrekultivována. K dispozici je nejen pro místní obyvatele, ale slouží rovněž pro celý Mikroregion Letovicko. V obci je zaveden svozový sběr TKO (tuhého komunálního odpadu) a kontejnerový sběr využitelného separovaného odpadu – sklo, papír, plasty, elektroodpad a textil. Od dubna 2016 bude zaveden svozový sběr bioodpadu. Na území města není provozována žádná skládka odpadů ani spalovna, avšak v nedávné době byla poblíž říčky Třebětinka nahlášena **černá skládka odpadů**. *Z dotazníkového šetření vyplývá nespokojenost občanů s odpadovým hospodářstvím ve městě. Respondenti upozorňují zejména na nedostatečný počet odpadkových košů/kontejnerů v ulicích města a rovněž by si přáli jejich častější svoz. Současná situace přispívá k nepořádku ve městě, který je respondenty často zmiňován. Terčem kritiky je dále skutečnost, že v Letovicích chybí kontejner na bioodpad, sáčky na psí exkrementy u odpadkových košů a obecně je ve městě malá podpora pro třídění odpadu.*

Na území Letovic je evidován jeden starý nevyužívaný areál, tzv. **brownfield**. Jedná se o areál **bývalých sběrných surovin**, který je lokalizován v severní části města, a to konkrétně mezi ulicemi Pražská a ramenem řeky Svitavy. Ačkoliv jsou samotné objekty v poměrně dobrém technickém stavu, zdejší pozemky jsou zatíženy starou ekologickou zátěží. Rozloha této lokality činí cca 7,3 tis. m².

Ochrana životního prostředí

Přímo v centru města se kolem zdejšího zámku rozkládá zámecký park, který je vyhlášen za přírodní a kulturní památku. Tato **přírodní památka (PP)** s názvem **Park Letovice** byla vyhlášena již v roce 1996, a to za účelem parku v anglickém slohu a navazujícího lesoparku na úbočích pod zámkem Letovice nad řekou Svitavou. Celý zámecký park v Letovicích se rozprostírá na ploše cca 27,6 ha.

Částečně na katastrální území Letovic zasahuje také **přírodní park Halasovo Kunštátsko**. Pro tuto oblast je charakteristická zejména rozptýlená zeleň v kombinaci s loukami, pastvinami, ale také alejemi ovocných stromů. Poblíž místní části Babolky se nachází **přírodní památka Babolský háj**. Jedná se o podhorský mokřad o výměře cca 5 ha (celková plocha včetně ochranného pásma však přesahuje 17 ha), která představuje poslední místo v okrese Blansko, kde se vyskytuje vzácná a chráněná rostlina – kapradiník bažinný.

Zmínit lze rovněž **přírodní památku Bačov**, která se sice nenachází přímo na území města Letovice, avšak rozkládá se jen nedaleko od místní části Podolí. Tato lokalita je významná z geologického hlediska, neboť se zde (v opuštěném lomu) nachází paleontologické naleziště krytolebců. Další atraktivitu v těsné blízkosti města představuje **jeskyně V Rozhraní** (někdy též nazývaná jako jeskyně U Rozhraní), která se nachází nedaleko místní části Dolní Smržov, a to konkrétně u obce Rozhraní. Nejedná se však o jeskyni krasovou, které jsou typické například pro Moravský kras, nýbrž o jeskyni opukovou. Zajímavostí je, že s délkou téměř 400 m, patří k nejdelším rozsedlinovým podzemním útvarům na území České republiky. Na území sousední obce Rudka se nachází **jeskyně Blanických rytířů**, což je unikátní pískovcová jeskyně, která byla uměle vyhloubena. V samotné jeskyni jsou umístěny sochy legionářů, Blanických rytířů, socha sv. Václava, u vchodu do jeskyně je k vidění socha lva, poblíž jeskyně se nachází torzo sochy T. G. Masaryka.

Na základě průzkumu mezi obyvateli města vyplynulo, že místní obyvatelé si velmi považují blízkosti přírody i příznivého životního prostředí.

Shrnutí

Obyvatelé města Letovice nejsou zasaženi výraznějším znečištěním ovzduší. Za největšího znečišťovatele ovzduší lze označit intenzivní automobilovou dopravu, která by do budoucna mohla kvalitu ovzduší dále zhoršovat. Negativně se na kvalitě ovzduší podílí i domácnosti, které využívají k topení tuhá paliva. Vyšší prašnost, hluk či vibrace, které pocházejí z osobní a nákladní automobilové dopravy, jsou koncentrovány především na hlavní silniční tah v Letovicích (silnici I. třídy č. 43).

Na území města se nachází poměrně velké množství vodních ploch (několik řek a potoků, ale také rybníky a vodní nádrže). To s sebou samozřejmě nese riziko v případě možných povodní, neboť město Letovice se nachází v záplavovém území. Řeka Svitava, která je bezesporu nejvýznamnějším vodním tokem Letovic, prozatím nepatří mezi toky s výrazným znečištěním vody, avšak kvalita vody by mohla být i lepší. Na území Letovic (i v blízkém okolí) se nachází zajímavé a z přírodního hlediska také velmi cenné lokality. Přímo v centru města se rozkládá zámecký park, resp. přírodní památka Park Letovice, ve kterém se nachází řada cenných dřevin.

7. SPRÁVA OBCE

Obecní úřad a kompetence obce

Město Letovice se nachází ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Boskovice. Městský úřad Letovice je pověřeným obecním úřadem (tzv. úřad II. typu), což znamená, že vykonává část přenesené působnosti státu. Konkrétně se v Letovicích nachází matrika a stavební úřad. Správní obvod POÚ Letovice zahrnuje 16 obcí s 10,2 tisíci obyvateli. Samotná budova městského úřadu je přístupná bezbariérově a je tedy dostupná i hendikepovaným občanům.

Obr. 18: Správní obvod obce s rozšířenou působností Boskovice – administrativní mapa.
Pramen: Český statistický úřad.

Město využívá veřejně prospěšné práce (VPP), k září 2015 bylo takto zaměstnáno 6 osob. Město však pociťuje nedostatek vhodných uchazečů o tento druh práce.

Město zřizuje základní školu, tři mateřské školy, Centrum sociálních služeb (Domov pro seniory, pečovatelská služba...), Technické služby Letovice a Městské kulturní středisko, pod které spadá hlavně kulturní dům, Městská knihovna a turistické informační centrum. Letovice přes svoji příspěvkovou organizaci spravují i technické záležitosti, mezi které patří zejména odpadové hospodářství, veřejné osvětlení, letní koupaliště a ubytovací služby.

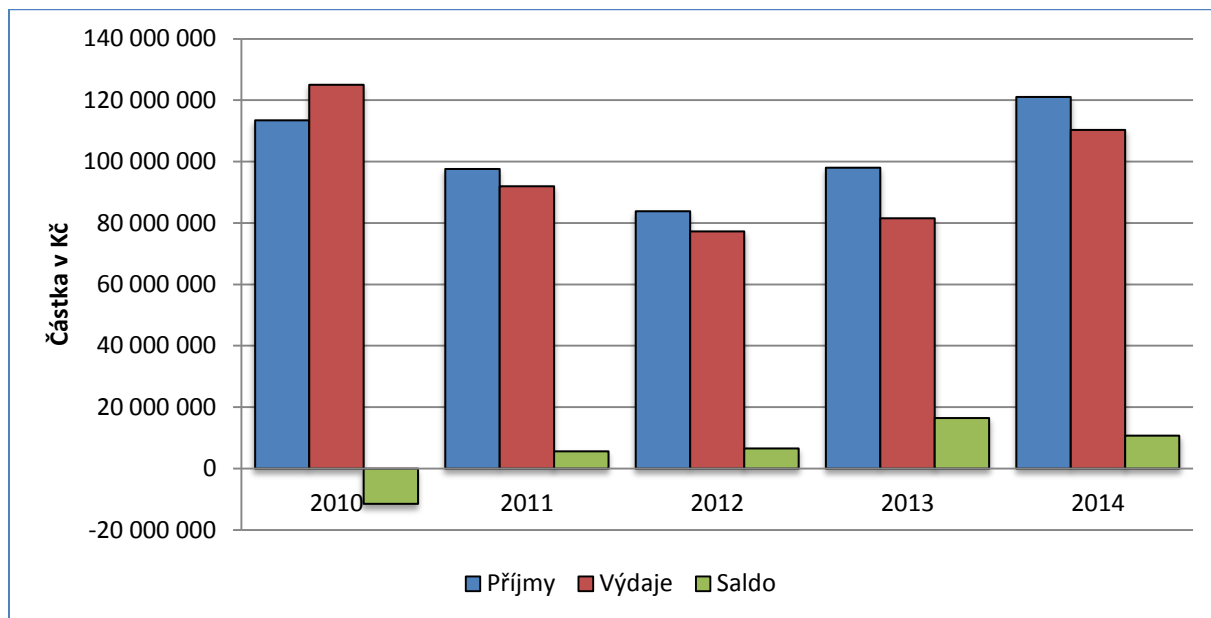
Hospodaření a majetek obce

Poslední deficitní rozpočet ve výši 11,5 milionu mělo město v roce 2010 a krylo ho dlouhodobě půjčenými prostředky a rezervami na běžném účtu. V následujících letech Letovice hospodařily s přebytkovými rozpočty, kterými splácely dlouhodobě půjčené prostředky a ukládaly je na svůj běžný účet. Nejvyšší přebytek město vykázalo v roce 2013 ve výši 16,5 milionu.

Rozdíl běžných příjmů⁷ a běžných výdajů⁸, představuje částku, kterou město může ročně použít na své investice např. do nemovitého majetku (nebo na spolufinancování získaných dotací). Ukazatel také vyjadřuje, kolik prostředků mohou Letovice každoročně použít na hrazení svých závazků, aniž by musely prodávat majetek nebo si brát další půjčku. Tento ukazatel se od roku 2010 postupně zvyšoval od přibližně půl milionové hodnoty až k 20 milionům v roce 2014.

Mezi léty 2012 a 2014 lze pozorovat navýšení rozpočtu o téměř 40 milionů. To je způsobeno zejména růstem daňových příjmů ve spojitosti s novým rozpočtovým určením daní a zvýšením přijatých investičních transferů.

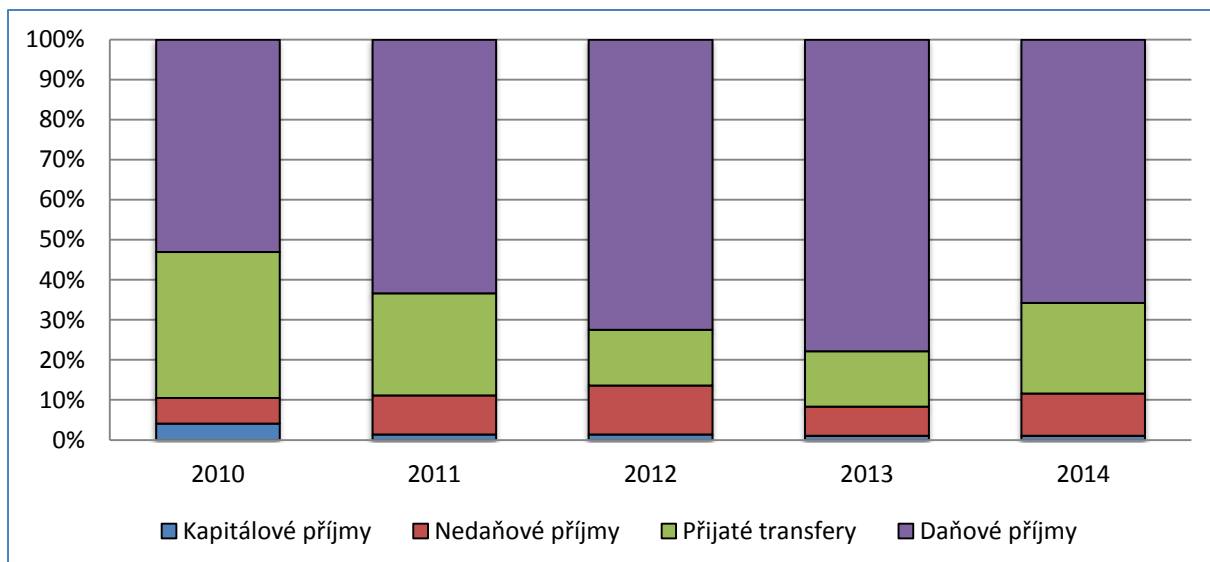
Obr. 19: Rozpočet města Letovice v letech 2010–2014

Pramen: závěrečné účty z portálu monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Novým rozpočtovým určením daní je částečně způsobeno i posílení významnosti daňových příjmů. Od roku 2013 posílily i přijaté transfery. Na obr. 20 si je možné také povšimnout poklesu kapitálových příjmů, které jsou spojeny zejména s prodejem majetku města.

⁷ Běžné příjmy jsou příjmy, které se víceméně každoročně opakují. Jedná se o součet daňových příjmů, nedaňových příjmů a nárokových transferů. Do běžných příjmů naopak nepatří nenárokové transfery nebo kapitálové příjmy z prodeje majetku.

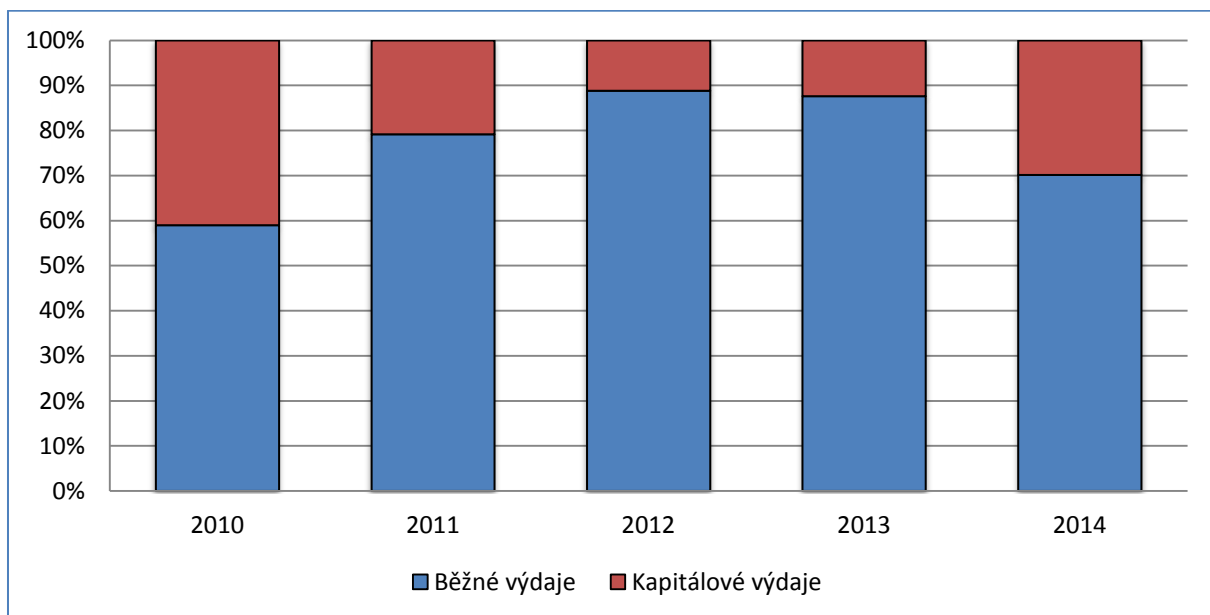
⁸ Běžné výdaje jsou výdaje, které se každoročně opakují. Souvisí s běžným hospodařením města.

Obr. 20: Struktura příjmů města Letovice v letech 2010–2014

Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Vývoj běžných a kapitálových výdajů je poměrně kolísavý. Obě hlavní složky výdajové stránky rozpočtu v letech 2010–2012 klesaly a posléze zase rostly. Nejvyšší kapitálové výdaje lze zaznamenat v roce 2010, kdy činily více než 51 milionů, což souviselo zejména s investicemi do místních ZŠ a MŠ, rekultivací skládky Červený vrch a s investicemi do víceúčelového sportovního areálu u ZŠ Komenského a vybavením dětských hřišť. Běžné výdaje byly naopak nejvyšší v roce 2014, kdy od roku 2010 vzrostly téměř o 9 milionů.

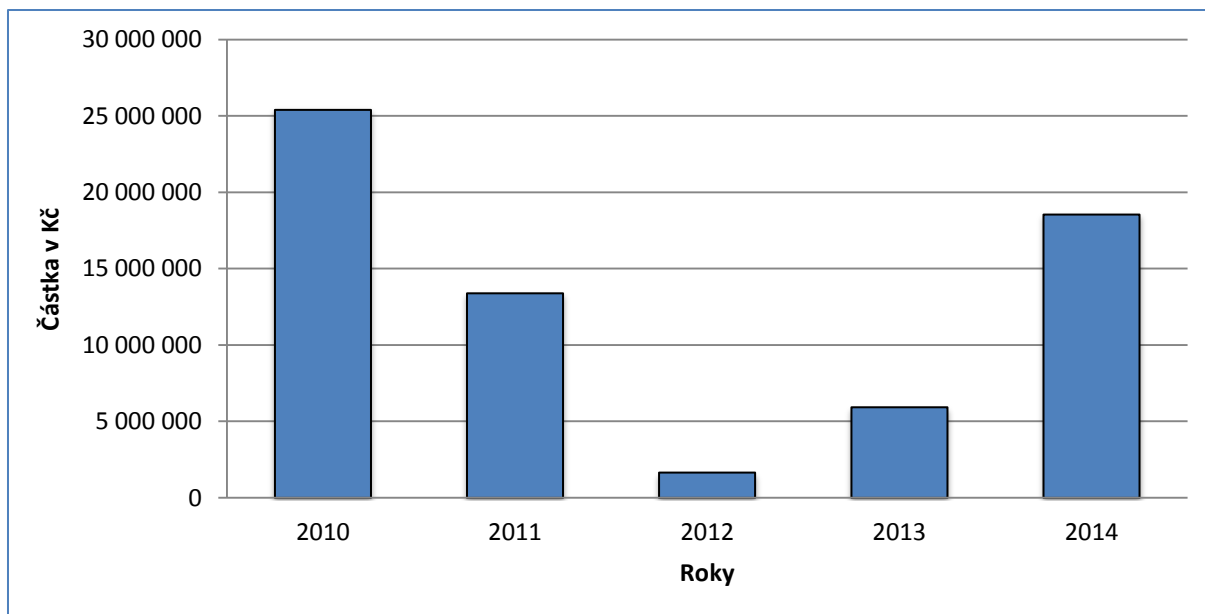

Obr. 21: Struktura výdajů města Letovice v letech 2010–2014

Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Čerpat nenárokové investiční transfery (dotace od státu, kraje nebo EU) se nejlépe dařilo v letech 2010, kdy činily více než 25 milionů, a 2014, kdy město získalo 18,5 milionu. V roce 2010 šlo hlavně o dotace na regeneraci objektů ZŠ a MŠ a na rekultivaci skládky. V roce 2014 se pak podařilo získat dotaci na vybudování sběrného dvora. Naopak v roce 2012 byly nenárokové investiční transfery pouze 1,6 milionu.

Obr. 22: Přijaté investiční transfery města Letovice v letech 2010–2014

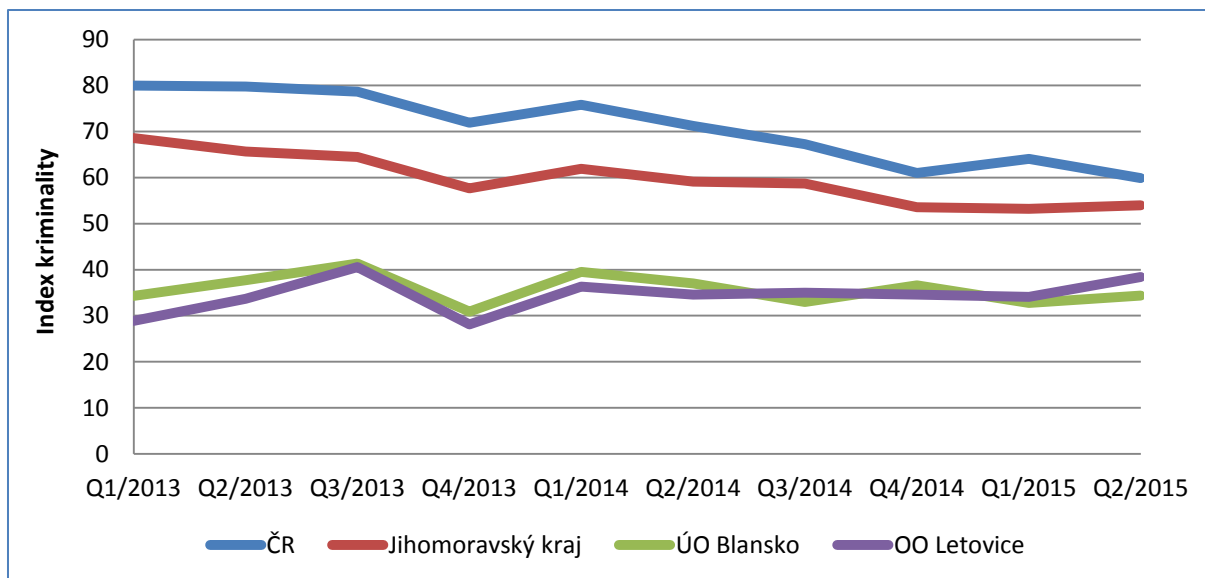
Pramen: portál monitor.statnipokladna.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Obecní budovy v majetku města slouží pro potřeby služeb veřejnosti. Jedná se zejména o budovu MěÚ Letovice, Domu s pečovatelskou službou na ulici J. Haška, sportovní halu, budovy osadních výborů, kulturní domy v místních částech, hasičské zbrojnice a sběrný dvůr odpadů. Tyto objekty jsou vždy dotovány z rozpočtu města. Bytové jednotky a nebytové prostory jsou pronajímány na základě schválených nájemních smluv. V současné době (září 2015) jsou v nabídce pronájmu nebytových prostorů objekt bývalé školní jídelny na ulici Tyršova 10 a nebytové prostory v budově Pod Kostelem 1, kde byly ukončeny nájemní smlouvy na pronájem nebytových prostor a měla by zde být provedena v následujícím období rekonstrukce.

Bezpečnost

Index kriminality vyjadřuje počet trestných činů na 10 000 obyvatel. V obvodním oddělení Letovice, které kromě samotných Letovic zahrnuje i 34 okolních obcí, můžeme pozorovat poměrně nízkou kriminalitu ve srovnání s Jihomoravským krajem a celou ČR. Přímo ve městě Letovice se v roce 2013 událo 72 trestných činů, v roce 2014 40 trestných činů a za měsíce leden–srpen 2015 bylo zaznamenáno 60 trestných činů.

Bezpečnost hodnotili respondenti v dotazníkovém šetření velmi kladně – 77,6 % respondentů je s bezpečností ve městě spokojená, zatímco pouze 1/5 respondentů (20,5 %) s bezpečností spokojena není. Podle některých respondentů by bezpečnost ve městě dále zvýšilo i uzavření, popřípadě omezení nonstop barů a heren ve městě, tedy v podstatě zákaz hazardu. Neduhem v Letovicích je dle respondentů také vandalismus.

Obr. 23: Index kriminality Obvodního oddělení Letovice a jeho srovnání s vyššími územními celky za období Q1/2013–Q2/2015

Pramen: portál mapakriminality.cz, zpracování GaREP, spol. s r.o.

Městská policie v Letovicích byla zřízena městským zastupitelstvem v roce 1993. U Městské policie v současné době pracují čtyři strážníci (+ velitel a zástupce velitele), nepřetržitý provoz není zajištěn. Městská policie Letovice má teritorium jak v samotném městě, tak ve 13 integrovaných obcích. Služebna se nachází přímo v centru na ulici Tyršova.

Městská policie organizuje za účelem prevence kriminality besedy v mateřských školách, v domě s pečovatelskou službou, Městském klubu důchodců a Diakonii Českobratrské církve evangelické. Město dále v roce 2011 realizovalo pro prevenci kriminality projekt „Letovice: dovybavení skateboardingového hřiště“ a v roce 2015 bylo vybudováno workoutové hřiště.

Služebna obvodního oddělení Policie ČR Letovice se nachází přímo v Letovicích na Masarykově náměstí a spadá pod ni 34 okolních obcí. Nejbližší výjezdová stanoviště rychlé záchranné služby se nachází v Boskovicích a Velkých Opatovicích, obě jsou vzdálené přibližně 14 km. V Letovicích působí Sbor dobrovolných hasičů na ulici Nové Město. Nejbližší profesionální hasičský záchranný sbor existuje v Boskovicích a Kunštátu.

Pro informování obyvatelstva o mimořádných událostech a krizových situacích (povodně, zemětřesení, živelní katastrofy, technické havárie) funguje místní rozhlas.

Vnější vztahy a vazby obce

Město působí od května roku 2000 v dobrovolném svazku obcí, který nese název **Mikroregion Letovicko**. Nejvyšším orgánem Mikroregionu Letovicko je valná hromada. Je tvořena zástupci všech členů mikroregionu, což jsou **tyto obce**: Deštná, Horní Poříčí, Horní Smržov, Křetín, Lazinov, Letovice, Míchov, Pamětice, Petrov, Prostřední Poříčí, Roubanina, Skrchov, Stvolová, Vísky, Vranová, Chrudichromy. Předmět činnosti mikroregionu je formulován ve Stanovách Mikroregionu Letovicko, které jsou přílohou zakladatelské smlouvy o vytvoření svazku obcí Mikroregion Letovicko.

Letovice jsou také **členem Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM ČR)**. V rámci členství se místní samospráva programově hlásí k principům udržitelného rozvoje, zapojuje veřejnost do rozhodovacích procesů a podporuje zdravý životní styl svých obyvatel. Pro dosud neexistující strategický rozvojový plán města, schválilo zastupitelstvo města jako strategický rozvojový dokument (vedle územního plánu) **Komunitní plán zdraví a kvality života města Letovice**, vytvořený dle metodiky NSZM ČR, který respektuje kritéria udržitelného rozvoje dle místní Agendy 21 (dále jen MA21). Pro prokázání, na jaké úrovni jsou jednotliví členové z hlediska dodržování zásad MA21, byly zřízeny čtyři, resp. pět kategorií (kategorie A–D a „zájemce“), přičemž nejvyšší úroveň MA21 značí „A“ a naopak „začátečnická“ úroveň je spojena s hodnocením „D“. Město Letovice dle kritérií MA21 dosáhlo prozatím stupně kvality „C“, který označuje mírně pokročilou úroveň MA21.

V roce 2005 vznikla místní akční skupina (**MAS Partnerství venkova** (obr. 24), jejímž členem jsou i Letovice. Místní akční skupina je místním sdružením podnikatelské, neziskové a veřejné sféry, které má v území podněcovat komunitní život a v novém programovém období EU usnadňovat čerpání dotací v území.

Obr. 24: Území MAS Partnerství venkova, jehož členem je i město Letovice

Pramen: webový portál <http://www.maspartnerstvi.cz/obce/>

Město patří rovněž do **euoregionu Pomoraví**, které sdružuje obce z České republiky, Slovenské republiky i Rakouska, a jehož cílem je rozvíjet spolupráci mezi sousedními pohraničními regiony.

Město Letovice má již od roku 2003 své zahraniční **partnerské město** v Německu, konkrétně se jedná o Kirchlinteln ze spolkové země Dolní Sasko. V rámci této spolupráce se zejména realizují výměnné pobyty žáků základní školy. Město rovněž spolupracuje a prohlubuje vztahy s dalšími zeměmi, kde partnerskými městy jsou Chelmno v Polsku, Slepčany na Slovensku či Stari Grad v Chorvatsku. Nově také započala spolupráce s Maďary, a to prostřednictvím partnerského města Kóbánya, což je 10. obvod Budapeště.

Příkladem spolupráce města Letovice s ostatními obcemi mohou být i dvě právě probíhající akce s obdobím realizace v roce 2015. První akce nese název „Úprava objízdné trasy Meziříčko-Lazinov“, přičemž spolupracující obcí je v tomto případě obec Lazinov. Náklady tohoto projektu činí 3,943 mil. Kč a na jeho financování se podílí kromě obou dotčených obcí (Letovic a Lazinova) také Jihomoravský kraj. Druhý projekt je realizován ve spolupráci s obcemi Vranová,

Sulíkov, Vísky, Pamětice, Deštná, Lazinov a Roubanina a nese označení „Prevence vzniku BRKO⁹ v Mikroregionu Letovicko“. Náklady na tento projekt, které činí 1,922 mil. Kč, jsou částečně hrazeny dotací z OPŽP a zčásti samotným mikroregionem.

Shrnutí

Letovice jsou obcí s pověřeným obecním úřadem tzv. II. typu, nachází se v nich matrika a stavební úřad. Město využívá veřejně prospěšných prací. Pro veřejně poskytované služby město zřizuje několik příspěvkových organizací (MŠ, ZŠ, Centrum sociálních služeb, Městské kulturní středisko a Technické služby).

Město pracuje v posledních letech s přebytkovými rozpočty, i saldo běžných příjmů je ve výrazně pozitivních hodnotách. Letovicím se daří získávat nenárokové investiční dotace.

Letovice a okolí jsou dle srovnání indexu kriminality s Jihomoravským krajem a ČR bezpečným místem. Ve městě působí městská policie, má zde sídlo Obvodní oddělení Policie ČR. Přímo ve městě existuje sbor dobrovolných hasičů, nejbližší výjezdové místo rychlé záchranné služby se nachází v Boskovicích a Velkých Opatovicích.

Město spolupracuje se svým okolím v rámci místní akční skupiny, mikroregionu i euroregionu. Letovice dokonce udržují vztahy i se svými partnerskými městy v Německu, Polsku, Maďarsku, Chorvatsku a na Slovensku.

---

⁹ BRKO – biologicky rozložitelný komunální odpad

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

A.2.1 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Východisky pro návrhovou část PRM Letovice jsou především provedené **analýzy** včetně **SWOT analýzy**, **dotazník vyplněný zástupci města** a dotazníkové šetření s obyvateli města.

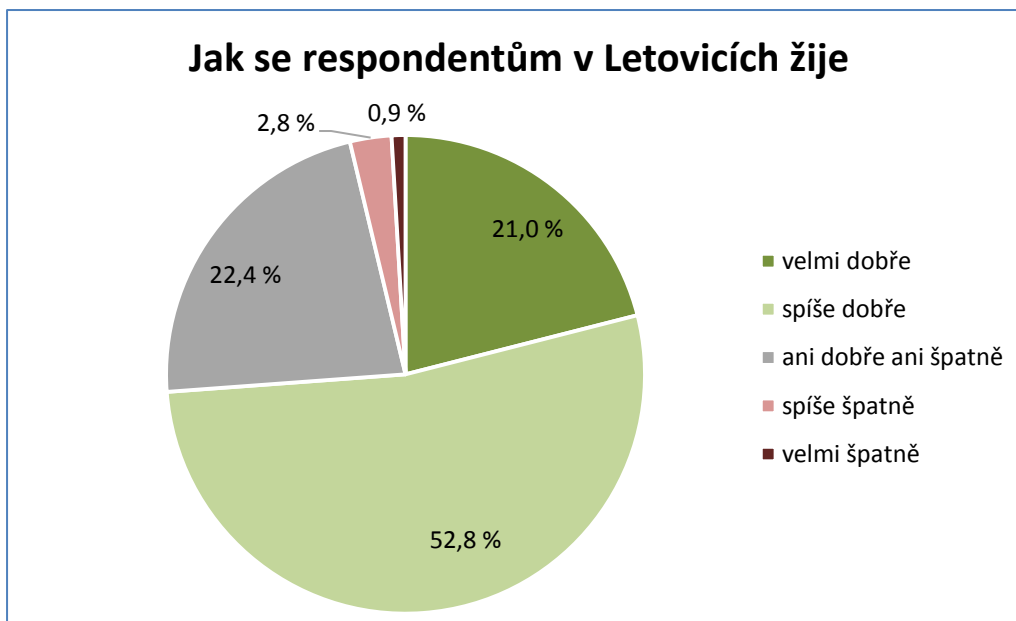
Dotazníkové šetření mezi obyvateli města probíhalo v průběhu července a srpna až do začátku září 2015 elektronickou a papírovou verzí. Elektronická verze byla dostupná na portálu Google Docs. Tištěná verze byla šířena Českou poštou do všech domácností města Letovice. Informace o realizaci dotazníkového šetření byla zveřejněna v Letovickém zpravodaji a na webových stránkách města. Papírové dotazníky bylo možné odevzdat do schránek, které byly umístěny v Turistickém informačním centru, Městském kulturním středisku a na Městském úřadě – schránka u vchodu. Za uvedené období bylo **vyplněno 220 dotazníků**, přičemž větší část připadala na dotazníky v tištěné podobě (122 dotazníků, tj. 55,5 %). Elektronicky vyplněných dotazníků bylo 98. Účast na dotazníkovém šetření nebyla sice vysoká, nicméně i tak výsledky pomohou k lepšímu zachycení situace ve městě, které je pro PRM Letovice nezbytné.

Do dotazníkového šetření se zapojilo téměř shodné množství mužů i žen, ačkoliv zapojení žen přeci jen mírně převažovalo – 51 % v porovnání s muži, jejichž podíl na vyplněných dotaznících činil 49 %. Z hlediska věkové skladby respondentů jsou nejméně zastoupeni obyvatelé v nejnižších věkových kategoriích. Nejméně se účastnili dotazníkového šetření obyvatelé do 15 let (0,9 %), resp. ve věku 15–20 let (3,8 %). Naopak nejvíce respondentů spadalo do věkové kategorie 31–40 let (18,8 %), avšak hojně se účastnili i starší obyvatelé, a to především mezi 51–60 lety (17,8 %) a 61–70 lety (16,9 %). Třetina respondentů uvedla jako nejvyšší dosažené vzdělání střední s maturitou. Do dotazníkového šetření se zapojila rovněž velmi početná skupina vysokoškolsky vzdělaných obyvatel (29,7 %). Naproti tomu lze malý zájem o vyjádření svého názoru pozorovat mezi občany se základním či vyšším odborným vzděláním (shodně 7,5 %).

Polovina respondentů, tj. 50 % uvedla, že v Letovicích žije od narození, případně, že se přistěhovali v dospělosti před více než pěti lety (26,4 %). Lze tedy usuzovat, že občané, kteří se do dotazníkového šetření zapojili, město Letovice znají poměrně dobře a mohou tak přispět velkým dílem k věrnému zachycení situace ve městě, která je pro Program rozvoje města Letovice zcela zásadní.

Přibližně pětina respondentů (21,2 %) uvedla, že pracuje nebo studuje v Letovicích, zatímco mimo Letovice pracuje a studuje 39,9 % respondentů a obdobná část připadá i na lidi, kteří nepracují ani nestudují (nejčastěji se jednalo o důchodce) – 38,9 %. Téměř dvakrát tolik respondentů za prací či studiem dojíždí (65,4 % z počtu osob, které pracují či studují). Mezi hlavní centra dojížděky patří Brno (30,1 %), Boskovice (21,7 %) a v menší míře také Blansko (8,4 %). Pakliže lidé dojíždějí, využívají k tomu nejčastěji osobní automobil (54,7 %), vlak (40,0 %) či autobus (39,3 %).

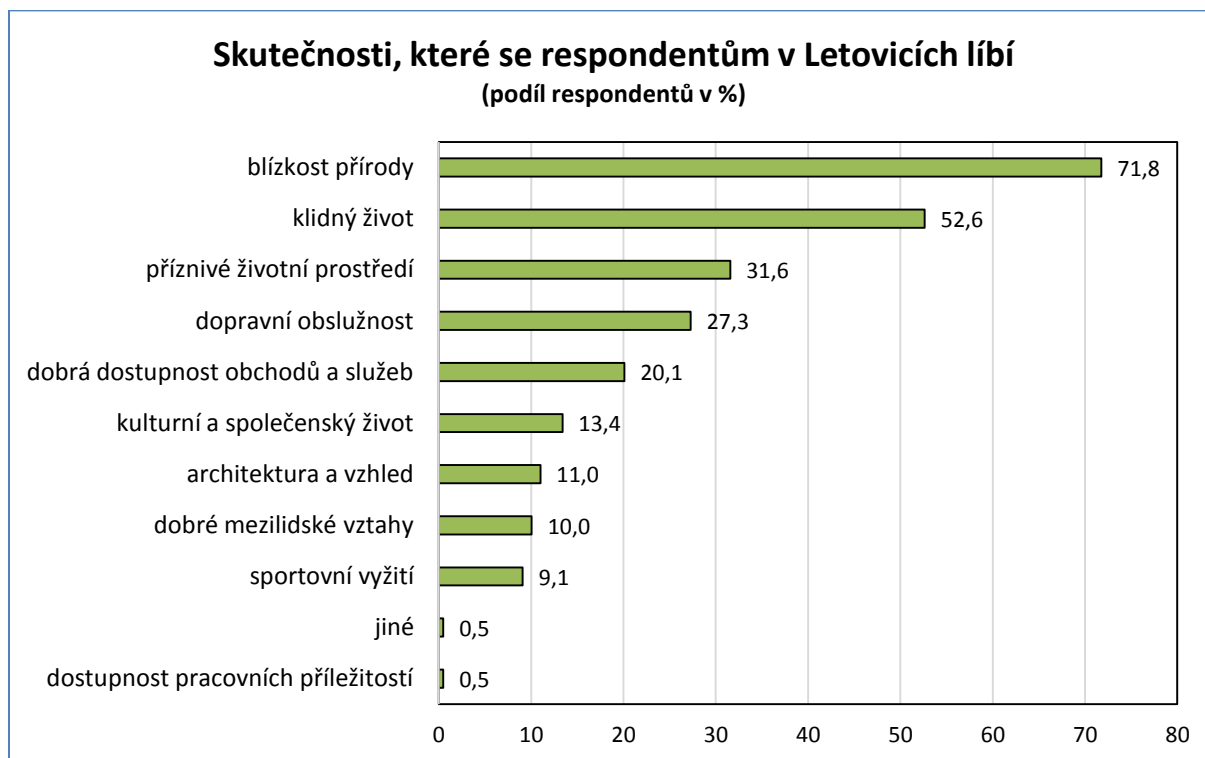
V Letovicích se více než polovině respondentů (52,8 %) žije spíše dobře, dalších 21,0 % respondentů uvádí, že se jim ve městě žije dokonce velmi dobře. Naproti tomu počet respondentů, kterým se ve městě žije spíše špatně (2,8 %) či dokonce velmi špatně (0,9 %) je velmi nízký a tento názor zaznívá pouze výjimečně. „Střední variantu“, tj. odpověď ani dobře ani špatně zvolilo 22,4 % respondentů.

Obr. 25: Jak se respondentům žije v Letovicích

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel města Letovice, GaREP, spol. s r.o., 2015

Mezi respondenty v Letovicích je **nejvíce ceněna blízkost přírody** (71,8 %¹⁰) a s odstupem také klidný život (52,6 %) či příznivé životní prostředí (31,6 %). Naopak z nabízených oblastí života nebyla prakticky vůbec vybírána možnost dostupnost pracovních příležitostí (jen 0,5 %), což poukazuje na nepříznivou situaci na trhu práce v Letovicích. V rámci kategorie „jiné“ uvedl jeden respondent také zámek nad městem.

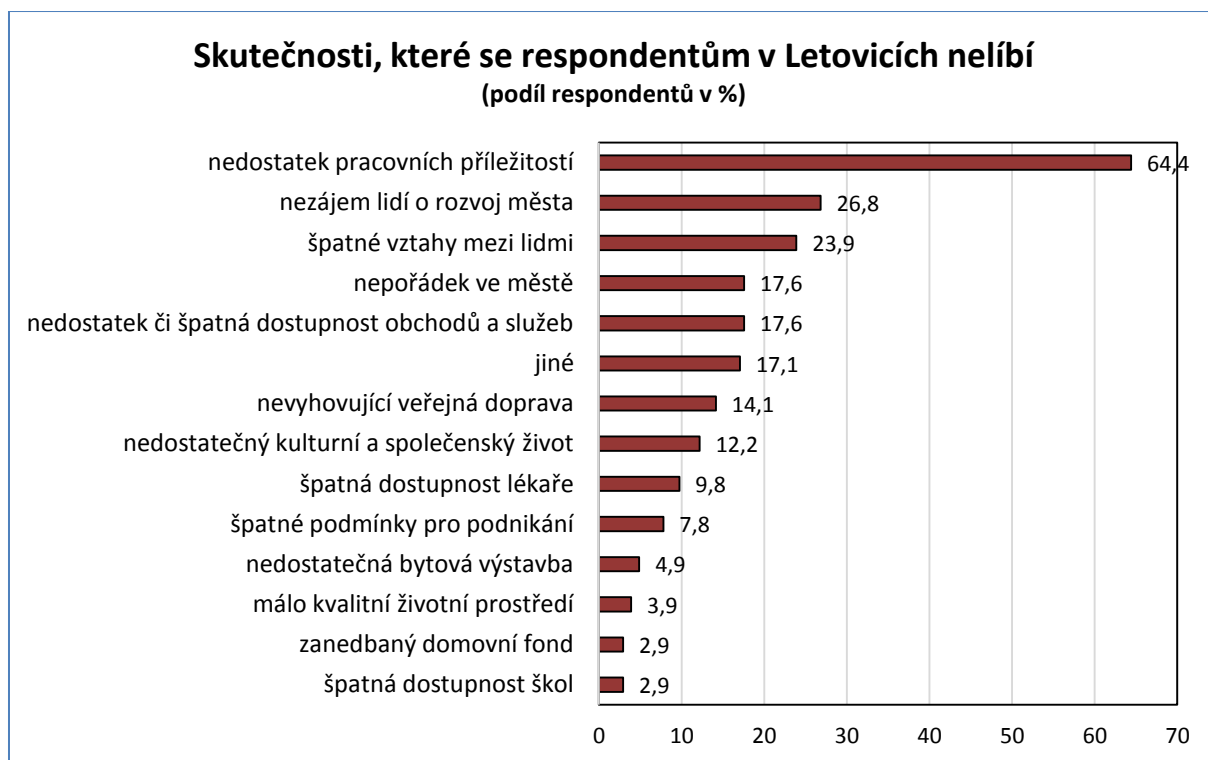
Obr. 26: Skutečnosti, které se respondentům v Letovicích líbí

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel města Letovice, GaREP, spol. s r.o., 2015

¹⁰ Respondenti měli možnost zvolit až tři odpovědi, proto není součet 100 %.

Naopak **největší nespokojenost se mezi respondenty** (s výrazným předstihem oproti ostatním možnostem) **váže na nedostatek pracovních příležitostí** (tuto možnost označilo 64,4 % respondentů). Mezi dalšími nedostatky ve městě byl uváděn nezájem lidí o rozvoj města (26,8 %) či špatné vztahy mezi lidmi (23,9 %). Shodně byl uváděn nepořádek ve městě společně s nedostatkem či špatnou dostupností obchodu a služeb (17,6 %). Respondenti ve větší míře využívali rovněž kategorii „jiné“, kde mohli dle svého uvážení doplnit i další skutečnosti, které je trápí, nebo které považují za problémy města. Zde si respondenti stěžovali na hluk (i v noci), vandalismus, městský/veřejný rozhlas, stav infrastruktury – jak dopravní (špatný stav chodníků a silnic), tak i technické („stoleté“ kanalizace), dále také nevyhovující parkování (zejména na náměstí a u nádraží ČD) či chování (arogantní a povýšené) městské policie.

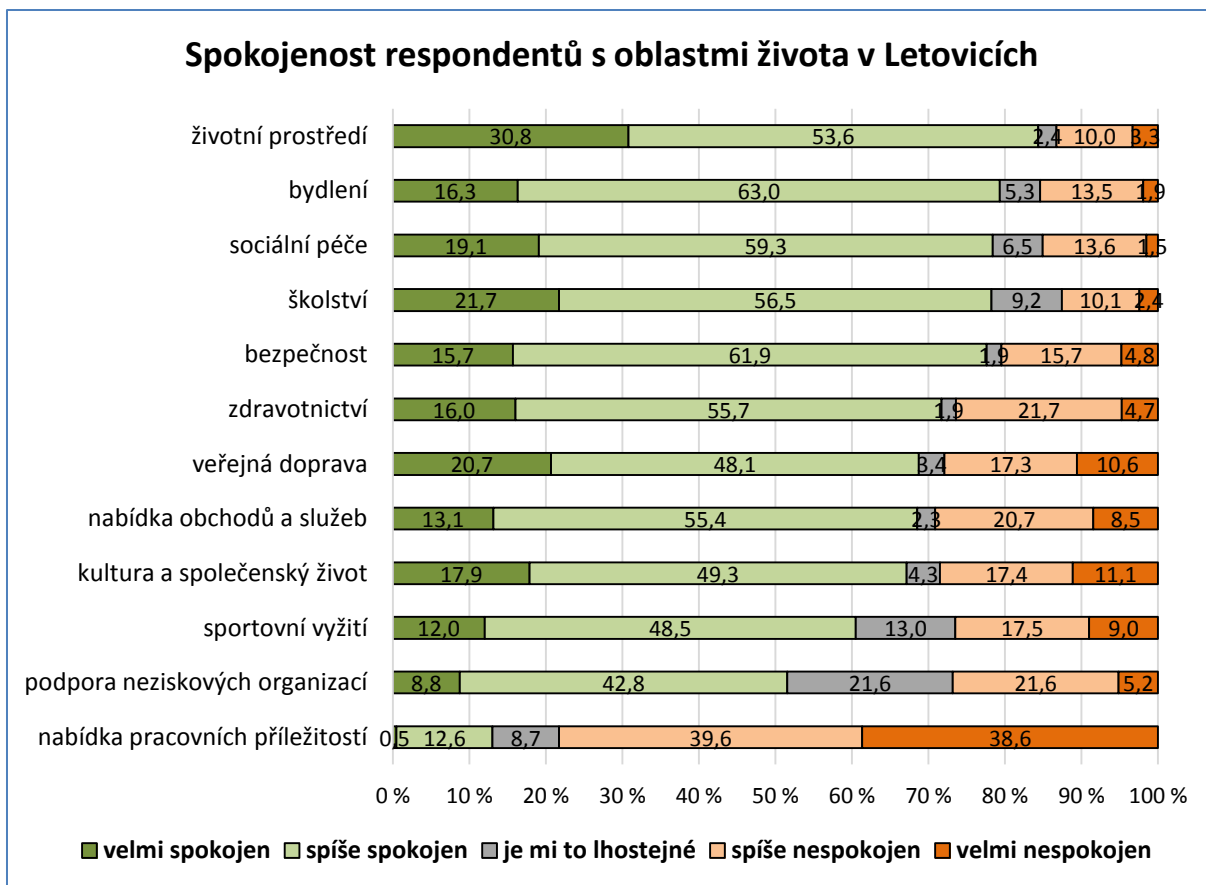

Obr. 27: Skutečnosti, které se respondentům v Letovicích nelíbí

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel města Letovice, GaREP, spol. s r.o., 2015

Respondenti měli dále možnost uvést služby nebo zařízení pro volný čas, které v Letovicích postrádají. Ve městě dle uvedených odpovědí nejvíce **schází (krytý) plavecký bazén** (25,3 % respondentů, kteří tuto otázku zodpověděli, tj. uvedli, co jim chybí). Na druhém místě skončilo kino, které by si přálo 22,1 % respondentů. Mezi dalšími odpověďmi figurovala také posilovna/fitness centrum (13,7 %), cyklostezky/cyklotrasy (10,5 %) či zimní stadion, resp. kluziště, pro které se vyjádřilo 9,5 % respondentů. Že v Letovicích nic nechybí, uvedlo 7,4 % respondentů. V menší míře byly zmiňovány také lázně/sauny, divadlo, dětská hřiště či obchody nebo restaurace „na lepší úrovni“.

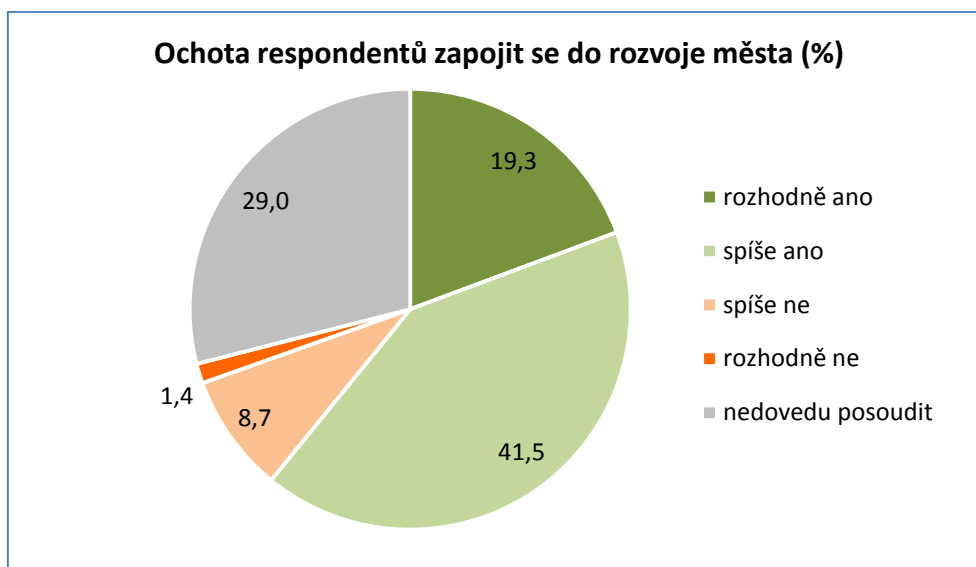
Z jednotlivých oblastí, které charakterizují život v Letovicích, jsou respondenti nejvíce spokojeni s životním prostředím (84,4 % respondentů je velmi nebo spíše spokojeno). Rovněž si velmi cení bydlení (79,3 %), sociální péče (78,4 %) a školství (78,2 %). Naopak **nejvíce nespokojeni jsou respondenti s nabídkou pracovních příležitostí ve městě** (78,2 %). Nepříliš spokojeni jsou také – byť s velmi výrazným odstupem – s nabídkou obchodů a služeb (29,2 %) či s kulturním a společenským životem v Letovicích (28,5 %). Nejvíce respondentů se nedokázalo vyjádřit k otázce podpory neziskových organizací, a proto 21,6 % respondentů uvedlo, že je tato problematika lhostejná.

Obr. 28: Spokojenost s oblastmi života v Letovicích

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel města Letovice, GaREP, spol. s r.o., 2015

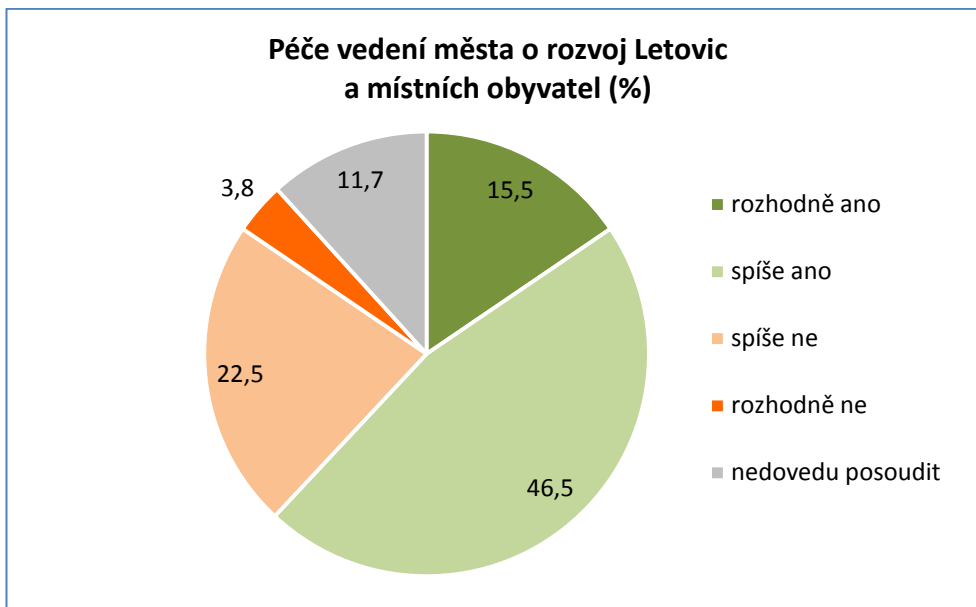
Z následujícího grafu (obr. 29) jasně vyplývá, že **většina respondentů (60,8 %) má zájem se zapojit do rozvoje města**. Zásadní neochotu podílet se na rozvoji města vyjádřilo pouze 1,4 % respondentů a otázku nedovedlo posoudit 29 % respondentů. Mezi návrhy, jak se do procesu rozvoje města zapojit, zaznívaly od respondentů zejména různé formy brigád či pořádání dobrovolných akcí.

Obr. 29: Zájem respondentů zapojit se do rozvoje Letovic

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel města Letovice, GaREP, spol. s r.o., 2015

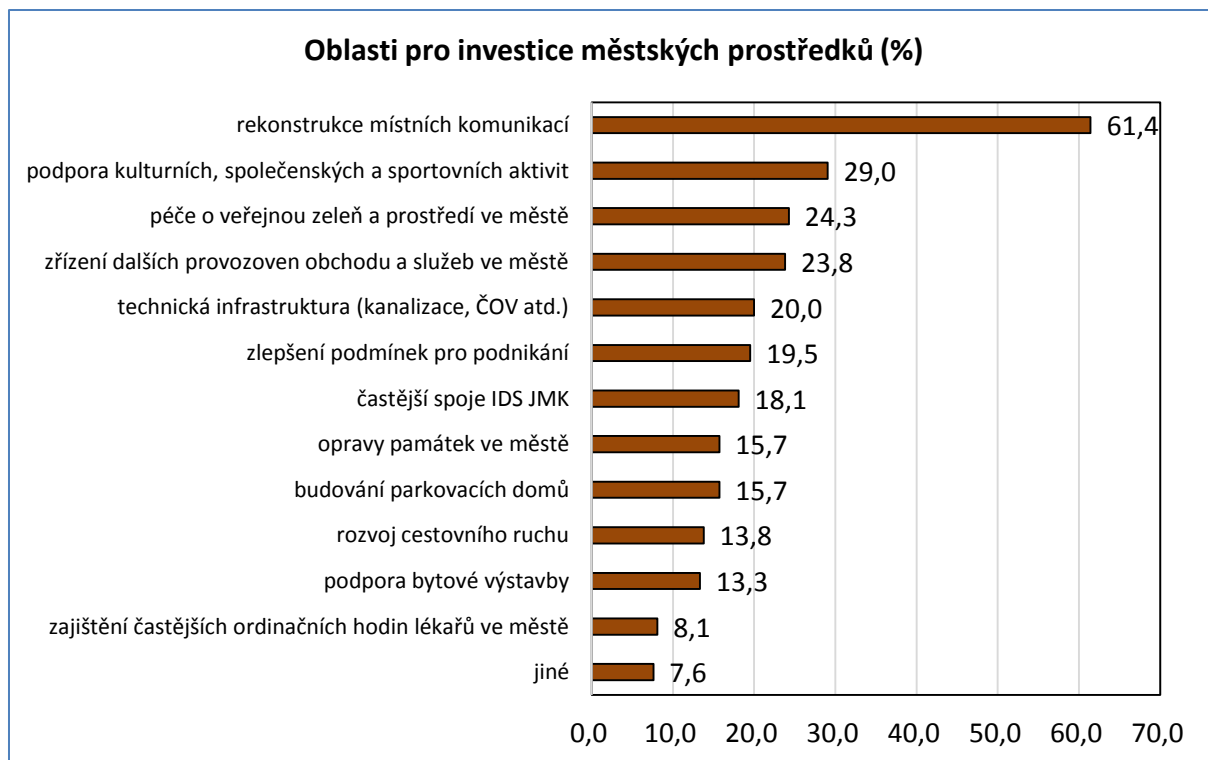
Podíl respondentů, kteří hodnotí kladně vedení města Letovice, resp. jejich snahu o rozvoj města a péči o své obyvatele, tvoří téměř dvě třetiny (62,0 %). Opačný názor zastává 26,3 % respondentů (avšak z toho pouze 3,8 procentního bodu uvedlo možnost „rozhodně ne“). Jako návrh, co by město mohlo změnit, zaznívá například možnost přilákání nového investora, potažmo zřízení průmyslové zóny, avšak také se objevují názory, že by se město mělo více zajímat o své okrajové části a stejně tak by dle některých respondentů mělo vedení města více naslouchat občanům.

Obr. 30: Názory respondentů na otázku, zda se vedení města dostatečně věnuje rozvoji Letovic a péči o své obyvatele.

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel města Letovice, GaREP, spol. s r.o., 2015

Respondenti by **nejčastěji využili finančních prostředků na rekonstrukce místních komunikací** (61,4 %). Rovněž podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit má silnější podporu (29,0 %). Naopak do zajištění častějších ordinačních hodin lékařů ve městě by investovalo nejméně respondentů (8,1 %). I v rámci této otázky měli respondenti možnost napsat vlastní téma. Zaznívaly zde názory, že městské finanční prostředky mají být použity na podporu rodin s více dětmi, na podporu aktivit pro mládež, ale také by měly zajistit bezplatné jízdné pro důchodce po městě.

Obr. 31: Tematické oblasti, do nichž by měly být investovány finanční prostředky

Pramen: Dotazníkové šetření obyvatel města Letovice, GaREP, spol. s r.o., 2015

V závěru dotazníku byl respondentům dán prostor, aby se volně vyjádřili k tématům, která považují pro město za stěžejní. Tuto možnost využilo celkem 101 respondentů, tj. cca 46 % lidí, kteří dotazník vyplnili. Jejich názory a postřehy jsou součástí přílohy č. 4.

Shrnutí

Respondentům, kteří se do dotazníkového šetření zapojili, se v Letovicích žije převážně dobře. Nejvíce si na svém městě považují blízkost přírody a klidný život, naopak velkým problémem je podle nich nedostatek pracovních příležitostí, jenž nutí místní obyvatele vyjíždět do jiných měst (nejčastěji do Brna). Většina respondentů je ochotna aktivně se podílet na rozvoji města. Převládá názor, že samo město se dostatečně věnuje dalšímu rozvoji města a pečuje o své obyvatele. V případě, že by mohli respondenti rozhodnout, do jaké oblasti budou plynout finanční prostředky, poměrně jednoznačně by vyhrály rekonstrukce místních komunikací, které jsou ve špatném stavu. Z konkrétních služeb, resp. zařízení schází obyvatelům města nejvíce (krytý) plavecký bazén a kino. Obyvatelé města by si rovněž přáli důstojnější a reprezentativnější vzhled centrálního Masarykova náměstí.

A.2.2 SWOT ANALÝZA

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>S1. Výhodná (strategická) poloha města</p> <p>S2. Relativně čisté životní prostředí</p> <p>S3. Přítomnost přírodní památky a přírodního parku</p> <p>S4. Řada atraktivních míst v těsném zázemí města</p> <p>S5. Přítomnost sběrného dvora</p> <p>S6. Nízký podíl nezaměstnaných obyvatel bez maturity</p> <p>S7. Dostatek ubytovacích a stravovacích zařízení</p> <p>S8. Fungující Turistické informační centrum s celoročním provozem (v sezóně i o víkendech)</p> <p>S9. Fungující Nemocnice Milosrdných bratří a Centrum sociálních služeb</p> <p>S10. Neexistence sociálně vyloučených lokalit</p> <p>S11. Dostatečné zajištění zdravotnických služeb</p> <p>S12. Relativně dobrá dopravní dostupnost (železnice, silnice I/43)</p> <p>S13. Relativní spokojenost s vedením města (vedení města je dobře hodnoceno)</p> <p>S14. Ochota obyvatel zapojit se do rozvoje města</p>	<p>W1. Město se nachází v záplavovém území</p> <p>W2. Snižování počtu obyvatel v letech 2009–2013</p> <p>W3. Vyšší hodnoty indexu stáří, tj. vyšší podíl obyvatel ve věku 65+</p> <p>W4. Nedostatečné zajištění technické infrastruktury (kanalizace, plynofikace) v některých místních částech</p> <p>W5. Brownfield v centru města, který je nositelem staré ekologické zátěže</p> <p>W6. Vyšší nezaměstnanost osob zdravotně postižených a absolventů a mladistvých</p> <p>W7. Neprovedené komplexní pozemkové úpravy (KPÚ)</p> <p>W8. Nedostatek pracovních příležitostí</p> <p>W9. Vysoká intenzita dopravy na hlavním silničním tahu (silnice I/43)</p> <p>W10. Nedostatek parkovacích míst ve městě</p> <p>W11. Limitovaný výkon státní správy (město není obcí 3. stupně, tj. obcí s rozšířenou působností)</p> <p>W12. Nedořešenost restitučních nároků</p> <p>W13. Nedostatek ploch pro podnikání a bydlení</p> <p>W14. Nedostatek volnočasových aktivit pro obyvatele</p> <p>W15. Nedostatečné zajištění vybraných sociálních služeb</p>
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<p>O1. Vybudování rychlostní komunikace R43</p> <p>O2. Posílení zájmu obyvatel o domácí turistiku</p> <p>O3. Zvýšení odbytu výrobků zpracovatelského průmyslu</p> <p>O4. Posílení odborného školství</p> <p>O5. Zvýšení finančních příspěvků na obnovu kulturních památek</p> <p>O6. Spolupráce s okolními obcemi a místními částmi</p> <p>O7. Využití dotačních titulů pro financování rozvoje obce</p> <p>O8. Nalézt nové využití pro brownfield v centru města</p> <p>O9. Rozvoj spolupráce v oblasti cestovního ruchu v rámci regionu</p> <p>O10. Zlepšování ekonomické situace v důsledku pozitivního vývoje ekonomiky České republiky</p>	<p>T1. Zvyšující se nároky obyvatel na sociální služby v souvislosti se stárnutím obyvatel</p> <p>T2. Zhoršení kvality ovzduší v důsledku rostoucí intenzity automobilové dopravy</p> <p>T3. Pokles daňové výtěžnosti, tj. finančních prostředků jako důsledek stárnutí obyvatel a poklesu počtu obyvatel</p>

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 VIZE A DLOUHODOBÉ CÍLE

Vize představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti města, o tom, jak se bude město měnit a vyvíjet. **Vize je „směrovkou“ rozvoje.** Časový horizont vize je cca 20 let.

Naplnění vize by mělo být dosaženo realizací aktivit několika střednědobých programů rozvoje města. Strategická vize města vychází zejména z jednání pracovní skupiny pro tvorbu programu rozvoje města.

VIZE:

Letovice jsou živé, prosperující středisko regionu s dostatkem pracovních míst, vytvářející dobré podmínky pro život všech obyvatel. Jsou městem, kde lidé rádi bydlí.

Ve městě je kvalitní síť škol, využívaných jako základna pro zvyšování zaměstnanosti obyvatelstva, osobnostního rozvoje a vzdělávání v oborech perspektivních pro rozvoj města.

Ve městě je dostatek služeb a možností pro kulturní a volnočasové vyžití pro všechny obyvatele města a spádových obcí.

Obyvatelé odloučených místních částí města mají zajištěno kvalitní prostředí pro život a dobrou dostupnost do centra města.

Dlouhodobé cíle stanoví, čeho má dosaženo, aby byla naplněna vize. Jsou pojátkem jednotlivých programů rozvoje města a pomáhají udržovat kontinuitu rozvoje. V závorce za jednotlivými cíli jsou uvedeny vazby na výroky ve SWOT analýze.

DLOUHODOBÉ CÍLE (DC):

- ⇒ **DC1 Obnovit technickou infrastrukturu v nevyhovujícím stavu (W4).**
- ⇒ **DC2 Dobudovat chybějící technickou infrastrukturu (W4).**
- ⇒ **DC3 Zachovat kvalitní prostředí pro život (S2, S10, S9, S11, W15).**
- ⇒ **DC4 Udržet spokojenost obyvatel se životem ve městě (S13, S14, W15).**
- ⇒ **DC5 Zvýšit počet příležitostí pro trávení volného času (W14).**
- ⇒ **DC6 Zvýšit počet služeb dostupných ve městě (W11, W14, W15).**
- ⇒ **DC7 Zvýšit počet návštěvníků města (O2, O9, O5).**
- ⇒ **DC8 Udržet počet obyvatel města (W2).**
- ⇒ **DC9 Zvýšit počet pracovních míst ve městě (W8, O9).**
- ⇒ **DC10 Posílit význam Letovic v oblasti veřejné správy (W11, O6).**
- ⇒ **DC11 Při rozvoji města dbát na zásady udržitelného rozvoje (W4, W5, W7, W9, O1, O8, O9).**

Ukazatele pro jednotlivé cíle, pomocí kterých bude sledováno plnění cílů, jsou uvedeny v závěrečné kapitole B.3 Podpora realizace programu.

B.2 STŘEDNĚDOBÉ CÍLE, OPATŘENÍ A AKTIVITY

Střednědobé cíle určují, čeho má být v období platnosti programu rozvoje města, tj. do roku 2023, dosaženo. Jejich naplňování je rozpracováno pomocí **opatření** a **aktivit**.

Opatření zastřešuje soubor aktivit k určitému tématu a stanoví přístup k řešení jednotlivých témat a problémů. Opatření jsou seskupena do čtyř základních **rozvojových oblastí**.

Aktivita označuje konkrétní akci, činnost, projekt v rámci opatření. U aktivity je stanoven rok(y) realizace, odpovědnost za realizaci, odhad nákladů na realizaci aktivity a zdroje financování. Termíny realizace a odhady nákladů byly zpracovány příslušnými odbory městského úřadu. V případě roku 2016 byl využit i schválený rozpočet města.

Přehled rozvojových oblastí a opatření

1. Technická a dopravní infrastruktura

- Opatření 1.1 Výstavba a rekonstrukce dopravní infrastruktury
- Opatření 1.2 Dobudování a obnova technické infrastruktury
- Opatření 1.3 Podpora dopravní obslužnosti a bezpečnosti dopravy

2. Prostředí pro život

- Opatření 2.1 Rekonstrukce veřejných budov
- Opatření 2.2 Zkvalitnění veřejných prostorů a zeleně
- Opatření 2.3 Optimalizace nakládání s odpady

3. Služby pro obyvatelstvo

- Opatření 3.1 Dostupnost sociálních a zdravotních služeb
- Opatření 3.2 Rozvoj školství
- Opatření 3.3 Posílení infrastruktury pro volnočasové aktivity a cestovní ruch
- Opatření 3.4 Posílení bezpečnosti ve městě

4. Podpora rozvoje města

- Opatření 4.1 Rozvoj ploch pro podnikání a bydlení
- Opatření 4.2 Propagace města
- Opatření 4.3 Strategické a procesní řízení města a komunikace

Vazba opatření návrhové části na slabé stránky a ohrožení ze SWOT analýzy

	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8	W9	W10	W11	W12	W13	W14	W15	T1	T2	T3
0 1.1																		
0 1.2																		
0 1.3																		
0 2.1																		
0 2.2																		
0 2.3																		
0 3.1																		
0 3.2																		
0 3.3																		
0 3.4																		
0 4.1																		
0 4.2																		
0 4.3																		

1. TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA

Dopravní infrastruktura ve městě v některých úsecích nevyhovuje současnému provozu, rovněž stav místních komunikací je v některých úsecích neuspokojivý. Průběžná oprava těchto úseků místních komunikací je závislá na finančních možnostech města. Opravy místních komunikací a chodníků provádí město na základě stavu dané komunikace. Zmapováním situace dosáhne město přehled o nutnosti investic, následně pak stanoví pořadí oprav.

Řešení dopravních problémů spojených s hustotou provozu v kritických časech, je přímo závislé na dopravních stavbách provedených na komunikaci I/43. V tomto ohledu je nezbytné ze strany města vyjednávat s JMK a ŘSD.

Chodníky na území města budou systematicky opravovány, každoročně město vyčlení částku na jejich renovaci, postupně tak obnoví podstatnou část chodníků v intravilánu. Při plánování je nutné brát zřetel na investice správců sítí a předcházet tak zbytečným poničením nových povrchů.

Střednědobé cíle do 2023:

- Zlepšit stav místních komunikací.
- Zlepšit stav komunikací ve správě JMK a ŘSD.
- Zvýšit bezpečnost dopravy ve městě.
- Zachovat dostatečnou dopravní obslužnost.
- Zajistit adekvátní parkování ve městě.
- Zajistit čištění odpadních vod ve všech částech města.

Opatření 1.1 Výstavba a rekonstrukce dopravní infrastruktury

Opatření reaguje na špatný technický stav některých místních komunikací. V rámci opatření budou realizovány aktivity, které povedou k opravě místních komunikací včetně technických sítí pod těmito úseky. Další aktivity přispějí k rekonstrukci či vybudování chodníků ve městě.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
1.1.1 Opravy místních komunikací v místních částech města	průběžně	OT	nelze stanovit	vlastní
<i>Komentář: V rozpočtu na rok 2016 je na opravy alokováno celkem 2 700 Kč: 600 tis. Kč obecně, 400 tis. Kč Chlum, 300 tis. Kč Zboněk, 500 tis. Novičí, 500 tis. Kč Kochov, 400 tis. Kč Podolí.</i>				
1.1.2 Oprava chodníků v ul. Purkyňova	2016	OT	4 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
1.1.3 Oprava místní komunikace ul. Na Kopečku	2016	OT	2 900	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
1.1.4 Prodloužení místní komunikace v ul. Českobratrské s napojením na nákupní centrum	2016–2017	OT	3 000	vlastní
<i>Komentář: V rozpočtu 2016 je vyčleněno 1 900 tis. Kč.</i>				
1.1.5 Rekonstrukce chodníků v ul. Komenského (přes točnu)	2017	OT	15 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
1.1.6 Vybudování chodníků v ul. 9. května	2017	OT	8 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
1.1.7 Oprava místní komunikace a kanal. v ul. Nerudova	2018	OT	4 450	vlastní OP ŽP 1.1
<i>Komentář: -</i>				
1.1.8 Dokončení prací v oblasti Bezručova – Komenského	2018	OT	4 150	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
1.1.9 Oprava kanal. v ul. Jevíčská	2018	OT	8 000	vlastní OP ŽP 1.1
<i>Komentář: -</i>				
1.1.10 Prosazení rozšíření silnice I/43	2018–2019	vedení města	-	-
<i>Komentář: Vyjednání s JMK a ŘSD.</i>				
1.1.11 Oprava místní komunikace vč. technických sítí – sídliště U Hájku	2018–2020	OT	30 000	vlastní OP ŽP 1.1
<i>Komentář: -</i>				
1.1.12 Výkup pozemků pod komunikacemi města	2018–2020	OT	2 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
1.1.13 Parkoviště na Ul. Nové město	2018–2020	OT		vlastní
<i>Komentář: viz příloha</i>				
1.1.14 Prosazení opravy silnic v majetku JMK – ul. Nádražní, Purkyňova, Jevíčská	2018–2022	vedení města	-	-
<i>Komentář: Vyjednání s JMK.</i>				

Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
1.1.15 Oprava místní komunikace a kanal. v ul. Mánesova	2019	OT	5 000	vlastní OP ŽP 1.1
<i>Komentář: -</i>				
1.1.16 Dokončení oprav bývalé silnice I/43 od kruhového objezdu k zámku	2019	OT	5 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
1.1.17 Oprava místní komunikace a kanal. v ul. Jiráskova	2020	OT	3 000	vlastní OP ŽP 1.1
<i>Komentář: -</i>				
1.1.18 Vybudování chodníků ve směru na Kladoruby, ul. Pražská, propojení ul. Pražské s čerpací stanicí Shell	2020–2021	OT	4 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
1.1.19 Rozšíření komunikace v ul. B. Martinů	2022	OT	nelze vyčíslit	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
1.1.20 Vybudování nadchodu na ul. Halasova – Tyršova	2023	OT	25 000	vlastní
<i>Komentář: Variantou může být i podchod, dle technických a finančních možností.</i>				
1.1.21 Prosazení opravy silnic v majetku JMK – Kochov, Dolní Smržov, Meziříčko	2023–2026	vedení města	-	-
<i>Komentář: Vyjednání s JMK.</i>				
1.1.22 Propojení ul Pražské s ul. U Hájku/Smetanova	2024	OT	10 000	vlastní
<i>Komentář: Jedná se o komunikaci nezbytnou při vybudování nového sídliště u Hájku.</i>				

Opatření 1.2 Dobudování a obnova technické infrastruktury

Opatření pomáhá naplnit rozvoj technické infrastruktury města. V rámci opatření budou realizovány aktivity, které povedou k rekonstrukci vodovodu, ČOV a vybudování kanalizace tak, aby byl zajištěn možný ekonomický rozvoj města (bydlení, podnikání).

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
1.2.1 Rekonstrukce vodovodních sítí	2016–2020	OT	15 000	OP ŽP 1.2
<i>Komentář: Náhrada vodovodních řádů na konci životnosti.</i>				
1.2.2 Rekonstrukce vodovodu a dokončení kanalizace v Letovicích	2016–2022	OT	15 000	OP ŽP 1.1
<i>Komentář: V „místní části“ Letovice. V roce 2016 rozpočet vyčleňuje 2 000 tis. Kč na opravu kanalizace v ulici Halasova.</i>				
1.2.3 Rekonstrukce čistírny odpadních vod	2017	OT	45 000	OP ŽP 1.1
<i>Komentář: Rekonstrukce a převedení odpadních vod z Tylexu na město.</i>				
1.2.4 Kanalizace Meziříčko	2019	OT	20 000	OP ŽP 1.1
<i>Komentář: -</i>				
1.2.5 Podpora budování vodovodů	2020–2025	Mikroregion	25 000	OP ŽP 1.2

ve zbývajících místních částech		Letovicko		
<i>Komentář: Podpora města pro vybudování páteřního přívodu vody Velké Opatovice – Letovice přes Malou a Velkou Roudku.</i>				
1.2.6 Řešení likvidace odpadních vod vč. kanalizace v místních částech	2020–2032	OT	150 000	OP ŽP 1.1
<i>Komentář: Domovní čistírny, kořenové čističky – Babolky, Chlum.</i>				

Opatření 1.3 Podpora dopravní obslužnosti a bezpečnosti dopravy

Opatření zlepšuje podmínky pro cestování veřejnou dopravou. Opatření reaguje na současnou nedostatečnou situaci v oblasti dostupnosti ploch pro parkování a komplikované veřejné dopravy, která má nyní zastávku na náměstí. V rámci opatření budou vybudována záchytná parkoviště a parkování na náměstí zpoplatněno. Zaměřuje se rovněž na řešení dopravně nebezpečných míst. Zahrnuje i zajištění dopravní obslužnosti veřejnou dopravou.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
1.3.1 Podpora zachování IDS JMK v současném rozsahu	průběžně	vedení města		vlastní
<i>Komentář: Vyjednávání s KORDISem.</i>				
1.3.2 Podpora zajištění dopravy pro obyvatele mimo IDS	průběžně	vedení města	nelze vyčíslit	vlastní
<i>Komentář: Např. taxi pro seniory.</i>				
1.3.3 Budování a úpravy přechodů pro chodce	2017–2020	OT	8 000	IROP 1.2
<i>Komentář: Vybudování přechodů na ulici Pražská (další přechod), Tyršova a Komenského (u ZŠ), osvětlení přechodů, vybudování bezpečnostních pásů u přechodů.</i>				
1.3.4 Optimalizace autobusové dopravy na náměstí	2018–2020	OT	45 000	vlastní
<i>Komentář: Zejména omezení parkování autobusů.</i>				
1.3.5 Zastřešení čekáren na zastávkách IDS + obnova části původních	2018–2022	OT	4 000	vlastní
<i>Komentář: Úprava zastřešení čekárny na náměstí i jinde podle potřeby.</i>				
1.3.6 Úprava podmínek pro parkování na náměstí – parkovací automaty	2019	OF	600	vlastní
<i>Komentář: Zpoplatnění parkování na Masarykově náměstí.</i>				
1.3.7 Vybudování záchytných parkovišť	2019–2022	OT	20 000	IROP 1.2
<i>Komentář: ČD – ul. Nádražní; u hasičské zbrojnice, u fotbalového hřiště. Řešení parkování u Městského kulturního střediska.</i>				

2. PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT

Komplex opatření reaguje na nutnost vybudovat či zlepšit stav budov či jiných staveb na území města. Jedná se jak o školská zařízení provozovaná městem, tak i dalších veřejných budov a veřejných prostranství. S tím souvisí rovněž obnova městského mobiliáře, osvětlení a dalšího vybavení města sloužícího obyvatelům. Ve zvýšené míře bude podporováno efektivní nakládání s odpady včetně separace.

Záměrem je realizovat všechny aktivity v co nejužší návaznosti na dotační tituly poskytované v daném období, maximálně využít dotační prostředky k úspoře vlastních finančních prostředků a umožnit tak realizovat více investičních akcí.

Střednědobé cíle do 2023:

- Zlepšit stav budov v majetku města.
- Zlepšit vzhled města.
- Zefektivnit odpadové hospodářství.

Opatření 2.1 Rekonstrukce a výstavba veřejných budov

Město bude pokračovat v rekonstrukci a úpravách budovy městského úřadu. Významné budou investice do budov sloužících školám. Měly by vzniknout i nové budovy se specifickým účelem, jako je např. smuteční rozlučková síň.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
2.1.1 Dokončení rekonstrukce budovy MěÚ	2016–2017	OT	14 000	vlastní
<i>Komentář:</i>				
2.1.2 Revitalizace mateřských škol	2016–2023	OT + ředitelství MŠ	20 000	IROP 2.4
<i>Komentář: Primárně MŠ Třebětín, následně i další.</i>				
2.1.3 Rekonstrukce budovy ZUŠ	2019–2022	OT	8 000	vlastní
<i>Komentář:</i>				
2.1.4 Rekonstrukce střechy bývalé ZŠ Tyršova	2020	OT	15 000	vlastní
<i>Komentář:</i>				
2.1.5 Vybudování Památníku města	2020	vedení města + MKS	7 000	vlastní
<i>Komentář:</i>				
2.1.6 Stavební úpravy vnitrobloku radnice města	2022–2025	OT	40 000	vlastní
<i>Komentář: Přestavba obřadní síně. Vybudování přednáškového sálu (možné i v jiných prostorách než na radnici).</i>				
2.1.7 Výstavba smuteční rozlučkové síně	2023	OVaŽP	50 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				

Opatření 2.2 Zkvalitnění veřejných prostorů a zeleně

V rámci opatření budou realizovány aktivity vedoucí k údržbě a rekonstrukci veřejných prostranství a infrastruktury a mobiliáře spojených s těmito prostorami. Důležitou součástí bude oblast veřejné zeleně.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
2.2.1 Zalesňování vhodných pozemků	průběžně	OVaŽP	2 000	OP ŽP 4.3
<i>Komentář: -</i>				
2.2.2 Obnovení městského mobiliáře	průběžně	OT	10 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				

Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023

2.2.3 Revitalizace veřejného osvětlení	2016–2020	OT	25 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
2.2.4 Úpravy veřejného prostranství před ZŠ v ul. Komenského	2017	OT	5 000	vlastní
<i>Komentář: Zpracována studie.</i>				
2.2.5 Rekonstrukce Masarykova náměstí – V. část	2017–2019	OT	40 000	vlastní
<i>Komentář: Je závislé na změně organizace autobusové dopravy a realizaci dopravního uzlu u nádraží ČD.</i>				
2.2.6 Stavební rekonstrukce hřbitovných zdí	2020–2023	OT	25 000	vlastní
<i>Komentář: Stržení stávajících zdí a výstavba nových.</i>				
2.2.7 Rekonstrukce zámeckého parku včetně obory		OVaŽP	10 000	vlastní
<i>Komentář: V parku bude vybudováno přírodní hřiště.</i>				
2.2.8 Pobídka oprav fasád domů na náměstí		OT		IROP 2.5
<i>Komentář: -</i>				
2.2.9 Měření čistoty vzduchu		KHS		vlastní
<i>Komentář: Měření kolem hlavního dopravního tahu, ul. Pražská.</i>				
2.2.10 Jednání o vytvoření parku ve svahu od ul. Nádražní k řece		OVaŽP		vlastní
<i>Komentář: Jednání s majitelem pozemků.</i>				

Opatření 2.3 Optimalizace nakládání s odpady

V rámci opatření budou řešeny aktivity týkající se odpadového hospodářství města a čistoty ve městě. Bude se jednat především o vybudování kompostárny. Podporována bude čistota ve městě a třídění odpadů.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
2.3.1 Podpora třídění odpadů	2016–2017	OT	3 000	OP ŽP 3.2
<i>Komentář: Rozšíření možností pro separaci odpadů ve městě – umístění více kontejnerů celkem, rozšíření možností třídění i pro bioodpad. Motivace obyvatel k třídění – např. snížení poplatku za odpad při prokázaném třídění (např. čárový kód, nádoby na papír, plasty či biologický odpad přímo do domácností atd.)</i>				
2.3.2 Čistota ve městě	průběžně	OT	Nelze stanovit	vlastní
<i>Komentář: Čištění místních komunikací a chodníků, umístění více odpadkových košů a další dle potřeby. V rozpočtu 2016 je na čištění komunikací alokováno 1100 tis. Kč.</i>				
2.3.3 Kompostárna	2017	OT	15 000	OP ŽP 3.2
<i>Komentář: Rozšíření sběrného dvora v k. ú. Třebětín za účelem odběru a zpracování biologicky zpracovatelných odpadů.</i>				

3. SLUŽBY PRO OBYVATELSTVO

Službami pro obyvatelstvo jsou myšleny jak služby veřejné, tak komerční, kde je však role města velmi omezená. V oblasti veřejných služeb míří jednotlivá opatření na zlepšení dostupnosti

sociálních a zdravotních služeb pro potřebné. V oblasti školství se pak jedná zejména o vybavení škol a jejich zapojování do života ve městě.

Důležitou součástí image města je cestovní ruch. Město Letovice sice nemá vysoký potenciál pro rozvoj v této oblasti (kromě přehrady), nicméně výstavbou cyklostezek, pořádáním akcí a spoluprací v rámci mikroregionu Letovicko lze přilákat turisty a zlepšit infrastrukturu pro volnočasové aktivity i pro místní obyvatele.

S celkovým rozvojem města ve všech oblastech souvisí i bezpečnost ve městě.

Střednědobé cíle do 2023:

- Zvýšit kapacitu a kvalitu sociálních služeb.
- Zlepšovat stav budov základních a mateřských škol.
- Posílení bezpečnosti ve městě.
- Posílit plánování rozvoje a efektivnost nakládání s finančními prostředky (včetně získávání dotačních prostředků).
- Zlepšení informovanosti obyvatel.
- Zvýšit efekty ze spolupráce s okolními subjekty.

Opatření 3.1 Dostupnost sociálních a zdravotních služeb

Opatření reaguje na potřebu rozvoje sociálních a zdravotních služeb pro občany města nejen ve vztahu ke zvyšujícímu se počtu obyvatel ve vyšším věku. Z větší části zde budou naplňovány aktivity komunitního plánu sociálních služeb. Mimo jiné budou realizovány také aktivity na zvýšení dostupnosti bydlení pro potřebné, případně hendikepované.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
3.1.1 Podpora sociálního podnikání	průběžně	OS	nelze vyčíslit	IROP 2.2
<i>Komentář: Zajištění ve spolupráci se soukromými / neziskovými organizacemi.</i>				
3.1.2 Výstavba sociálních bytů	2019–2025	OS	nelze vyčíslit	IROP 2.1
<i>Komentář: -</i>				
3.1.3 Vybudování domu se zvláštním určením	v případě potřeby	OS	nelze vyčíslit	vlastní
<i>Komentář: Transformace stávajícího domu s pečovatelskou službou. V současné době vybudováno 43 bytů, další v případě potřeby</i>				
3.1.4 Rozšíření chráněného bydlení v bytech	v případě potřeby	OS	nelze vyčíslit	vlastní
<i>Komentář: Pronájem u soukr. subjektů, zajištění městem. Náklady nelze předem vyčíslit, protože jsou odvislé od konkrétních bytových podmínek (např. míra bezbariérovosti a podlahová plocha bytů). Též je rozhodující, pro kolik klientů a s jakou potřebnou mírou asistence by tato služba byla.</i>				
3.1.5 Rozvoj terénní sociální péče	dle poptávky	OS	nelze vyčíslit	IROP 2.1 / krajské dotace pro rok 2016
<i>Komentář: Jedná se zejména o péči pro hendikepované obyvatele a ZTP během týdne i o víkendy a s tím spojené navýšení prostředků ze strany města pro tento rozvoj. Nutné zajištění ve spolupráci se soukromými / neziskovými organizacemi.</i>				

Opatření 3.2 Rozvoj školství

Školství tvoří páteř veřejných služeb každého města. Je třeba rozvíjet různé formy spolupráce nejen v rámci města, ale i v rámci regionu. Důležitou součástí vybavenosti škol jsou odborné učebny.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
3.2.1 Podpora zachování a zkvalitňování středního školství ve městě	průběžně	OS	dle potřeby	vlastní
<i>Komentář: Nutná spolupráce vedení města s vedením JMK.</i>				
3.2.2 Podpora zlepšování vybavenosti základních a mateřských škol	průběžně	OS	dle potřeby	IROP 2.4
<i>Komentář: Např. Budování odborných učeben. Lze využít dotace z IROP (přes MAS, nebo přes individuální projekt).</i>				
3.2.3 Podpora zapojování škol do života města	průběžně	OS	dle aktuální situace	vlastní
<i>Komentář: Např. jarní úklid města – alespoň v okolí školy, pomoc při rekonstrukci parku a obory – výsadbě, účast žáků a učitelů na komunitním plánování rozvoje města. Zapojit střední školu do oprav ve městě. Vytvoření „žákovských“ zastupitelstev ve spolupráci se školami.</i>				
3.2.4 Podpora spolupráce škol v regionu	průběžně	OS Mikroregion Letovicko	nelze vyčíslit	OP VVV 3.1.1
<i>Komentář: Zejména ve vazbě na tvorbu a realizaci místních akčních plánů rozvoje vzdělávání.</i>				

Opatření 3.3 Posílení infrastruktury pro volnočasové aktivity a cestovní ruch

Volnočasové aktivity jsou důležitou součástí života obyvatel. Proto je jejich udržení, resp. i posílení nezbytnou součástí rozvoje města. Rozvoj cestovního ruchu je pak přímo závislý na atraktivnosti prostředí, které však lze nabídkou volnočasových aktivit zvýšit i opravou a zpřístupněním významných atraktivit a zařízení ve městě.

Přímou souvislost s rozvojem cestovního ruchu mají naučné stezky. Budováním naučných stezek po samotném městě i okolí získá město další zájem návštěvníků. Stezky budou provázet zájemce po historických památkách označených informačními tabulemi s výkladem k jednotlivým objektům.

Propagace turistiky bude zajišťována vydáním průvodců po městě a naučných stezkách. TIC zajistí informační servis pro návštěvníky města, poskytne veškeré tištěné materiály vydané městem a podá k nim odborný výklad. Pořádáním jak stálých, tak příležitostných výstav nabídne návštěvníkům města zajímavé akce.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
3.3.1 Zlepšení povrchu na cyklotrasách	průběžně	OT		IROP 1.2 / krajské dotace
<i>Komentář: Čištění a údržba.</i>				
3.3.2 Výstavba kabin pro AFK Letovice	2018	OVaŽP		krajské dotace
<i>Komentář: -</i>				
3.3.3 Výstavba a propojení	2018–	OT		IROP 1.2 /

Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
bezpečných cyklostezek V – Z (k přehradě, k Ohradě – Vísky)	2025			krajské dotace
<i>Komentář: -</i>				
3.3.4 Vybudování cyklotrasy propojující Jihomoravský a Pardubický kraj	2019–2020	OT		IROP 1.2 / krajské dotace
<i>Komentář: Vhodné úseky řešit cyklostezkou. Např. úsek Letovice – Zboněk.</i>				
3.3.5 Podpora fungování provozu letního kina	2019–2020	MKS		vlastní
<i>Komentář: -</i>				
3.3.6 Rekonstrukce sportovní haly	2020	OT	10 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
3.3.7 Rekonstrukce koupaliště včetně solárního ohřevu	2020–2023	OT	20 000	vlastní
<i>Komentář: -</i>				
3.3.8 Zbudování odpočinkové a relaxační zóny okolo koupaliště	2022–2023	OVaŽP	10 000	vlastní
<i>Komentář: Zatím nevyřešené vlastnictví pozemků.</i>				
3.3.9 Zřízení naučných stezek a info tabulí ve městě i v okolí Letovic	2020–2023	OVaŽP	3 000	PRV 8.5.2
<i>Komentář: -</i>				
3.3.10 Oprava kulturního domu	2020–2025	OT	30 000	OP ŽP 5.1
<i>Komentář: -</i>				
3.3.11 Výstavba a propojení bezpečných cyklostezek S – J (Tylex – Potůčky – Písečná)	2020–2028	OT	25 000	IROP 1.2 / krajské dotace
<i>Komentář: -</i>				
3.3.12 Podpora obnovení činnosti keltského skanzenu		MKS / souk. subjekt		vlastní / soukromé zdroj
<i>Komentář: Varianta 1 – převzetí a provoz městem. Varianta 2 – podpora ze strany města pro převzetí a provoz soukromým subjektem.</i>				
3.3.13 Vybudování sociálního zařízení a rybářské bašty u Vranovského mostu		Mikroregion Letovicko		vlastní
<i>Komentář: Spolupráce v rámci mikroregionu. Pozemky nejsou na katastru města.</i>				

Opatření 3.4 Posílení bezpečnosti ve městě

V rámci opatření bude řešena bezpečnost obyvatel města, a to nejen z hlediska bezpečnosti osobní, ale také bezpečnosti prostředí, ve kterém se města nachází. Budou realizovány aktivity, které povedou k prevenci kriminality, k snížení sociálně patologických jevů, posílení činnosti městské policie předcházení povodním.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
3.4.1 Zkvalitnění činnosti městské policie	průběžně	vedení města	-	-
<i>Komentář: Zvýšení aktivity městské policie, modernizace městské policie, vstřícnost policistů.</i>				

3.4.2 Zařazení SDH Letovice do jednotky JPO 2		vedení města		vlastní
<i>Komentář: Průběžná modernizace techniky a vybavení SDH Letovice. Zařazení mezi jednotky JPO 2, v současnosti je v JPO 3.</i>				
3.4.3 Dokončení protipovodňových opatření		Povodí Moravy s. p.	nelze vyčíslit	OP ŽP 1.3 OP ŽP 1.4
<i>Komentář: V Letovicích i na dalších vodních tocích. Budování poldrů. Spolupráce s OVaŽP.</i>				

4. PODPORA ROZVOJE MĚSTA

Rozvojová oblast cílí k zabránění vyliďňování města, a to přípravou rozvojových ploch pro bydlení a podnikání včetně regenerace nevyužívaných objektů. Přípravu pozemků pro investice by měla podnítit i realizace pozemkových úprav, jejichž prostřednictvím dojde ke zvýšení prostupnosti a přípravě pozemků pro výstavbu.

Nezbytnou součástí rozvoje města je i jeho propagace a efektivní strategické a procesní řízení a komunikace jak uvnitř, tak vně úřadu včetně spolupráce.

Střednědobé cíle do 2023:

- Udržet, případně zvýšit počet obyvatel města.
- Snížit podíl nezaměstnaných osob ve městě.
- Zvýšit možnosti kulturního, sportovního a volnočasového vyžití.
- Zvýšit počet návštěvníků města.

Opatření 4.1 Rozvoj ploch pro podnikání a bydlení

Vzhledem ke své poloze v údolí řeky Svitavy jsou možnosti rozšiřování výstavby omezené. Je třeba hledat a podporovat využití všech ploch, kde nestojí v cestě přírodní limity.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
4.1.1 Zainvestování průmyslové zóny	2019–2022	OT	30 000	vlastní
<i>Komentář: Vyjednávání s Czechinvestem.</i>				
4.1.2 Zainvestování nové lokality pro RD – sídliště U Hájků II		OVaŽP	20 000	OP ŽP 1.1 OP ŽP 1.2
<i>Komentář: Výkup pozemků pro vybudování dopravního napojení území a pro inženýrské sítě. Vybudování technických sítí. Vazba na aktivitu z opatření 1.1.</i>				
4.1.3 Jednání o řešení problému brownfields		vedení města	-	OP ŽP 3.3
<i>Komentář: Biola – řešení ekologické zátěže ve spolupráci s majitelem a státními orgány.</i>				
4.1.4 Jednání o provedení pozemkových úprav		vedení města	-	PRV 4.3.1
<i>Komentář: Při pozemkových úpravách řešit zlepšení dopravního spojení, zejména v místních částech města (např. Babolky, Meziříčko – Skrchov, Meziříčko – Lazinov, Rumberk – Bahna. Jedná se rovněž o podporu oblasti cestovního ruchu, např. budování cyklostezek).</i>				

Opatření 4.2 Propagace města

Má-li město a jeho okolí navštívit více návštěvníků, je důležitá propagace. Informování o městě hraje roli i při získávání nových obyvatel, případně i pro příchod nových podnikatelů.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
4.2.1 Podpora a propagace místních podniků a produktů	průběžně	MKS Letovice / TIC	100	PRV 16.4.1 / krajské dotace pro rok 2016
<i>Komentář: Vytvoření kvalitních propagačních materiálů města, tradičních výrobců a výrobků – katalog města zdarma. Podpora realizace farmářských trhů.</i>				
4.2.2 Zapojení města v aktivitách podporující cestovní ruch	průběžně	MKS Letovice / TIC	nelze vyčíslit	vlastní
<i>Komentář: Např. účast na veletrzích cestovního ruchu, akcích v rámci kraje, regionu, MAS apod.</i>				
4.2.3 Zvýšení efektivity činnosti TIC	průběžně	OT + MKS Letovice / TIC	-	krajské dotace pro rok 2016
<i>Komentář: -</i>				

Opatření 4.3 Strategické a procesní řízení města a komunikace

Letovice jsou řadu let „Zdravým městem“. Je třeba pokračovat v posilování zapojení komunity do plánování a realizace rozvoje, rozvíjet informovanost a procesy vnitřního fungování městského úřadu. Důležité je využití informačních technologií na podporu uvedených činností.

Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
4.3.1 Realizace činností v rámci projektu Zdravé město	průběžně	Zdravé město	-	OP ZAM 4.1.1
<i>Komentář: Postup v kategorii kvality dle MA21. Účast na kampaních NSZM ČR. Pravidelné aktualizace Plánu zdraví a kvality života města Letovice – 10 P. Dodržování pěti potřebných součástí MA 21. Organizační zázemí, plánování a hodnocení MA 21. Financování, motivace v rámci MA21. Zapojení veřejnosti, místní partnerství, komunitní plánování ke kvalitě života a udržitelnému rozvoji. Strategické řízení k udržitelnému rozvoji, monitorování udržitelného rozvoje. Komunikace, propagace, informovanost, sdílení dobré praxe.</i>				
4.3.2 Informační technologie pro zajištění informovanosti města	2016	OS	10 000	vlastní
<i>Komentář: Místní televizní kanál.</i>				
4.3.3 Optimalizace webu města	2016	OS	-	vlastní
<i>Komentář: Zpřehlednění webu.</i>				
4.3.4 Optimalizace fungování rozhlasu v městských částech	2016	OT	15	vlastní
<i>Komentář: Optimalizace fungování rozhlasu z hlediska slyšitelnosti.</i>				
4.3.5 Hromadný nákup energií pro příspěvkové organizace města	2016	OT	-	-
<i>Komentář: Spolupráce s Jihomoravským krajem.</i>				
4.3.6 Info SMS pro obyvatele	2017	OS		vlastní
<i>Komentář: Doplnění rozhlasového hlášení informačními SMS.</i>				
4.3.7 Zkvalitnění zpravodaje města	2017	MKS	150	vlastní
<i>Komentář: Zpravodaj zdarma do všech domácností</i>				

Pozn.: Jihomoravský kraj poskytuje každý rok dotace na vymezená témata. Jejich přehled s podrobnými informacemi je zveřejněn na **Dotacním portálu KÚ JMK**: <http://dotace.kr-jihomoravsky.cz/>

Vysvětlivky:

OT – Odbor technický

OVaŽP – Odbor výstavby a životního prostředí

OS – Odbor správní

OF – Odbor finanční

KHS JMK – Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje

MKS – Městské kulturní středisko

TIC – Turistické informační centrum

B.3 PODPORA REALIZACE STRATEGIE

B.3.1 ZPŮSOB PRÁCE S PRM LETOVICE

Za koordinaci činností spojených s PRM Letovice je **odpovědný tajemník města**.

Opatření a aktivity PRM Letovice stanoví, které kroky/činnosti/témata je třeba realizovat k dosažení dlouhodobých i střednědobých cílů. Opatření a aktivity se týkají všech subjektů působících na území města. Pro město a jím zřizované organizace je naplňování opatření (aktivit) konkretizováno ve formě **akčního plánu**. Ostatní aktéři (obce, podnikatelé, neziskové organizace atd.) by měli při realizaci svých rozvojových aktivit, a zejména při žádostech o dotační podporu z veřejných prostředků kraje, ČR a EU reflektovat vazbu na příslušné oblasti rozvoje města.

PRM Letovice, resp. akční plán PRM Letovice, je důležitým podkladem při stanovování alokace nemandatorních rozpočtových prostředků města rozvojového charakteru.

PRM Letovice zastřešuje veškeré rozvojové aktivity města a slouží jako východisko pro rozpracování řešení vybraných oblastí v případných tematických koncepcích města. Zpracovatelé jednotlivých tematických koncepcí konzultují obsah a proces zpracování těchto koncepcí s tajemníkem a starostou města, kteří posuzují jejich vazby na PRM Letovice.

Tajemník a starosta se dle potřeby vyjadřují rovněž k souladu rozvojových činností na území města s PRM Letovice. Dále kontrolují soulad PRM Letovice a územního plánu a posilují jejich vazby. Starosta posuzuje rozvojové činnosti ve vztahu k možnosti získání dotací mimo rozpočet města (dotace kraje, EU, ČR a jiné).

B.3.2 HODNOCENÍ PRM LETOVICE

PRM Letovice je zpracován na období osmi let. **Plnění PRM Letovice je každoročně vyhodnoceno, a to na úrovni akčního plánu**. Po uplynutí platnosti PRM Letovice je zpracováno souhrnné hodnocení, které vedle zhodnocení plnění aktivit obsahuje zhodnocení plnění strategických cílů ve vztahu k nastaveným indikátorům. Hodnocení je souhrnné za celé uplynulé období a dává zpětnou vazbu o stavu, v jakém se město nachází ve vztahu ke stanoveným cílům. Dále udává reflexi, zda pokračovat v nastavené dlouhodobé vizi a udává případné návrhy na změny, které budou případně zapracovány v novém strategickém dokumentu.

Za souhrnné hodnocení PRM Letovice a každoroční vyhodnocení akčního plánu odpovídá **tajemník města**. Tajemník připraví a jednotlivým realizátorům (zejména odborům) zašle podklad pro hodnocení. Takto zpracované podklady budou vráceny tajemníkovi, který na jejich základě zpracuje roční zprávu o naplňování PRM Letovice. Roční zpráva o naplňování bude zpracována nejpozději do konce února následujícího roku, kde bude mimo jiné vysvětleno případné nesplnění plánovaných aktivit.

Hodnocení akčního plánu

Sběr podkladů pro vyhodnocení akčního plánu proběhne v průběhu ledna a února následujícího roku, pro který byl platný akční plán. U každé aktivity bude zhodnoceno, zda bylo dosaženo plánovaných postupových kroků. Hodnocení bude obsahovat následující kroky a výroky:

Aktivita bude hodnocena také celkově – **splněna x nesplněna x v realizaci**

Vytvoření **závěrečné zprávy**, kde bude slovně okomentován stav jednotlivých aktivit.

Souhrnné hodnocení PRM Letovice

V rámci souhrnného hodnocení bude vytvořena hodnotící zpráva, která sumarizuje plnění PRM Letovice za celé období platnosti. Součástí souhrnného hodnocení bude přehled hodnot základních statistických ukazatelů rozvoje města (převážně půjde o každoročně dostupné hodnoty ukazatelů dlouhodobých cílů).

Hodnoty ukazatelů plnění dlouhodobých cílů

<i>Cíl</i>	<i>Ukazatel</i>	<i>Zdroj</i>	<i>Současný stav (rok)</i>	<i>Cílový stav</i>
DC1 Obnovit technickou infrastrukturu v nevyhovujícím stavu	délka opravené infrastruktury	MěÚ	-	-
DC2 Dobudovat chybějící technickou infrastrukturu	délka nově vybudované infrastruktury	MěÚ	-	-
DC3 Zachovat kvalitní prostředí pro život	spokojenost obyvatel s životním prostředím	dotazníkové šetření mezi obyvateli	84,4 % (2015)	vyšší
DC4 Udržet spokojenost obyvatel se životem ve městě	spokojenost obyvatel	dotazníkové šetření mezi obyvateli	73,8 % (2015)	vyšší
DC5 Zvýšit počet příležitostí pro trávení volného času	počet akcí a vybudovaných míst pro trávení volného času	MěÚ	-	více akcí více míst pro trávení vol. času
DC6 Zvýšit počet služeb dostupných ve městě	spokojenost obyvatel s nabídkou veřejných a komerčních služeb	dotazníkové šetření mezi obyvateli	68,5 % (2015)	vyšší
DC7 Zvýšit počet návštěvníků města	počet příjezdů hostů	Český statistický úřad – VDB, www.czso.cz	3 207 (2014)	3500
DC8 Udržet počet obyvatel města	počet obyvatel	Český statistický úřad – www.czso.cz	6 751 (31. 12. 2014)	7000
DC9 Zvýšit využití bytového fondu ve městě	podíl neobydlených domů a bytů	Český statistický úřad – SLDB, www.czso.cz	18–19 % (2011)	17,5 % (2021)
DC10 Zvýšit počet pracovních míst ve městě	podíl nezaměstnaných osob	Integrovaný portál MPSV – http://portal.mpsv.cz	7,0 % (31. 12. 2015)	6,5 %
DC11 Posílit význam Letovic v oblasti veřejné správy	spokojenost obyvatel s vedením města	dotazníkové šetření mezi obyvateli	62 % (2015)	vyšší
DC12 Při rozvoji města dbát na zásady udržitelného rozvoje	dodržování realizace PRM	MěÚ Zdravé město	-	-

---

B.3.3 AKTUALIZACE PRM LETOVICE

PRM Letovice je každoročně aktualizován na úrovni akčního plánu. Za aktualizaci PRM Letovice a akčního plánu odpovídá **tajemník města**. Tajemník připraví a jednotlivým realizátorům (zejména odborům) zašle podklad pro aktualizaci. Takto zpracované podklady budou vráceny tajemníkovi, který na jejich základě sestaví nový akční plán, či vyhodnotí potřebu aktualizace PRM Letovice. Sběr podkladů pro aktualizaci akčního plánu proběhne v období června až září. Aby akční plán mohl sloužit, jako podklad pro sestavování rozpočtu města na následující rok, bude akční plán na následující rok zpracován nejpozději do konce října běžného roku.

Dílní změny v rámci stanovených cílů a opatření je možno realizovat pomocí aktualizace PRM Letovice. Aktualizace bude připravena ve spolupráci s odbory, jejichž oblasti činnosti se daná změna týká. Společně připraví návrh aktualizace. Takováto změna bude schválena v zastupitelstvu města.

V případě, že vyvstanou významné skutečnosti, které vyvolají nutnost změnit směřování rozvoje města, či strategické cíle PRM Letovice, tajemník po konzultaci se starostou podnikne kroky ke zpracování nového PRM Letovice.

C. AKČNÍ PLÁN PRM LETOVICE NA ROKY 2016–2017

Pozn.: Tento AP je výjimečně dvouletý, protože tvorba PRM skončila v roce 2016. V dalším období bude zpracován již jako jednoletý.

Níže jsou vybrány aktivity s plánovaným termínem realizace v letech 2016–2017. Každá aktivita je rozepsána do postupových kroků v rozsahu plánovaných let. Postupový krok je plánován vždy v horizontu jednoho roku. Toto opatření je dáno z pro ulehčení tvorby rozpočtu a rozpočtového výhledu při následné práci s dokumentem. Pokud tedy některý postupový krok bude přesahovat horizont jednoho roku, je rozepsán jako kroky dva a vždy má uvedeny předpokládané náklady pro daný rok.

Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování	Postupové kroky	Komentář
1. TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA							
1.1	1.1.1 Opravy místních komunikací v místních částech města	průběžně	OT	nelze stanovit	vlastní	Zpracování přehledu komunikací. Postupné zpracovávání dokumentace a realizace.	V rozpočtu na rok 2016 je na opravy alokováno celkem 2 700 Kč: 600 tis. Kč obecně, 400 tis. Kč Chlum, 300 tis. Kč Zboněk, 500 tis. Novičí, 500 tis. Kč Kochov, 400 tis. Kč Podolí.
1.1	1.1.2 Oprava chodníků v ul. Purkyňova	2016	OT	4 000	vlastní	Zpracování dokumentace. Realizace oprav.	-
1.1	1.1.3 Oprava místní komunikace ul. Na kopečku	2016	OT	2 900	vlastní	Zpracování dokumentace. Realizace oprav.	<i>Je zpracována studie. Podrobnosti viz dále.</i>
1.1	1.1.4 Prodloužení místní komunikace v ul. Českobratrské s napojením na nákupní centrum	2016–2017	OT	3 000	vlastní	Zpracování dokumentace. Realizace stavby.	<i>Je zpracována studie. Podrobnosti viz dále.</i>
1.1	1.1.5 Rekonstrukce chodníků v ul. Komenského (přes točnu)	2017	OT	15 000	vlastní	Zpracování dokumentace. Realizace stavby.	<i>Je zpracována studie. Podrobnosti viz dále.</i>
1.1	1.1.6 Vybudování chodníků v ul.	2017	OT	8 000	vlastní	Zpracování dokumentace.	-

Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023

Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování	Postupové kroky	Komentář
	9. května					Realizace stavby.	
1.2	1.2.1 Rekonstrukce vodovodních sítí	2016–2020	OT	15 000	OP ŽP 1.2	Identifikace potřebných oprav. Zpracování dokumentace Realizace stavby.	Náhrada vodovodních řádů na konci životnosti.
1.2	1.2.2 Rekonstrukce a dokončení kanalizace v Letovicích	2016–2022	OT	15 000	OP ŽP 1.1	Vytvoření harmonogramu navazujících oprav. Postupné zpracovávání dokumentace a realizace.	V „místní části“ Letovice. V roce 2016 rozpočet vyčleňuje 2 000 tis. Kč na opravu kanalizace v ulici Halasova. <i>Je zpracována studie. Podrobnosti viz dále.</i>
1.2	1.2.3 Rekonstrukce čistírny odpadních vod	2017	OT	45 000	OP ŽP 1.1	Zpracování dokumentace Realizace stavby.	Rekonstrukce a převedení odpadních vod z Tylexu na město.
1.3	1.3.1 Podpora zachování IDS JMK v současném stavu	průběžně	vedení města	-	vlastní	Zjištění vytíženosti spojů. Jednání s KORDIS.	Vyjednávání s KORDISem.
1.3.	1.3.2 Podpora zajištění dopravy pro obyvatele mimo IDS	Průběžně	vedení města	nelze vyčíslit	vlastní	Zjištění poptávky ze strany obyvatel a nákladů pro město. Jednání s dopravci. Zavedení dopravy.	Např. taxi pro seniory.
1.3	1.3.3 Budování a úpravy přechodů pro chodce	2017–2020	OT	8 000	IROP 1.2	Zpracování harmonogramu. Postupné zpracovávání dokumentace a realizace.	Vybudování přechodů na ulici Pražská (další přechod), Tyršova a Komenského (u ZŠ), osvětlení přechodů, vybudování bezpečnostních

Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023

Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování	Postupové kroky	Komentář
							pásů. <i>Je zpracována studie. Podrobnosti viz dále.</i>
2. PROSTŘEDÍ PRO ŽIVOT							
2.1	2.1.1 Dokončení rekonstrukce budovy MěÚ	2016–2017	OT	14 000	vlastní	Realizace stavby	-
2.1	2.1.2 Revitalizace mateřských škol	2016–2023	OT + ředitelství MŠ	20 000	IROP 2.4	Zpracování dokumentace. Realizace stavby.	Primárně MŠ Třebětín, následně i další.
2.2	2.2.1 Zalesňování vhodných pozemků	průběžně	OVaŽP	2 000	OP ŽP 4.3	Identifikace pozemků. Realizace zalesňování.	-
2.2	2.2.2 Obnovení městského mobiliáře	průběžně	OT	10 000	vlastní	Průběžná identifikace nedostatků. Nákup a opravy mobiliáře.	-
2.2	2.2.3 Revitalizace veřejného osvětlení	2016–2020	OT	10 000	vlastní	Výměna, doplnění jednotlivých součástí dle projektu.	-
2.2	2.2.4 Úpravy veřejného prostranství před ZŠ v ul. Komenského	2017	OT		vlastní	Zpracování dokumentace. Realizace stavby.	<i>Je zpracována studie. Podrobnosti viz dále.</i>
2.2	2.2.5 Rekonstrukce Masarykova náměstí – V část	2017–2019	OT	40 000	vlastní	Realizace přestavby uzlu u nádraží ČD. Projektová dokumentace a správní řízení. Realizace.	Závislé na změně organizace autobusové dopravy a realizaci dopravního uzlu u nádraží ČD.
2.3	2.3.1 Podpora třídění odpadů	2016–2017	OT	3 000	OP ŽP 3.2	Umístění více kontejnerů ve městě.	Rozšíření možností pro separaci odpadů ve městě.

Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023

Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování	Postupové kroky	Komentář
						Rozšíření možnosti třídění i pro bioodpad. Snížení poplatku za odpad při prokázaném třídění.	Motivace obyvatel k třídění.
2.3	2.3.2 Čistota ve městě	průběžně	OT	nelze stanovit	vlastní	Vytvoření vhodného systému údržby komunikací, chodníků a prostranství. Realizace čištění.	Čištění místních komunikací a chodníků, umístění více odpadkových košů a další dle potřeby. V rozpočtu 2016 je na čištění komunikací alokováno 1 100 tis. Kč.
2.3	2.3.3 Kompostárna	2017	OVaŽP	15 000	OP ŽP 3.2	Zpracování projektu. Územní a stavební řízení. Realizace projektu.	Rozšíření sběrného dvora v k. ú. Třebětín za účelem odběru a zpracování biologicky zpracovatelných odpadů.
3. SLUŽBY PRO OBYVATELSTVO							
3.1	3.1.1 Podpora sociálního podnikání	průběžně	OS	nelze vyčíslit	IROP 2.2	Informační podpora. Pomoc při zajišťování zázemí.	Zajištění ve spolupráci se soukromými / neziskovými organizace.
3.2	3.2.1 Podpora zachování a zkvalitňování středního školství ve městě	průběžně	OS	dle potřeby	vlastní	Komunikace se školami. Stanovení činností, které může město podpořit. Realizace činností.	Nutná spolupráce města s vedením JMK.
3.2	3.2.2 Podpora zlepšování vybavenosti základních a mateřských škol	průběžně	OS	dle potřeby	IROP 2.4	Identifikace potřeb. Zpracování harmonogramu.	Např. Budování odborných učeben. Lze využít dotace z IROP (přes MAS, nebo

Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023

Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování	Postupové kroky	Komentář
						Realizace.	přes individuální projekt).
3.2	3.2.3 Podpora zapojování škol do života města	průběžně	OS	dle aktuální situace	vlastní	Komunikace města se školami. Koordinace akcí. Podpora „měkkých“ aktivit škol.	Např. jarní úklid města, pomoc při rekonstrukcích, účast žáků na komunitním plánování rozvoje města. Zapojení SŠ do oprav ve městě. Vytvoření „žákovských“ zastupitelstev.
3.2	3.2.4 Podpora spolupráce škol v regionu	průběžně	OS Mikroregion Letovicko	nelze vyčíslit	OP VVV 3.1.1	Zpracování MAP. Věcná a finanční podpora vybraných aktivit.	Zejména ve vazbě na tvorbu a realizaci místních akčních plánů rozvoje vzdělávání.
3.3	3.3.1 Zlepšení povrchu na cyklotrasách	průběžně	OT		IROP 1.2 / krajské dotace	Zpracování potřeb a vhodných úprav jednotlivých cyklotras. Realizace opatření ke zlepšení.	Čištění a údržba.
3.3	3.4.1 Zkvalitnění činnosti městské policie	průběžně	vedení města	-	-	Zintenzivnění komunikace s vedením města. Průběžné zpřesňování priorit činnosti.	Zvýšení aktivity městské policie, modernizace městské policie, vstřícnost policistů.

Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023

4. PODPORA ROZVOJE MĚSTA							
4.3	4.2.1 Podpora a propagace místních podniků a produktů	průběžně	MKS Letovice / TIC	100	PRV 16.4.1 / krajské dotace pro rok 2016	Vytvoření kvalitních propagačních materiálů města, tradičních výrobců a výrobků – katalog města zdarma. Podpora realizace farmářských trhů.	
4.3	4.2.2 Zapojení města v aktivitách podporující cestovní ruch	průběžně	MKS Letovice / TIC	nelze vyčíslit	vlastní	Např. účast na veletrzích cestovního ruchu, akcích v rámci kraje, regionu, MAS apod.	
4.3	4.2.3 Zvýšení efektivity činnosti TIC	průběžně	OT + MKS Letovice / TIC	-	krajské dotace pro rok 2016	Zhodnocení efektů. Návrh nového způsobu fungování. Realizace.	-
4.3	4.3.1 Realizace činností v rámci projektu Zdravé město	průběžně	Zdravé město	-	OP ZAM 4.1.1	Účast na kampaních NSZM ČR. Pravidelné aktualizace Plánu zdraví a kvality života města Letovice – 10 P. Dodržování pěti potřebných součástí MA 21. Organizační zázemí, plánování a hodnocení MA 21. Komunikace, propagace, informovanost, sdílení dobré praxe. Financování, motivace v rámci MA21.	
4.3	4.3.2 Informační technologie pro zajištění informovanosti města	2016	OS	10 000	vlastní	Zpracování pojetí a vytvoření týmu. Pilotní testování.	Místní televizní kanál.
4.3	4.3.3 Optimalizace webu města	2016	OS	-	vlastní	Návrh nové koncepce. Přestavba webu.	Zpřehlednění webu.
4.3	4.3.4 Optimalizace fungování rozhlasu v městských částech	2016	OT	15	vlastní	Testování kvality Provedení oprav / doplnění reproduktorů	Optimalizace fungování rozhlasu z hlediska slyšitelnosti.
4.3	4.3.5 Info SMS pro obyvatele	2017	OS		vlastní	Výběr poskytovatele Osvěta mezi obyvateli	Doplnění rozhlasového hlášení informačními SMS.
4.3	4.3.6 Zkvalitnění zpravodaje města	2017	MKS	150	vlastní	Návrh a diskuze změn Zpracování pilotního čísla	Zpravodaj zdarma do všech domácností
4.3	4.3.7 Hromadný nákup energií pro příspěvkové organizace města	2016	OT	-	-	Analýza možností Výběrové řízení Uzavření smluv	Spolupráce s Jihomoravským krajem.

C.1 VĚCNÁ SPECIFIKACE VYBRANÝCH AKTIVIT NÁVRHOVÉ ČÁSTI A AKČNÍHO PLÁNU

Vybrané projekty města, které mají zpracovanou projektovou dokumentaci a které jsou uvedeny v akčním plánu nebo návrhové části Programu rozvoje města Letovice, jsou detailně popsány v následujících kapitolách. Jednak je zmíněna vazba na akční plán či návrhovou část tak, aby byl projekt snadno identifikovatelný, a dále je uvedena textová a mapová část dokumentace.

C.1.1 PRODLOUŽENÍ MÍSTNÍ KOMUNIKACE V UL. ČESKOBRASTRSKÉ S NAPOJENÍM NA NÁKUPNÍ CENTRUM

Vazba na akční plán:

<i>Rozvojová oblast 1. Technická a dopravní infrastruktura</i>						
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování	Postupové kroky
1.1 Výstavba a rekonstrukce dopravní infrastruktury	1.1.4 Prodloužení místní komunikace v ul. Českobratrské s napojením na nákupní centrum	2016–2017	OT	3 000	vlastní	Zpracování dokumentace. Realizace stavby.

Stávající místní obslužná komunikace v ulici Českobratrské, která vede od Masarykova náměstí směrem na sever, má délku 210 m a je slepě ukončena. Dle záměru města Letovic bude tato komunikace prodloužena o cca 130 m severním směrem (viz obr. 32) a bude napojena na komunikační systém s parkovacími stánkami zřizovaný pro obsluhu prodejních objektů na jihozápadním okraji nového nákupního centra Theia Letovice (viz obr. 33). Tato úprava umožní alternativní dopravní napojení nákupního centra, které je dle projektu jeho zřizovatele uvažováno pouze sjezdem ze stávající obslužné komunikace u PENNY marketu odbočující z ulice Pražské (tj. z průtahu silnice I/43).

Pro prodloužení komunikace byl vybrán koridor procházející stávajícím areálem stavebně-výrobní firmy KOMPLETSTAV Letovice, s.r.o. Vzhledem k prostorovým podmínkám omezujícím tento koridor je zde možné navrhnout obousměrnou místní komunikaci vyhovující návrhové rychlosti 30 km/h – odpovídající dopravní režim na komunikaci je třeba vyznačit dopravním značením.

Prodloužený úsek místní komunikace bude typu M02 8/6,5/30. Vozovka v přímých úsecích bude mít šířku 5,50 m mezi zvýšenými obrubami (v obloucích bude rozšířena) a bude lemována na západní straně jednostranným chodníkem širokým 2,0 m.

Sousední objekty budou napojeny na prodlouženou komunikaci sjezdy. Na západní straně komunikace půjde o chodníkové přejezdy. Umístění sjezdů odpovídá požadavkům vlastníka připojovaných objektů. Na pěší trase vedoucí z ulice Českobratrské na chodník procházející v souběhu s ulicí Pražskou, která kříží vozovku prodloužené komunikace u začátku nové úpravy, bude zřízeno bezbariérové místo pro přecházení.

Trasa prodloužené komunikace bude procházet ve směrovém motivu sestávajícím z kratších přímých úseků a z oblouků malých poloměrů (14,50–32,50 m).

Z výškového hlediska prochází komunikace ve své střední části rovinatým územím – její podélný sklon zde bude dosahovat hodnot 0,5–1,5 %, přičemž na trase budou vytvořena tři výšková minima. Na začátku a na konci úpravy bude nutné z důvodu napojení na sousední komunikační úseky a na průběh terénu použít podélné skony větší (do 6 %).

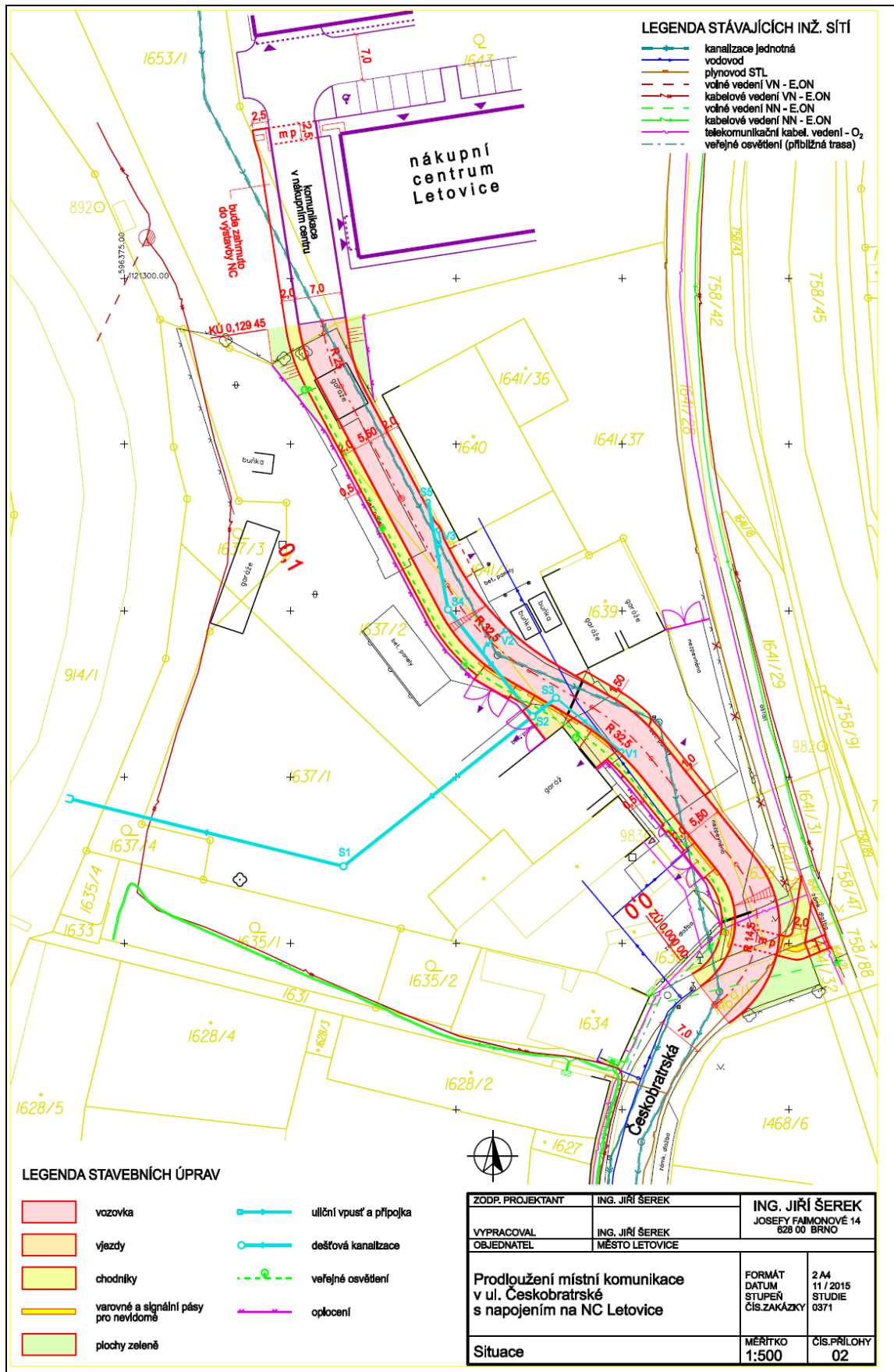
Vozovka bude mít jednostranný příčný sklon, ve směrových obloucích bude tento sklon vždy adekvátně dostředný. Chodník bude příčně spádován směrem k vozovce. Kryt vozovky bude živičný, chodník a sjezdy budou mít povrch z betonové dlažby.

Pro odvodnění komunikace bude zřízena nová dešťová kanalizace – předpokládá se stoka DN 300 (v koncovém úseku DN 250) vyústěná výtokovým objektem do nedalekého koryta řeky Svitavy. Ve výškových minimech vozovky budou umístěny uliční vpusti, které budou napojeny přípojkami do této stoky.

Veřejné osvětlení prodlouženého úseku komunikace bude zajištěno svítidly umístěnými na stožárech situovaných těsně za profilem chodníku. Příslušný napájecí kabelový rozvod bude procházet pod chodníkem a bude napojen na stávající vedení veřejného osvětlení v ulici Českobratrské.

Na západní straně bude ve vzdálenosti 0,50 m za vnějším chodníkovým obrubníkem umístěno oplocení oddělující novou pozemkovou hranici.

Obr. 32: Prodloužení místní komunikace v ul. Českoobrátorské s napojením na NC Theia

Obr. 33. Nákupní centrum Theia Letovice

C.1.2 OPRAVA PARKOVACÍCH STÁNÍ A CHODNÍKŮ NA UL. KOMENSKÉHO

Vazba na akční plán:

Rozvojová oblast 1. Technická a dopravní infrastruktura						
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování	Postupové kroky
1.1 Výstavba a rekonstrukce dopravní infrastruktury	1.1.5 Oprava parkovacích stání a chodníků na ul. Komenského	2017	OT	15 000	vlastní	Zpracování dokumentace. Realizace stavby.

Základní technický popis se zdůvodněním navrženého řešení

Stavba se nachází v zastavěném území, v jihovýchodní části města Letovic, na jižní straně ulice Komenského. Ulicí prochází trasa průtahu silnice III/37418.

Stavba obsahuje opravu stávajícího parkovacího pruhu situovaného podél jižní hrany vozovky, opravu chodníku souběžného s tímto parkovacím pruhem a opravu z něj odbočujících přístupových chodníků ke vstupům do sousedních bytových domů Komenského č. o. 2–16. Úsek určený k opravě je cca 170 m dlouhý. Opravovaný parkovací pruh má šířku 2,20 m, souběžný chodník je široký 1,75 m a šířka přístupových chodníků k jednotlivým domům je 1,50 m.

Nově opravené zpevněné plochy budou mít kryt z betonové dlažby. Konstruktivní úprava parkovacího pruhu je navržena tak, aby se oproti současnému stavu zlepšily podmínky pro zajištění odvodnění komunikace – pro tento účel bude sloužit nová podélná drenáž ústící do vsakovací jámy zřízené v nezpevněné ploše mimo sousední komunikace.

Zároveň s touto stavbou bude provedena výstavba objektu SO 04 Místo pro přecházení v ul. Komenského, který je součástí jiné stavby (patří ke stavbě „Letovice, komunikační úpravy v lokalitě ul. Bezručova“) a obsahuje vytvoření bezbariérového místa pro přecházení vozovky v dané ulici naproti vstupu do školní jídelny.

Přehled výchozích podkladů a průzkumů

1. Průzkum technického stavu území s pořízením fotodokumentace.
2. Údaje o trasách inž. sítí z archívni dokumentace jednotlivých správců.
3. Geodetické zaměření stávajícího stavu lokality.
4. Letovice, komunikační úpravy v lokalitě ul. Bezručova.
5. Letovice, Komenského, výměna olejového kabelu.

Technické řešení

Směrové řešení

Parkovací pruh probíhá na jižní straně ulice Komenského podél okraje stávající vozovky. Rozhraní vozovky a parkovacího pruhu vede po hranici krajského a městského pozemku. Průběh silnice má v daném území přímý charakter.

Průběžný chodník prochází podél jižní hrany parkovacího pruhu. Z něj odbočují v kolmém směru krátké přístupové chodníky ke vstupům do sousedních bytových domů a dva sjezdy na účelové komunikace do vnitrobloku.

Situační uspořádání opravovaných ploch je zřejmé ze zákresu na obr. 34 a 35.

Výškové řešení

Podélný sklon parkovacích stání a chodníku odpovídá podélnému sklonu vozovky, který v daném úseku nepřesáhne 4 %. Severní hrana parkovacích stání bude výškově navazovat přímo na jižní hranu vozovky. Příčný sklon parkovacích stání bude mít hodnotu 2,5 % směrem od vozovky, vyjma dvou krátkých úseků (před místem pro přecházení u domu č. o. 6 a na konci úpravy).

Na jižní hraně parkovacího pruhu bude osazen obrubník, který v převážné části opravovaného úseku bude mít horní hranu zvýšenou 80 mm nad úroveň parkovacích stání, pouze v koncové části na západní straně území bude toto zvýšení představovat 120 mm. Nad obrubou procházející chodník bude mít příčný sklon 2 % směrem k parkovacímu pruhu.

Přístupové chodníky budou podélně spádovány od vstupů u jednotlivých domů k průběžnému chodníku v celých svých délkách, vyjma chodníků k domům č. o. 6 a 8, u nichž budou muset být z terénních důvodů vytvořena výšková úžlabí ve vzdálenosti 3 m za průběžným chodníkem. Terénní poměry vyžadují na trasách chodníků k domům č. o. 2, 4 a 16 zřídit obdobně s dnešním stavem vyrovnávací výškové stupně.

Příčné uspořádání

Vozovka v daném úseku má šířku 6,50 m.

Šířka opravovaného parkovacího pruhu je 2,20 m, šířka s ním souběžného průběžného chodníku je 1,75 m a šířka přístupových chodníků k domům 1,50 m. Sjezdy budou upraveny v šířce 4,0 m.

Zajištění bezbariérového provozu

Šířkové a sklonové poměry na opraveném chodníku vyhovují podmínkám uvedeným ve vyhl. č. 368/2009 Sb. Příčný sklon chodníku je 2 %, podélný sklon nepřesáhne hodnotu 4 %. Příčný sklon parkovacího pruhu je 2,5 %.

Dříve vybudovaný přechod přes vozovku ul. Komenského před školou zůstane zachován, plocha před ním bude nově předlážděna, přičemž zůstane zachován varovný i signální pás, které byly provedené dle citované vyhlášky.

Souběžně s opravou chodníku bude upraveno nové místo pro přecházení ulice naproti vstupu do školní jídelny – toto místo je obsaženo v již povolené stavbě „Letovice, komunikační úpravy v lokalitě ul. Bezručova“ jako stavební objekt SO 04 a je důsledně navrženo v bezbariérovém provedení dle ustanovení vyhl. č. 368/2009 Sb.

Vodící linii pro nevidomé bude na opraveném chodníku tvořit obrubník osazený na jeho vnější hraně zvýšený +80 mm nad výškovou úroveň chodníku. K této linii bude prodloužen i signální pás šířky 800 mm navádějící na místo pro přecházení.

Na sjezdech bude podél snížené obruby v úsecích, v nichž výška obrubníku nedosahuje úrovně +80 mm nad vozovkou, zřízen varovný pás šířky 400 mm zhotovený ze slepecké dlažby (s výstupky) v barvě červené (tj. v barvě odlišné od povrchu chodníku a sjezdu).

V sousedních bytových domech a u vstupů do nich není bezbariérové uspořádání. Rovněž tak u některých přístupových chodníků bude třeba z terénních důvodů vložit vyrovnávací výškové stupně.

Na sjezdech a na plochách před sjezdy bude dlažba kladena ve směru kolmém na směr kladení na chodníku (delší strana dlaždic bude kolmá na směr poježdění vozidly).

Rozhraní chodníku a sjezdů budou zvýrazněna proužky šířky 100 mm z dlažby v barvě červené.

Varovné pásy na sjezdech a signální pás u místa pro přecházení na chodníku budou provedeny z betonové dlažby 200/100 tl. 80 mm slepecké (s výstupky) v barvě červené.

Na okraji silnice vedle opravovaného parkovacího pruhu budou odstraněny původní živičné vrstvy vozovky (obrusná vrstva v šířce 0,50 m a tloušťce 40 mm a ložná vrstva v šířce 0,25 m a tloušťce 70 mm) a budou nahrazeny vrstvami novými.

Na rozhraní vozovky a parkovacích stání bude osazen krajní proužek dlažby do betonového lože C 25/30 – XF2. Spára podél vozovky bude zalita živičnou zálivkou.

Na rozhraní parkovacího pruhu a chodníku budou osazeny betonové obrubníky 150/250 mm zvýšené +80 mm (v oblasti u konce úpravy +120 mm) nad okraj parkovacích stání, v místech sjezdů v délkách 4 m budou použity nájezdové obrubníky 150/150 mm zvýšené +20 mm. Snižování obrub bude provedeno plynule na délkách 1 m.

Na rozhraních všech opravovaných chodníků a ploch zeleně budou osazeny betonové obrubníky 100/250 mm. Podél průběžného chodníku a na západních hranách přístupových chodníků, kde budou tvořit vodící linii pro nevidomé, budou zvýšeny +80 mm nad úroveň chodníku, na východních hranách chodníků budou zapuštěny do úrovně chodníku, aby byl přes ně zajištěn odtok srážkové vody.

Za sjezdy, které budou nově upraveny v šířce chodníku, budou v délce 1 m zapraveny návazné části účelových komunikací živičným recyklátem v tl. 100 mm.

Stávající chodník v okolí přechodu pro pěší před školou, který bude dotčen předchozí pokládkou nových kabelových vedení a nového trativodu, bude nově předlážděn s využitím původní dlažby. Při této předlažbě je třeba obnovit původní signální a varovný pás ze slepecké dlažby.

Odvodnění

Odvodnění komunikace v daném úseku ulice Komenského je řešeno v současnosti pouze spádovými poměry – srážková voda odtéká z vozovky do sousedního parkovacího pruhu, podélný sklon, u jehož hrany odvádí vodu východním směrem k odbočující ul. J. Haška a na sousední nezpevněný pozemek (p. č. 366/1), na němž se vsakuje do terénu. V rámci stavby bude tento stav zlepšen.

Kryt parkovacích stání bude tvořen betonovou dlažbou opatřenou na svých bočních hranách distančními výstupky zajišťujícími vytvoření spár mezi dlaždicemi, které umožní vsakování srážkové vody (jedná se o tzv. vegetační dlažbu). Konstrukční vrstvy parkovacích stání budou vodupropustné.

Prosáklá voda bude na zemní pláni pod konstrukcí parkovacího pruhu svedena k podélnému trativodu s drenážní trubkou PVC DN 125 obsypanou kamennou drtí fr. 8/11. Trativod bude položen po celé délce parkovacího pruhu a bude dále pokračovat pod již dříve vybudovanou chodníkovou úpravou před přechodem naproti vstupu do školy a následně napříč pod vozovkou odbočující ulice J. Haška až na sousední nezpevněný pozemek, v němž bude zaústěn do vsakovací jámy. Podélný sklon trativodu nesmí klesnout pod 0,50 %.

Vsakovací jáma půdorysného rozměru 2 x 2 m bude umístěna ve vzdálenosti 8 m od hrany silnice, bude mít hloubku 3 m a bude vyplněna hrubým šterkem a kusovým kamenem. Na jejím dně a obvodu bude položena separační geotextilie 300g/m².

Přípravné a zemní práce

Přípravné a zemní práce zahrnují odstranění horních živičných vrstev podél okraje parkovacích stání na jižní hraně vozovky, rozebrání konstrukčních vrstev stávajících parkovacích stání, průběžného chodníku a přístupových chodníků k jednotlivým domům, výkopové práce na úroveň navržených zemních plánů opravovaných ploch, výkopy pro pokládku trativodu a zřízení

vsakovací jámy a příslušné drobné zásypy. Vybudování trativodu vyžaduje také rozebrání části stávajícího chodníku u nároží Komenského – J. Haška a překop vozovky v ul. J. Haška.

Výkopové práce v blízkosti inženýrských sítí je nutné provádět ručně a dle dispozic příslušných správců, aby nedošlo k jejich poškození. Výkopy hlubší než 1,30 m musí být opatřeny pažením.

Zemní pláň pod zpevněnými plochami musí být dokonale zhutněna tak, aby byla splněna podmínka dosažení modulu přetvárnosti zeminy v podloží $E_{def,2} = \min. 45 \text{ MPa}$ (výjimečně lze připustit hodnotu 30 MPa).

Odpady vzniklé při realizaci stavby musí být likvidovány v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb. v platném znění. Dle Katalogu odpadů se jedná o tyto odpady: 17 01 01 Beton, 17 03 02 Asfaltové směsi neuvedené pod č. 17 03 01, 17 05 04 Zemina a kamení neuvedené pod č. 17 05 03.

Odpadní materiály a přebytečná vytěžená zemina budou uloženy na povolené skládce odpadů s předpokládanou odvozní vzdáleností do 15 km od místa stavby. Vytěžený živičný materiál by měl být předán k recyklaci.

Nezpevněné plochy dotčené stavebními úpravami budou v závěru stavby opatřeny vrstvou humózní zeminy v tloušťce 100 mm a osety travním semenem.

Inženýrské sítě

V oblasti stavby se nacházejí stávající vedení inženýrských sítí – podzemní trasy vodovodu, stl plynovodu, kabelů NN E.ON, veřejného osvětlení a telekomunikačních kabelů O₂ a COMA Polička a volné vedení VN E.ON.

Zákres inženýrských sítí v projektové dokumentaci má pouze orientační charakter – z výkresů nelze polohu sítí odměřovat. V zakreslených kabelových trasách může probíhat větší počet kabelů.

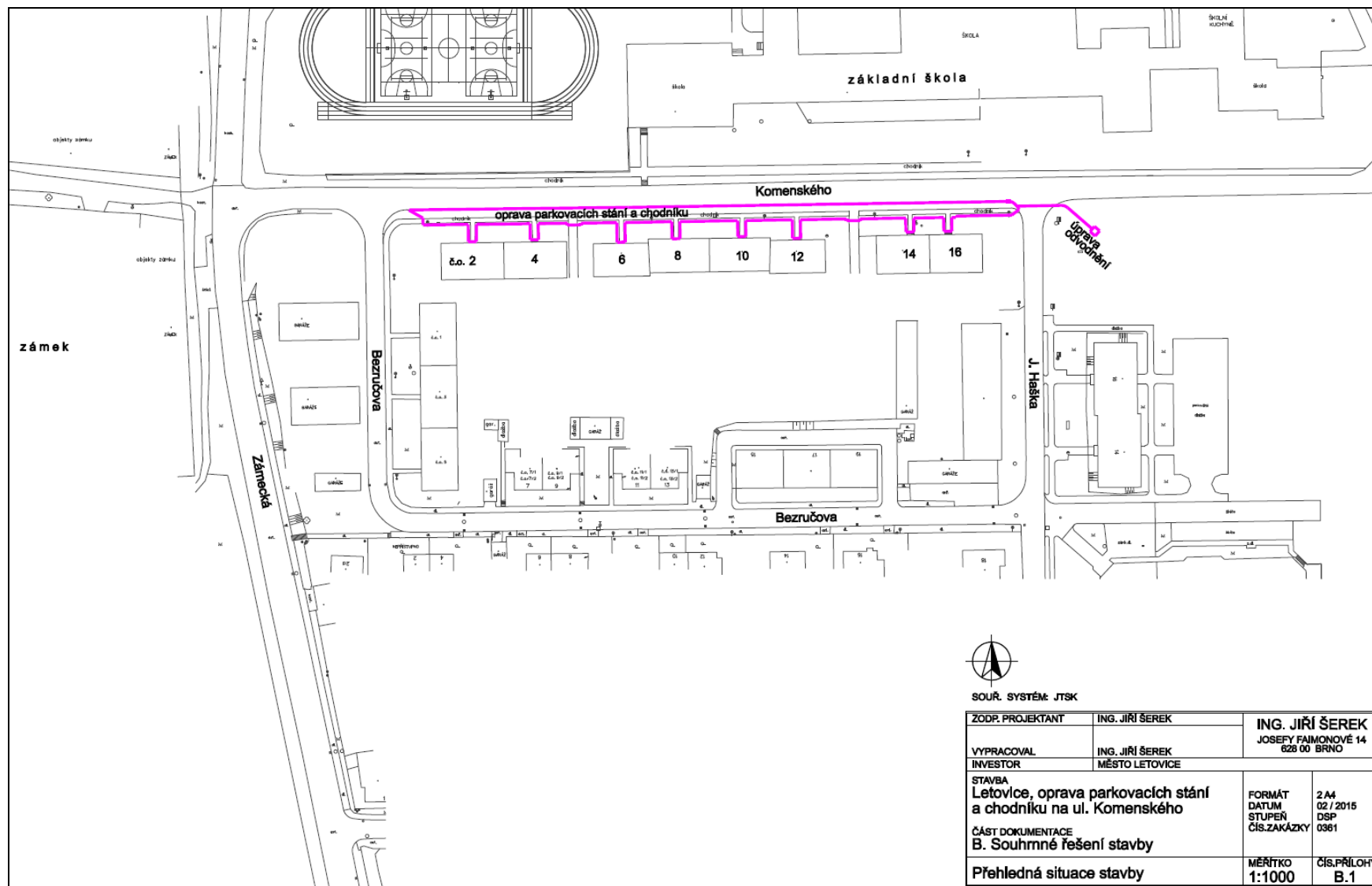
Před zahájením veškerých stavebních prací je nezbytně nutné, aby investor zajistil přesné vytýčení polohy všech inženýrských sítí a jejich přípojek v obvodu stavby u příslušných správců sítí. Polohu sítí je třeba vyznačit přímo v terénu a ve sporných případech je nutné ji ověřit sondami.

Všechny inženýrské sítě a jejich ochranná pásma musí být respektovány. Práce v blízkosti inženýrských sítí je třeba provádět ručně a dle dispozic jednotlivých správců.

Ochrana životního prostředí

Stavební práce je třeba vykonávat tak, aby nebylo poškozováno životní prostředí – především nadměrným hlukem, exhalacemi, vibracemi a prašností. Sousední komunikace nesmí být při stavbě znečišťovány, zeleň v okolí stavby nesmí být poškozována.

SOUŘ. SYSTÉM: JTSK

ZODP. PROJEKTANT	ING. JIŘÍ ŠEREK	ING. JIŘÍ ŠEREK JOSEFY FAJMONOVÉ 14 626 00 BRNO	
VYPRACOVAL	ING. JIŘÍ ŠEREK		
INVESTOR	MĚSTO LETOVICE		
STAVBA Letovice, oprava parkovacích stání a chodníku na ul. Komenského		FORMÁT	2 A4
ČÁST DOKUMENTACE B. Souhrnné řešení stavby		DATUM	02 / 2015
Přehledná situace stavby		STUPĚŇ	DSP
		ČÍS.ZAKÁZKY	0361
		MĚŘÍTKO	1:1000
		ČÍS.PŘÍLOHY	B.1

Obr. 34: Oprava parkovacích stání a chodníku na ul. Komenského – souhrnné řešení stavby

C.1.3 KOMUNIKAČNÍ ÚPRAVY V LOKALITĚ UL. BEZRUČOVA

Vazba na návrhovou část:

Rozvojová oblast 1. Technická a dopravní infrastruktura					
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
1.1 Výstavba a rekonstrukce dopravní infrastruktury	1.1.8 Dokončení prací v oblasti Bezručova – Komenského	2018	OT	4 150	vlastní

PARKOVIŠTĚ V UL. BEZRUČOVA

Základní technický popis se zdůvodněním navrženého řešení

Stavební objekt SO 02 obsahuje vybudování nového parkoviště na stávající nebezpečné ploše nacházející se u nároží ulic Zámecká – Komenského v sousedství řadových garáží. Parkoviště bude mít kapacitu 17 stání pro osobní automobily a bude napojeno sjezdem z ul. Bezručovy, který slouží současně pro obsluhu sousedních 7 garáží.

Parkoviště bude opatřeno krytem z betonové dlažby vegetační, která umožňuje likvidaci srážkové vody na místě jejího spadu.

Toto parkoviště je zahrnuto v územním plánu města Letovic jako veřejně prospěšná stavba. Jejím účelem je nejenom posílení parkovací kapacity v ulicích Bezručova a Komenského, ale bude využíváno i návštěvníky nedalekého zámku.

Přehled výchozích podkladů a průzkumů

1. Průzkum technického stavu území s pořízením fotodokumentace.
2. Údaje o trasách inž. sítí dle archívních podkladů jednotlivých správců.
3. Geodetické zaměření stávajícího stavu.
4. Letovice, Komunikační úpravy v lokalitě ul. Bezručova.

Technické řešení

Dispoziční řešení

Parkoviště bude situováno vedle horní řady garáží nacházejících se na západní straně ulice Bezručovy (u nároží sousedních ulic Zámecká a Komenského) a bude napojeno sjezdem šířky 6,0 m z ul. Bezručovy.

Parkovací místa na parkovišti budou uspořádána do 3 skupin s kolmými stáními v parametrech dle ČSN 73 6056. Celková kapacita parkoviště bude 17 stání pro osobní automobily. Jedno stání bude dimenzováno pro vozidla přepravující osoby s těžkým pohybovým postižením a bude pro ně dopravním značením vyhrazeno. Na plochu parkoviště bude napojeno i 7 sousedních garáží.

Vozovka pro zajištění do parkovacích míst bude široká 6,0 m. V úseku, v němž se nacházejí vrata řadových garáží, bude šířka příjezdové vozovky 9,0 m.

Dispozice parkoviště je zřejmá z obr. 36.

Výškové řešení

Výškové řešení vychází z terénních poměrů a z polohy stávajících řadových garáží a je ovlivněno i polohou stávajících inženýrských sítí v lokalitě.

Plocha parkoviště bude spádována od garáží ve sklonu min. 0,8 %. Sklony na ploše parkoviště nepřekročí hodnotu 2,55 %, u stání pro vozidla tělesně postižených osob pak 2 %. Podélný sklon osy sjezdu je 5 %.

Zajištění bezbariérového provozu

Stavební úpravy na parkovišti jsou navrženy v souladu s vyhl. MMR č. 398/2009 Sb., maximální přípustné sklony nejsou překročeny.

Na parkovišti bude jedno parkovací stání vyhrazeno pro vozidla přepravující osoby s těžkým pohybovým postižením. Toto stání bude provedeno v šířce 3,50 m a označeno příslušným svislým a vodorovným dopravním značením. U vyhrazeného stání bude upraven bezbariérový přístup na sousední chodník.

Jedná se o vodopropustnou konstrukci, dlaždice použité na jejím krytu jsou opatřeny bočními výstupky zajišťujícími vytvoření dostatečně širokých spár, které umožní vsakování srážkové vody.

Hrany parkoviště budou lemovány betonovými obrubníky. Budou použity obrubníky ABO 100/15/25 zapuštěné do úrovně vozovky parkoviště. Pouze v úsecích, v nichž budou s hranami parkoviště sousedit chodníkové úpravy (zahrnuté do objektu SO 03), budou obruby zvýšeny +20 mm nad úroveň vozovky. Tyto úseky jsou vyznačeny v situaci (obr. 37).

V čelech parkovacích stání budou za zapuštěnou obrubou umístěny vždy v délce 2,0 m ještě zarážky pro kola parkujících vozidel, aby nedocházelo k zajíždění automobilů do sousední plochy zeleně. Tyto zarážky jsou navrženy z podélně uložených betonových palisád Js 200 mm, je-jichž horní hrana bude v úrovni +60 mm nad zapuštěnou obrubou. Mezi jednotlivými zarážkami je třeba ponechat mezery pro případný odtok srážkové vody.

Odvodnění

Odvodnění parkoviště bude řešeno vsakem srážkové vody na místě jejího spadu. Z tohoto důvodu bude na povrchu plochy parkoviště použita dlažba s distančními spárami.

Při větších srážkových množstvích může část vody odtéci do sousední nezpevněné plochy a tam pak dojde k jejímu vsaku.

Přeložení a ochrana stávajících kabelů

Kabelové telekomunikační vedení Telefónica v úseku, v němž prochází pod navrženými parkovacími stáními, bude přeloženo mimo plochu parkoviště v rámci objektu SO 02a. Přeložku zajistí Telefónica Czech Republic, a.s. na základě smlouvy se stavebníkem.

Kabelové vedení VN E.ON v úseku, v němž prochází pod sjezdem na parkoviště, bude uloženo do půlených PP trub AROT 110. Úpravu je třeba provést dle dispozic správce a v součinnosti s ním.

Dopravní značení

Parkoviště bude označeno svislou dopravní značkou IP 11a umístěnou vedle sjezdu.

Parkovací stání vyhrazené pro vozidla přepravující osoby s těžkým tělesným postižením bude označeno svislým dopravním značením IP 12 se symbolem O1 a číslicí 1x a vodorovným značením V 10 f.

Na ploše parkoviště budou vodorovným dopravním značením V 10b vyznačena jednotlivá parkovací stání.

Svislé dopravní značky budou základní velikosti a budou osazeny na ocelových sloupcích v betonových patkách dle zásad stanovených v TP 65. Boční okraje značek musí být vzdáleny min. 0,50 m od okraje vozovky, spodní okraje značek budou osazeny ve výšce 2,20–2,50 m.

Vodorovné značení bude provedeno nástřikem v provedení dle TP 65.

Navržené dopravní značení bylo odsouhlaseno DI Policie ČR a bude osazeno na základě stanovení místní úpravy příslušným odborem dopravy.

Vegetační úpravy

Realizace parkoviště vyžaduje odstranění jednoho stromu náletového původu (javor s průměrem kmene 20 cm) a krátkého nízkého živého plotu (délky cca 6 m) nacházejícího se v jeho blízkosti.

Likvidovaná zeleň bude nahrazena výsadbou nového stromu (*Fraxinus excelsior* – jasan ztepilý) umístěného na travnaté ploše vedle parkoviště (viz obr. 36). Výsadbu stromu musí provést odborná zahradnická firma ve vhodném vegetačním období. Sazenice stromu bude ve vzrostlé velikosti s přiměřeným balem a půda v okolí stromu bude vyměněna za kvalitní substrát. Strom musí být řádně ukotven.

Zemní práce

Zemní práce představují rozebrání zpevněných částí stávající plochy před řadovými garážemi, výkopy na úroveň -200 mm pod navrženou zemní plání parkoviště, výměnu podložní zeminy a příslušné dosypávky za obrubami.

Původní zemina v podloží v tl. 200 mm bude nahrazena zeminou splňující kvalitativní kritéria vhodnosti do silničního podloží dle ČSN 73 6133.

Pro zemní práce platí ustanovení ČSN 73 3050. Výkopové práce v blízkosti inženýrských sítí je nutné provádět ručně, aby nedošlo k jejich poškození.

Zemní pláň pod vozovkou parkoviště musí být dokonale zhutněna tak, aby byla splněna podmínka dosažení modulu přetvárnosti zeminy v podloží $E_{def,2} = \text{min. } 45 \text{ MPa}$. Tato hodnota se prokazuje kontrolními zkouškami dle ČSN 72 1006.

Při stavbě vzniklé odpady musí být likvidovány v souladu se zákonem č.185/2001 Sb. v platném znění. Dle Katalogu odpadů se jedná o tyto odpady: 17 01 01 Beton, 17 03 02 Asfaltové směsi neuvedené pod č. 17 03 01, 17 05 04 Zemina a kamení neuvedené pod č. 17 05 03.

Vybourané živice budou předány k recyklaci (KORA Kunštát, vzdálenost 15 km), ostatní vytěžený nevyužitelný materiál a přebytečná zemina budou uloženy na povolené skládce určené investorem (dle aktuální situace v době stavby).

Nezpevněné plochy přiléhající k parkovišti budou v závěru stavby opatřeny vrstvou humózní zeminy v tloušťce 100 mm a osety travní směsí.

Inženýrské sítě

V prostoru výstavby objektu SO 02 procházejí trasy podzemních inženýrských sítí (vodovod, plynovod stl, kabelové vedení VN E.ON a telekomunikační kabelové vedení Telefónica). V blízkosti stavby se nacházejí podzemní i nadzemní elektrorozvody NN E.ON.

Zákres inženýrských sítí v projektové dokumentaci má pouze orientační charakter – z výkresů nelze polohu sítí odměřovat.

Před zahájením veškerých stavebních prací je nezbytně nutné, aby investor zajistil přesné vytýčení polohy všech inženýrských sítí a jejich přípojek v obvodu stavby u příslušných správců sítí. Polohu sítí je třeba vyznačit přímo v terénu a ve sporných případech je nutné ji ověřit sondami.

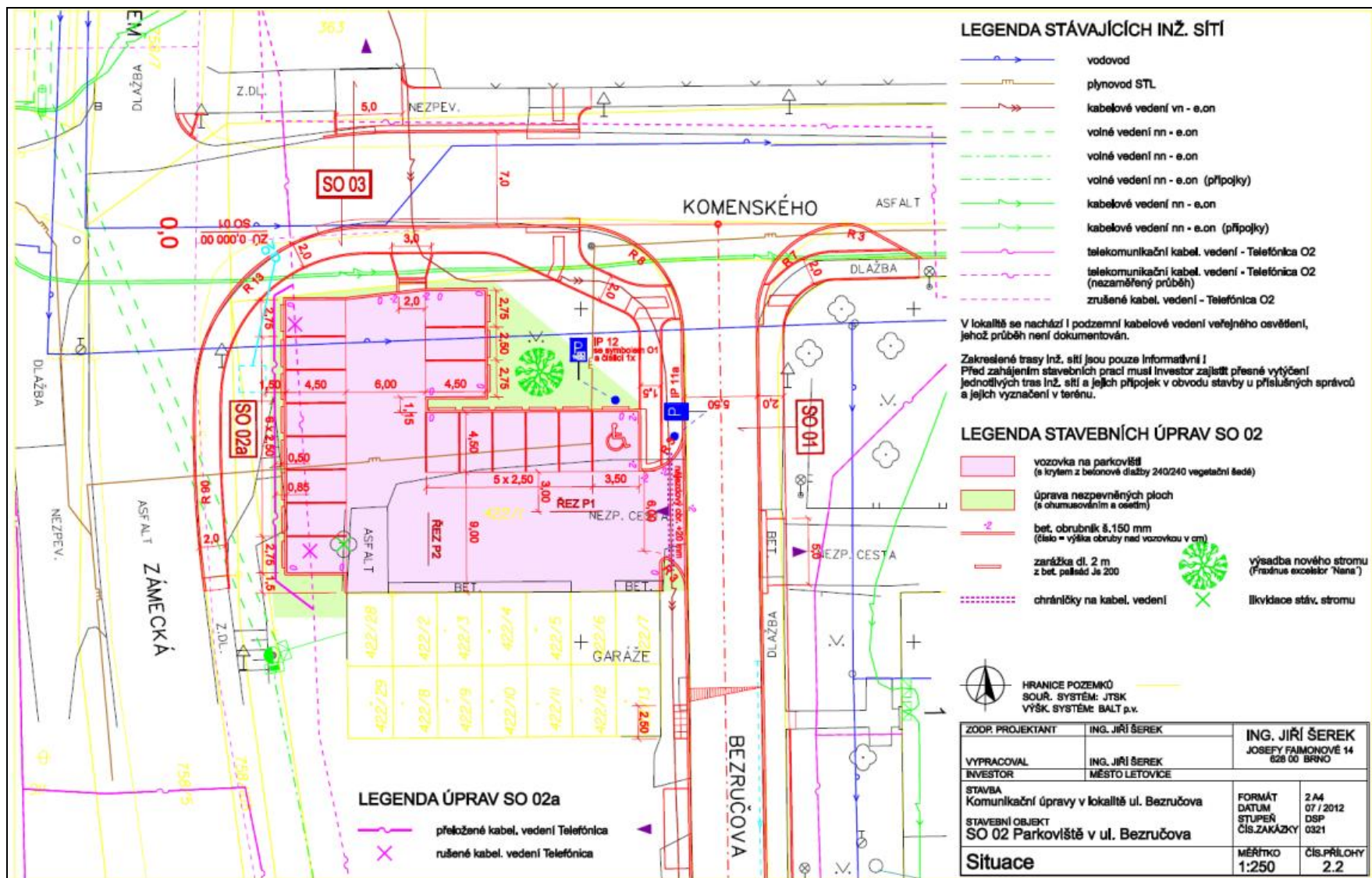
Všechny inženýrské sítě a jejich ochranná pásma musí být respektovány. Práce v blízkosti inženýrských sítí je třeba provádět ručně a dle dispozic jednotlivých správců.

Ochrana životního prostředí

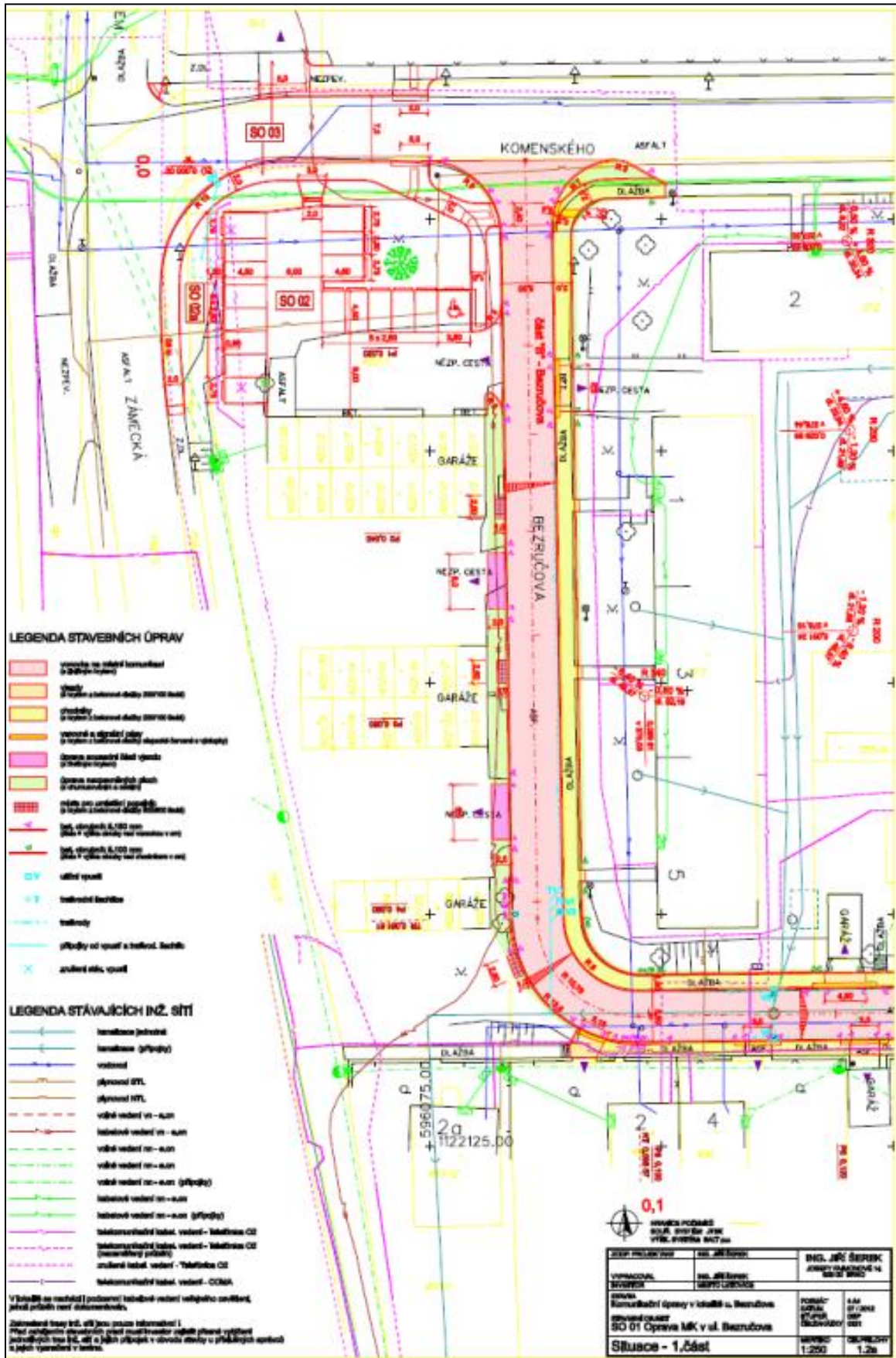
Stavební práce je třeba vykonávat tak, aby nebylo poškozováno životní prostředí – především nadměrným hlukem, exhalacemi, vibracemi a prašností. Okolní komunikace nesmí být při stavbě znečišťovány. Stávající zeleň nevelkého rozsahu nacházející se v prostoru stavebních úprav, která je určena k likvidaci, bude nahrazena novou výsadbou.

Při stavbě vzniklé odpady musí být likvidovány v souladu se zákonem č.185/2001 Sb. v platném znění.

Obr. 36: Parkoviště v ul. Bezručova – situace

Obr. 37: Oprava MK v ul. Bezručova – situace 1. část

PRODLOUŽENÍ CHODNÍKU ZÁMECKÁ – KOMENSKÉHO

Základní technický popis se zdůvodněním navrženého řešení

Stavební objekt SO 02 obsahuje vybudování nového parkoviště na stávající nebezpečné ploše nacházející se u nároží ulic Zámecká – Komenského v sousedství řadových garáží. Parkoviště bude mít kapacitu 17 stání pro osobní automobily a bude napojeno sjezdem z ul. Bezručovy, který slouží současně pro obsluhu sousedních 7 garáží.

Parkoviště bude opatřeno krytem z betonové dlažby vegetační, která umožňuje likvidaci srážkové vody na místě jejího spadu.

Toto parkoviště je zahrnuto v územním plánu města Letovic jako veřejně prospěšná stavba. Jejím účelem je nejenom posílení parkovací kapacity v ulicích Bezručova a Komenského, ale bude využíváno i návštěvníky nedalekého zámku.

Přehled výchozích podkladů a průzkumů

1. Průzkum technického stavu území s pořízením fotodokumentace.
2. Údaje o trasách inž. sítí dle archívních podkladů jednotlivých správců.
3. Geodetické zaměření stávajícího stavu.
4. Letovice, Komunikační úpravy v lokalitě ul. Bezručova.
4. Technické řešení.
- 4.1. Dispoziční řešení.

Parkoviště bude situováno vedle horní řady garáží nacházejících se na západní straně ulice Bezručovy (u nároží sousedních ulic Zámecká a Komenského) a bude napojeno sjezdem šířky 6,0 m z ul. Bezručovy.

Parkovací místa na parkovišti budou uspořádána do 3 skupin s kolmými stáními v parametrech dle ČSN 73 6056. Celková kapacita parkoviště bude 17 stání pro osobní automobily. Jedno stání bude dimenzováno pro vozidla přepravující osoby s těžkým pohybovým postižením a bude pro ně dopravním značením vyhrazeno. Na plochu parkoviště bude napojeno i 7 sousedních garáží.

Vozovka pro zajištění do parkovacích míst bude široká 6,0 m. V úseku, v němž se nacházejí vrata řadových garáží, bude šířka příjezdové vozovky 9,0 m.

Dispozice parkoviště je zřejmá z obr. 39.

Výškové řešení

Výškové řešení vychází z terénních poměrů a z polohy stávajících řadových garáží a je ovlivněno i polohou stávajících inženýrských sítí v lokalitě.

Plocha parkoviště bude spádována od garáží ve sklonu min. 0,8 %. Sklony na ploše parkoviště nepřekročí hodnotu 2,55 %, u stání pro vozidla tělesně postižených osob pak 2 %. Podélný sklon osy sjezdu je 5 %.

Zajištění bezbariérového provozu

Stavební úpravy na parkovišti jsou navrženy v souladu s vyhl. MMR č. 398/2009 Sb., maximální přípustné sklony nejsou překročeny.

Na parkovišti bude jedno parkovací stání vyhrazeno pro vozidla přepravující osoby s těžkým pohybovým postižením. Toto stání bude provedeno v šířce 3,50 m a označeno příslušným

svislým a vodorovným dopravním značením. U vyhrazeného stání bude upraven bezbariérový přístup na sousední chodník.

Jedná se o vodopropustnou konstrukci, dlaždice použité na jejím krytu jsou opatřeny bočními výstupky zajišťujícími vytvoření dostatečně širokých spár, které umožní vsakování srážkové vody.

Hrany parkoviště budou lemovány betonovými obrubníky. Budou použity obrubníky ABO 100/15/25 zapuštěné do úrovně vozovky parkoviště. Pouze v úsecích, v nichž budou s hranami parkoviště sousedit chodníkové úpravy (zahrnuté do objektu SO 03), budou obruby zvýšeny +20 mm nad úroveň vozovky.

V čelech parkovacích stání budou za zapuštěnou obrubou umístěny vždy v délce 2,0 m ještě zarážky pro kola parkujících vozidel, aby nedocházelo k zajíždění automobilů do sousední plochy zeleně. Tyto zarážky jsou navrženy z podélně uložených betonových palisád Js 200 mm, je-jichž horní hrana bude v úrovni +60 mm nad zapuštěnou obrubou. Mezi jednotlivými zarážkami je třeba ponechat mezery pro případný odtok srážkové vody.

Obrubníky i zarážky budou uloženy v betonovém loži C 25/30 – XF2.

Odvodnění

Odvodnění parkoviště bude řešeno vsakem srážkové vody na místě jejího spadu. Z tohoto důvodu bude na povrchu plochy parkoviště použita dlažba s distančními spárami.

Při větších srážkových množstvích může část vody odtéci do sousední nezpevněné plochy a tam pak dojde k jejímu vsaku.

Přeložení a ochrana stávajících kabelů

Kabelové telekomunikační vedení Telefónica v úseku, v němž prochází pod navrženými parkovacími stáními, bude přeloženo mimo plochu parkoviště v rámci objektu SO 02a. Přeložku zajistí Telefónica Czech Republic, a.s. na základě smlouvy se stavebníkem.

Kabelové vedení VN E.ON v úseku, v němž prochází pod sjezdem na parkoviště, bude uloženo do půlených PP trub AROT 110. Úpravu je třeba provést dle dispozic správce a v součinnosti s ním.

Dopravní značení

Parkoviště bude označeno svislou dopravní značkou IP 11a umístěnou vedle sjezdu.

Parkovací stání vyhrazené pro vozidla přepravující osoby s těžkým tělesným postižením bude označeno svislým dopravním značením IP 12 se symbolem O1 a číslicí 1x a vodorovným značením V 10 f.

Na ploše parkoviště budou vodorovným dopravním značením V 10b vyznačena jednotlivá parkovací stání.

Svislé dopravní značky budou základní velikosti a budou osazeny na ocelových sloupcích v betonových patkách dle zásad stanovených v TP 65. Boční okraje značek musí být vzdáleny min. 0,50 m od okraje vozovky, spodní okraje značek budou osazeny ve výšce 2,20–2,50 m.

Vodorovné značení bude provedeno nástřikem v provedení dle TP 65.

Poloha dopravního značení je uvedena v situaci objektu i na obr. 40.

Navržené dopravní značení bylo odsouhlaseno DI Policie ČR a bude osazeno na základě stanovení místní úpravy příslušným odborem dopravy.

Vegetační úpravy

Realizace parkoviště vyžaduje odstranění jednoho stromu náletového původu (javor s průměrem kmene 20 cm) a krátkého nízkého živého plotu (délky cca 6 m) nacházejícího se v jeho blízkosti.

Likvidovaná zeleň bude nahrazena výsadbou nového stromu (*Fraxinus excelsior* – jasan ztepilý) umístěného na travnaté ploše vedle parkoviště. Výsadbu stromu musí provést odborná zahradnická firma ve vhodném vegetačním období. Sazenice stromu bude ve vzrostlé velikosti s přiměřeným balem a půda v okolí stromu bude vyměněna za kvalitní substrát. Strom musí být řádně ukotven.

Zemní práce

Zemní práce představují rozebrání zpevněných částí stávající plochy před řadovými garážemi, výkopy na úroveň -200 mm pod navrženou zemní plání parkoviště, výměnu podložní zeminy a příslušné dosypávky za obrubami.

Původní zemina v podloží v tl. 200 mm bude nahrazena zeminou splňující kvalitativní kritéria vhodnosti do silničního podloží dle ČSN 73 6133.

Zemina musí být propustná a nenamrzavá.

Rozsah úpravy podloží bude upřesněn po provedení zatěžovacích zkoušek podloží při provádění stavby.

Pro zemní práce platí ustanovení ČSN 73 3050. Výkopové práce v blízkosti inženýrských sítí je nutné provádět ručně, aby nedošlo k jejich poškození.

Zemní pláň pod vozovkou parkoviště musí být dokonale zhutněna tak, aby byla splněna podmínka dosažení modulu přetvárnosti zeminy v podloží $E_{def,2} = \min. 45 \text{ MPa}$. Tato hodnota se prokazuje kontrolními zkouškami dle ČSN 72 1006.

Při stavbě vzniklé odpady musí být likvidovány v souladu se zákonem č.185/2001 Sb. v platném znění. Dle Katalogu odpadů se jedná o tyto odpady: 17 01 01 Beton, 17 03 02 Asfaltové směsi neuvedené pod č. 17 03 01, 17 05 04 Zemina a kamení neuvedené pod č. 17 05 03.

Vybourané živice budou předány k recyklaci (KORA Kunštát, vzdálenost 15 km), ostatní vytěžený nevyužitelný materiál a přebytečná zemina budou uloženy na povolené skládce určené investorem (dle aktuální situace v době stavby).

Nezpevněné plochy přiléhající k parkovišti budou v závěru stavby opatřeny vrstvou humózní zeminy v tloušťce 100 mm a osety travní směsí.

Inženýrské sítě

V prostoru výstavby objektu SO 02 procházejí trasy podzemních inženýrských sítí (vodovod, plynovod stl, kabelové vedení VN E.ON a telekomunikační kabelové vedení Telefónica). V blízkosti stavby se nacházejí podzemní i nadzemní elektrorozvody NN E.ON.

Před zahájením veškerých stavebních prací je nezbytně nutné, aby investor zajistil přesné vytýčení polohy všech inženýrských sítí a jejich přípojek v obvodu stavby u příslušných správců sítí. Polohu sítí je třeba vyznačit přímo v terénu a ve sporných případech je nutné ji ověřit sondami.

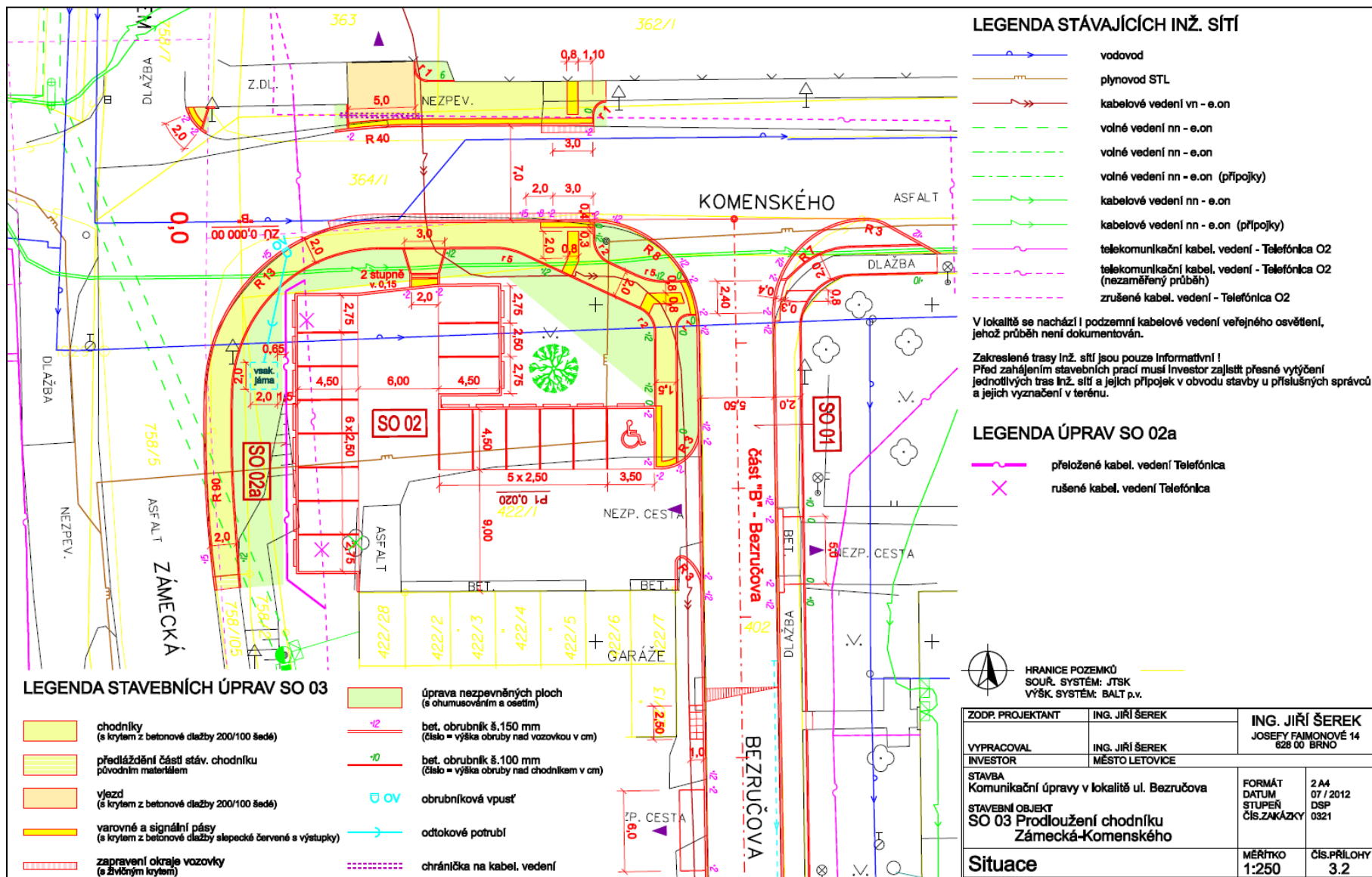
Všechny inženýrské sítě a jejich ochranná pásma musí být respektovány. Práce v blízkosti inženýrských sítí je třeba provádět ručně a dle dispozic jednotlivých správců.

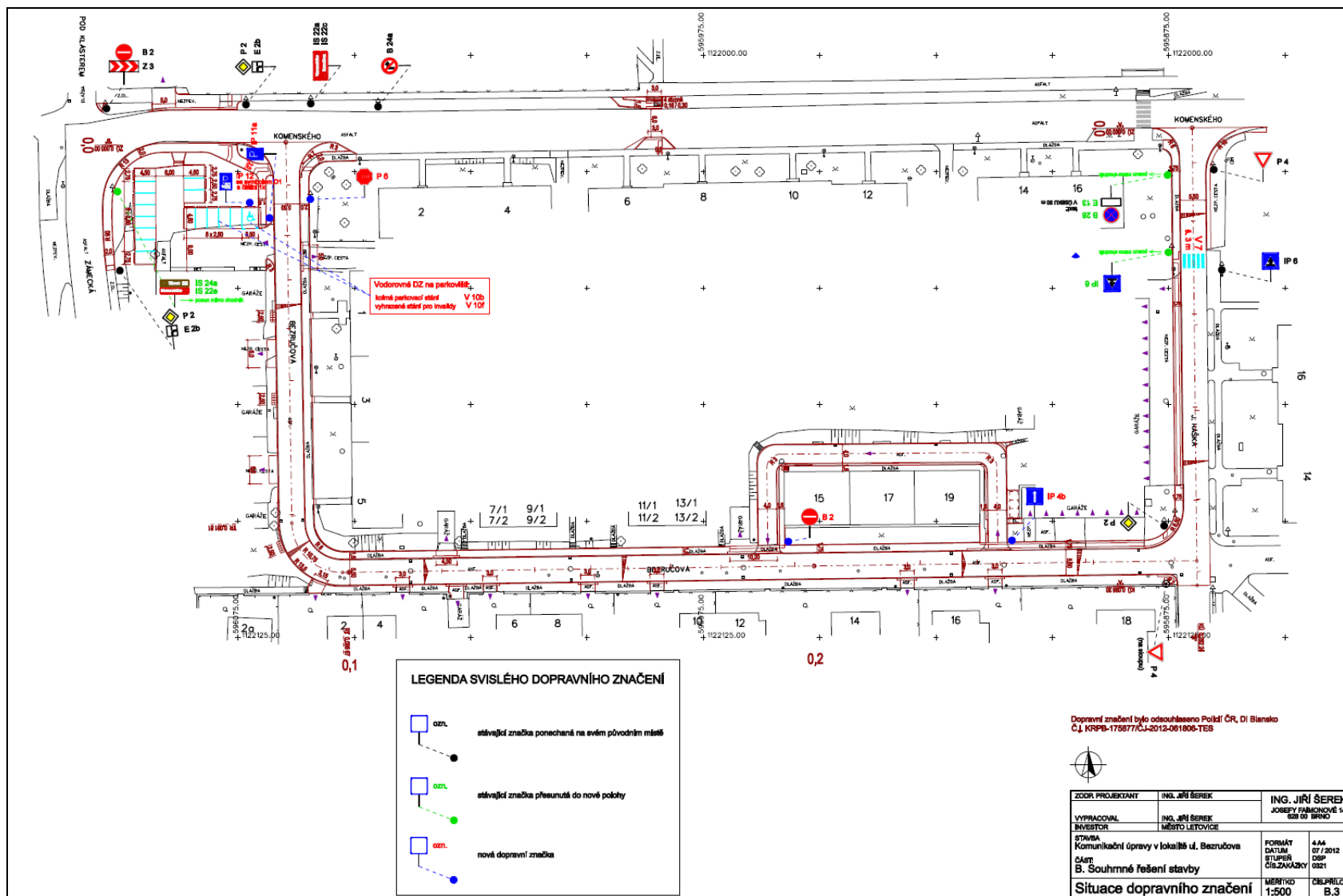
Ochrana životního prostředí

Stavební práce je třeba vykonávat tak, aby nebylo poškozováno životní prostředí – především nadměrným hlukem, exhalacemi, vibracemi a prašností. Okolní komunikace nesmí být při stavbě znečišťovány. Stávající zeleň nevelkého rozsahu nacházející se v prostoru stavebních úprav, která je určena k likvidaci, bude nahrazena novou výsadbou.

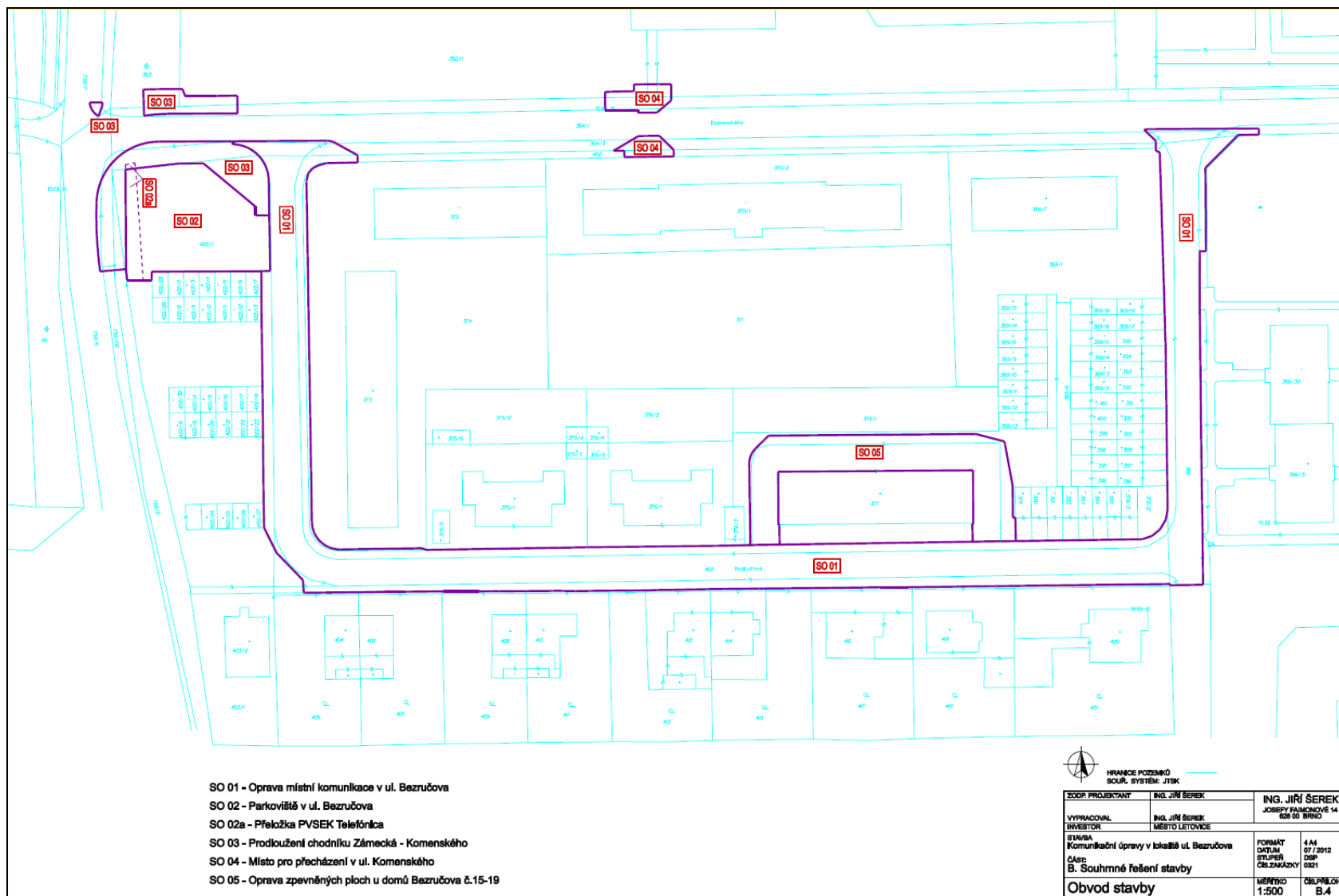
Při stavbě vzniklé odpady musí být likvidovány v souladu se zákonem č.185/2001 Sb. v platném znění.

Obr. 39: Prodloužení chodníku Zámecká – Komenského – situace

Obr. 40: Prodloužení chodníku Zámecká – Komenského – situace dopravního značení

Obr. 41: Prodloužení chodníku Zámecká – Komenského – obvod stavby

C.1.4 ULICE NA KOPEČKU – OPRAVA MÍSTNÍ KOMUNIKACE

Vazba na návrhovou část:

Rozvojová oblast 1. Technická a dopravní infrastruktura					
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
1.1 Výstavba a rekonstrukce dopravní infrastruktury	1.1.3 Oprava místní komunikace ul. Na Kopečku	2016	OT	2 900	vlastní

Základní technický popis se zdůvodněním navrženého řešení

Stavba se nachází v zastavěném území, v západní části města Letovic, v ulici Na Kopečku. Tato místní obslužná komunikace odbočuje z průtahu silnice II/365 (ulice České) ve vzdálenosti cca 190 m západně od křížení se železniční tratí, vede směrem na sever a slouží k obsluze okolní obytné zástavby. Ulice je dlouhá cca 130 m a přímo na ni navazuje veřejně přístupná účelová komunikace vedoucí severozápadním směrem do místní části Meziříčko.

Stavba obsahuje opravu stávající vozovky, sjezdů k sousedním nemovitostem a přilehlé zpevněné plochy pro pěší v rozsahu městského pozemku. Oprava vozovky v dolní části ulice v oblasti křižovatky s ulicí Českou je zahrnuta do v letošním roce zahájené stavby „II/365 Letovice, průtah“ jako součást objektu SO 102.

V důsledku stísněných prostorových poměrů v ulici má vozovka šířku pouze 3,00–4,50 m. Kryt opravené vozovky bude živičný, opravené sjezdy a plochy pro pěší budou opatřeny povrchem z betonové dlažby.

Odvodnění vozovky bude zajištěno pásovými vpustěmi zaústěnými do kanalizační stoky v ulici.

Opravě vozovky bude předcházet oprava stávající stoky jednotné kanalizace v ulici v délce 127,50 m, která bude navazovat na opravený úsek kanalizace provedený ve stavbě „II/365 Letovice, průtah“ v objektu SO 301. Opravená stoka bude z plastových polypropylénových trub DN 300, s typovými revizními šachtami DN 1000.

Současně budou opraveny i kanalizační přípojky DN 150 – DN 200 k sousedním nemovitostem.

Přehled výchozích podkladů a průzkumů

1. Průzkum technického stavu území s pořízením fotodokumentace
2. Údaje o trasách inž. sítí z archívní dokumentace jednotlivých správců.
3. Geodetické zaměření stávajícího stavu lokality.
4. II/365 Letovice, průtah.

Technické řešení

Směrové řešení

Opravená komunikace bude procházet ve stávající trase. Její osa má přibližně přímý průběh se dvěma mírnými zakřiveními provedenými pomocí krátkých kružnicových oblouků o poloměrech 300 m.

Počátek opravy (staničení km 0,000) byl stanoven na konci komunikační úpravy přiřčené k rekonstrukci sousední ulice České, která náleží ke stavbě „II/365 Letovice, průtah“. Na konci úpravy za km 0,118 24 bude vyměněn lapač splavenin zbraňující vtékání srážkových vod z návazné veřejně přístupné účelové komunikace, která bude v rámci stavby zpevněna v délce 7,21 m za lapačem.

Situační uspořádání opravené komunikace je zřejmé ze zákresu na obr. 42.

Výškové řešení

Komunikace stoupá směrem od ulice České ve velkém podélném sklonu, v krátkém úseku na začátku úpravy dosahuje jeho hodnota až 17 %, následuje úsek se sklonem 15 %, ve střední části ulice se podélný sklon pohybuje v rozmezí 8,3–9,3 % a v koncovém úseku se jeho hodnota zvyšuje na 10,6 %. Na začátku účelové komunikace navazující na komunikaci místní stoupá vozovka ve sklonu 16 %.

Terénní poměry a poloha okolní zástavby neumožňují upravit komunikaci v nižším podélném sklonu.

Vzhledem k velkému podélnému sklonu je v dolní části úpravy vozovky navržen příčný sklon nulový, v horní části pak ovlivňuje výškové uspořádání komunikace v příčném směru výšková poloha okolních nemovitostí. Příčný sklon zde bude jednostranný, klesající v oblasti u domu č. o. 3 směrem k pravé hraně vozovky (2 %), vedle domů č. o. 5–9 klesající k levé hraně vozovky (2,5–4 %).

Příčné uspořádání

Z důvodu stísněných prostorových poměrů má vozovka v úseku po km 0,064 opravy šířku pouze 3,0 m mezi obrubami, poté se plynule rozšiřuje do km 0,097, v němž dosahuje šířky 4,50 m. V koncové části ulice od km 0,111 50 se opět zužuje na 3,0 m. Pouze lokálně v místě výhybní délky 6 m (za trasostanicí před křižovatkou s ulicí Českou) bude vozovka široká 5,50 m.

Chodník v plné šířce nelze vedle vozovky zřídít, pro vyhýbání chodců bude upraven zpevněný pás jen v úsecích, kde je to prostorově možné (po levé straně ulice od cca od km 0,043 dále) v šířce min. 1,15 m, který však musí být lokálně přerušován stožáry s elektrorozvody.

Příčné sklony vozovky jsou popsány v odst. 4.2. Pruh pro pěší bude spádován ve sklonu 2 % směrem k vozovce.

Dopravu v klidu nelze v uličním prostoru v důsledku stísněných poměrů na městském pozemku řešit.

Zajištění bezbariérového provozu

Terénní a šířkové poměry v dané ulici neumožňují provést v rámci opravy opatření vyhovující ustanovením uvedeným ve vyhl. MMR č. 398/2009 Sb. k zajištění bezbariérového přístupu osobám se zdravotním postižením.

Ulice se nachází v podélném sklonu přesahujícím sklon maximálně přípustný pro provoz osob s pohybovým postižením, podél vozovky nelze vytvořit souvislý chodník umožňující bezpečný samostatný provoz osob se zrakovým postižením.

Přístup těchto osob do ulice je proto možný pouze s doprovodem.

Konstrukční uspořádání

Opravená vozovka v ulici Na Kopečku bude mít konstrukční skladbu odpovídající skladbě navržené při opravě ústí vozovky do ulice České v sousední stavbě „II/365 Letovice, průtah“.

Pod uvedenou konstrukční vrstvou vozovky bude provedena výměna zeminy v podloží v tloušťce 300 mm za propustnou nenamrzavou zeminu splňující kritéria vhodnosti do silničního podloží dle ČSN 73 6133 (shodně s předepsanou úpravou ve výše uvedené stavbě) a tato vyměněná vrstva bude od původní zeminy oddělena separační geotextilií 400 g/m².

Na pravé straně ulice před průmyslovým objektem bude s vozovkou sousedící dlážděná plocha oddělena od průběžné vozovky nájezdovým obrubníkem a bude v rozsahu městského pozemku zapravena konstrukcí:

Obdobně bude oddělena s vozovkou sousedící plocha před domem č. o. 4. Zapravení za nájezdovou obrubou zde však bude provedeno pouze v šířce 200 mm živičným recyklátem tl. 130 mm.

Dlažba tl. 80 mm je na pásu pro pěší navržena z důvodu větší pevnosti při případném najetí vozidla za účelem vyhýbání.

Dlaždice budou kladeny tak, aby jejich delší strana byla kolmá na směr poježdění (u vjezdů) a na směr chůze (na pásu pro pěší). Rozhraní vjezdů a pásu pro pěší budou zvýrazněna proužky šířky 100 mm z dlažby v barvě červené.

Vozovka bude lemována betonovými obrubníky 150/250 mm. Obrubníky budou zvýšeny zpravidla +120 mm nad vozovkou, lokálně však v důsledku terénních poměrů je bude třeba osadit ve výškové poloze jiné. Vjezdy k sousedním nemovitostem a sousedící poježděné zpevněné plochy budou odděleny betonovými nájezdovými obrubníky 150/150 mm zvýšenými zpravidla +20 mm nad vozovku.

Konkrétní výšky obrubníků nad vozovkou jsou uvedeny v situaci. Snižování a zvyšování obrub je třeba provést vždy plynule, obvykle na délce 1 m.

Vjezdy a plochy pro pěší budou odděleny od sousedních nezpevněných ploch betonovými obrubníky 100/250 mm zapuštěnými do výškové úrovně zpevněných ploch.

Všechny obrubníky budou uloženy do lože z betonu C 25/30 – XF2.

V nedávné době upravená zpevněná plocha před vstupem do domu č. o. 9 bude předlážděna původní dlažbou.

Na příkrém vjezdu na pozemek p.č. 1553/5 na začátku ulice bude proveden mlatový povrch (do zhutněné šterkodrti tl. 120 mm bude za vlhka vpraven hlinitopísčítý tmel s opakovaným zhutněním).

Opravené zpevněné plochy přiléhající přímo k zástavně (u domů č. o. 7 a 9) budou od lícního zdiva odděleny izolační nopyovou fólií.

Odvodnění

Pro zabránění přítoku srážkových vod na místní komunikaci v ulici Na Kopečku z navazující účelové komunikace bude v horní části ulice zřízena přes profil vozovky kapacitní pásová vpusť (světlé délky 2,84 m a šířky 0,80 m) sloužící jako lapač splavenin. Lapač bude napojen přípojkou DN 200 do koncové šachty opravené kanalizační stoky. Pod odtokem z lapače bude vytvořen kalový prostor hluboký 1 m.

Odvodnění vozovky na místní komunikaci je zajištěno jejím značným podélným spádem.

Přibližně v polovině délky ulice (v km 0,063 50) bude v profilu vozovky osazena pásová vpusť DN 200 délky 3 m – odvodňovací žlab 260/370 mm z betonu plněného skleněnými vlákny a

krytý litinovými rošty pro třídu zatížení D 400. Tato pásová vpust' bude přípojkou DN 150 napojena do nové uliční vpusti DN 500 osazené u hrany vozovky v km 0,061 80. Uliční vpust' bude vytvořena z betonových typizovaných dílců a opatřena litinovým rámem s mříží 500/500 vyhovující třídě zatížení D 400. Výtok z uliční vpusti bude opatřen zápachovou uzávěrkou a odtok bude řešen přípojkou DN 150 napojenou na odbočku připravenou v opravené kanalizační stoce.

Kanalizační přípojky napojující uvedené odvodňovací prvky budou z PP trub SN 8.

Další pásová vpust' bude osazena u dolního okraje ulice Na Kopečku před ulicí Českou – provedení této vpusti je však již zahrnuto do stavby „II/365 Letovice, průtah“.

Zemní práce

Zemní práce zahrnují rozebrání stávající konstrukce vozovky a ostatních zpevněných ploch na městském pozemku v rozsahu jejich opravy, výkopy na navrženou úroveň zemní pláň pod opravovanými plochami a v případě vozovky na úroveň -300 mm pod tuto pláň. Z důvodu zvýšení únosnosti podloží je totiž třeba vyměnit horní vrstvu zeminy pod vozovkou v tl. 300 mm za zeminu, která splňuje kvalitativní kritéria vhodnosti do silničního podloží dle ČSN 73 6133 (případně ji lze nahradit šterkodrtí). Od původní zeminy bude vyměněná vrstva oddělena separační geotextilií 400 g/m². Je třeba provést též výkopy pro osazení odvodňovacích prvků a jejich přípojek do kanalizace.

Výkopové práce v blízkosti inženýrských sítí je nutné provádět ručně, aby nedošlo k jejich poškození. U výkopů hlubších jak 1,30 m je nutné provádět pažení výkopových stěn.

Zemní pláň pod zpevněnými plochami musí být dokonale zhutněna tak, aby byla splněna podmínka dosažení modulu přetvárnosti zeminy v podloží $E_{def,2} = \text{min. } 45 \text{ MPa}$. Pouze na plochách mimo vozovku lze výjimečně připustit hodnotu 30 MPa.

Při stavbě vzniklé odpady musí být likvidovány v souladu se zákonem č.185/2001 Sb. v platném znění. Odpadní materiály a přebytečná vytěžená zemina budou uloženy na povolené skládce odpadů s předpokládanou odvozní vzdáleností do 15 km od místa stavby. Živičný materiál by měl být pře-dán k recyklaci. Rozebraná dlažba z drobných kamenných kostek z plochy 180 m² bude odvezena do areálu Technických služeb (do vzdálenosti 1 km) k pozdějšímu využití.

Nezpevněné plochy dotčené stavebními úpravami budou v závěru stavby opatřeny vrstvou humózní zeminy v tloušťce 100 mm a osety travním semenem.

Ochrana stávajících kabelů

Stávající kabelová vedení v místech, kde procházející pod vozovkou a vjezdy, by měla být uložena do stávajících chrániček. Pokud se po jejich odkrytí ukáže, že stávající chráničky mají nedostatečnou délku, příp. zcela chybí, bude třeba provést jejich doplnění prostřednictvím kabelových žlabů (týká se telekomunikačních kabelů), příp. půlených trub DN 150 (týká se kabelů NN).

Inženýrské sítě

V ulici se nacházejí stávající vedení inženýrských sítí – podzemní trasy jednotné kanalizace, vodovodu, stl plynovodu, telekomunikačních kabelů O₂ a kabelových přípojek NN, volná vedení VN a NN E.ON.

Před zahájením veškerých stavebních prací je nezbytně nutné, aby investor zajistil přesné vytýčení polohy všech inženýrských sítí a jejich přípojek v obvodu stavby u příslušných správců

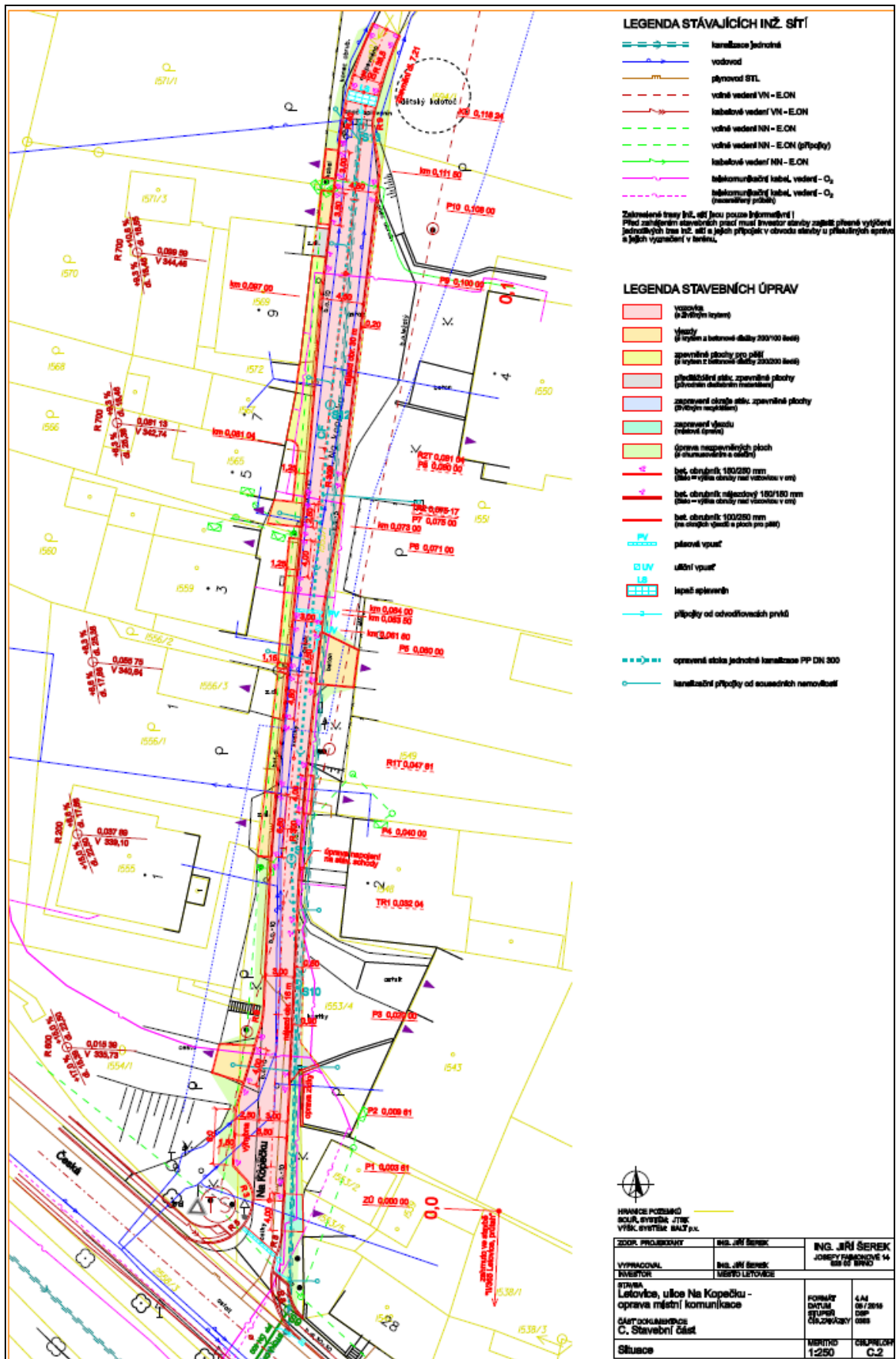
sítí. Polohu sítí je třeba vyznačit přímo v terénu a ve sporných případech je nutné ji ověřit sondami.

Při stavbě je třeba provést výškovou úpravu stávajících šoupat nacházejících se v prostoru upravovaných zpevněných ploch.

Všechny inženýrské sítě a jejich ochranná pásma musí být respektovány. Práce v blízkosti inženýrských sítí je třeba provádět ručně a dle dispozic jednotlivých správců.

Ochrana životního prostředí

Stavební práce je třeba vykonávat tak, aby nebylo poškozováno životní prostředí – především nadměrným hlukem, exhalacemi, vibracemi a prašností. Sousední komunikace nesmí být při stavbě znečišťovány, zeleň v okolí stavby nesmí být poškozována.

Obr. 42: Ulice Na Kopečku – oprava místní komunikace – situace

C.1.5 PARKOVIŠTĚ UL. NOVÉ MĚSTO

Vazba na návrhovou část:

Rozvojová oblast 1. Technická a dopravní infrastruktura					
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
1.1 Výstavba a rekonstrukce dopravní infrastruktury	1.1.13 Parkoviště na Ul. Nové město	2018–2020	OT		vlastní

Řešená lokalita se nachází na konci slepě ukončené ulice Nové město (příjezd ulicí Čapkovu z Masarykova náměstí). Parkoviště bude vybudováno na zatravněné a částečně provizorně zpevněné ploše trojúhelníkového půdorysu rozkládající se podél paty násypového svahu tělesa státní silnice I/43 Brno – Svitavy.

Obr. 43: Ulice Nové město – řešené území

Rekonstruovaný komunikační systém lokality bude rozdělen na:

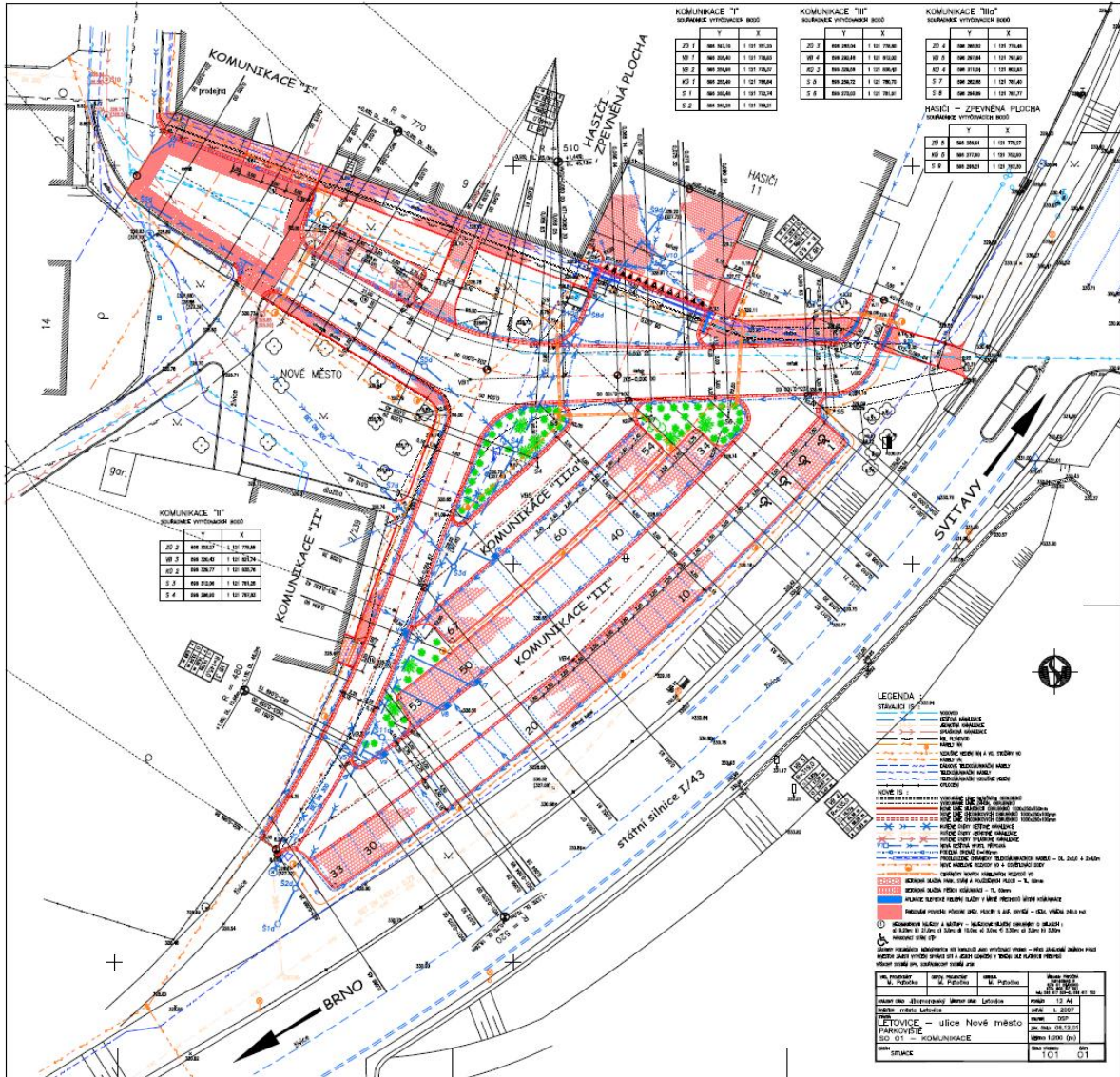
- Komunikace „I“** – hlavní příjezdná komunikace navazující na MK v ul. Čapkově, napojující plochu před garážemi a areál Hasičského sboru na komunikační síť Letovic, součástí bude i 5 kolmých parkovacích stání osobních automobilů. Obnoven bude i pěší koridor propojující ulici Čapkovu s přechodem pro pěší státní silnice I/43.
- Zpevněná plocha a pěší komunikace před garážemi Hasičského sboru** – zajišťuje příjezd vozidel sboru do garáží k hlavnímu vchodu budovy.
- Komunikace „II“** – účelová místní komunikace o šířce 3,0 m se smíšeným pěším a vozidlovým (propojení komunikace „I“ a „II“) provozem.
- Komunikace „III“, „IIIa“** – nově zřízené obousměrně průjezdné komunikace parkoviště (propojení komunikace „I“ a „II“) s oboustrannými kolnými státními osobních automobilů.

Zelené pásy dotčené výstavbou a rozšířením nových vozovek a pěších komunikací bude provedena skrývka ornice v tloušťce 200 mm.

Stávající podzemní vedení IS – vodovodní řády, NTL plynovod, telekomunikační kabely místní a dálkové sítě, kabely NN a VO – budou napříč trasami nových a rekonstruovaných vozovek uloženo 5 trubních chrániček.

Stávajících 9 dešťových vpustí odvodňujících zájmovou lokalitu, bude vzhledem k stáří, narušení provozem a vzhledem ke změně konfigurace vozovky a zpevněných ploch i s přípojkami vybouráno, betonové potrubí stávající dešťové a splaškové kanalizace.

Obr. 44: Ulice Nové město - parkoviště

C.1.6 VODOVOD A KANALIZACE – ULICE HALASOVA

Vazba na návrhovou část:

Rozvojová oblast 1. Technická a dopravní infrastruktura					
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
1.2	1.2.2 Rekonstrukce vodovodu a dokončení kanalizace v Letovicích	2016–2022	OT	15 000	OP ŽP 1.1

Účelem stavby je odstranění stávajícího nevyhovujícího technického stavu veřejné technické a dopravní infrastruktury, oddělení splaškových dešťových vod od dešťových a odstranění špatného technického stavu vozidlových a pěších komunikací a zlepšení mobility osob s omezenou schopností pohybu a orientace.

Kanalizace

Město Letovice je odkanalizováno jednotnou a oddílnou stokovou sítí na ČOV Letovice. V zájmové části města je situována jednotná kanalizace odvádějící splaškové a dešťové vody do kanalizačního sběrače a dále na ČOV Letovice. Přilehlé nemovitosti jsou napojeny přímo do stoky. Část odvádí splaškové vody do žump a septiků.

Záměrem investora je zajištění odkanalizování stávající obytné zástavby v části ul. Halasova a oddělení dešťových a splaškových vod ve stokové síti. Navržena je novostavba splaškové kanalizační stoky a přepojení stávající kanalizace do vodního toku Křetínka. Navržena je novostavba splaškových kanalizačních přípojek napojených do nové stoky.

Trasa kanalizace je navržena v uličním veřejně přístupném neoploceném pozemku v tělese silnice III. třídy, místní komunikace a v korytě toku Křetínka. V trase kanalizace je navrženo celkem 9 ks revizních šachet pro možnost kontroly odváděných vod, pročištění potrubí, změnu směru a sklonu trasy kanalizace.

Vodovod

Vzhledem ke špatnému stavebnímu stavu je současně navržena rekonstrukce vodovodního potrubí. Součástí stavby je novostavba splaškových přípojek a rekonstrukce vodovodních přípojek na veřejné části pozemku.

Stávající vodovod v ul. Halasova z litinových trub DN150 byl realizován cca v 60. letech minulého století. Provozovatel vodovodu eviduje časté poruchy na vodovodní síti. Vodovodní potrubí je křehké, popraskané a na konci životnosti.

Navržena je rekonstrukce vodovodu v ul. Halasova v Letovicích v úseku mezi ul. Na Lavičkách a trati ČD. Účelem stavby je odstranění stávajícího nevyhovujícího technického stavu veřejné a neveřejné technické infrastruktury a zajištění bezpečné dodávky pitné a požární vody.

Řad bude v horní části napojen v blízkosti křižovatky s ul. Na Lavičkách na stávající řad z trub PVC DN100 a ukončen u trati ČD napojením na řad. Na navržený vodovod budou přepojeny stávající vodovodní řady.

Trasa vodovodu je navržena v uličním veřejně přístupném neoploceném pozemku v tělese silnice III/3657 a místní komunikace. Vodovod kříží vodní tok Křetínka. V tomto úseku se předpokládá realizace současně s SO 02 Kanalizace.

Součástí stavby je napojení celkem 21 ks nemovitostí, z toho 2 nemovitosti č. o. 17a a č. o. 18 budou napojeny novou vodovodní přípojkou. 19 ks přípojek bude kompletně vyměněno ve stejné trase.

Plynovod

Stavba vyvolá nutnost přeložení STL plynovodu v místě navržené kanalizační šachty RŠ1. Trasa plynovodu je navržena převážně v silnici III/3657 a částečně v tělese místní komunikace.

Komunikace a chodníky, přidružený pás

Součástí stavby je rekonstrukce a oprava stávajících zpevněných ploch dotčených stavbou. Navržena je kompletní rekonstrukce chodníku situovaného vlevo ve směru staničení a novostavba chodníku v horní části ulice ve směru do Zábudova. Místní komunikace v ul. Lesní bude v místě napojení na silnici III. třídy prostorově upravena. Silnice III/3657 bude opravena dle požadavku správce komunikace s provedením celoplošné úpravy. Vpravo ve směru do Zábudova bude provedena rekonstrukce vstupů a sjezdů k přílehlým nemovitostem a zpevnění přidruženého pásu po předchozím zrušení nezpevněného příkopu.

Zpevněné plochy budou odvodněny přes stávající a nové uliční vpustí napojené do stávající jednotní kanalizace, která bude mít po přepojení charakter dešťové kanalizace odvádějící povrchové vody do potoka Křetínka.

Účelem stavby je odstranění stávajícího nevyhovujícího technického stavu pěších a vozidlových ploch a obnova zpevněných ploch dotčených připravovanou realizací vodovodu a kanalizace. Po dokončení stavby dojde ke zlepšení mobility osob s omezenou schopností pohybu a orientace.

V současné době je vpravo ve směru staničení situován nezpevněný příkop, který je místy zatrubněn v místech sjezdů a vstupů k přílehlým nemovitostem. Příkop je situován v blízkosti hrany silnice III/3657 a je možnou příčinou nestability silničního tělesa. Současně omezuje přístup a příjezd k nemovitostem. Navrženo je zrušení nezpevněného příkopu vpravo ve směru staničení a provedení zpevněného přidruženého pásu se vstupy a sjezdy. Přidružený pás umožní rozšíření jízdního pásu silnice III/3657.

Navržená úprava vyvolá nutnost stranové přeložky sdělovacích kabelů v délce 160.00 m.

C.1.7 BUDOVÁNÍ A ÚPRAVY PŘECHODŮ PRO CHODCE – UL. PRAŽSKÁ

Vazba na návrhovou část:

Rozvojová oblast 1. Technická a dopravní infrastruktura					
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
1.3 Podpora dopravní obslužnosti a bezpečnosti dopravy	1.3.3 Budování a úpravy přechodů pro chodce	2017–2020	OT	8 000	IROP 1.2

Předmětem studie je návrh upořádání nového přechodu pro pěší v severní části Letovic na průtahu silnice I/43 v ulici Pražská v blízkosti křižovatky s průtahem silnice II/368.

Popis stávajícího stavu:

Přes průtah silnice I/43 zatížený značnými intenzitami dopravy není v současné době v blízkosti křižovatky se silnicí II/368 zřízen žádný přechod pro pěší. Nejbližší přechod se nachází ve vzdálenosti 280 m jižním směrem. Poptávka po předcházení silnice v této oblasti města je však velká, neboť se zde chodci pohybují po trase z místní části Třebětín situované východně od silnice I/43 směrem k železničnímu nádraží nacházejícímu se na západní straně.

Z ulic obklopených obytnou zástavbou přicházejí chodci do ulice Jevíčské (jíž vede trasa silnice II/368), přecházejí přes vozovku v ul. Pražské (tj. přes silnici I/43), a směřují na komunikaci probíhající mezi areálem sběrných surovin REMAT a Letovickými strojírnami, kterou se dostanou k železniční stanici a k autobusové zastávce v ulici Nádražní. Při této situaci vzniká v daném úseku silnice I/43 značné množství rozptýlených kolizních bodů, v nichž hrozí střet chodců s motorovou dopravou.

Návrh řešení:

Pěším na trase Třebětín – nádraží je potřeba zajistit bezpečný a bezbariérový způsob přecházení přes ul. Pražskou. Z tohoto důvodu je navrženo zřízení nového přechodu u křižovatky Pražská – Jevíčská.

Přechod je navržen v příznivých rozhledových poměrech a v poloze, v níž neomezuje stávající způsob vjíždění na sjezdy do okolních hospodářských areálů a vyjíždění z nich, ani nekomplikuje provoz v oblasti sousední křižovatky. V jeho blízkosti se nachází pouze málo užívaný sjezd na pozemek u rodinného domu, vjíždění na něj přes budoucí dopravní stín, který bude vyznačen ve středu vozovky před vchodem, je však dle vyhl. 30/2001 Sb. možné.

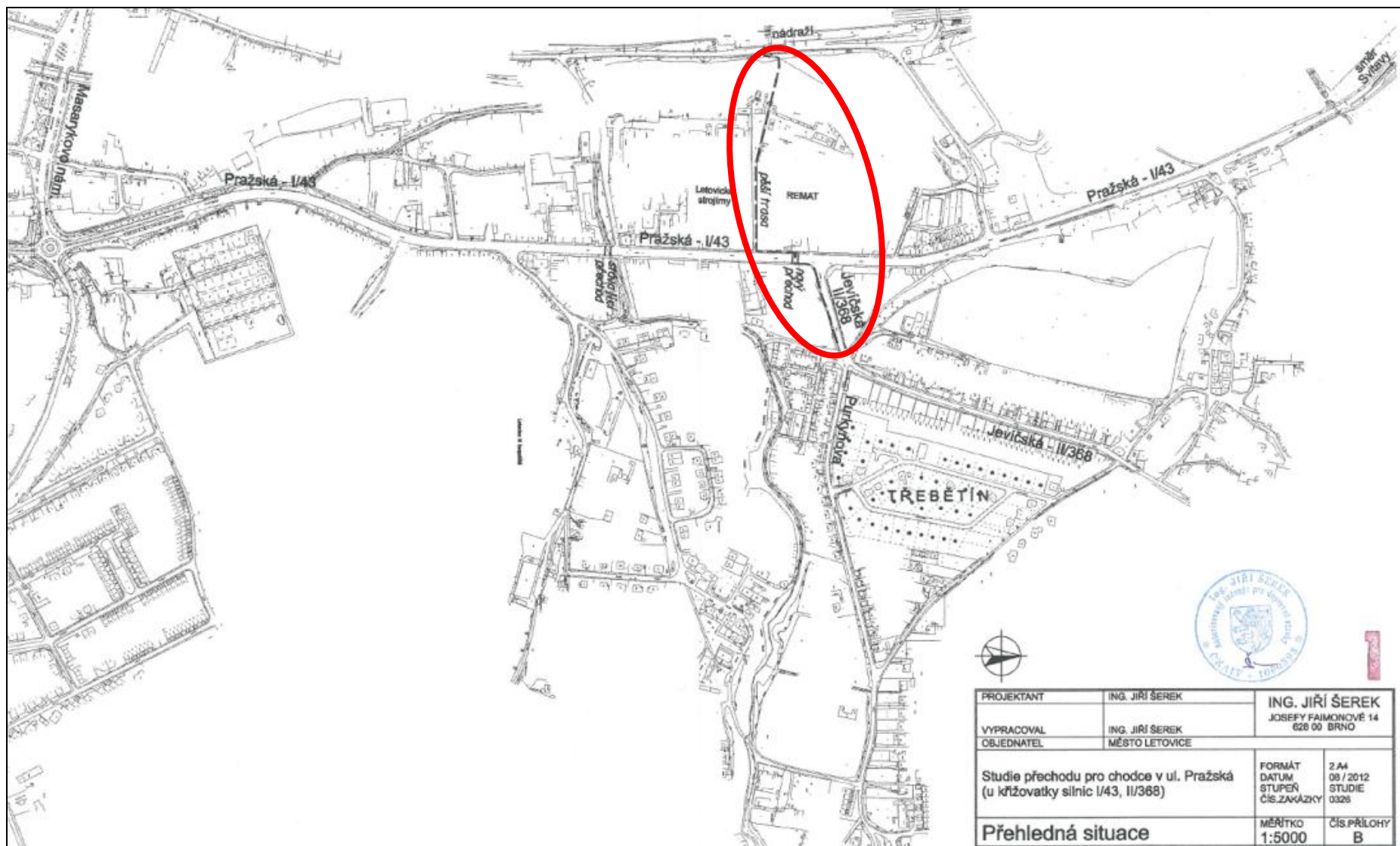
Vzhledem k velkým intenzitám dopravy na silnici I/43 v obou směrech je třeba nový přechod pro pěší opatřit ochranným dělicím ostrůvkem umožňujícím postupné překonávání protisměrných dopravních proudů. Pro daný případ se uvažuje s šířkovým uspořádáním v místě přechodu: 3,50 m pravý jízdní pruh, 3,0 m střední dělicí ostrůvek, 3,50 m levý jízdní pruh (šířka 3,50 m je navržena s ohledem na provoz silniční linkové dopravy).

Nástupy na přechod ze stávajících chodníků budou vytvořeny prostřednictvím lokálních rozšíření chodníkových ploch ve tvaru tzv. chodníkových mysů vysazených směrem do vozovky na úkor části současných odstavných pruhů. Šířka přechodu pro pěší je uvažována 4,0 m.

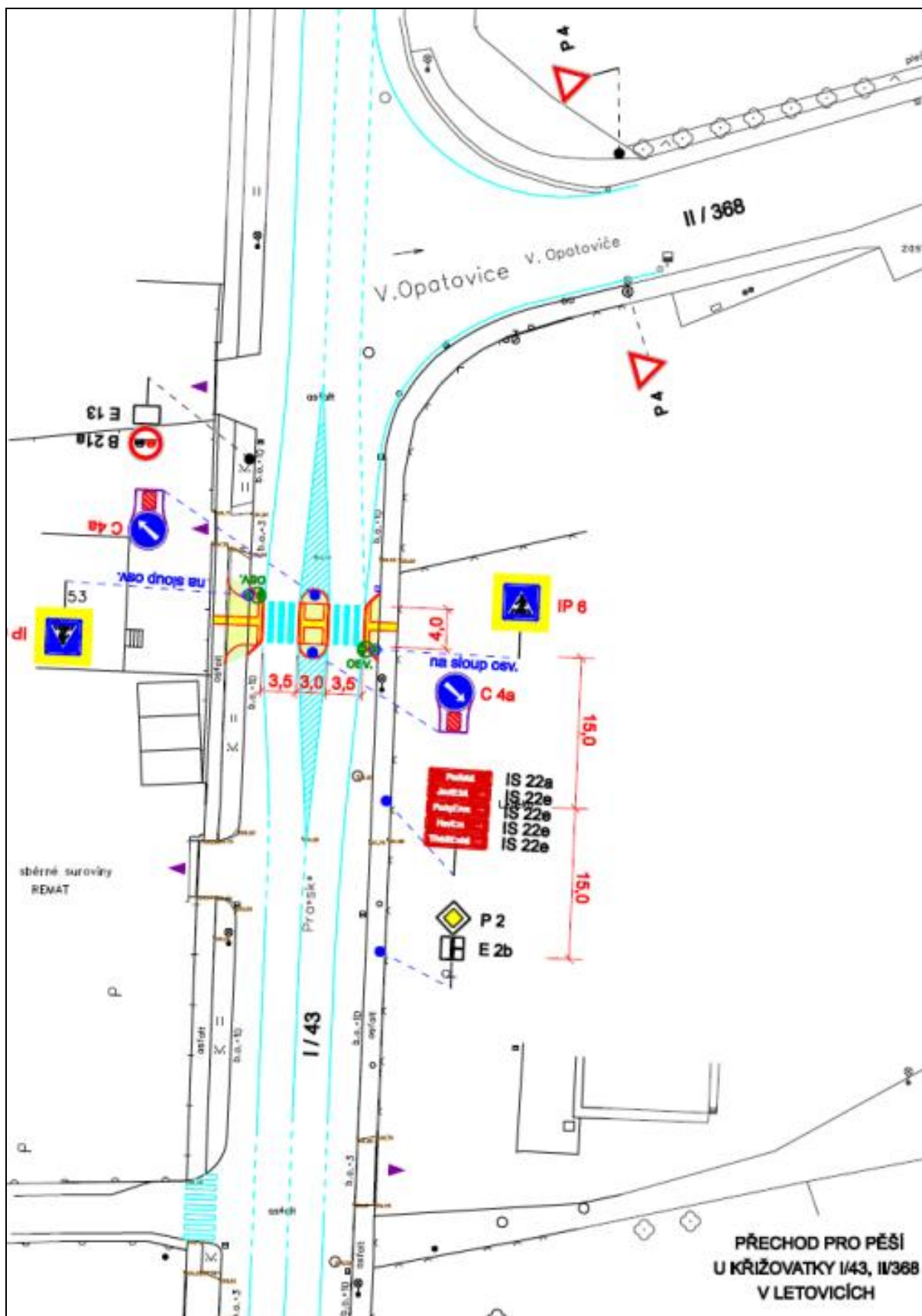
Nástupy na přechod a chodníková plocha uvnitř dělicího ostrůvku budou řešeny zásadně bezbariérově s ohledem na možné užívání osobami se sníženou schopností pohybu i orientace. Přechod bude opatřen osvětlením vyšší intenzity s odlišným zabarvením světla od stávajícího veřejného osvětlení.

Nově upravená dopravní situace na daném úseku průtahu silnice I/43 městem bude vyznačena adekvátním svislým a vodorovným dopravním značením.

Obr. 45: Studie přechodu pro chodce v ul. Pražská (u křižovatky silnic I/43, II/368)

Obr. 46: Přejchod pro pěší c u křižovatky silnic I/43, II/368

C.1.8 ÚPRAVY VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ PŘED ZŠ V UL. KOMENSKÉHO

Vazba na návrhovou část:

<i>Rozvojová oblast 2. Prostředí pro život</i>					
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
2.2 Zkvalitnění veřejných prostorů a zeleně	2.2.4 Úpravy veřejného prostranství před ZŠ v ul. Komenského	2017	OT	5 000	vlastní

Rozsah řešeného území a popis stávajícího stavu

Studie řeší nové uspořádání komunikačních ploch na severní straně ulice Komenského podél areálu základní školy a úpravu prostranství před hlavním vstupem do školy.

Podél severní strany ulice Komenského v délce cca 300 m se rozprostírá areál základní školy, na jižní straně ulice se nachází obytná zástavba tvořená bytovými domy. Ulicí Komenského prochází průtah silnice III/37418.

Mezi silnicí a areálem školy vede chodník umožňující pěší spojení od vstupní brány do areálu letovického zámku a od křižovatky ulic Komenského – Zámecká – Pod Klášterem směrem k zastávce autobusové hromadné dopravy „Letovice, u školy“ situované za východní stranou školní budovy v autobusové točně integrované s parkovištěm a s vjezdem k sousedním objektům. Celková délka uvedené pěší trasy je cca 340 m. Chodník vede ve vzdálenosti cca 2,50 m od okraje silnice, v převážné části ve výškové poloze 0,40 m (místy až 0,60 m) pod hranou silnice.

Obr. 47: Pohled na průběžný chodník směřem od zámku

Pramen: Studie úpravy veřejného prostranství před základní školou v ul. Komenského

Obr. 48: Pohled na průběžný chodník směrem k zámku

Pramen: Studie úpravy veřejného prostranství před základní školou v ul. Komenského

Obr. 49: Pohled na průběžný chodník od točny autobusu

Pramen: Studie úpravy veřejného prostranství před základní školou v ul. Komenského

Ve vzdálenosti 110 m před uvedenou točnou, tj. před křižovatkou s ulicí Jaroslava Haška, která z ul. Komenského odbočuje jižním směrem, se nachází přechod pro chodce přes vozovku ul. Komenského. Tento přechod je situován naproti hlavnímu vstupu do budovy základní školy. Přístup na průběžný chodník jdoucí v souběhu se silnicí je od přechodu možný jednak po schodišti, jednak po šikmé chodníkové rampě (viz obr. 50). Další široké schodiště a další chodníková rampa pak umožňují přístup na chodníkovou plochu před školní budovou, situovanou o cca 0,50 m níže.

Obr. 50: Nástup na přechod pro pěší

Pramen: Studie úpravy veřejného prostranství před základní školou v ul. Komenského

Z ní odbočuje východním směrem další chodník, který za výběžkem školní budovy zatáčí směrem na sever a pokračuje průchodem pod budovou školy do ulice Albína Krejčího. Naproti průchodu umožňuje propojení tohoto chodníku v dolní poloze s průběžným chodníkem další schodiště. Uvedený chodník je v příloze průvodní zprávy na obr. 51 a 52.

Obr. 51: Chodník vedoucí od ul. A. Krejčího ke škole, vlevo rampa na průběžný chodník podél ul. Komenského

Pramen: Studie úpravy veřejného prostranství před základní školou v ul. Komenského

Obr. 52: Chodník v dolní úrovni vedoucí k průchodu pod školou do ul. A. Krejčího, vpravo schodiště na průběžný chodník

Pramen: Studie úpravy veřejného prostranství před základní školou v ul. Komenského

Hlavní vstup do školy je umístěn oproti hraně silnice o téměř 1,60 m níže. Na přístupové trase od přechodu pro pěší do budovy školy se kromě dvou uvedených schodišť nacházejí ještě dva vyrovnávací stupně, celkem jsou tu tedy 3 skupiny schodišťových stupňů (viz obr. 53).

Obr. 53: Tři schodiště na trase od hlavního vstupu do školy k přechodu

Pramen: Studie úpravy veřejného prostranství před základní školou v ul. Komenského

Nejvyšší intenzita pěší dopravy bývá na chodníku podél ul. Komenského v úseku mezi autobusovou zastávkou a hlavním vstupem do školy v pracovní dny mezi 7.00 – 8.00 hod.

Největší provoz osob se sníženou schopností pohybu je na trase od přechodu pro pěší po chodníkových rampách a po chodníku vedoucím průchodem do ul. A. Krejčího. Tato trasa je často využívána obyvateli Centra sociálních služeb nacházejícího se v sousední ulici J. Haška.

Hlavní nedostatky současného uspořádání:

- a) Na severní straně silnice u budovy školy nejsou žádná parkovací stání. Poptávka po parkovacích místech je zejména v ranních hodinách, kdy rodiče přivázejí děti na školní vyučování.
- b) Stávající chodníkové rampy vedoucí od přechodu pro pěší neodpovídají svým šířkovým uspořádáním ani podélným sklonem hodnotám předepsaným ve vyhl. č. 398/2009 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.
- c) Nástup na přechod pro pěší na severní straně ulice není v souladu se stávajícími předpisy. Nedostatečná je délka nástupního prostoru a zcela chybí opatření pro provoz osob s omezenou schopností orientace ve smyslu vyhl. č. 398/2009 Sb.
- d) Prostranství před hlavním vstupem do školy je výškově roztrženo třemi skupinami schodišťových stupňů.
- e) V západní části ulice chybějí místa pro přecházení přes ul. Komenského. Tato místa byla již navržena v rámci projektové dokumentace stavby „Komunikační úpravy v lokalitě Bezručova“ jako součást objektů SO 03 a SO 04, dosud však nebyla realizována.
- f) Technický stav stávajících chodníkových ploch není v mnoha úsecích dobrý. Odvodnění chodníku vedeného podél oplocení sportovního areálu školy není uspokojivě řešeno. Převážná část chodníků postrádá vodící linie pro orientaci nevidomých.

Návrh nového uspořádání

Návrh nového uspořádání byl zpracován v několika dílčích variantách, z nichž se jako nejvhodnější jeví **varianta A**, jejíž popis je uveden v následujících odstavcích.

- 1) Trasa průběžného chodníku jdoucího podél severní strany ulice Komenského bude v úseku mezi vjezdem do sportovní části areálu školy (v sousedství ul. Pod Klášteřem) a přechodem pro pěší u ul. J. Haška upravena tak, aby výškově odpovídala podélnému sklonu hrany sousední silnice a šířkově umožnila v případě budoucí potřeby zřízení podélných parkovacích stání podél vozovky. Chodník bude mít šířku 2,50 m a povede v souběhu s vozovkou ve vzdálenosti 2,0 m. Pás mezi vozovkou a silnicí bude nezpevněný, travnatý a bude sloužit pro vsakování srážkové vody odtékající z vozovky. Obruba na jižní hraně chodníku bude zvýšena +0,06 m nad úroveň chodníku a bude tak sloužit jako přirozená vodící linie pro nevidomé. Chodník bude příčně spádován směrem ke své severní hraně, která bude opatřena za-puštěným obrubníkem. Přes něj odteče srážková voda do travnatého pruhu šířky 1,0 m, za nímž bude teprve umístěno oplocení areálu školy. Oplocení se přesune do nové polohy vzdálené od polohy současné cca 1,60 m.
Úprava chodníku částečně zasahuje na pozemek p.č. 364/1 v majetku Jihomoravského kraje a ve správě SÚS JMK, p.o.k. Část tohoto pozemku mimo vlastní silnici by měla být převedena do vlastnictví města Letovic obdobně, jak je tomu na jižní straně ulice.
- 2) Poblíž ústí ulice Bezručovy do ul. Komenského a naproti vstupům do školní jídelny a sportovního areálu budou zřízena přes ulici Komenského místa pro přecházení. Výškové řešení nástupů na tato dvě místa bude upraveno dle nové výškové polohy průběžného chodníku. Původní návrh obsažený v projektové dokumentaci stavby „Komunikační úpravy v lokalitě Bezručova“ vycházel ze stávající situační a výškové polohy tohoto chodníku a nelze jej použít.
- 3) Nástupní prostor na stávající přechod pro chodce u ústí ulice J. Haška bude mít dostatečné šířkové rozměry a bude opatřen signálními a varovným pásem pro orientaci osob s postižením zraku. Za přechodem bude chodník v délce 9 m klesat ve sklonu 8 % a poté se rozdělí do dvou rampových úseků šířky 1,50 m. V jednom z nich bude pokračovat v klesání a podélným sklonem 8,2 % se dostane na výškovou úroveň prostranství před školou. Druhá rampa bude ve sklonu 5,8 % znovu stoupat směrem

k výškové úrovni silnice a bude sloužit pro přístup k novým podélným parkovacím stáním.

- 4) Východně od přechodu pro pěší je vedle vozovky navrženo umístění 5 podélných parkovacích stání širokých 2,0 m. Stání jsou umístěna v takové vzdálenosti od přechodu, aby byly dodrženy příslušné rozhledové poměry pro přechod pro chodce stanovené v ČSN 73 6110.

Pro nástup a výstup z vozidel bude vedle nich zřízen chodník široký 1,75 m.

Z provozního hlediska by tato parkovací stání měla sloužit pro krátkodobé parkování (obdoba typu K+R, tj. Kiss and Ride), aby byla k dispozici osobám přivázejícím děti na školní vyučování a nebyla blokována odstavenými vozidly. Pro tento účel je vhodné opatřit je dopravním značením vymezujícím časově omezené stání IP 13b.

Z technického hlediska je vzhledem k absenci dešťové kanalizace ve vozovce třeba zajistit odvodnění jejich povrchu vsakem prostřednictvím dlažby se vsakovacími spárami, propustnými konstrukčními vrstvami a podzemním trativodem tak, jak je navrženo u úpravy parkovacích stání na jižní straně ulice v připravované stavbě „Oprava parkovacích stání a chodníku na ul. Komenského“.

- 5) Z prostranství před školou povede návazně na chodníkovou rampu chodník šířky 2,50 m kolem budovy školy, který bude jednak směřovat do průchodu pod budovou a dále do ulice A. Krejčího (jak je tomu i v současnosti), jednak bude pokračovat v nové trase v šířce 2,50 m k autobusové zastávce a nahradí zcela původní chodník vedený v souběhu se silnicí. Trasa chodníku má navrženy zakřivený směrový průběh z důvodu zachování stávajících stromů a pro vyjádření parkového charakteru prostředí, jímž prochází. Schodiště umožňující propojení chodníku v této dolní výškové úrovni s chodníkem vedeným podél podélných parkovacích stání u silnice je navrženo obnovit (z důvodu dlouhého návyku je využívat), jeho existence však není provozně nutná.

- 6) Na prostranství před hlavním vstupem do školy povede od chodníku u přechodu pro pěší pouze jedno schodiště s 9 stupni. Celé prostranství tak bude výškově sjednoceno. Současná travnatá plocha bude zmenšena a nahrazena záhonem elipsovitého tvaru, v němž zůstane umístěna stávající plastika. Zvětšení chodníkové plochy lépe poslouží shromažďovací funkci vstupního prostranství. Pro doplnění zeleně na této ploše je navržena v okolí záhonu výsadba 4 malokorunných stromů.

Odvodnění plochy bude řešeno vpustěmi zaústěnými do stávajícího kanalizačního systému školního areálu.

Z výtvarného hlediska je navrženo opatřit vstupní prostranství před školou dlažbou jiného formátu a barevného odstínu než je tomu na ostatních chodnících. Doporučena je velkoformátová dlažba barevně tónovaná do okrového a oranžového odstínu (tzv. color mix podzim).

Takové materiálové provedení je však finančně náročnější.

- 7) Hlavní schodiště před budovou školy je navrženo provést z kamenného materiálu nebo beto-nových prefabrikátů, ostatní schodišťové stupně na upravených chodnících mohou být vytvořeny z betonových obrubníků a betonové dlažby téhož druhu jako na chodníkových plochách.

- 8) Stávající vzrostlou zeleň na plochách před areálem školy se doporučuje upravit dle návrhu specialisty – zahradního architekta.

Orientační rozměry upravovaných ploch:

Parkovací stání	62 m ²
Chodníky	920 m ²
Chodníková plocha před vstupem do školy	480 m ²
Plochy zeleně	2 930 m ²

Při odhadu předpokládané ceny úprav je třeba zohlednit i provedení schodišť, zemní práce, úpravu oplocení aj.

Orientační cenové náklady: 5 mil. Kč + DPH

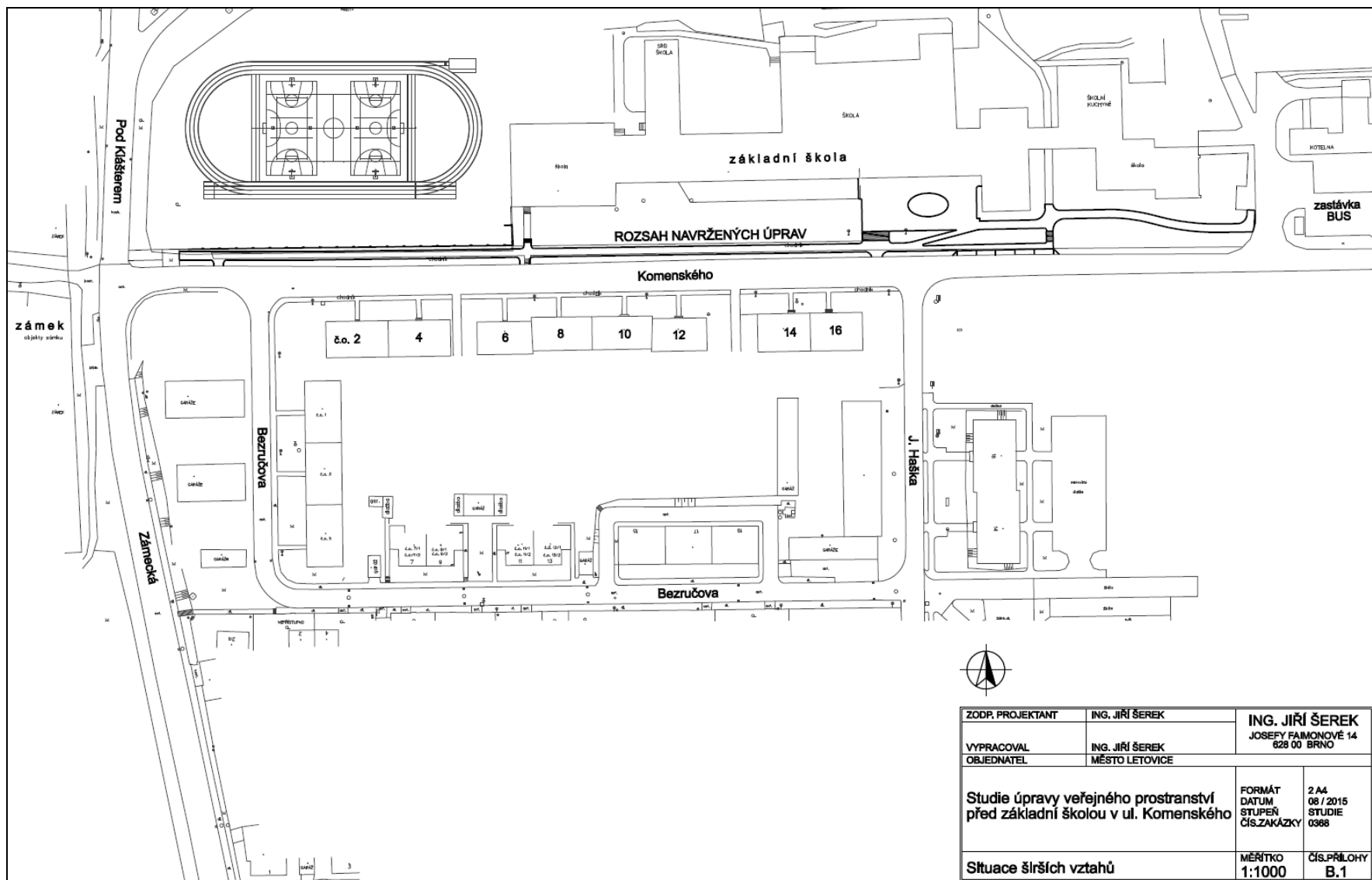
Ve **variantě B** je odlišným způsobem zpracováno uspořádání chodníkových ramp mezi horní a dolní výškovou úrovní chodníků u vstupního prostoru před školou. Při této variantě je oproti variantě A zmenšena shromažďovací plocha před školou. Chodník před přechodem je napojen na stávající stav, lze jej však směrem k zámku vést v poloze shodné s variantou A.

Ve **variantě C** jsou provedeny pouze dílčí úpravy oproti současnosti. Odstraňují se 2 schodišťové stupně před školou, doplňují se parkovací stání u vozovky a chodník vedený od zastávky ke škole v dolní výškové úrovni (v této variantě je chodník zakreslen v přímé trase vyžadující likvidaci dvou vzrostlých stromů). Nástup na přechod a chodníkové rampy zůstávají v současné podobě a neodstraní se tak jejich nedostatky vůči vyhl. č. 398/2009 Sb.

Ve **variantě D** vede chodník podél parkovacích stání u silnice až k zastávce autobusu, chodník v dolní poloze není zřízen. Šikmé chodníkové rampy jsou odstraněny a nahrazeny rampou vedenou od vstupu do školy podél západní hrany shromažďovací plochy. Západně od přechodu je zřízeno jedno stání pro vozidla osob s pohybovým postižením.

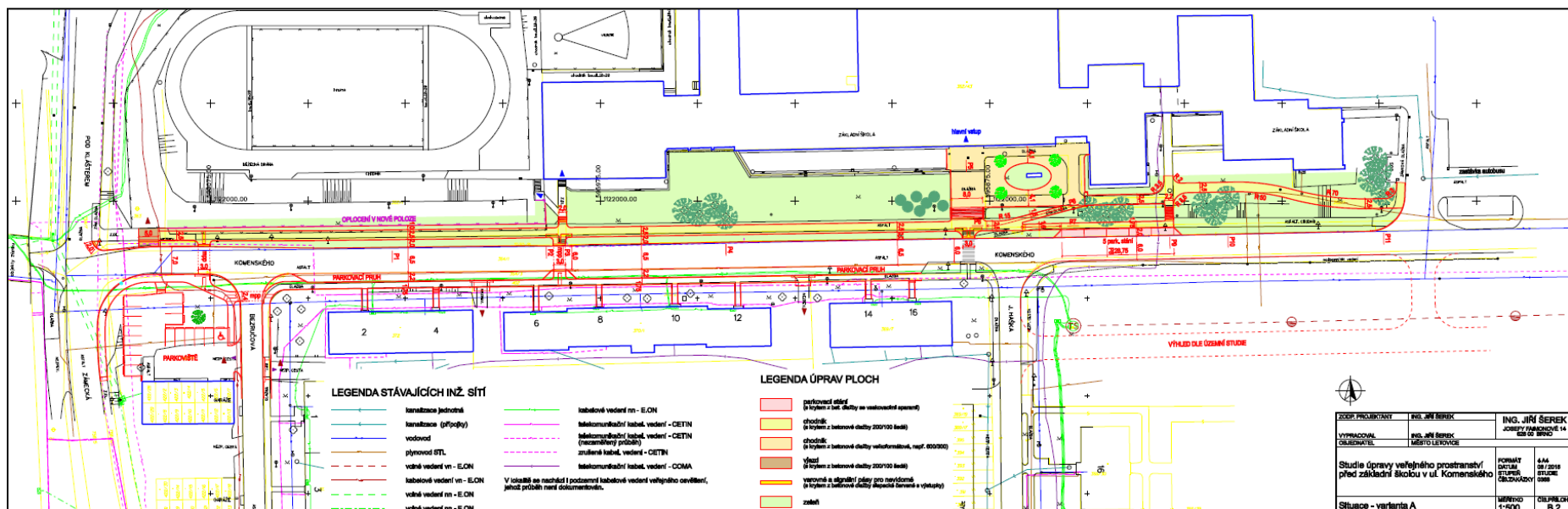
Vytvoření rampy v této poloze vyžaduje odstranění skupiny stávajících borovic a jejich nahrazení novou výsadbou.

Některé motivy z jednotlivých variant lze vzájemně kombinovat.

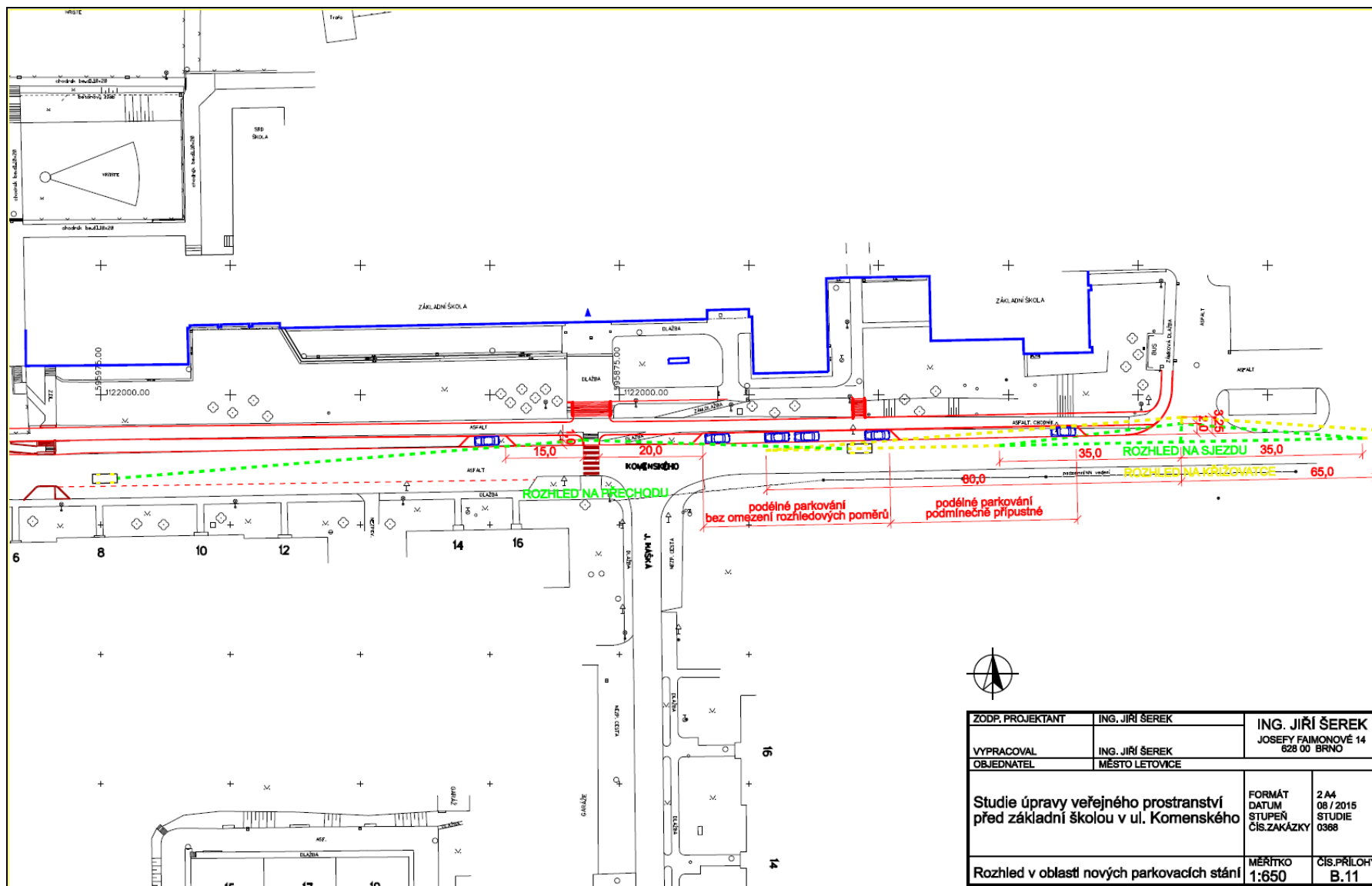

ZODP. PROJEKTANT	ING. JIŘÍ ŠEREK	ING. JIŘÍ ŠEREK	
VYPRACOVAL	ING. JIŘÍ ŠEREK	JOSEFY FARMONOVÉ 14	
OBJEDNATEL	MĚSTO LETOVICE	628 00 BRNO	
Studie úpravy veřejného prostranství před základní školou v ul. Komenského		FORMÁT	2 A4
		DATUM	08 / 2015
		STUPĚN	STUDIE
		ČÍS.ZAKÁZKY	0388
Situace širších vztahů		MĚŘÍTKO	ČÍS.PŘÍLOHY
		1:1000	B.1

Obr. 54: Studie úpravy veřejného prostranství před ZŠ v ul. Komenského – situace širších vztahů

Obr. 55: Studie úpravy veřejného prostranství před ZŠ v ul. Komenského – varianta A

ZODP. PROJEKTANT	ING. JIŘÍ ŠEREK	ING. JIŘÍ ŠEREK	
VYPRACOVAL	ING. JIŘÍ ŠEREK	JOSEFY FAJMONOVÉ 14	
OBJEDNATEL	MĚSTO LETOVICE	628 00 BRNO	
Studie úpravy veřejného prostranství před základní školou v ul. Komenského		FORMÁT	2 A4
		DATUM	08 / 2015
Rozhled v oblasti nových parkovacích stání		STUPEŇ	STUDIE
		ČÍS.ZAKÁZKY	0368
		MĚŘÍTKO	ČÍS.PŘÍLOHY
		1:650	B.11

Obr. 56: Studie úpravy veřejného prostranství před ZŠ v ul. Komenského – nová parkovací stání

C.1.9 CYKLOSTEZKA ZBONĚK – LETOVICE

Vazba na návrhovou část:

<i>Rozvojová oblast 3. Služby pro obyvatelstvo</i>					
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
3.3 Zkvalitnění veřejných prostorů a zeleně	3.3.4 Vybudování cyklotrasy propojující Jihomoravský a Pardubický kraj	2019–2020	OT		IROP 1.2 / krajské dotace

Navržená cyklostezka bude navazovat na realizovanou cyklostezku v úseku Svitávky – Letovice, Zboněk. Obě cyklostezky vytvoří souvislý tah délky 5 km, který umožní jízdu cyklistů mimo silně zatíženou silnici I/43.

Trasa cyklostezky je umístěna do souběhu se silnicí I/43, v prvním úseku délky 950 m je vedena po levém břehu řeky Svitavy.

Celková délka cyklostezky je 1,390 km.

Směrové řešení

Začátek cyklostezky je v místě napojení na stávající chodník, který vede pod most na silnici I/43 směrem do Letovic. Stezka je vedena po bermě šířky cca 4 m mezi patou násypu silnice I/43 a břehovou hranou řeky Svitavy. Od km 0,95, kde se řeka oddaluje, vede pouze podél tělesa silnice I/43 a je ukončena na nástupišti autobusové zastávky ve Zboňku.

Výškové řešení

V úseku na bermě (v km ZÚ – 0,950) je vedena cyklostezka v úrovni terénu.

V km 0,950 – KÚ je vedena cyklostezka na malém násypu (cca 0,3 m nad okolním terénem).

Min. podélný sklon je 0 %, max. 3,3 %.

Šířkové uspořádání

Cyklostezka je navržena jako dvoupruhová obousměrná o celkové šířce zpevnění 3,0 m, bez nezpevněné krajnice (z důvodu šířkového omezení na bermě).

Dle požadavku Povodí Moravy byl okraj cyklostezky v úseku na bermě umístěn ve vzdálenosti min. 0,5 m od horní břehové hrany.

Konstrukce vozovky

Kryt je navržen s asfaltových hutněných vrstev.

V km 0,549 je vyústěn propustek (DN 750) pod silnici I/43 na bermu vodního toku Svitava.

V tomto místě dojde k vybudování brodu s nájezdy ve sklonu 12,5 %. Brod bude zpevněný kamennou dlažbou do betonu (bude požadována rovinatost povrchu pro přejezd in-line bruslařů), návodní strana břehového svahu bude zpevněna kamenným pohozem, před brodem z obou stran se osadí dopravní značka č. A22 – jiné nebezpečí s dodatkovou tabulí E12.

Odvodňovací zařízení

Voda z povrchu bude pomocí příčného sklonu (2 %) odvedena do stávajícího terénu.

Vzhledem k zeminám v podloží vozovky, které jsou při napojení vodou nestabilní a rozbídné je nutno zamezit přístup vody k podloží. Pláň se v úseku podél řeky odvodní do podélného odvodňovacího žebra, v úseku mimo bermu řeky se pláň vyústí do terénu.

Bezpečnostní zařízení

Ochranné zábradlí: Z bezpečnostních důvodů dojde k osazení zábradlí (výšky 1,3 m) v úseku nad jezem, kde je příkrý svah koryta řeky zpevněn lomovým kamenem.

Zábradlí bude provedeno v km 0,356–0,386 z demontovatelného kompozitního materiálu a bude osazeno na ocelovou patku (130 x 100 x 6 mm), která bude ukotvena k betonové základové patce (400 x 400 x 500 mm), celková délka zábradlí bude 30 m.

Dopravní značení

Na začátku a na konci cyklostezky budou umístěny dopravní značky C8a – Stezka pro cyklisty a C8b – Konec stezky pro cyklisty.

Značky C8a a C8b budou též osazeny v místech příjezdů pro Povodí Moravy. U hospodářského sjezdu bude osazena 2x značka C8a a směrové sloupky (červené) 2x Z11c a 2xZ11d

V místě před brodem bude dopravní značka A22 – jiné nebezpečí s dodatkovou tabulí E12.

Značky budou zmenšené velikosti a jako materiál bude použit lisovaný ocelový pozinkovaný případně hliníkový plech. Na sloupky značek budou použity ocelové trubky z galvanicky pozinkované nebo hliníkové o průměru 60 mm.

Vodorovné dopravní značení bude tvořeno střední dělicí čarou o šířce 0,125 m (V 2a podélná čára přerušovaná – 1/3/0.125). Vodorovné značení bude provedeno jako hladké nástřikem jednosložkovou barvou.

Zemní těleso

Cyklostezka bude vedena na terénu (na bermě km ZÚ-0,950) případně na malém násypu (v km 0,950 – KÚ), sklon svahu je navržen 1:2. Svahy tělesa a terénní úpravy se ohumusují v tl. 0,10 m a osejí travním semenem. Před ohumusováním břehové hrany se položí zpevňující kokosová rohož, která zajistí její stabilitu po dobu, než tuhle funkci začne plnit travní porost.

Před započítáním stavby se provede odhumusování v tl. 0,20 m (dle IGP průzkumu), část ornice se použije na zpětné zahumusování, přebytek se uloží na mezideponii, s tím že jí město bude používat pro svoje potřeby – vzdálenost odvozu 10 km.

Trasa cyklostezky je vedena částečně na pozemcích ZPF.

Zemina z výkopu se uloží do násypu a zemní krajnice – po zlepšení vápnem (4 % vápna), a dále se použije na dosypávky k TZ. Přebytek výkopu se odveze na skládku (firmy KORA Vodostaving s.r.o. – odvozná vzdálenost 15 km).

Dle IGP bude rovněž provedeno vápnění na pláni, aby se dosáhlo modulu přetvárnosti $E_{def,2}$ 30 MPa. Předpokládá se zlepšení podloží pod násypy vápněním v tl. 250mm (2 % vápna).

Vzhledem k malé výšce násypu bude násyp hutněn na hodnotu 100% PS. Do krajnice bude použita zemina s výkopu (po zlepšení vápnem 4 %) hutněná na hodnotu 100 % PS.

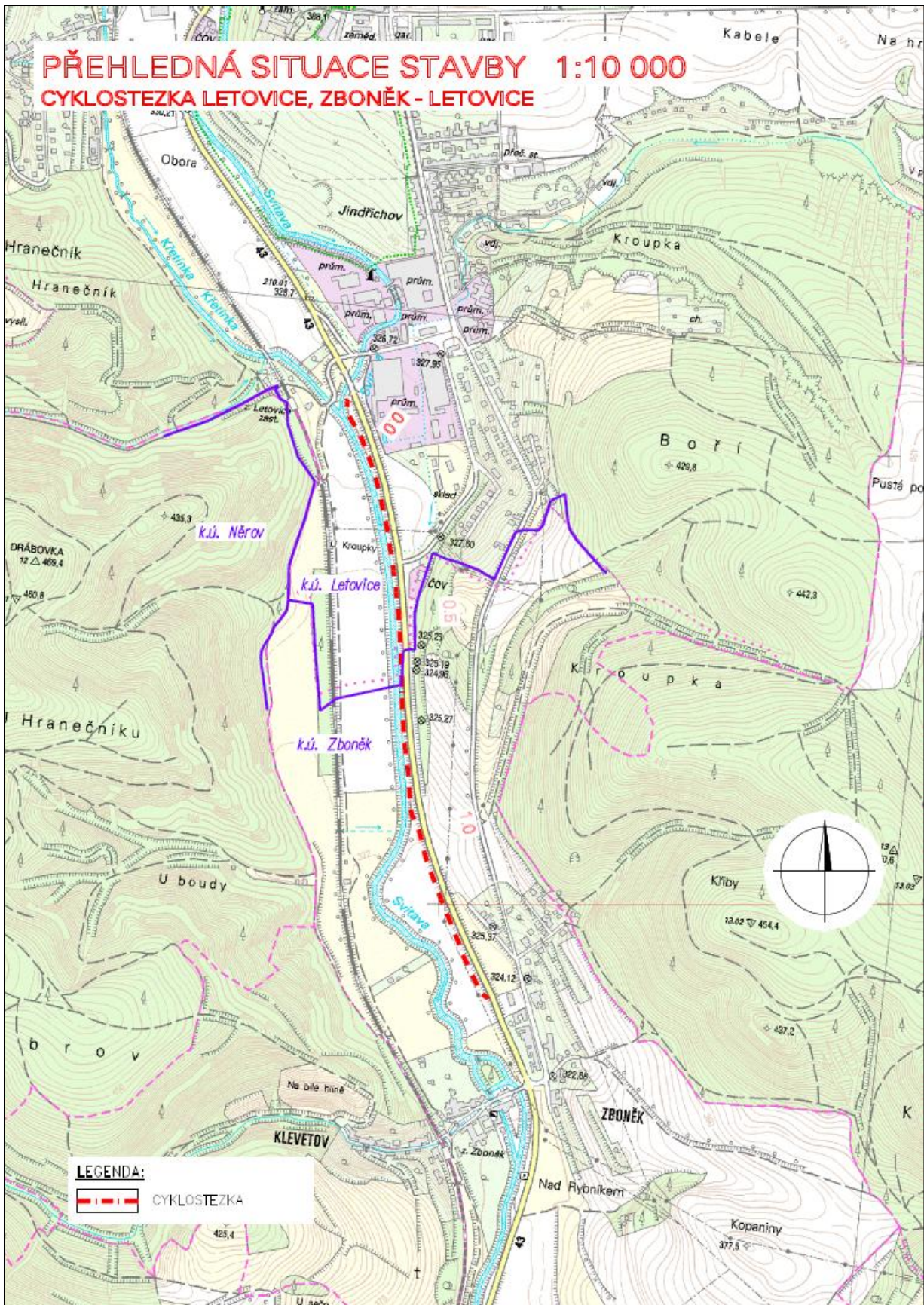
Provádění stavby

Stavba cyklostezky bude prováděna v extravilánu. Pro přístup na staveniště bude primárně sloužit stávající sil. I/43. Předpokládá se, že výstavbou nedojde omezení silničního provozu.

Výkopy v blízkosti komunikací budou řádně označeny a zabezpečeny proti možnému sjetí vozidla do výkopu nebo pádu chodců (zábradlí).

Zeleň v obvodu staveniště, kterou nebude nutno kácet, bude ochráněna.

Obr. 57: Situace stavby cyklostezka Letovice, Zboněk – Letovice

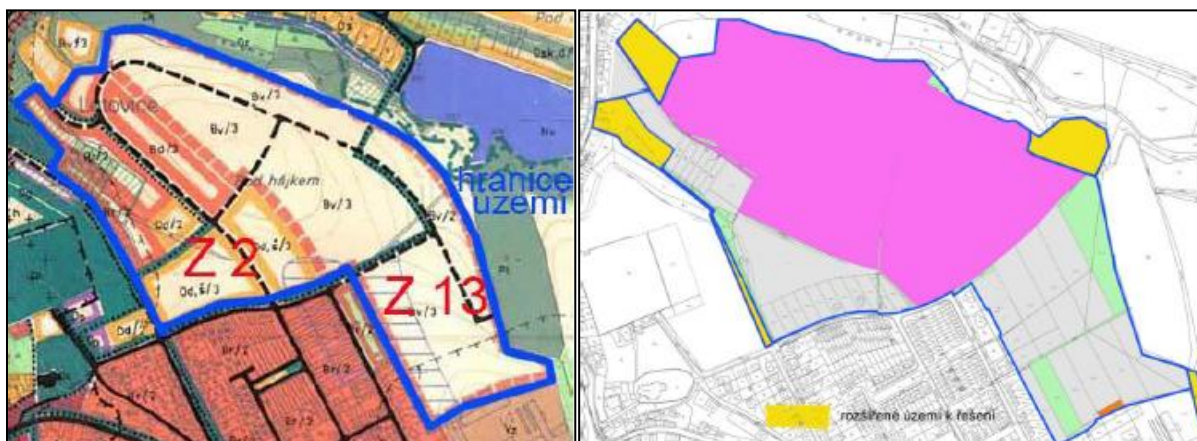

C.1.10 ZAINVESTOVÁNÍ NOVÉ LOKALITY PRO RD – SÍDLIŠTĚ U HÁJKU II

Vazba na návrhovou část:

Rozvojová oblast 4. Podpora rozvoje města					
Opatření	Název aktivity	Termíny	Odpovědnost	Náklady (v tis.)	Zdroje financování
4.1 Rozvoj ploch pro podnikání a bydlení	4.1.2 Zainvestování nové lokality pro RD – sídliště U Hájků II		OVaŽP	20 000	OP ŽP 1.1 OP ŽP 1.2

Lokalita „U Hájků II“ je součástí k. ú. Letovice. Nachází se ve střední části města, severovýchodně od kostela, navazující na stávající zástavbu „U Hájků I“ a rekreačně sportovní oblast U koupaliště. Rozloha vymezeného území je 28,5421 ha. Dle platného územního plánu se jedná o ucelenou rozvojovou lokalitu určenou pro funkci bydlení a občanské vybavení. Z hlediska celoměstské struktury se řešená lokalita nachází v poměrně exponované poloze. Docházková vzdálenost do centra města a k místu dopravní obsluhy (vlakové a autobusové nádraží) je do 15 minut chůze. Vymezené území je dosud nezastavěným prostorem, který je využíván jako orná půda.

Obr. 58: Řešené území lokalita U Hájků II

Lokalita „U Hájků II“ plynule navazuje na zástavbu rodinných domů okraje sídliště „U Hájků I“. Tento charakter zástavby je narušen pásmem volně stojících RD v ulici Bohuslava Martinů, přes který se bude napojovat nová výstavba U Hájků II. Rovněž zástavba sólo RD u ulici U Hájků znemožnila možnost dopravního napojení plochy nacházející se pod zemědělským střediskem se sídlištěm U Hájků I.

Zemědělské středisko je v kontaktu na JV a vytváří pro řešené území limit s hygienickým ochranným pásmem a dále vytváří překážku pro možné napojení území na silnici III/3744 – Letovice – Šebetov – Benešov. V severní části je s řešeným územím v kontaktu území bývalého lomu na kámen, které je územním plánem určeno pro společenské využití.

Navržená lokalita v kontextu města bude představovat atraktivní území pro bydlení v úzké vazbě na existující obytné území a blízké centrum města na jedné straně a na přírodně rekreační potenciál na straně druhé. Podstatou řešení je citlivé navržení druhově (charakterově) pestré zástavby při respektování stávajících sítí technické infrastruktury a akceptovatelných požadavků vlastníků dotčených pozemků.

Urbanistické řešení je ovlivněno jednak Zadáním ÚS, konfigurací terénu, limity nacházejícími se v území (zvláště ochranná pásma), možnostmi napojení na stávající dopravní infrastrukturu a také tvary stávajících pozemků různých vlastníků. Navrhované řešení se snaží obytnou lokalitu zpřístupnit pro zajištění odpovídající obsluhy všech navržených objektů s cílem minimalizovat zbytečné průjezdy lokalitou pro necílovou dopravu a umožnit vybudování občanského vybavení, které by sloužilo nejen sídlišti U Hájku II 2, ale také širšímu okolí.

Plocha je určena pro zástavbu rodinných, bytových a polyfunkčních domů doplněné hřišti pro potřebu sídliště. Velikost jednotlivých pozemků pro RD je v rozmezí 623–1685 m² pro RD.

SEZNAM ZKRATEK

APZ	Aktivní politika zaměstnanosti
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EC	EuroCity (kategorie vlaku)
EO	Ekvivalentní obyvatel
ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
FÚ	Finanční úřad
IČO	Identifikační číslo
IDS	Integrovaný dopravní systém
JMK	Jihomoravský kraj
KES	Koeficient ekologické stability
KPÚ	Komplexní pozemkové úpravy
LDN	Léčebna dlouhodobě nemocných
MAS	Místní akční skupina
MA21	místní Agenda 21
MHD	Městská hromadná doprava
MO	místní organizace
MOS	Městská a obecní statistika
MŠ	Mateřská škola
MT	Mírné teplá (klimatická oblast)
OPŽP	Operační program životní prostředí
PP	Přírodní památka
PRM	Program rozvoje města
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SLZ	Sportovní létající zařízení
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
TIC	Turistické informační středisko
TJ	Tělovýchovná jednota
ÚP	Územní plán
VPP	Veřejně prospěšné práce
VTL	Vysokotlaký (plynovod)
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

SEZNAM PŘÍLOH

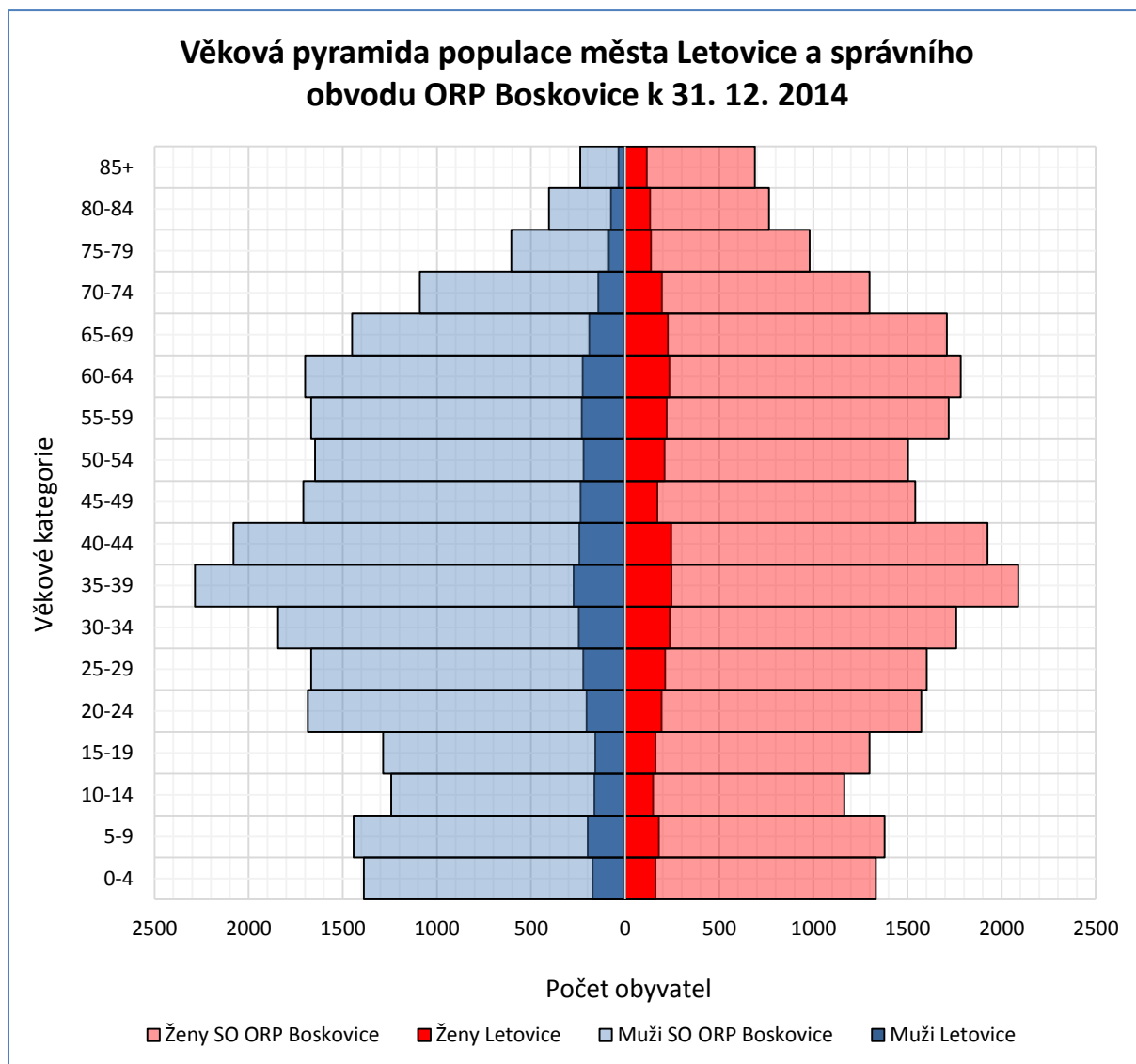
Příloha 1. Srovnání věkového složení obyvatel města Letovice a SO ORP Boskovice

Příloha 2. Přehled spolků a občanských sdružení působících ve městě

Příloha 3. Dotazník pro obyvatele

Příloha 4. Volné vyjádření obyvatel Letovic k dalším tématům

PŘÍLOHA 1. SROVNÁNÍ VĚKOVÉHO SLOŽENÍ OBYVATEL MĚSTA LETOVICE A SO ORP BOSKOVICE

Pramen: ČSÚ, zpracování GaREP, spol. s r.o.

PŘÍLOHA 2. PŘEHLED SPOLKŮ A OBČANSKÝCH SDRUŽENÍ PŮSOBÍCÍCH VE MĚSTĚ

Název	Popis/předmět činnosti
Myslivecká sdružení	myslivost
Moravský rybářský svaz	rybářství
Český svaz včelařů	včelařství
Český zahrádkářský svaz	zahrádkářství
Český svaz chovatelů	chovatelství
TJ Sokol	sport
Amatérský fotbalový klub	sport
AIKIDO S.P.R.A	sport
Sbor dobrovolných hasičů	hasiči
Raketomodelářský klub Letostroj	modelářství
Letecký klub	letectví
Junák, skautské středisko	skauti
Katolická beseda Letovice	vzdělávací a osvětová činnost
Diakonie ČCE	zdravotnické, sociální a jiné služby
Městský klub důchodců	besedy, přednášky, rukodělné činnosti a další
Svaz tělesně postižených ČR	sociální poradenství a plánování aktivit pro zdravotně postižené
Nové sdružení zdravotně postižených Letovice	sociální poradenství a plánování aktivit pro zdravotně postižené
Nadace města Letovice pro rozvoj kultury a životního prostředí	kultura
Domeček- centrum pro rodiče a prarodiče nejmenších dětí	rodinné centrum
Kynologický klub	kynologie, tj. nauka o psech
Fan CLUB „BOP“ KŘETÍNKA	sport

Pramen: Dotazník vyplněný zástupci města Letovice, vlastní úprava

PŘÍLOHA 3. DOTAZNÍK PRO OBYVATELE

Program rozvoje města Letovice 2016–2023 – Dotazník pro obyvatele
Zpracovatel: GaREP, spol. s r.o. - společnost pro regionální ekonomické poradenství
náměstí 28. října 3, 602 00 Brno, tel. 545 242 846, www.garep.cz

Milí spoluobčané,

v červnu roku 2015 začalo naše město zpracovávat Program rozvoje města Letovice na období 2016–2023, ve kterém si chceme vyjasnit budoucí priority rozvoje našeho města. Tento program potřebujeme i jako důležitý podklad pro získávání různých dotací pro naše občany, podnikatele i samotné město na uskutečnění vybraných rozvojových záměrů. Považujeme za velmi důležité zjistit vaše názory na to, jaké by mělo naše město být a co pro to všichni můžeme udělat.

Proto se na vás obracíme s žádostí o vyjádření názoru na otázky uvedené v tomto dotazníku. Výsledky průzkumu poslouží výlučně jako podklad pro zpracování Programu rozvoje města Letovice. Provádění šetření je anonymní. Dotazník je možné vyplnit v papírové formě nebo na internetové adrese: <https://goo.gl/UHXOUY>

O výsledcích budete informováni prostřednictvím webových stránek, a Letovického zpravodaje.

Děkujeme Vám za spolupráci a projevený zájem.

Vladimír Stejskal
Starosta města Letovice

Pokud není uvedeno jinak, označte vždy jen jednu z nabízených odpovědí. Jeden občan vyplňuje vždy jeden dotazník.

1. Jak se Vám v Letovicích žije?

1. velmi dobře
2. spíše dobře
3. ani dobře ani špatně
4. spíše špatně
5. velmi špatně

2. Ve městě:

1. žiji od narození
2. přistěhoval(a) jsem se v dospělosti před více než pěti lety
3. přistěhoval(a) jsem se v dospělosti v posledních pěti letech
4. přistěhoval(a) jsem se v dětství spolu s rodiči
5. v dětství jsem zde žil(a) a znovu se přistěhoval(a) před více než pěti lety
6. v dětství jsem zde žil(a) a znovu se přistěhoval(a) v posledních pěti letech

3. Co se Vám na Vašem městě nejvíce líbí? (zahrňte maximálně 3 možnosti)

1. klidný život
2. dobré mezilidské vztahy
3. příznivé životní prostředí
4. blízkost přírody
5. dostupnost pracovních příležitostí
6. dobrá dostupnost obchodů a služeb
7. kulturní a společenský život
8. sportovní vyžití
9. architektura a vzhled obce
10. Dopravní obslužnost
11. jiné: .....

4. Co se Vám na Vašem městě nelíbí? (zahrňte maximálně 3 možnosti)

1. špatné vztahy mezi lidmi
2. nezajímá lidi o rozvoj města
3. málo kvalitní životní prostředí
4. nedostatek pracovních příležitostí
5. nedostatek či špatná dostupnost obchodů a služeb
6. nedostatečný kulturní a společenský život
7. špatná dostupnost lékárn
8. špatná dostupnost škol
9. nevyhovující veřejná doprava
10. nedostatečná bytová výstavba
11. zanedbaný domovní fond
12. nepořádek ve městě
13. špatné podmínky pro podnikání
14. jiné: .....

5. Jaké služby nebo zařízení pro volný čas Vám ve městě výrazně chybí?

.....

6. Pokuste se zhodnotit Letovice z hlediska níže uvedených podmínek (v každém řádku zakroužkujte číslici, která odpovídá míře Vaší spokojenosti):

	Velmi spokojen	Spíše spokojen	Spíše nespokojen	Velmi nespokojen	Je mi to lhostejné
1 Nabídka pracovních příležitostí	1	2	3	4	5
2 Bydlení	1	2	3	4	5
3 Nabídka obchodů a služeb	1	2	3	4	5
4 Skolství	1	2	3	4	5
5 Zdravotnictví	1	2	3	4	5
6 Sociální péče	1	2	3	4	5
7 Kultura a společenský život	1	2	3	4	5
8 Sportovní vyžití	1	2	3	4	5
9 Veřejná doprava	1	2	3	4	5
10 Životní prostředí	1	2	3	4	5
11 Bezpečnost	1	2	3	4	5
12 Podpora neziskových organizací	1	2	3	4	5

7. Jste ochoten/ochotna udělat něco pro rozvoj svého města?

1. rozhodně ano
2. spíše ano
3. spíše ne
4. rozhodně ne
5. nedovedu posoudit

Pokud ano, jak se můžete zapojit? .....

8. Myslíte si, že vedení města se dostatečně věnuje rozvoji města a péči o svoje obyvatele?

1. rozhodně ano
2. spíše ano
3. spíše ne
4. rozhodně ne
5. nedovedu posoudit

Pokud ne, co by se mělo změnit? .....

9. Představte si, že můžete rozhodnout o využití městských finančních prostředků. Na co byste je využili/a? *(zahrňte maximálně 3 možnosti)*

1. zlepšení podmínek pro podnikání
2. podpora bytové výstavby
3. častější spoje IDS JMK
4. budování parkovacích domů
5. zřízení dalších provozoven obchodu a služeb v obci
6. zajištění častějších ordinačních hodin lékařů v obci
7. technická infrastruktura (kanalizace, čistírna odpadních vod, vodovod)
8. rekonstrukce místních komunikací
9. podpora kulturních, společenských a sportovních aktivit
10. péče o veřejnou zeleň a prostředí v obci
11. opravy památek v obci
12. rozvoj cestovního ruchu
13. jiné: .....

10. Kde pracujete (studujete)?

1. v Letovicích
2. mimo Letovice – v .....
3. nepracuji ani nestuduji

11. Pokud dojdíte do jiné obce, jakým způsobem se nejčastěji dopravujete do zaměstnání/do školy? (v případě kombinace více druhů zařadíte všechny užité prostředky)

1. pěšky
2. na kole
3. autobusem
4. vlakem
5. osobním automobilem
6. jinak: .....

12. Jste?

1. muž
2. žena

13. Jaký je Váš věk?

5. 41–50 let
6. 51–60 let
7. 61–70 let
8. 71 let a více
1. do 15 let
2. 15–20 let
3. 21–30 let
4. 31–40 let

14. Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?

4. vyšší odborné
5. vysokoškolské
1. základní
2. střední bez maturity
3. střední s maturitou

15. V jakém odvětví pracujete?

6. školství, věda, výzkum
7. státní správa, policie, armáda, hasiči
8. jiné: .....
9. nepracuji
10. studuji
1. zemědělství
2. průmysl
3. stavebnictví
4. obchod
5. služby

16. Pokud Vás napadá ještě nějaké další téma, které Vás v našem městě trápí, prosím, napište jej zde.

Děkujeme za vyplnění.
Vyplněný dotazník, prosím, odevzdejte do 4. 9. 2015 do schránky, které jsou umístěny na následujících místech: Turistické informační centrum, Městské kulturní středisko a na Městském úřadě – schránka u vchodu

PŘÍLOHA 4. VOLNÉ VYJÁDŘENÍ OBYVATEL LETOVIC Z DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Pozn. Výroky obyvatel jsou zveřejněny tak, jak je obyvatelé města uvedli v dotazníku.

<p>Psí exkrementy na dětských hřištích, chybějící odpadkové koše. K čemu je dobré, že přijdou tři lidi posbírat šišky pod borovicí, když odpadky v křoví zůstanou a ještě tu přidělají další?</p>
<p>Oblasti vyžadující nejvíce pozornosti jsem již zmínil výše. Jednu z věcí, kterou jsem neuvedl a kterou bych rozhodně uvítal, by byly kontejnery pro bioodpad.</p>
<p>Ve městě je nepořádek – čistí se jen za pomoci strojů, takže ve všech koutech – ať už na náměstí, zastávkách je nepořádek. To samé v zimním období - sníh se odhrukuje jen tam, kam se vejde stroj – např. u Tylexu je odhruknutý přístupový chodník jen směrem od Boskovic, druhá strana je neodhruknutá, protože odhrukovací stroj je širší. Zajímavá je i situace ve Zbožku, přístupové cesty k autobusové zastávce se v zimě neudržují.</p>
<p>Prodloužení otevírací doby obchodů – zbytečná přestávka mezi 12 a 13 hodinou. Zrušení nebo snížení hluku o polovinu, popřípadě neužívání od 22 do 6 hodiny ráno sirény na ZS Letovice!!!!</p>
<p>Nový rozhlas, hlášení např. požáru v noci, hlasité, dlouhé,...</p>
<p>Cyklostezky</p>
<p>Bylo by vhodné posoudit a řešit situaci u vlakového nádraží. S ohledem na to, kolik obyvatel, a nejen Letovic, ale i okolí, dojíždí za prací a do škol, tam není kde zaparkovat. Ráno – autobusy (a jejich bezohlední řidiči), auta, chodci, divím se, že se ještě nikomu nic nestalo.</p>
<p>Proč se Boskovicím daří rozrůstat v průmyslové zóně a u nás to nejde? KDE JE CHYBA?</p>
<ul style="list-style-type: none"> + Věřím, že tříděný odpad je snad už zpracováván dle druhu a není na Červeném kopci sesypáván dohromady. Již několik let jsou barevné kontejnery ve městě, bylo by trestuhodné, kdyby občané odpadky třídili a město to sypalo dohromady. + Vytvořit co nejširší seznam odpadu s doporučením, kde se ho může občan zbavit. + Pokračovat v budování kvalitní infrastruktury voda-elektro-plyn pro budoucí výstavbu. + Renovace stávajících potrubí. + Rekonstrukce a budování nových chodníků. + Kvalitní silnice (hodně drahé). + Zachování Masarykovy školy práce. + Zachovat počet lékařů vč. dětských i v příštích letech. + Pokusit se udržovat ulice bez psích exkrementů. + Zachovat život ve městě díky možnosti parkování u obchodů (práce pro obchodníky, pohodlí pro zákazníky – především z řad starších ročníků – viz případ Jevíčka a zrušení parkovacích poplatků ve městě). + Načrpat inspiraci u Velkých Opatovic, zajímavý kulturní program pro děti. + Zvážit další rozšíření parkování u nádraží (viz počet stávajících aut teď naznačuje, jestli bude stávající úprava dostatečná, pro pracující odjíždějící z Letovic vlakem). + Dobudovat osvětlení cesty Žlíbek v celé délce (odstranění kamenu u hrušky, než si tam nějaký cyklista zlomí vaz). + Pokud by se budoval velký kulturně-sportovní areál, musí mít význam pro celý kraj, zbytek pokrývají Boskovice a zdá se mi to neproduktivní. + Parkování u škol a školek.
<p>Lze využít zámeckou jízdárnu pro Shakespearovské večery (viz hrad Veveří), mezinárodní festival vážné hudby (Brahms)?</p>
<p>Vybudovat obchvat města. Proč vede hlavní silnice, která je velmi nebezpečná Brno – Svitavy středem města?</p>
<p>málo viditelná činnost městské policie</p>

<p>Přivítala bych zákaz hluku v neděli pro všechny obyvatele v obci, noví sousedé chalupáři nám přes rok znehodnotili nemovitost tím, že o víkendu dělají hluk až do neděle, to by se mělo zakázat aspoň v neděli, bohužel místní také jsou bezohlední. Dneska je to přece normální, že ve většině obcí udělali zákaz hluku, tak jak je to již desítky let za hranicemi na západ. To, že v této obci jsou lidé, kteří nemají o nic zájem, a je jim vše jedno přece neznamená, že ostatní nechtějí změnu. Dřív se to řešilo obecními schůzkami, to dnes není, proto nechápu, k čemu je zde osadní výbor!!</p>
<p>omezený rozsah veřejné správy proti minulosti, rušení dřívějších výkonů a služeb rušení středoškolského a odborného vzdělávání ve městě</p>
<p>(1) Městský rozhlas. Zavedení do Kochova bylo nešťastné rozhodnutí. Než k nám hlášení z té dálky "dorazí", tak tomu téměř vůbec není rozumět. Navíc, proč máme poslouchat, co se děje a bude se dít v Letovicích? Přece nepoběžíme 6 km pro "výhodný" nákup a 6 km zpátky... autobus do Letovic mezi 1/2 8 a 1/2 11 dopoledne + mezi 1/2 11 a 1/2 2 a po 3/4 5 nejedí... Lidé z venkova nakupují v Penny 1x týdně. Hlášení, které se týkaly Kochova, jsme si vyslyšeli v podání místního rozhlasu (který už od té doby co nám připojili ten letovický, nefunguje).</p>
<p>(2) Odpadkové koše. Podle mého názoru je jich ve městě málo.</p>
<p>(3) Odpadové hospodářství. Je určitě co ještě zlepšovat... Je málo podporované třídění odpadů – lidé v tom buď nevidí smysl, anebo na to kašlou (nedostatečná osvěta, laxní výchova dětí...). K čemu ale třídit např. plasty či sklo, když to pak na skládce stejně přisypou na společnou hromadu komunálního odpadu? Papír na venkově v zimě pálíme (i když ty stohy reklamních letáků, které nikdo nečte, hoří mizerně), domácí (kuchyňský) odpad zužitkujeme.</p>
<p>(4) Reklamní letáky. Jednou jsem poprosil pošťačku (nebo kdo to byl, nevím), aby nám nenosila reklamy. Její odpověď zněla: "To nejde, já musím, musí to mít každá rodina." No, a že bydlíme s rodiči, tak letáky dostáváme do schránky dvojmo...</p>
<p>Mezilidské vztahy</p>
<p>Nejzávažnějším problémem města Letovice je korupce, neschopnost a neochota na MěÚ a v příspěvkových organizacích města.</p>
<p>Nedostatečná komunikace ze strany města k občanům. Nepřehledné internetové stránky a žádné další komunikační kanály (Facebook, ask.fm). např.: http://ask.fm/MestoPardubice</p>
<p>Vadí mně, že když přijedou přátelé z jiného města, nemám jim co ukázat, kam je vzít. Mám pocit, že i když jednotlivé lokality města jsou možná i pěkně opravené (bytovky, Třebětín, "klondajk"), celkově to společně neladí dohromady, chybí mě ucelená koncepce rozvoje města</p>
<p>Trápí mě především velmi špatný stav místních komunikací v našem regionu, především v obci Babolky.</p>
<p>čerpání evropských dotací</p>
<p>Západní část Masarykova náměstí je velmi nepřehledná a chaoticky vyřešená.</p>
<p>Chybí mi přechod pro chodce na ulici Pražská přibližně od Ledeka k vlakovému nádraží - křižovatka na Velké Opatovice.</p>
<p>spojení okolních obcí bezpečnými cyklotrasami nebo chodníky</p>
<p>- kanalizace a odvod dešťové vody v okolních obcích, které patří pod Letovice (konkrétně Babolky) - opravdu mě trápí, že je uzavřená ulice Česká a vůbec nic se tam neděje, Je za to někdo zodpovědný? Bude někdo potrestán? A jak? - více odpadkových košů (již tři roky žádám o odpadkový koš mezi COOPem a MŠ Komenského)</p>

<p>Při rekonstrukci veřejného osvětlení by bylo dobré dbát zásad pro eliminaci světelného smogu (nočního rozptýleného osvětlení). Cena za svoz komunálního odpadu by se měla odvíjet spravedlivě od reálně vyprodukovaného množství, a ne na hlavu. S tím souvisí rozšíření možnosti recyklace, např. i do osad, o širší segment materiálů (tetrapak, hliník, kovové konzervy), ne jen obligátní papír a sklo. Vožení např. recyklovaného hliníku, až do sběrného dvora není pro většinu obyvatel schůdné (my to vozíme do Brna cestou do práce, vyjde to časově lépe než trávit čas cestou do sběrného dvora)</p>
<p>vybudovat přechod pro chodce na ulici Pražská u Rematu pro bezpečnější přístup obyvatel Třebětína na nádraží k vlaku a autobusům</p>
<p>Umístit na web města informace o lékařích, jejich ordin. době, případně dovolených apod. Děkuji</p>
<p>Letovice - městská část Babolky: 1) dořešení točny, 2) vybudování neprašných cest k domům a v celé obci - jen průjezd a 2 odbočky, chybí min. 5 cest, které využívá i "JZD", 3) odvod dešťových vod - zatrubuční, 4) chodníky, 5) osazení dopravní značky "Slepá ulice" na kraj osady.</p>
<p>Rekonstrukce, po 2 roky, příjezdové silnice rekreační oblasti přehrady Křetínka, probíhá vždy v naprosto nevhodném termínu letních prázdnin!</p>
<ul style="list-style-type: none"> - odsun autobusového nádraží z náměstí - zřízení většího počtu parkovacích míst - přeložka silnice I/43 mimo město - řešit křižovatku u pošty - vybudovat místní komunikaci ul. Česká - U Královce - Halasova. Možnost provozu mimo žel. přejezd (závory) na ul. Halasova
<p>ještě jedna benzinová čerp. stanice (např. ONO); dořešení parkování u nádraží; dořešení využití býv. chlívů u zámku (pro služby, podnikání apod.); stav a využití některých budov na náměstí (kontrast s pěknou parkovou úpravou).</p>
<p>Byl bych rád, kdyby ve městě vzniklo více sportovišť pro děti. Také zaplněné náměstí zapark. auty není ideální.</p>
<p>Prostředí okolo nádraží; okolí okolo ul. Pražské při výjezdu z obce →Svitavy (od Benziny směrem do centra města).</p>
<p>1 - parkoviště u ZDŠ Komenského 2 - parkoviště u nádraží / proč nepokračuje?</p>
<p>Alkoholismus mladých i některých starších vlivných spoluobčanů, benevolence k nedodržování zákonů a všechny formy korupce ve společnosti všech vrstev našich spoluobčanů.</p>
<p>S přihlédnutím k otázce zlepšení bezpečnostní situace ve městě zvážit podporu provozování nonstop heren a barů.</p>
<p>vyřešit parkování na náměstí, zajistit dřívější dobu otevření koupaliště (od 8 hod.)</p>
<p>zrušit nonstopy - Maxim a Fabrika diskotéka zřídit letní kino na koupališti</p>
<p>Úprava silnice ze Zábludova na Kněževísko</p>
<ul style="list-style-type: none"> - městská policie - větší angažovanost (ne v buzeraci občanů a řidičů) - zavést blokové čištění ulic pomocí značek - zákaz venčení psů na veřejnosti, několikanásobně zvýšit poplatky za psa - zákaz psů v lokalitách "Křetínka" koupaliště aj.!
<p>nové sociální zařízení pro fotbal</p>
<p>Hřiště u MŠ na ul. Komenského (hluk, sprostá slova, rány míčem do oken okolních domů, ničení zeleně, kola na chodníku u hřiště). Parkování aut na chodníku na sídlišti. Světla svící do 23:00 hod. a místo dolů svítí až do třetího poschodí, a to v místech kolem hřiště, kde jsou převážně okna ložnic!! Nečinnost městské policie!</p>
<p>Ve městě chybí čekárna na autobusy.</p>

workout - zbytečnost, chybí klasická posilovna pro veřejnost, oprava náměstí, zlepšit sport. halu - tribuna, lepší parkoviště.
Dostupnost pokrytí televizním signálem, zachování převaděče Letovice, kvalitní signál ze všech mutiplejů. Rekonstrukci a znovuotevření kina.
Údržba zámeckého parku včetně jezírka. Umístění kontejnerů na ul. J. Haška.
Malá propojenost studentů a žáků místních škol do života města (koncerty, divadelní představení v MKS). Představitel města, škol a politických stran není vidět nikde (kromě starosty města p. V. Stejskala).
- Je potřeba udělat značnou rekonstrukci Masarykova náměstí a přestěhovat autobusové nádraží (dobré místo by bylo mezi Penny a Mat-El na ulici Pražská), vybudování důstojného a reprezentativního náměstí by bylo dobrou vizitkou pro město. - Přebudovat letní koupaliště ve stylu aquaparku. - Provést rekonstrukci kina a znovu jej otevřít. !! Malé obce v okolí např. Kunštát, Jevíčko mají důstojné náměstí, Velké Opatovice mají nádherné koupaliště a Šebetov má kino. Jak je možné, že takto malé obce jsou schopny toto zajistit a Letovice, které jsou dvojnásobné, se nezmůžou na nic?!
Přála bych si lepší cestičku v parku pro kočárky a kola. Zastávku autobusu i u vchodu do parku. Bydlím na Jiráskové a mám zde problémy. Ke škole je daleko i k Tylexu.
Chtěl bych, aby byla v Letovicích zavedena městská doprava, protože město je rozlehlé a pro starší osoby je problém dostat se na náměstí pro nákup, nebo k doktorovi a na poštu, nebo na nádraží. Stačilo by malé auto, které by jezdilo několikrát denně na určená místa. Také na telefonní zavolání.
Jsem maximálně spokojen se vším kolem sebe i sám se sebou.
Nelíbí se mi obecně úroveň úklidu okolo hospody Fabrika. Celou zimu se zde povalují skleněné střepy, které není v silách jednoho člověka sesbírat. Už několik psů si zde rozřezalo tlapy. Nyní se zde uklízí, ale jen u hřiště a vůbec ne na druhé straně u řeky. Několikrát jsem posbírala pár pytlů odpadků i mezi Letostavem a Keramičkou, ale asi to nemá význam. Nevím, jestli se tak vyplatí hospoda, která má nevyspělé zákazníky, kteří znečišťují okolí vším možným - mimo jiné i výkaly a střičkačkami.
Chybí cyklostezka Letovice - Skrchov Neupravená mez pod kostelem
Oprava komunikací a chodníků na sídlišti U Hájku. Ze strany města je to velmi zanedbaná část Letovic.
Zásadní nesouhlas se stěhováním Romů do našeho města! Městská policie má plnit úkoly ochrany pořádku a ne jen buzerovat na silnicích.
1) Cyklostezka směrem do Březové nad Svitavou 2) Přejechod pro chodce na ulici Pražská (u budovy ZD) - je to nejkratší cesta k nádraží a těžko se přechází.
Parkování na městě - dát tam automaty, ať tam auta nestojí stále (1/2 hod. - 1 Kč, 1 h - 10 Kč jak v Boskovicích). Pořádné dětské hřiště ne jen pískoviště a skluzavka, ale pro děti až do staršího věku - není s dětmi kam jít nebo jet. Cyklostezka co ujedou tak akorát do Svitávky a nějaké hřiště kam jít, tak nic.
Koordinace a lepší organizace osadních výborů (dříve občanských) mezi městským úřadem, jednotlivými komisemi pro vytvoření příslušných akcí pro občany těchto osad.
Řešení parkovacích míst na náměstí, absolutní nedostatek! Dětská hřiště lokalita Třebětín na čtvrtkách. Bezbariérový přístup do všech ordinací.
Rekonstrukce fotbal. kabin, postavení nové budovy - reprezentač. vzhledu - parkování??
Dle mého názoru tu chybí pořádný obchod, uvítali bychom ještě alespoň jeden hypermarket, třeba Lidl, Kaufland, Billa. Za nebezpečné považuji přecházení na ulici Pražská, v místě mezi Galerií Komárek a Jednotou, tam se přechází přes silnici, chtělo by to přechod. Ordinance dětských doktorek kdesi v kopcích, také jsem jinde neviděla, všude je to na městě. Koneckonců i škola je tam nešťastné řešení.

<ul style="list-style-type: none"> - naprosto neúnosná dopr. situace, silnice I/43 jest to vřed, který roztíná Letovice (popraskané domy) - dopravní situace nám. T. G. M. - nevyužité pozemky u Penny - situace a pořádek (nepořádek) u vlak. nádraží - nesrozumitelnost měst. rozhlasu - nulový boj proti hazardu
Cyklistická stezka Březová (Svitavy) Letovice
V Letovicích na náměstí chybí čekárny / zastřešení na autobusových zastávkách!
Z ulice Údolní je problém přejít hlavní silnici na autobusovou zastávku, není přechod pro chodce. Je nebezpečné čekat na autobus na autobusové zastávce. Uvítala bych tady speciální obchůdek s nabídkou jen veškerých bezpečnostních potravin, široký sortiment - chybí.
<ul style="list-style-type: none"> - nebezpečný výjezd z ulice Údolní na hlavní silnici - nebezpečná autobusová zastávka na hlavní silnici u Letoplastu - chybí přechod pro chodce z ulice Údolní na autobusovou zastávku u Letoplastu (i pro zaměstnance Letoplastu)
Málo odpadkových košů - jejich odvážení také vážne, žádné sáčky v nich na psí exkrementy. To stejné platí pro zámecký park - kam by městská policie měla občas zavítat, zkontrolovat sedící na lavičkách, popíjející alkohol, odhazující nedopalky od cigaret na zem - viz letošní sucho!
Neřešení opravy mostu v naší obci?? Snad bude líp.
Rozpadající se nemovitosti v obci, o které nejeví nikdo zájem. Větší pozornost těmto stavbám a řešení.
sportovní vyžití - bruslení, plavání
Nepořádek ve městě - poplivané lavičky, špačky od cigaret, není, kde čekat na autobus.
Hlavní bolest = nedostatek průmyslu Výhoda Letovic je poloha - hlavní silnice, železnice. Nevýhoda - ochranné pásmo - Svitava - omezení výstavby prům. firem ALE rozvoj průmyslu přinese více financí městu. Podívejme se na Boskovice, kolik tam vyrostlo nových firem a tím prac. míst. U nás se řeší raději parkoviště, aby lidé mohli snázeji dojíždět do zaměstnání jina!
Trápí mě, že není cesta od bytovek k letišti pro kola a pěší cestující. Ještě by to chtělo svůj krytý bazén a bruslák + oprava dět. hřišť!
blbost některých spoluobčanů
V době prázdnin zajistit 2–3 spoje IDS na Lhotu týdně
V době prázdnin žádná doprava na Lhotku, ve škol. roce málo spojů. Zkuste ve 40–50 °C tahat nákupy do takového kopce.
Chodník v ul. Pražská od benzin. pumpy k městu je v havar. stavu. V jedné části pouze prostranství plné děr i s vodou. Fotodokumentace a interv. opakovaně od p. Nykodyma bez výsledku nápravy. Často zde stojí kamiony a auta takže nelze ani projít. Vedení města by se mělo více zajímat o obyčejné občany, v jakém prostředí žijí.
Nelíbí se mi dětské hřiště vedle hospody, kde se rodiče věnují alkoholu a děti jsou bez dozoru! Najít řešení k zabránění množení div. koček na sídlišti!
Stále uzavřené parkoviště u sokolského hřiště a přeplněná Tyršova ulice. Při nepříznivém počasí dohled na chování mládeže ve fortuně.
Dokončení rekonstrukce druhé poloviny náměstí - západní část.
V příštím (oslavném) roce vysázet z květin v prostoru u křížku v zelené ploše ZNAK města. - Podle možnosti zřídit na náměstí kašnu. - Podle možnosti zřídit na náměstí další sochu, třeba patrona města sv. Prokopa.
Větší postihy pro majitele psů. Přestupky řidičů na místních komunikacích (omezená rychlost 50 km/h). Častější kontroly našich policistů v ulicích.

<p>Je potřeba něco udělat s vystaveným zbožím od Vietnamců na chodnících. Je to hrůza když vidím ty papírové krabice vystavované se zbožím nebo trpaslíky. Myslím si, že žijeme ve městě a ne na nějakém vietnamském tržišti. To by mělo zmizet. Další věc: proč jsou před Karlovem ty velké květináče zabírající místo a auta se jen tak tak vyhýbají. Ať ty květináče zmizí. Do města jste nakoupili dost draho květiny, aby bylo krásné. Celkový dojem je ale katastrofa.</p>
<p>Zachovat zámecký park v přírodním stavu, nebudovat žádná hřiště apod. Zkvalitnit "Letovický zpravodaj" - méně reklamy a méně fotografií, více kvalitních zpráv. Dotazník pro obyvatele má zpracovat vedení města, nezadávat agentuře, je to zbytečné utrácení peněz, jaké je vidět i v jiných případech. Více šetřit!!! Vykácení stromů - bříz - na hřbitově považují za jeden z nejhorších způsobů vandalství.</p>
<p>Velká hlučnost místního rozhlasu na ulici Průchodná.</p>
<p>Chybí ultrazvuková ambulance, velmi málo služeb lékařů (zubařů) o víkendech a svátcích a úplná absence pohotovosti praktických lékařů o víkendech a svátcích. Všichni obyvatelé nevlastní auto. Děkuji</p>
<p>Havar. stav chodníku u staveb. a uhel. skl. a dále. Spousta děr, často plných vody. Mezitím auta a kamiony, často nemožno projít. Urgenci opravy s fotodokument. už dávno předal pan Nykodym na měst. úřad. Stále se nic neděje. V Letovickém zpravodaji je zbytečně mnoho fotografií a málo kval. zpráv i reklamy. Je nutný naprostý zákaz hazardu.</p>
<p>Špatná viditelnost na křižovatkách. Lidé si zřizují okolo plotů živé ploty.</p>
<p>Cesta k vlakové zastávce (ul. U Zastávky) - špatně osvětlená, po dešti velké kaluže. Pokusit se o obnovení pobočky finančního úřadu - nebo alespoň zajistit občasné úřední hodiny v prostorách městského úřadu. Ponechat náměstí v současné podobě - žádné nové stánky a stavby, vítám konání proměnných koncertů.</p>
<p>Dokončení rekonstrukce Městského úřadu a celková oprava Kulturního domu.</p>
<p>Nedostatečné dopolední autobusové spojení do Brna. Žádné sociální byty pro mladé.</p>
<p>Vandalismus - vysypané odp. koše, poničené dopr. značky, čmáranice po zdech, polámané stromy</p>
<p>město dovolilo ničit okrasné stromy v klášterní zahradě bez odborného posouzení - není to v pořádku a do budoucna chce řešit tyto věci s nestrannými odborníky, než se tyto věci schválí (vím o čem píš - je to můj obor)</p>
<p>- Úprava cest na místním hřbitově. Ke hrobům a pro vodu (obzvláště na 4. hřbit.) se musí jít trávou. Po dešti a v rose je to nejen nepříjemné, ale i pro zdraví nedobré. - Oprava chodníku před restaurací "Na dvorku" na ul. Pražská. Je tam kritická jen malá část chodníku. Snad by to neměl být problém. Děkuji :)</p>
<p>Oprava silnice Kladoruby–Kochov (již několik let se vyměňuje a nic se neděje). Instalace zrcadla při výjezdu zatáčkou na Kochov - velmi nebezpečné místo!</p>
<p>1) Chybí zařízení pro relaxaci, rehabilitaci a upevnění zdraví - pro všechny věkové kategorie - krytý bazén, sauna, vířivky ap. menší města mají. 2) Nedostatečná infrastruktura - přetížená Bártova ul., proč nerealizovat spojkou Žlíbek, Pražská - Hájek alespoň pro osobní auta. 3) Vybudovat polyfunkční dům v areálu fotbalového hřiště. Sloužilo by kopané, poutím, kulturním vystoupením. Objekt je ostudou města, menší obce mají nová zařízení.</p>